ఓం

శుద్ధనిర్గుణ తత్వ కందార్థ కంద పద్యములు
శ్రీ మద్దయానంద రాజయోగీంద్రుల వారి
ప్రశ్నోత్తరములకు అనుబంధ టిప్పణి

అచల గురు పీఠాధిప
శ్రీ మద్దయానంద పొన్నాల రాజయోగీంద్రులు

శ్రీ మౌనానంద కొండయార్య అవధూత
స్వాములవారి ప్రియశిష్యులు

శ్రీ విజయానంద విశ్వనాథచారి B.A.B.Ed.,
తద్ధర్మపత్ని అ॥ప శ్రీమతి నారాయణమ్మ

గ్రా॥ మనికొండ, జిల్లా మహబూబ్‌నగర్

సత్సంఘ సంస్థాపకులు

SREE RAMA OFFSET PRINTERS, M.NAGAR. PH : 246937

A.2

ఓం

శ్రీగురుభ్యోనమః

శుద్ధనిర్గుణతత్వకాందార్థకందపద్యములు, శ్రీ దయానంద రాజయోగీంద్రులవారి ప్రశ్నోత్తరములకు అనుబంధ టిప్పణి

లోపలి పేజీల్లో...

ఓం

శ్రీగురుభ్యోనమః

శుద్ధనిర్గుణ తత్వకందార్థ కందపద్యములు, శ్రీ దయానంద రాజయోగీంద్రులవారి ప్రశ్నోత్తరములకు అనుబంధ టిప్పణి

రచన

శ్రీశ్రీశ్రీ మౌనానంద కోందయార్య అవధూత స్వాములవారి ప్రియశిష్యుడు

శ్రీ విజయానంద విశ్వనాథాచారి B.A.B.Ed.,

న్యూ గంజ్, లక్ష్మీనరసింహ్మాస్వామి దేవాలయము, పాలమూరు.

వెల రూ॥ 31/-

A3

శ్రీశ్రీశ్రీ

అమలానంద పాటలపండరీనాథ్ గారు

A4

శ్రీశ్రీశ్రీ భూసానరసింహ్మార్య దేశికులు
వారి సతీమణి నాగమాంబ గారలు

A5

శ్రీశ్రీశ్రీ
మౌనానంద కొండయార్య అవధూతస్వామి
శ్రీశ్రీశ్రీ
విజయానంద విశ్వనాథచార్యుల వారి గురువు గారు

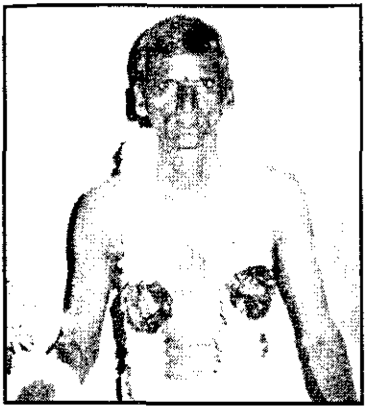
A6

శ్రీశ్రీశ్రీ

ప్రబోధానంద మల్లు వేంకటరెడ్డాఖ్య దేశికేంద్రులు

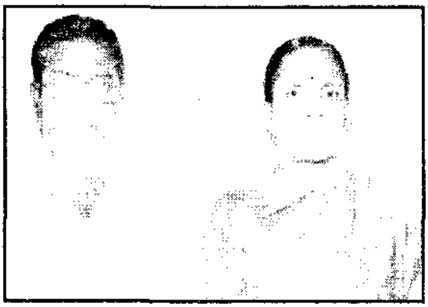
సత్సంఘ అధ్యక్షులు, పాలమూరు.

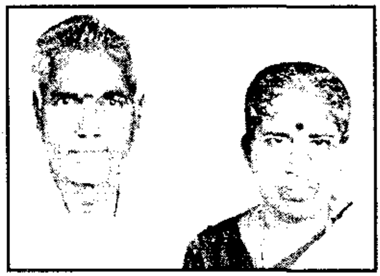
శ్రీశ్రీ సదానంద క్యాతన్‌పల్లి
చంద్రస్వామి దేశికులు

అ॥పి శ్రీ నర్సింలు గుప్త
వీరి సతీమణి శ్రీమతి వెంకటమ్మ రూ॥ 516/-

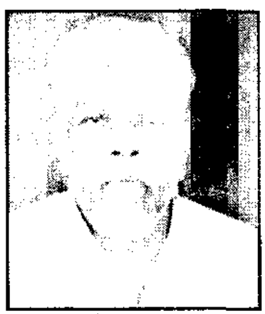

శ్రీ యస్ విశ్వనాథం, శ్రీమతి నారాయణమ్మ
వాటర్‌సప్లయి ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌లో
సీనియర్ అసిస్టెంట్‌గా బెస్ట్ ఎంప్లాయి అవార్డ్
పొందినవారు బ్రహ్మం గారి ఆలయంనకు
ఎనలేని సేవచేయుచున్నారు.

గార్ల సత్యనారాయణ శ్రీమతి భారతమ్మ
లోహశిల్పి కళాకారుడు న్యూటౌన్,
బ్రహ్మంగారి ఆలయంనకు వేలకువేలు
విరాళాలు ఇప్పించుచున్న నిస్వార్థ సేవాపరులు

కుర్మపల్లి వీరబొమ్మల ఈశ్వరయ్య
హైద్రాబాద్. బ్రహ్మంగారి ఆలయంనకు 10 వేల
రూ॥లు విరాళాలు ఇచ్చిన రాజపోషకులు
ఈ గ్రంథ ముద్రణకు 1116/-రూ॥లు ఇచ్చిన దాత

ఓం సద్గురువేనమః

ఈ గ్రంథముద్రణకు ద్రవ్యసహాయము అందజేసిన వారిపేర్లు :

1) శ్రీ నారాయణచారి దుద్యాల గారు
2) శ్రీమతి అ॥ప॥ బిచ్చాల సుజాతమ్మ మరియు వారి కుమారులు గార్లు
3) విద్యాసాగర్ భవితకాలేజ్ డైరెక్టర్, శ్రీ వేంటేశ్వరచారి గారు
4) శ్రీ భాస్కరాచారి, శ్రీ నారాయణగౌడు గారు
5) శ్రీ శ్రీహరి గారు
6) లక్ష్మణానంద లక్ష్యయ్య గారు
7) శ్రీ అ॥ప॥ పరమేశ్వర రెడ్డి గారు
8) శ్రీ టి. కృష్ణగారు
9) శ్రీ అ॥ప॥ సున్నతి విజయ్‌కుమార్ గారు
10) శ్రీ అ॥ప॥ సున్నతి వేంకేటశ్ గారు
11) శ్రీ అ॥ప॥ నర్సింహ్మాలు గౌడ్ గారు
12) శ్రీ అ॥ప॥ ఫోటో గ్రాఫర్ నర్సప్ప గారు కొమ్ముూరు కృష్ణ దాసు గారి శిష్యులు
13) శ్రీ అ॥ప॥ పురము నరసింహ్మాలు గారు
14) శ్రీ అ॥ప॥ దత్తురావు గారు
15) శ్రీ అ॥ప॥ బుడ్డోజి గారు
16) పురుసంపల్లి వేంకటరెడ్డి గారు (ముత్యాల కొండయ్యగారి శిష్యులు)
17) ఆనందసాయి ఆఫ్‌సెట్ ప్రింటర్స్ శ్రీ నారాయణ కోటకదిర గారికి గురుయొక్క ఆశీర్వాదము సదా ఉండుగాక

వీరికి మా గురు కృపసర్వదా ఉండుగాక

A17

అభిప్రాయం

శ్రీ విజయానంద విశ్వనాథం ఆచారి B.A.B.Ed., గారు నాకు ప్రశిష్యతుల్యుడు చౌదరి గూడెం పూర్ణానంద శ్రీ బూసానరసింహార్యుల శిష్యుడు శ్రీ మౌనానంద కొండయార్యులు చౌదరిగూడెం వారు, నేను అంతే వాసులమగుట శ్రీ కొండయార్యులు నాకు శిష్యతుల్యుడు వారి శిష్యుడు విశ్వంనాథమగుటచే నాకు ఈ రచయితపై విశ్వనాథం ప్రశిష్యుడేయగును.

మద్గురు వర్యులు శ్రీమద చలర్షిరాముడగు శివరామ దీక్షితాచల గురు పీఠాధిప శ్రీమదచలర్షి దయానందపొన్నాల రాజయోగీం ద్రులవారు శ్రీమద్భాగవత కృష్ణ దీశికేంద్రులచే వ్రాయబడిన శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన శుద్ధ నిర్గుణ తత్వకం దార్థదర్వులకు మరియు క్షరాక్ష రోపాధి ద్వయదోషరహిత కందపద్యములకు తాత్పర్యమును వ్రాస్తు శిశ్యులకు కలిగే సందేహమును శిష్యప్రశ్నగా వ్రాస్తు అందుకు గురువు గారొసగే సమాధానములు కూడ విపులముగా వ్యాఖ్యానించియున్నారు.

శ్రీ విశ్వనాథంగారు ప్రతికందార్థ కందపద్యములకు శ్రీవారు వ్రాసిన గురు శిష్యసంవాదమును యథాతథముగా వ్రాస్తువారు అక్కడక్కడ వదలిపెట్టిన చిన్నచిన్న ప్రశ్నలకు సమాధానములను పొందుపొరచి ఇటు తాను చదువుకున్న చదువుకు సార్థక మోనరించుకుంటూ అటు దీక్షితీయసాంప్రదాయక ఔనత్యమునకు దోహద పడ ప్రయత్నించిరి. శ్రీదయానందులవారు, వారు వ్రాసిన కందార్థము నెంబరు వ్రాస్తు దానికి శ్రీవారు వ్రాసిన గురుశిష్య సంవాదమును యదాతథంగా వ్రాస్తు అటనట కొన్ని ప్రశ్నలను సృష్టించి వానికి సమాధానములు వ్రాసిరి. లేని ప్రశ్నలను సృష్టించి వానికి సమాధానములు వ్రాయుట కష్టమే అయినను వారు సాధించిరి.

వారు వ్రాసి ముద్రగా గావించిన ప్రతులను నాకందజేసి వానిని ఆమూలాగ్రముగా చదివితిని ముద్రగా దోషములను సరిదిద్దితిని. అటనట ఒకటి రెండుచోట్ల భావదోషములను కూడా సవరింతిని. ఈ రచనకు నామకరణము కూడా చేయమని వారు కోరిరి. ఈ గ్రంథం అచలబోధనను తెలియగోరు ఆరంభకులను తెలిసిన ఆరుధులకు కూడా అలరింపగలదని ఆశిస్తున్నాను.

అచల పరిపూర్ణ ప్రబోదనాచార్య మధురకవి
అమలానంద పాలవాయి పాటల పండరీనాథ్
గద్వాల గారు

A.12

ఓం సద్గురువేనమః

పాలమూరు పట్టణమందు శ్రీశ్రీశ్రీ శివరామ దీక్షిత సాంప్రదాయ అచలసత్సంఘస్థాపనపాలమూరు పట్టణములో మొన్నటి వరకు అనగా 1986 సం॥ం వరకు శ్రీశివరామ దీక్షితీయ అచలప్రబోధ ఉపపీఠముగాని అచల సంప్రదాయ సత్సంఘముగాని లేకుండెను. అక్కడక్కడ అచల గురుపుత్రులు ఉండవచ్చునేమో కాని, వారు కూడా ప్రకాశముకాలేదు. శేషమాంబ సాంప్రదాయకురాలైన శ్రీమతి మాతృ శ్రీఈశ్వరమ్మ అనే అచల ప్రబోధ బోధాదికారులు గా ఉండికొందరిని శిష్యులుగా చేర్చుకొని ప్రబోదసాగించుచుండిరి అని వింటిమి.ఒక సందర్భంలో ఆ అమ్మ గారిని ప్రత్యక్షంగా గాంచికొన్ని ప్రబోధకు సంబంధించిన ముచ్చట్లు మాట్లాడినాము.

తరువాత ఈ మధ్యలో 1986 సం॥లో నేను అనగా విజయానంద విశ్వనాథం ఆచారిని శ్రీమదయానంద పొన్నాల రాజయోగిగారి శిష్యుడైన చాదరిగూడెము బూసానరసింహ్మార్య శిష్యుడగు, 1986 సం॥లో మాగురుదేవుల వార్షికారాధన కొత్తగంజిలో ఉన్న నాఇంటి యందు చేస్తుండగా ఆచుట్టూ ఉన్న వీధివారు అగు, గురుపుత్రులు మా పూజా పత్రికలు చూచి, మాపూజకు వచ్చి, చూచి, మేము ఏర్పాటు చేసిన ఉపన్యాసాలువిని బహుసంతోషంగా వెళ్లిరి. అయితే ఈ మాగురుపూజకు శ్రీశ్రీ పూజ్యులు అమలానంద పాటలపందరీ నాథస్వామి గద్వాల గారిని, బాలాజి సింగ్ గద్వాల గారిని కూడా ఆహ్వానం చేసియుంటిమి. అందరు కూడా సంతోష పడి వెళ్లినారు.

ఇక్కడ మా ఇంటి సమీపంలో శ్రీలక్ష్మినరసింహ్మా స్వామి దేవాలయము గంభీరముగా నిర్మాణము చేసినారు. అ దేవాలయమునకు సాయంత్రము వేళలోకొందరు వైశ్యులు, వ్యాపారులు వచ్చి భక్తిసంబంధమైన విషయాలు మాట్లాడుతూ ఉంటారు. వీరిలో కొందరు మా గురుపూజకు వచ్చి శ్రీఅమలానంద పాటలపందరి నాథస్వామి ఉపన్యాసాలు విని సంతోషించినారు. వీరునన్ను పిలిచి ఒక సత్సంఘము ఏర్పాటు చేయుటకు ముచ్చటించిరి.సరేనని మరుసటి రోజే కొందరు, గురుపుత్రులు శ్రీబుడ్డోజిరావుగారు, ప్రముత్యాలంపల్లి వెంకటశెట్టి గారు. నీలి వీరయ్యగారు, శ్రీగుబ్బనారాయణగారు, శ్రీ సున్నతి రాములుగారు, శ్రీమాణయ్య ప్రఉలుగారు,మరియు మల్లయ్యగారు శ్రీ సాయన్న గారు, నాయిబ్రహ్మాణ నరసింహ్ములు గారు, యం.డి.ఒ. గార్లచే మరియు మాణిక్యం గార్లచే లక్ష్మినరసింహ్మా స్వామి దేవాలయము ప్రక్కకు వారు, ఆ గురువుగారగు ముత్యాల కొండయ్య స్వాముల ఛాయపటము ఉంచి లఘుపూజ చేసి ఈ సత్సంఘస్థాపన జరిగింది. సత్సంఘములో

శుద్ద నిర్గుణకందార్థములు తప్ప వేరే గ్రంథములే చదువలేదు. ఎంతోకాలము ఈ అచలభావమును గురించిన మాటలే. ఈ కందార్థముల అంతార్థము, ఈ అచలబోధవిశిష్టతను విని అందరు కూడా అశ్చర్యచకితులయ్యేవారు.

ఈవిధంగా సత్సంఘము జరుగుతుండగా తత్సంబంధమైన పెద్దలను ఆహ్వానించవలెనని సంకల్పము కలుగగా, తోడనే సహజానందటివకీలు నాగప్ప అయ్యగారికి మైమాల నాగప్పగారిని పిలిచి, ఒక చిన్న సభచేసి వీరి అమూల్యమైన అచల సంప్రదాయ మాటలు వింటిమి.

ఈ విధంగా కొంతకాలము జరిగినపిమ్మట మళ్లీ ఒకసారి శ్రీ పూజ్యులు పాటలపందరీనాథస్వామిని పిలిపించగా బోధకు సంబంధమైన ఉపన్యాసములు సుదీర్ఘంగా చెప్పిరి, తరువాత శ్రీమల్లు వెంకటరెడ్డి గారు, శ్రీ సాయిరెడ్డిగారు, శ్రీ పురమునరసింహ్మలు సేట్ గారు, వీరు మాగురు సమకాలికులు నేను అచల బోధ సంత్సంఘము స్థాపించి, నడిపిస్తున్న విషయం తెలుసుకొని దర్శించి, నా వివరములు అడిగి నీవు మాసహ పాఠకుడగు ముత్యాల కొండయ్య శిష్యుడవని తెలిసికొని సంతోషించి, క్రమము తప్పకుండా సత్సంఘమునకు రాసాగారు. అంతలోనే ఒక సమావేశమునుఏర్పాటు చేసి, ఈ సత్సంఘములో మల్లు వెంకటరెడ్డి గారు, మాగురువుగారైన ముత్యాల కొండ్యగారి సమాకాలికులు, ఈ సముహంలో పెద్దవయస్సులు, కాబట్టి వీరినే సత్సంఘ అధ్యక్షులుగా నిర్ణయం చేసితిమి. నేను అప్పటినుండి కార్యదర్శిగా ఉండి ఈ సంఘమును అభివృద్ధి పరచుటకు ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. 1988 సం॥లో ఒకమహాసభ ఈ పాలమూరు పట్టణములోఉపపీఠము ఉంది అని తేట తెల్లమగుటకు, భక్తుల కొందరి ధాత ఆర్థిక సహాయముతో ఏర్పాటు చేసితిమి. ఈ సభకు శ్రీమతి గురుమాతృ శ్రీ పొన్నాల అనుసుయాంబగారిని, పూజ్యులు పాటలపందరీనాథస్వామిని బచ్చన్నపేట శ్రీరామచంద్రన్ ఆగోలు శ్రీసంగయ్య గురుస్వామి శిష్యులు శ్రీ టి. శ్రీహరి గారి, శ్రీధరుడిని శ్రీమానసగల్లు విద్యానంద వెంకన్నగౌడు గారిని కూడా ఆహ్వానము చేసి, గంభీరంగా నిర్వహించితిమి తరువాత కొంతకాలమునకు శ్రీ వేంకటరెడ్డి గారు ప్రధానపీఠము నుండి బోధాదికార పత్రమును పొంది, ప్రబోధానంద వేంకటార్య దీక్షితనామము వహించిరి. వీరికి శిష్యులు అధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు. 1986 సం॥ నుండి నిర్విరామంగా వారములో రెండుసార్లు, అనగా గురువారము-ఆదివారము సా॥ వేళలో నడిపించుచున్నాము.తర్వాత నేనును కేంద్రపీఠమునుండి బోధాధికారమును 2003 సం॥లో పొందితిని.

మద్గురు దేవులగు మౌనానంద ముత్యాల కొండయార్య అవధూతస్వామి వారి జీవిత విశేషాలు

మద్గురువులగు మౌనానందముత్యాల కొండయార్య అవధూత స్వామి శ్రీశివరామదీక్షితాచల పరిపూర్ణ సంప్రదాయకులు, అచపరిపూర్ణ ప్రబోధ ధర్మ, మర్మ, జ్ఞానసంపన్నులు, అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్యాస్థితి గల వారు. శ్రీమదచలబుుషి దయానంద పొన్నాల రాజయోగి గారి ప్రియశిష్యుడైన శ్రీపూర్ణానంద చౌదరిగుడెము బూసానర సింహార్య గారి శిష్యరత్నము.వీరి జన్మస్థలము ఆంధ్రరాష్ట్రము, నెల్లూరు జిల్లా కనిగిరితాలుకా, భద్రాయపల్లె అనే చిన్నగ్రామము వీరు సామాన్య రైతు కుటుంబంలో జన్మించి కృషీవలుడుగానే జీవనవ్యవహారము చేయుచుండెడి వారు. వీరికి భార్య-ముగ్గురు కుమారులు-ఇద్దరు కుమార్తెలు ఒక కుమారుడు విమాన సర్వీసులో పైలట్‌గా చేరిపోయినాడు. మిగతా ఇద్దరు వ్యవసాయంచే జీవనముసాగించుచున్నారు. అందరి వివాహములు చేసి ఇలువెడలి కోయవారి, సెంచువారి దగ్గరవెళ్ళి అక్కడనే వారి దగ్గర 5-6 సం॥లు గడిపి అనేక విధములైన మంత్రశాస్త్రములు ఔషధ చికిత్సలు నేర్చి తిరిగి స్వగ్రామము చేరుకున్నారు. ఇంకా కొంతకాలానికి ముత్యాల బేపారము నిమిత్తము తెలంగాణ రాష్ట్రములో అనేక గ్రామాలు సంచరించి ముత్యాల వ్యాపారము చేసుకుంటూ మంత్రశాస్త్ర చికిత్స ఔషధచికిత్సలు చేసేవారు వీరిమూర్తిమత్వము వ్యక్తిత్వము అనన్య సామాన్యము. ఒక దగ్గర మంత్రచికిత్స చేస్తుండగా 35 సం॥ల యువకుడు, అచల ప్రబోధ గ్రహించిన గురు పుత్రుడు ఈ మంత్ర చికిత్స మద్గురువులవారు చేస్తుండగా చూచి " **తాతా ఈ మంత్ర చికిత్స వట్టిబూటకము, మోసము, వట్టిదే అని ఏమోమో చెబుతూ అపహాస్యము చేసాడట**". అప్పుడు మద్గురు దేవులు ఇలా అన్నారట చూడుబాబు నీవు అన్నమాటలో సత్యంలేక పోలేదు ఈ మంత్రతంత్రలు అన్ని ఉత్తవే, నిజము అనుకున్న వానికి ఫలము నిస్తుంది. అబద్ధము అనుకున్నవానికి ఎట్టి ఫలము నివ్వదు. నాజీవన వ్యవహారమునడుపుకొనుటకై చేస్తున్నాను. కోటి విద్యలు-కూటి కొరకే గదా ! అని మన పెద్దలు అన్నారుగదా అని వీరు చెప్పినారు. అప్పుడు ఆయువకుడు ఇలా అన్నాడట " తాతా ఈ మంత్రం నాకు కూడా చెబుతారా ! ప్రజోపయోగము చేస్తాను అని అన్నాడట " అప్పుడు మీరు ఏమన్నారంటే ఈ మంత్రతంత్రములు వట్టి బూటకము మోసము అని అంటిరే ! మరి ప్రజోపయోగం చేస్తానంటున్నారు గదా చెబుతాను మరి నీగురుమంత్రము ఏమిటోనాకు చెబుతావా ! అని మా గురువుగారు అన్నారట ! అప్పుడు ఆ యువకుడు తాతా ! నాకు ఇతరులకు చెప్పటానికి అధికారము లేదు మరి ఎక్కడనైనా,

గురువును పొందుతాను, అంటే చెబుతాను అని వాగ్దానము చేసికొని మద్గురుదేవులకు అచల పరిపూర్ణ ప్రబోధ ధర్మము అగు " ద్వాదశిషడశీ మంత్ర ద్వయమును చేసి దృద్రాష్టాంతములతో ప్రబోధ చేసినాడు అసమయమున శ్రీ కొండయార్వులు బయలుస్థితి పొంది స్మృతిలేకుండా ఉండిపోయినారట. ఆసమయములో ఈ స్థితిని చూచి ఆ యువకుడు కేకలు వేసి బెదిరిపోయినాడట. అప్పుడు ఆ ఇంటి చుట్టువారు అందరు ప్రోగుఅయి స్పర్శచేసి మళ్లీ స్మృతిలోకి తెచ్చినారట. అప్పుడు ఆ యువకుడు సంతోషపడి ఇలా అన్నాడట. " తాతా నీవు చాలా ధన్యుడవు, పూర్వ జన్మసృకృత పుణ్యపురుషడవు ఈ పరిపూర్ణ స్థితిని పొందినావు. నీ జన్మ చరతార్థము అని వేనోళ్ల పొగిడినాడట అప్పుడు మాగురువుగారు ఆ యువకుడిని దగ్గర పిలచి ఎనలేని ప్రేమాభిమానములు చూపి, నీకు నాయొక్క మంత్రము చెబుతాను ఆమంత్ర ధర్మములు, విధి-మర్మములు, విధి-క్రమము-నియమములు చెప్పినాడట. అప్పుడు ఆయువకుడు ఈ మంత్రవిధి నిర్వహణలు వినిచాలా భయము చెంది వద్దు అని తెలిపినాడట.

అక్కడి నుండి మాగురువుగారు గ్రామ-గ్రామము ముత్యాల వ్యాపారము చేస్తుండగా చౌదరిగుడెం అనే గ్రామములో అచల గురుపీఠము ఉందని కొందరు గురుపుత్రుల ద్వారా తెలిసికొని శ్రీ పుర్ణానందబుసానరసింహ్మార్యులను దర్శనభాగ్యము చేసికొని సాష్టాంగదండ ప్రణామములు ఆచరించి, క్రమేణా అక్కడికి వెళ్ళూతూ వెళ్లూతుండగా మాగురువుగారి మౌనస్థితిని ఏకాగ్రతను ధైర్యమును గుర్తించి పరిపూర్ణ బోధను తెలిపి కొన్ని దినములు గడచిన తర్వాత మాగురుదేవుల స్థితిని తెలిసికొని బోధాధికారమును గూడా బసంగినారట అని మాగురువుగారి సహపాఠకుడు ఆయిన గొరిటకొండాచారి గారు నాకు తెలిపిన మాట కొందరు ఏమని అన్నారంటే అమ్మగారైన శ్రీమతి బూసా నాగమాంబగారే మా గురువుగారికి బోధాదికారము ఇచ్చినారని వినికిడి. సరే ఏదిఏమైనా మాగురువుగారు అనేకప్రాంతాలకు వెళ్ళుతూ ఈ ప్రబోధ అడిగినదే తడువుగా అనేక మందికి ధర్మము నెరింగించినారు. వీరిలో ఒక ప్రత్యేకత ఏమిటి అనగా మగసంతానము లేనివారికి మగసంతానము కలిగించే ఔషధిచికిత్స ఉండినది. వీరు గురుధర్మమర్మములను తు-ఛా తప్పకుండా త్రికరణశుద్ధితో చతుర్విధ శుశ్రూషలు ఆచరించుతూ శిష్యుల-భక్తుల కోరికలపై కొన్ని మహత్తులు కూడా చూపించినాడని మరియు మంత్రశాస్త్రమును నేర్చుకొనే సమయంలో కొన్ని అసాధారణ క్రియలు చేయాలి అని అంటే ధైర్యసహాసాలతో చేసినాడని అక్కడక్కడ భక్తులు శిష్యులు చెబితే విన్నాను. వీరికి రంగారెడ్డి జిల్లాలో, కర్ణాటక జిల్లాలో, పాలమూరు జిల్లాలో, నల్గొండ

జిల్లా దేవరకొండ, గ్రామాలలో వందల సంఖ్యలో శిష్యసంఖ్య గలదు. వీరందరు నాకు అక్కడక్కడ జరిగే గురుపూజా సందర్భములో కలిసి మాగురువుగారి విషయాల నన్నింటిని తెలుపుతూ ఉంటారు. అక్కడి ప్రాంతాలలో వీరిని చాలామంది బోధాధికారులు మాగురువుగారిని "అవదూత" అని తెలిపిరి. అందువలననే మాగురువుగారికి మరియు వీరు దినము రాత్రి సమయములో ఎక్కువ కాలుము మౌనధారిస్థితిలోనే ఉంటుండేవారు. ఎవ్వరికైనా మంత్రచికిత్స చేయవలెనన్నా 40 రోజులు పాలు-పండ్లు అహారముగైకొని అఖండముపెట్టి మౌనస్థితిలో ఉండి మనుష్యులకే గాక-పశువులకు, పంటలకు చికిత్స జరిపేవారు. వీరు ఎక్కువకాలము కోడంగల్, కోస్గి ప్రాంతంలో ఉన్న దుద్యాల, బిచ్చాల గ్రామాలలో ఉండేవారు. వీరి అంతిమకాలములో దుద్యాల గ్రామములోనే బ్రహ్మాండఖ్యముజెందిరి (బయలులో బయలైపోయిరి). వీరు ఎక్కువకాలం దుద్యాల గ్రామంలో నారాయణచారి మరియు మాజీ సర్పంచు, శ్రీరామ్‌సింగ్ గారి ఇంట్లోనే ఉండేవారు రాంసింగ్ కుటుంబీకులు కూడా చాలాసేవ చేసినారుచివరకు దుద్యాల గ్రామంలోనే నారాయణచారి ఇంట్లోనే ఐక్యమైనారు. అనేక మంది శిష్యులు వచ్చి ఈ స్వామివారి శరీరాన్ని మేమే తీసుకెళ్తాము, మేము తీసుకెళ్తాము అని ఆ ఊరివారిని, బాధించి తీవ్ర కలహానికి దారి తీసింది. వారి వారి వాదులాట చివరకు ఆ దుద్యాల గ్రామ ప్రజలు పట్టుదల, ధైర్యసహాసాలతో ముందుకు వచ్చి, మాప్రాణాలు పోయనాసరే ఈ మహానీయుని మా గ్రామము నుండి వదిలి ఈ శరీరమును ఇచ్చేది లేదు, అని ప్రాణత్యాగమైన చేస్తాము కాని ఇచ్చేదే లేదు అని వచ్చిన వారినందరిని తరిమి ఆ దుద్యాల గ్రామములోనే సమాధి గావించి ధన్యులైనారు. ఇప్పటికి ఆ ఊరి జనులంతా ఆ సమాధికి ప్రదక్షిణలు చేస్తూ పూజలు గావిస్తున్నారు. చిన్న పిల్లలకు ఏ వ్యాధి సోకినా మరియు పెద్దలు శారీరక బాధలు మానసిక బాధలు వచ్చినవారు వీరి సమాధికి పూజలు చేసి ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుచున్నారు.వీరికి దుద్యాల గ్రామములో శ్రీ నారాయాణచారి వీరి సతీమణి శ్రీమతి సరోజమ్మ వీరి సంతానము మొత్తము ఎనలేని సేవచేసినవారే. మరియు బిచ్చాల గ్రామ శ్రీవెంకటయ్య వీరి సతీమణి శ్రీమతి సుజాతమ్మ వీరి సంతానం కూడా సేవచేసినవారె, మరియు ఇప్పటికి కూడా సుజాతమ్మగారు వీరిపుత్రులు అడిగిన తక్షణమే ఆర్థిక సహాయము చేస్తున్నారు.

ఇట్లు

గురుపాద రేణువు విజయానంద విశ్వనాథచారి B.A., B.Ed.,

మణికొండ (పాలమూరు)

ఓం సద్గురువేనమః పీఠిక

భారతదేశములో ఎందరో మతగురువులు-ప్రబోధకులు యోగులు, వేదాంతులు-పండితులు-భట్టాచార్యులు-ద్వైతులు అద్వైతులు-విశిష్టాద్వైతులు మరి ఎందరో సహస్ర సంఖ్యలుగా జన్మించి లోకమునందు వారి బోధలు, ప్రభోదించుచు, ఎన్నియో గ్రంథములు కూడా వ్రాసిరి మరి ఎన్నియో ఉపదేశములను ఇచ్చినారు. వారిలో శ్రీశ్రీ బుద్దుడు- ఆదిశంకరాచార్యులు- శ్రీవిరాట్ పోతలూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వాములు, నార్తీకమును గురించి వ్రాసిన సురేశ్వరాచార్యులు, రామానుజాచార్యులు వీరిలో ఒక్కొక్కరు ఒక్క సిద్దాంతము చేసి దానిని ప్రచారముగావించిరి. వీరందరు ప్రపంచతత్త్వమును గూర్చి, జీవులకష్ట పరంపరల గురించి విచారించి, తదుద్ధరణమున్నకై తహతహ పచుడేడివారు. వీరందరు కూడా జీవులందరు ఒక గమ్యస్థానుమనకు చేరుకొనుటకు ప్రయత్నించిరి. స్వామి వివేకానందుడు కూడా ఇతరదేశములకు వెళ్లి వైదిక మతమును గురించి, ఆత్మసాక్షాత్కారమే మోక్షమని ప్రచారముగావించిరి

కొందరు మత కర్తలు సగుణోపాసన-నిర్గుణోపాసనను గురించి బోధించిరి వీరందరు సర్వశాస్త్రములను విమర్శించి, ప్రకృతి పురుష వివేకమున ఆత్మ సాక్షాత్కారమును గలిగించు యోగముకంటే యిష్టమగు ముక్తి సాధన యింకొకటి లేదని నిశ్చయముగా చెప్పిరి, కాని మానవుడు జజ్ఞాసి ఎందుకనగా దుర్లభం మానుషందేహం-వివేకమతి దుర్లభం, మరియు జంతూనాంనరజన్మ దుర్లభం అన్నారు. చరాచరసృష్టిలో జీవకోటి సమదాయములో తెలివిగలవాడు మానవుడు ఒక్కడే సృష్టిలో 84 జీవోపాదులకు ఈ జ్ఞానము ఉంటుంది. కాని కొన్నింటికి పరావాగ్రూపములో, కొన్నింటికి పశ్యంతి రూపములో మరికొన్నింటికి మధ్య మవాగ్రూపములో ఉంటుంది కాని మానవోపాధికి మాత్రము వైఖరీ వాగ్రూపములో ఉండి తన భావములను ప్రకటించి, ఎదుటి వారి భావములను గ్రహించు మేధాశక్తి ఒక్క మానవోపాధికే గలదు. అన్ని ఉపాధులకంటే హెచ్చుగా, అలోచనా సరళి బుద్ధివికాసం విజ్ఞత-విద్యుక్త ధర్మము విస్తారముగా నుండును. మానవుడు జిజ్ఞాసువు కాబట్టి, ఈ గ్రంథములో ఏముంది ఆ గ్రంథములో ఏముంది, ఈ వేదములో ఏముంది, ఆ వేదములో ఏముంది, ఈ ఉపనిషత్తులో ఏముంది, ఆ ఉపనిషత్తులో ఏముంది అని తరచు చూస్తుఉంటాడు. కాబట్టి ఆత్మ సాక్షాత్కారము తనను తాను గురించి తెలుసుకోవడమే ఇది నిజమైన మోక్షము కాదు. ఇది జనన-మరణములతో కూడు కొనినది ద్వంద్వములతో కూడుకొనినది. ద్వంద్వములు లేనిది, ఆత్మాసాక్షాత్కారముకంటే అతీతము ఇంకేమైనా ఉన్నాదా అని ఆలోచన పరిశోధన ప్రయత్నించినాడు. మానవుని కంటే పూర్వమే, త్రిమూర్తులలో శంకరుడు అనగా ఈశ్వరుడు ద్వంద్వములు లేని శాశ్వితమైనటువంటి, ఎప్పుడూ చలనములేని, అచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమును కనుగొని, లోకములను సంరక్షించు పోషణ కర్తయగు విష్ణుమూర్తికి తెలియజేయగా వారు త్రికాలాబాధ్యుడైన శ్రీ సూర్యభగవానునికి తెలియజేయగా, అదేవిధముగా పరంపర శ్రీకృష్ణ-అర్జున-ఉద్దవ- అంబికాశివయోగి, వేమన మొదలగు ఎందరో మహానుభావులు శాశ్వితచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమును తెలిసికొనిరి.

A18

దేశకాల పరిస్థితులను బట్టి ఈ అచలపరిపూర్ణ బోధప్రచారము లేక గుప్తముగా ఉండినది. మళ్ళీ శ్రీశ్రీశ్రీ శివరామ దీక్షితులు అనే మహాత్ముడు ఎంతో కష్టపడి, శ్రీశ్రీశ్రీ ధరస్వాములవారి దగ్గర జనన-మరణ లేని శాశ్విత జనన-మరణ రహితరూపమోక్షమును గ్రహించి భారతదేశము ఎల్లెడల వెదజల్లి కాశీనుండి సేతువు దాకా ఈ అచల ప్రబోధనుచాటెను. శ్రీమద్‌రాజాధిరాజ బిరుదాంకితుడు భాగవతకృష్ణ దేశికుల వారు, ఈ ఆత్మాతీతమైన అచల ప్రబోధను శక్తిద్వయ నిరాసకంబైన శుద్ధ నిర్గుణ తత్వకందార్థ కందపద్యములలో గ్రంథరచనగావించి ఎందరో ముముక్షువులకు జన్మరహిత విషయమును సార్థకమాయె ఈ శుద్ధనిర్గుణ కందార్థ కందపద్యములకు చక్కని శైలిలో సాంఖ్య-తారక-అమనస్క పద్ధతులతో చేర్చి తాత్పర్యములు మరియు ఆ కందార్థ కందపద్యములలోనే కొన్ని ప్రశ్నలను శిష్యుడు అడిగినట్లు గురువుగారు ఉత్పర్వు ఇచ్చినట్లు కల్పించి చక్కగా పాఠకులకు సులభముగా అర్థము అయ్యేటట్లు గురు శిష్యుల సంభాషణములో పొందుపరచినాను. శ్రీశ్రీ మద్దయానందపొన్నాల రాజయోగిగారు వ్రాసిన ఆ గురు-శిష్య సంభాషణ చదువుతు ఉంటే ఎరుక-పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మ విషయము విపులముగా అర్థము అవుతూ ఉంటుంది.

ఆ కందార్థ-కంద పద్యములోఉన్న గురు-శిష్య సంభాషణలను విడిగా తీసి ఉన్నది ఉన్నట్లుగానే ఉంచి నిజప్రతికి అనగా శ్రీమద్దాయనందుల పొన్నాల రాజయోగిగారు వ్రాసిన గురుశిష్య ప్రశ్న జవాబులకు ఎట్టి భంగముకలుగ కుండా మరికొన్ని ప్రశ్నలు ఆయాకందార్థ కందపద్యములలో సృష్టించి (శిష్య ప్రశ్నలు-గురువు జవాబులు) నా అభిప్రాయములు కొన్ని చేర్చి కూర్చినాను.

ఈ విషయము మాతృశ్రీ అనసూయాంబ అమ్మగారికి తెలిపితిని, అమ్మవారు అంగీకరించిరి మరియును పూజ్యులు అమలానంద పాటలపండరీనాథ స్వామివారికి తెలిపితిని వారు కూడా అంగీకరించి గ్రంథరూపముగావించుమని అనతిచ్చిరి వారికి పాదనమస్కారములు కాబట్టి విజ్ఞులు ఈ చిన్ని గ్రంథమును చదివి దోషములున్న యెడల మన్నించగలరు. ఈ గ్రంథములో అక్కడిక్కడ దొర్లిన దోషములను సవరించి ఇచ్చిన శ్రీమంత చిన్నయ్య యం.ఎ.బి.ఇడి ప్రబోదానంద వెంకటార్య శిష్యులు గారికి మా గురువుగారి శుభాశీస్సులు, కోరిన తోడనే ఆర్థిక సహాయము అంజేసినవ వారందరికి మాగురు కృపాకటాక్షములు సదా ఉంటాయి. మరియు ప్రింటింగ్ ప్రెస్ శ్రీరామా ఆఫ్ సెట్ పాలమూరు వారు చక్కని ప్రింటింగ్ ఇచ్చినందులకు వారికి మాగురుదేవుల ఆశిస్సులు సదా ఉండుగాక

ఇట్లు

మౌనానంద ముత్యాలకొండయార్య అవదూత స్వామి శిష్యులు

శ్రీ విజయానంద విశ్వనాథాచార్యులు B.A., B.Ed.,

పాలమూరు

01

శ్రీపొన్నాలరాజయోగి సద్గురువేనమః

శ్రీమౌనానందకొండయార్యఅవదూతసద్గురువేనమః

గురుర్బ్రహ్మా-గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః

గురుసాక్షాత్పరంబ్రహ్మా-తస్మైశ్రీగురవేన్నమః॥

శి॥ గ్రంధారంభమునందు దేవతాప్రార్థనచేయక జనులారాయని సంబోధించుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥జననమరణములుమానవోపాదియందే జరుగును. దేవాదిజన్మలయందుకాబోదు. కనుక మానవ అవసరవిషయము మానవులనే సంబోధించనైనది. మరియు జనులు అనగా, శబ్ద-స్పర్శ-రూప-రస-గంధములనబడు సంపూర్ణజ్ఞానము కలిగినవారు; ఒకతెలివిగల స్థావరములు, రెండుతెల్వులుగల జలచరములు మూడుతెల్వులుగల క్రిమికీటాకాదులు, నాలుగు తెల్వులుగల పశుపక్ష్యాదులు, ఐదుతెల్వులుగల మానవులు (జనులు) అనగా, సంపూర్ణజ్ఞానము కలవారు. పైనతెల్పిన 1-2-3-4 ఉపాధులకు సంపూర్ణజ్ఞానములేదు. అవి తమభావములను మానవోపాధికి తెలియచేయలేవు. మానవుని భావాలను తెలుసుకోలేవు. ఒకవేళ తెలిసికొనిన వైఖరీవాక్కుతో చెప్పలేవు. కాబట్టి మహనీయులు శ్రీశ్రీశ్రీకృష్ణదేశికేంద్రుల వారు జనులారాయని సంబోధించినారు. మరియు జననమరణరహితము దేవాదిజన్మలయందు ఎందుకుకాదు, అనగా, కం॥ కర్మమునబుట్టుజంతువు-కర్మముననువృద్ధిబొందు-కర్మమునజెడున్-కర్మము జనులకు ధైవము. కర్మము సుఖదుఃఖములకు కారణమధిపా॥ అనునిర్ణయానుసారము, దేవాదిదైవస్వరూపంబులువారు యొనర్చు కర్మఫలంబులననుసరించి కలుగుచుండును. ఆకర్మఫలంబులు క్షీణించగానే, తిరిగి జన్మములు పొందుచుందురు. కనుకవారిని నియమితదేవతలని చెప్పనగును. వీరు జననమరణ ప్రవాహమునందే ప్రవహించే వారుగా యున్నందున, జన్మరహిత పరిపూర్ణబోధయందు నియమితదేవతల ప్రసక్తేయుండదు. కనుక వారివారి ప్రార్థనయుండదు.

శృ॥ దుర్లభంమానుషందేహంయనే నిర్ణయమేగాని, దుర్లభందైవదేహంయనే నిర్ణయములేదు. కనుక నియమిత దేవతలకన్నా జన్మరహితమునకై ప్రయత్నించు మానవోపాధి ఉత్తమమని నిర్ణయము.

శి॥ లక్షణయుతమయ్యియీబోధవినవలయును, కనవలయునుయని నిర్ణయము

కనుక యీబోధవినుటకు ఏపద్ధతిగలవారిని లక్షణయుతులుయనెదరు ?

గు॥ వేదము-వేదాంతము-సిద్ధాంతము అని మూడువిధములు. వేదములు త్రిగుణములచేత ఆచరించబడు కర్మాచరణంబులు వాటివలన కలుగు ఇహపరభోగంబులు నిర్ణయించియుండును. ఆపద్ధతులు ఆచరించు వేదపండితులకు, కర్మాచరణంబులు బాహ్యసాధనములు, యింద్రాదిభోగంబులు అంతరసాధనములని నిర్ణయము.

నేను వేదములను పఠనపాఠనమొనర్చినాను అని సద్గురువులనుజేరి నాకువేదాంతమును బోధించుమని అడిగినప్పుడు సాధనచతుష్టయపద్ధతి తెలిసినవారికి మాత్రమే వేదాంతమును ప్రబోధించగలరు. వేదాంతము శ్రవణము చేయువారికి సాధనచతుష్టయము *(1. నిత్యానిత్యవస్తువివేకము 2. ఇహాముత్రార్థఫలభోగవిరాగము 3. శమాదిషట్కసంపత్తి 4. ముక్షత్వముఅనునవి బాహ్యసాధనంబులు)* మహావాక్యనిర్ణయపద్ధతులు లక్షణత్రయముతో శ్రవణాదులు యొనర్చుడము అంతరసాధనములుగాను నిర్ణయము. కాబట్టి వేదము పఠనపాటవ మెనర్చువారలకు వేదాంతమును బోధించరు. వీరు లక్షణయుతులుకారు. శ్రవణాదులుయొనర్చు వేదాంతులు వార్తికనిర్ణయము శ్రవణమొనర్చుటకు అధికారులు. ఎందుకనగా మహావాక్యనిర్ణయమునందు తత్వమసిబ్రహ్మాయను శ్రవణవాక్యముద్వారా అయమాత్మబ్రహ్మయనే నిర్ణయము గలిగి, అహంబ్రహ్మోస్మియనే పద్ధతిగా ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మయనే పద్ధతిలో ప్రవర్తించవలయును. ఈపద్ధతియందు బ్రహ్మానుభవము నిలవదని వార్తికాదులు మహావాక్యనిర్ణయాదులయందలి శ్రవణాదులను నిరసించి వార్తికపద్ధతి నిర్ణయించినారు కనుక శ్రవణాదులు మాత్రమే నిరసించి వార్తికనిర్ణయము వేదాంతులకు మాత్రమే ప్రబోధించెదరు. యితరులకు ప్రబోధించరు. కనుక వార్తికపద్ధతి వినుటకు వేదాంతులు లక్షణయుతులని నిర్ణయము.

వార్తికనిర్ణయపద్ధతియందు తన నిర్ణయము తనకు తెలియకుండాపోయినందున అగోచరమని నిర్ణయము. ఇటువంటి అగోచరపద్ధతియందు అచలపరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము తెలియచేసినందున ఆపరము జననమరణంబులులేనిదని, దానిగొప్పతనము తెలిసి తాను బ్రహ్మమును అనుకొన్న భ్రాంతి తనతోకూడా లేకపోవుచున్నాడు కనుక

వార్తికపద్ధతి తెలిసికొని దానినిర్ణయమునందు జననమరణభ్రాంతి తొలగబోదని

తెలుసుకొన్నవాడే పరిపూర్ణబోధవినుటకు లక్షణయుతుడు. ఆపద్ధతి తెలిసినవారికే పరిపూర్ణ సూచన తెలియగలదు. దాని దర్శనమాత్రముననే జన్మరహితముకాగలదని నిర్ణయము.

వేదాంతముయనగా పరబ్రహ్మమును తెలియజేయునదై పరబ్రహ్మమువలన కలిగినదై ప్రకాశించు నాలుగువేదములలో ఋగ్వేదమందు ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ అనెడు సాక్షత్కారవాక్యమును, యజుర్వేదమునందు "అహంబ్రహ్మాస్మి"యను అనుభవవాక్యమును, సామవేదము యందు "తత్వమసి"యను ఉపదేశవాక్యమును, అదర్వణవేదమందు "అయమాత్మా" బ్రహ్మయను సమాప్తిమహావాక్యమును, నాలుగు మహావాక్యములుగలవు. యీనాలుగు మహావాక్యములే, నాలుగువేదములు కనుక ఆవేదములను ఆధారముచేసుకొని నాలుగు మహా వాక్యములను నిర్ణయించి జీవేశ్వర ఏకపద్ధతి, అధిష్టానచేతనబ్రహ్మమేయని తెలియుటకు తొలుత ఋగ్వేదమందు ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మయను సాక్షాత్కారవాక్యమును నిరూపించి, దీనిచేత అనుభవము కలుగనందున, యజుర్వేదవాక్యమగు అహంబ్రహ్మాస్మియను మహావాక్యముచేత అనుభవమును చూపి, ఆపద్ధతి చక్కగాతెలియుటకు మూడవదియగు సామవేదమునందలి తత్వమసియను మహావాక్యము లక్షణత్రయముయనగా జహార్లలక్షణ, అజహార్లలక్షణ, జహదజహార్లలక్షణయను మూడు లక్షణములచేత ఉపదేశక్రమము తెలిసి, అదే సంపూర్ణమని సమాప్తిపొందుటకు అధర్వణవేదమందు అయమాత్మబ్రహ్మయను మహావాక్యము నిర్ణయించియున్నారు. కనుక వేదాంతులకు సాధనచతుష్టయము బాహ్యసాధనములు, శ్రవణాదులు అంతరసాధనమని నిర్ణయము.

వేదాంతమునందు నిర్ణయించిన అధ్యారోపవాదము, రజ్జుసర్పదృష్టాంతము, శ్రవణాదులు అపవాదపద్ధతులని, వేదాంతము వాచ్యార్థమని వార్తీకము లక్ష్యార్థమని వార్తీకాదులు నిర్ణయించినారు.

శృ॥ నిత్యనిరంతర నిష్ప్రపంచాద్వయ మార్తాండాఖండైక రసబ్రహ్మంబునందు కాలత్రయంబులు, కాలత్రయంబులతోడ మాయాప్రపంచము, మాయాప్రపంచమును అంధకారమును కలుగజేయకూడదు. కలుగజేసి అదిలేనట్లుగా శ్రవణాదులుకూడదు. తానైన బ్రహ్మమును నిధిధ్యాసముచేయుట యెట్లు? నిరంతరము సమాధి సహజమైయుండగా, ఒకప్పుడు సమాధినుండి అనుభవించుటయెట్లు? కావున, శ్రవణముచే

కూడుకున్న వేదాంతము వాచ్యార్థమని, శ్రవణాదిరహితపద్ధతిని నిర్ణయించిన వార్తీకము లక్ష్యార్థమని నిర్ణయించినారు.

లక్ష్యార్థమగు వార్తీకపద్ధతి నిర్వాసనామౌనముద్రనిష్ఠ సదా స్వభావికముగా అనుభవమయ్యేయుండునని వారినిర్ణయము. ఈనిర్వాసనానిష్ఠ పూర్వానుభవముగా మౌనముద్రచేత దక్షిణామూర్తి సనకాదులకు అనుగ్రహించిరని, వేదాంతతత్వమునకు మించిన నిష్ఠవార్తీకపద్ధతి కనుక వేదాంతనిష్ఠపరుడే దీనికి అధికారి, యితరులు అధికారులుకారు. నిర్వాసనామౌనముద్రనిష్టచేత సూచించిన వార్తీకముద్రపద్ధతి ఎట్లున్నదనగా నీరేప్రాణాధారమని, నిర్ణయానుసారము నీటియందుమునిగి జలసమాధిపొందిన వారిప్రాణము పరమాత్మయగునని నిర్ణయించుకొని, నీటమునిగినవారి ప్రాణము ఉక్కిరిబిక్కిరిపొంది తానుయేమౌచున్నాననో తెలియక అగోచర పద్ధతిలో ఎట్లు గిట్టుచున్నాడో అటువంటిపద్ధతే యీవార్తీక నిష్ఠయమందున్నదని తెలుసుకొని.

నిర్వాసనామౌనముద్రనిష్టచేత సూచించిన వార్తీకనిష్ఠవలన తననిర్ణయము తనకు తెలియక అగోచరవరుడై జన్మరహితముకాబోదని తెలుసుకొన్నవాడు పరిపూర్ణబోధవినుటకు లక్షణయుతుడని చెప్పబడును. మరియు నరనారాయణులనబడు శ్రీకృష్ణార్జునులలో శిష్యుడగు అర్జునుడు గురువగు శ్రీకృష్ణమూర్తితో మనవిచేసినది "శిష్యస్తేహం శాదిమాం,త్వం ప్రసన్నం" నీకునేను శిష్యుడను, ఆకారణమువలన నిన్ను శరణునొందిన నన్నుశాసింపుము అనగా నేను ఎట్లునడచుకోవలెనో దానిని నియమింపుము అని ప్రార్థించితనకర్తృత్వమును విడచి ఉన్నందున గురువగు శ్రీకృష్ణుడు రథసారథిగానుండి సర్వముయొనర్చియున్నాడు. అట్లు పరిపూర్ణ గురుని ఆశ్రయించినవారు విద్యావంతులుగానున్నను, విద్యలేనివారుగానున్నను తమ కర్తృత్వమునువదలి గురుభక్తి, గురుసేవ, గురునిష్ఠయందు త్రికరణశుద్ధియందు ప్రవర్తించువారు పరిపూర్ణబోధవినుటకు లక్షణయుతులని నిర్ణయము.

ఈఉభయులకెపరిపూర్ణ నిర్ణయము, అనగా ఉన్నదిపరిపూర్ణము, లేనిది ఎరుకయని యెరుకను విడచేపద్ధతి తెలియగలదు. యితరులుయేపద్ధతి గలవారైనా అదివారికి కలలో వార్తగానుండును.

శి॥ తప్పక వినవలయుననగానేమి?

గు॥ సిద్ధాంతపద్ధతియగు పరిపూర్ణ ప్రబోదయందు ముఖ్యనిర్ణయములు మూడే *(1)* అచలపరిపూర్ణము *(2)* ఎరుక *(3)* ఎరుకను విడచుట. ఈమూటి విషయము ఏకాంతనో విని, వినకుండుట అనేపద్ధతిగాక, ఆమూటి విషయము అనగా పరిపూర్ణమనగాఏది? ఎరుక అనగా ఎటువంటిది, ఎరుకనువిడచే విధానము ఎట్లు అనువివరము వస్తునిశ్చయముగా, తెలుసుకున్నవారలకు ఎప్పుడో జన్మరహితము కాగలదను అంధవిశ్వాసముగాక, ఆపద్ధతివిన్నప్పుడే జన్మలేకుండాపోవును. అనగా వార్తీకనిర్ణయపద్ధతియందు తననిర్ణయము తనకు తెలియలేని అగోచరస్థితి తెలిసి, పరిపూర్ణగురుమూర్తివలన పరిపూర్ణ పరబాహ్యామును, ఎరుకను, ఎరుకనువిడచే విధానమును ఎప్పుడు ఎవ్వరువినికనియెదరో అప్పుడే వారిజన్మరహితమగును. కనుక లక్షణయుతమై వినవలెయునని, నేనుచదివెదను వినండి. లేక పరిశీలించుటకు ఇష్టము ఉన్నవారు గ్రంథమును మీరే పరిశీలించుడని సభావిజ్ఞాపన చేయనైనది.

శి॥ వినువారికి-కనువారికియనగానేమి?

గు॥ గురువు ప్రబోధచేసేవిషయాన్ని వాచ్యార్థముఅని, శ్రవణముఅని, వినువారికి అనేపదానికి అర్థము సరిపోతుంది.

కనువారికి:- అనగా గురువుగారు చేసే ప్రబోధ్ధవిషయాన్ని ప్రత్యక్షముగా చూపి వస్తునిశ్చయముచేసి ప్రబోధను దృఢపరుచుట, దీనినే లక్ష్యార్థమని నిర్ణయము.

శి॥ తనలా వెరిగించుదీనియనగానేమి?

గు॥ సద్గురువు తన శిష్యునియొక్క నిజస్వరూపమును గూర్చి తెలియచేయుట తనశిష్యుడు ఆత్మస్వరూపుడేననియనగా తానే ఆత్మయని ఎరుకస్వరూపుడు-అధిష్ఠానచేతనబ్రహ్మమని, సాంఖ్య-తారక అమనస్కయోగములద్వారా మరియు మహావాక్యచతుష్టయపద్ధతుల ద్వారా శిష్యుని యొక్క స్థానస్వరూప-స్వభావపద్ధతులను విశదపరచి అణోరణీయాన్, మహతోమహీయాన్ అనే పద్ధతిగా నీవుఉన్నావని శిష్యునికి ప్రబోధచేసినాడు.

కందార్థమనెం (2)

శి॥ జననమరణరహితపద్ధతి వినుటకు ఇష్టము ఉండనివారుయెవరు?

గు॥ ఒకమనుజుడు యేదైన ఒకకార్యముచేయవలెననియెడి కోరికను కొనసాగించుటకు మనోవృత్తియు, ఫలమును కావలయును. మనోవృత్తియనగా అంతరత్రిపుటులు, మధ్యత్రిపుటులు, బాహ్యాత్రిపుటులు అని మూడువిధములు.

1. అంతరత్రిపుటులుయనగా అంతరేంద్రియములు

జ్ఞాతృ: తెలుసుకొనునదితెలివి,తెలియబడునది.

మనస్సు: సంకల్పించునది-సంకల్పము-సంకల్పింపబడునది

బుద్ధి: నిశ్చయించునది-నిశ్చయము- నిశ్చయింపబడునది

చిత్తము: చలించునది-చంచలము- చలింపబడునది

అహంకారము అభిమానించునది- అభిమానము- అభిమానింపబడునది

2. మధ్యత్రిపుటులనగా జ్ఞానేంద్రియములు

శ్రోత్రము: వినునది- వినికిడి- వినుబడునది

త్వక్కు: స్పృశించునది- స్పర్శము- స్పృశింపబడునది

చక్షువు: చూచునది- చూపు- చూపబడునది

జిహ్వా: రసములనెరుగునది- రసము- రసముకలది

ఘ్రాణము: వాసనచూచునది- వాసన- వాసనకలది

3. బాహ్యత్రిపుటులనగా కర్మేంద్రియములు

వాక్కు: పలుకునది- పలుకు- పలుకబడునది

పాణి: ఇచ్చునది- ఈవి- యీయబడునది

పాదము: నడుచునది- నడక- నడువబడినది

పాయువు: విడుచునది- విడుపు- విడువబడినది

గుహ్యాము: ఆనందించునది- ఆనందము- ఆనందింపజేయునది

ఈవృత్తులన్నియుయెరుకయను అంతఃకరణవృత్తియందు పుట్టుచు, పెరుగుచు, గిట్టుచుండును. దరిద్రునినుండి చక్రవర్తివరకు, భక్తునినుండి బ్రహ్మవేత్తవరకు త్రిపుటులయందే భ్రాంతి కలిగియుందురు. కానివాటి ఫలములను అణచి జననమరణపద్ధతి వినుటకు ప్రథమసాధనము త్రికరణశుద్ధికావలయును. త్రికరణశుద్ధియనగా తనువున, వాక్కున, మనసున పనియేకముగా జరుపునటువంటిది. దీని విశేషవివరణ తెలుసుకొనగోరువారు, పీఠాధిపతులచే రచియింపబడిన సాంప్రదాయకపరిపూర్ణ ప్రబోధమును చూచేది. యిటువంటి ప్రవర్తన భ్రమసహితులగువారలకు యిష్టము ఉండదు. ఒకవేళ వినవలెనని కోరిక కలిగినా త్రికరణశుద్ధి ప్రవర్తనగా ప్రవర్తించి దానియందుగల అమృతపద్ధతి అనగా మృత్యుభీతిలేని

పద్ధతి కనవలెయుననే నిర్ణయము ఉండదు. గనుకవీరలు జననమరణ ప్రబోధవినవలయును. అమృతపద్ధతిగల అశరీరనిర్ణయము కనవలయునని యిష్టము ఉండనివారని నిర్ణయము.

శి॥ తినుమంటె పులివల్లదని సామెత ఎందుకు నిర్ణయించినారు?

గు॥ పులిపశ్వాదిజంతువుల రక్తమాంసాదులు తినేపద్ధతిగలది, దానిముందు పంచభక్ష్యపరమాన్నములు పెట్టి తినుమంటె తినక అయిష్టత తెలియజేయును. అదేపద్ధతిగా ద్విపుటిత్రిపుటులలో కర్మలు ఆచరించి దానిఫలాసక్తి అనుభవించువారికి త్రికరణశుద్ధిగా ప్రవర్తించి కర్తృత్వరహితకర్మాచరణ అమృతపద్ధతి తెలిసిననూ వినకుండా అయిష్టత తెలియజేయుదరని పులిదృష్టాంతము తెలియజేసినారు.

శి॥ వినజేసెద-కనజేసెదయనగానేమి?

గు॥ వినజేసెదయనగా జననమరణరహితపద్ధతిని ఉపన్యాసపూర్వకముగా గురువుగారుచెప్పె పద్ధతిని శిష్యుడు వినేపద్ధతిని వాచ్యార్థమని నిర్ణయము. దీనివలన సరైన అనుభవము శిష్యునికి కలుగదు. కాబట్టి కనజేసెద యనగా జననమరణరహితపద్ధతిని, అశరీరమార్గములో వస్తునిశ్చయముగా, ప్రత్యక్షప్రమాణపద్ధతిగా శిష్యునికి అనుభవింపజేయడమే కనజేసెదయని అర్థము. దీనినే లక్ష్యార్థము అని వేదాంతనిర్ణయము.

శి॥ ఘనమగు ఈబోధవినవలెనని-కనవలెననియనగానేమి?

గు॥ ఘనమగు ఈబోధయనగా శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వము. శక్తిద్వయముయనగా ఆవరణము-విక్షేపము అనురెండు మాయాశక్తులు. ఒకటి కనపడనిది రాకారము, సూక్ష్మము, ఆత్మ, అధిష్ఠానచేతనబ్రహ్మము, రెండవది కంటికి అగుపించేది సాకారము, స్థూలము, జగత్తు, అనగా ఒకటికారణము, రెండవదికార్యము. ఈరెండు చాలా బలవత్తరమైన శక్తులు. వీటిని గురించి సవివరముగా అచలపరిపూర్ణప్రబోధను బోధించే గురువుల దగ్గర, నాలుగుశుశ్రూశలుచేసి త్రికరణశుద్ధిగా ప్రవర్తించి వినయవిధేతల, నమ్రతభావనతో సేవజేసినయెడల ఈఘనమగు బోధయనగా, జననమరణములు అనగా ద్వంద్వపద్ధతి లేకుండా చేయగలరు.

3వ కందార్థము:– దృక్దృష్యవివేకనిర్ణయము:– దేవ, మానవ, పశు, పక్షి, క్రిమికీటకాది,

సకలచరాచరజంతువులున్ను, ఆకాశాది పంచభూతములున్ను, దేనియందుండి పుట్టునో, దేని సత్తామాత్రముచేత జీవించుచుండునో మరలామహాప్రళయంబున సకలముదేనియందు ప్రవేశించిలయించునో ఆవస్తువే బ్రహ్మమనబడును. కేవల జ్ఞానమార్గవస్తువగు దృక్కే సర్వదేశ, సర్వకాల, సర్వవస్తువులందు పరిపూర్ణముగా నిండి (నువ్వులయందు నూనెరీతిగా) సర్వాదిష్టానమై, సర్వముతానై సర్వాధారమై వెలుంగుచుండుట వలన, మరియు దానియందు ఉండె ఈచరాచర జంతుజాలము పుట్టుచూ దానినాశ్రయించుకొని జీవించుచు మరల మహాప్రళయమున దానియందు ప్రవేశించిలయించుటవల్లను ఆదృక్కే బ్రహ్మమనబడును.

ఆపరబ్రహ్మయగు దృక్కు యేవిధమైన శరీరములులేనిది, సచ్చిదానంద స్వరూపము అనగా సత్తు, చిత్తు, ఆనందములే స్వరూపములైనది. చూచునది, చూడబడునది యేకవస్తువేగనుక దృగ్దృశ్య వివేకమని అధిష్టానచేతనబ్రహ్మమని, మతకర్తలు నిర్ణయించినారు. ఈపద్ధతి తెలిసినవారికి జన్మరహితము అగునని మానవలోకమును భ్రాంతిలో ముంచినారు. దీనికి ఈదిగువ దృష్టాంతము సరిపోవును. కంసాలినగలు చేయవలెనని, దాని ఆకారము తన అంతఃకరణముయందు నిర్ణయించుకొని, దాగలి, సుత్తి,సానము, కుంపటి మొదలగువస్తువులతో లోహములపైన. తన అంతఃకరణములో నిర్ణయించుకొన్న ఆకారము నియమించి ఆనందించిన విధముగాయున్నది. కనుక ఈదృక్దృశ్య వివేకనిర్ణయము సత్తు, చిత్తు, ఆనందరూపబ్రహ్మము. జననమరణపద్ధతిగల ఉపాధిప్రళయముపొందునదిగాని, జననమరణఉత్పత్తి ప్రళయములులేని అచలపరిపూర్ణపరబాహ్యముకాదు. కనుక దృక్దృశ్యవివేకము కలయని నిర్ణయము.

శి॥ గురువు పరిపూర్ణబోధ తనగురువువద్ద తెలుసుకొని యెరుకయను కలనుండి మెలకువపొంది, తనను ఆశ్రయించిన శిష్యులను యెరుకయనుకలనుండి మేల్కొల్పుపద్ధతి లోకమున ఆచరణలోనున్నది. మీరు మేల్కొని నన్నుమేల్కొలుపుడు: అనే నిర్ణయమునందు శిష్యుడుముందుగా మేల్కొని, గురువును మేల్కొల్పునట్లు తెలియుచున్నది. కనుక ఈనిర్ణయమునకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ నూరిజనులు పరిపూర్ణగురువు ఆశీర్వాదము పొంది సంకల్పరహితపద్ధతిగానుందురు. ఈధర్మప్రబోధ మానవలోకమునకు ప్రబోధించుమని గురువు ఆజ్ఞ ఉన్నందున, తనను ఆశ్రయించిన శిష్యుని ఆశీర్వదించి జన్మభ్రాంతిని

తొలగింపజేయునట్టి బాధ్యతవహించును. యీబాధ్యత గురువు అంతఃకరణమునందు నూతనముగా ఏర్పడును. ఈబాధ్యతయగు ఆవరణము శిష్యుడు భ్రాంతి తొలగినదని తెలియజేసిన తదుపరే గురుని అంతఃకరణమునుండి తొలగి లేకుండాపోవును. శిష్యుడు తననిర్ణయము తెలియజేయనంతవరకు గురుని అంతఃకరణమునందు శిష్యభ్రాంతినశించక నిలచియుండి మరణాంతమున గురునికి జన్మకారణమగును. కనుక శృ॥ "శిష్యపాపంగురోరపి"యని నిర్ణయము. కనుక శిష్యుడు మేల్కొన్న తదుపరే గురువు మేల్కొనును. యీపద్ధతే గురుశిష్యోభయరహితమని సాంప్రదాయకనిర్ణయము. (ఉపదేశము రెండువిధములు)

1. మాటలతో ఉపదేశముచేయుట 2. ఆచరణద్వారా ఉపదేశముచేయుట

మాటలతో మనస్సునకు ఉపదేశముజరుగును. మనస్సు ఆపద్ధతిగా నడుచుకున్న తర్వాత వారి ఆచరణపరులకు ఉపదేశమగును. కనుక ఆరూఢుడైనవానికే శిష్యులను స్వీకరించు అధికారముగలదు. వారే శిష్యులను ముందు మేల్కొలిపి తదుపరి తాముమేలుకొనియెదరు. యీ నిర్ణయముతెలియక

శ్లో॥ శుశ్రూషాలాభపూజార్థం- యశోర్థంవాపరిగ్రహః ॥
శిష్యాణామనుకారుణ్యాత్-నజ్ఞేయఃశిష్యసంగ్రహః ॥

శుశ్రూష, పూజ, కీర్తిప్రతిష్టలకొరకు మరియు శిష్యులయందు దయవలనగాని వారిని సేకరించుట శిష్యసంగ్రహముయని తెలియనగును. శుశ్రూష,పూజా,నమస్కారము ప్రతిష్టలకొరకు మరియు శిష్యులయందు దయగలవారుగా గురువులకు పునర్జన్మ తప్పదు. కనుక మీరు మేల్కొని నన్ను మేల్కొలుపుదని,

కం॥ దిచ్చుతనువు శిష్యునిమది
నొచ్చిన ధనమివ్వదనుచనూహించి మదిన్
యిచ్చకములాడబోకను
చచ్చరఝాడించువాన్ని సద్గురుడయితే॥

అని శ్రీభాగవతకృష్ణదేశికులవారు నిర్ణయించినారు. కనుక సాంప్రదాయక ధర్మపద్ధతి ప్రబోధించి వారిని ధర్మప్రవర్తన గలవారినిగా జేయుటకు శిష్యులను స్వీకరించవలయునుగాని, వారుయొనర్చు శుశ్రూష, పూజ కీర్తిప్రతిష్టల కొరకు శిష్యులను స్వీకరించగూడదు. అట్లు శిష్యులను స్వీకరించువారిఫలము యీదిగువ

నిర్ణయపద్ధతిగానుండును. (శిష్యునియందలి ప్రేమవలన శివుడుపొందిన ఫలము) శివుడు ఉపమన్యుడను శిష్యునియందలి ప్రేమవలన సృష్టికర్తయగు బ్రహ్మకు వ్యతిరేకముగా తనతపోబలముచే క్షీరసాగరమును సృజించెను. దేవతలు, రాక్షసులు మధింప దానినుండి అమృతము, హాలాహలము పుట్టెను. అమృతమును విష్ణుమూర్తిద్వారా దేవతలు ముందు అందుకొనిరి.అదే పద్ధతిగా హాలాహలము దేవతలే మ్రింగవలయునని దానవులు పట్టుబట్టిరి.అందుకు దేవతలు భయపడి శివుని ప్రార్థించగా శివుడావిషమును మ్రింగి కంఠమందు ఉంచుకొనెను. ఎందుకనగా విషము గర్భకోశమునకు దిగిన తనకు ప్రాణహాని జరుగును. బైటకుగ్రక్కిన దానవులు బాధింతురని తనయోగబలముచేత కంఠస్థానమందు నిలపియుంచగా దాని గుణవ్యాపకముచేత శివుని శరీరమున అధికముగా వేడికలిగెను. ఆతాపము అణగుటకు చంద్రుడిని, ఆకాశగంగను శిరముపైన నిలుపుకొని యోగదృష్టియంతా దానియందే నిలిపియున్నాడు. అందువలన యోగఫలమునశించి, కర్మఫలము అధికానుభవములోనికి వచ్చినది. గనుక శిష్యునియందలి ప్రేమ పద్ధతివలన గురువు ఇటువంటి బాధ ఆచంద్రార్కములవరకు అనుభవించగలరని నిర్ణయము. కనుక పరిపూర్ణప్రబోధమొనర్చు గురువులు శిష్యులయందు కరుణామృతదృష్టి గలిగియుందురు గాని వారువెునర్చు శుశ్రూషాపూజాదులయందు భ్రాంతికలిగియుండరు.

శి॥ నను- మిమునేగని పుస్తకమును జేసితియనగానేమి?

గు॥ నను- అనగా ఈశ్వరోపాధి - మిము అనగా జీవజగదోపాధులు. ఇది తత్వవిచారణవలన సద్గురువులవలన మాత్రమే తెలియును.

మానవోపాధిని ధరించిన జీవుడు నవవిధద్రవ్యముల, అష్టప్రకృతులు, సప్తవిధధాతువుల, సప్త అజ్ఞానభూమికల అను ఆవరణవలలో చిక్కుకొని తన్నుతాను అనగా, తాను ఆత్మస్వరూపుడనని మరచిపోవుచున్నాడు. కాబట్టి శ్రీశ్రీశ్రీగ్రంథకర్తగారు సత్యాసత్య వివేకనిర్ణయముగల అంతఃకరణగలిగిన మానవోపాధిధరించి పూర్వపుణ్యసుకృతమువలన శుభేచ్ఛగలిగి నేను, నీవు ఈజగత్తు, అనగా ఎవరు, ఏమిఅని, జీవుడు-ఈశ్వరుడు జగత్తుయనేది ఏమిటి దీనికి ఎవ్వరుకారణము, ఏశక్తినుండి ఈజీవేశ్వరజగత్తు నడుస్తున్నది. ఎటుచూసినా ద్వంద్వములే కానవచ్చుచున్నవి అనే విచారణ మనసులో కలిగిసద్గురువులను సమీపించి నాలుగుశుశ్రూషలు చేసి, త్రికరణశుద్ధిప్రవర్తనతో

తనగురువగు పరశురామసీతారామస్వామిగారిని సమీపించి నేనుఅనగా, నీవు అనగా, ఈజగత్తుఅనగా కలలో దోచిన విషయాదులు ఏలాగో అలాగే ఈజీవేశ్వరజగత్తుకు మూలములేదని, అచలపరిపూర్ణబోధవలన తెలిసికొని లోకోపకారనిమిత్తము మానవోపాధికి వచ్చినవారికి గ్రంథనిర్మాణము ద్వారా నను-మిము అనేవిషయమును విశదపరచినాడు.

4వ కందార్థము:-

శి॥ యెరుక తననుతాను చూసుకొని క్షేమయుక్త మని యెట్లు నిర్ణయించుకొనును?

గు॥ బీజవృక్షన్యాయమున యేబీజముయొక్క మూలమున యేవృక్షము మొలచుచున్నదో ఆవృక్షము యొక్క అంతముయందు, ఫలమునందు ఆబీజమేయుంటూయున్నది. అదేపద్ధతిగా కం॥ పిండబ్రహ్మాండంబులు రెండును, యారెంటిలోని రెండుఅహములు, యీఖండములు నాల్గుగూడి, ఆఖండంబగు యెరుకరూపుగనరామాతంద్రి, యిదిదెలిపిన ఘనుదేతలిదండ్రీ॥ అను నిర్ణయానుసారము పిపీలికాదిబ్రహ్మపర్యంతము, పరమాత్మ-ప్రత్యగాత్మగా కలిగియున్నానని తననుతాను చూసుకొని నాశనములేని క్షేమయుక్తమని యెరుకతననుతాను నిర్ణయించుకొనును.

శి॥ యెరుకకు పరులనువారుయెవ్వరు? వారిని కూడా అధికులనుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ పిపీలికాదిబ్రహ్మపర్యంతము తానేకారణకార్యములుగా, ఉన్నయెరుక, సత్యాసత్యాన్వేషణ అంతఃకరణపద్ధతిగల మానవోపాధికి వొచ్చి, ఉన్నది ఉన్నట్లు తెలుసుకొనక, మతమనే అభిమానమువలన, తాను నిర్గుణమని, తనపరిణామరూపము సగుణమని, సగుణసృష్టియందుఁగల మానవులు కర్మ, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యతత్వము,ముముక్షత్వ పద్ధతులవలన అఖండయెరుకపద్ధతగు, నిర్గుణత్వముపొందగలమని, నిర్ణయించుకున్నవారు, తనకుపరులని నిర్ణయము. తనకుపరులుగా ఉన్నామని నిర్ణయించుకొని ప్రవర్తించుచున్నను యెరుకయొక్క ఆసక్తిగలవారే గనుక క్షేమకరులని నిర్ణయము.

శి॥ కారణకార్యరూపమున ఉన్నయెరుక, సగుణ, నిర్గుణములయందు యెచ్చట నిలువకుండాయెట్లు పోవును?

గు॥ యెరుక సృష్టియందలి జంగమజీవులకు, తమతమ ఉపాధినుండి యున్న

సహజలక్షణంబులు, చీమకు దివ్యజ్ఞానము, కోడికి కాలజ్ఞానము, కుక్కకు బ్రహ్మజ్ఞానము, చేపకు దృష్టిసిద్ధి, తాబేలుకు సంకల్పసిద్ధి, చకోరపక్షికి చంద్రకిరణములయందు ప్రీతి, చాతకపక్షికి మేఘజలమునందు ప్రీతి, హంసకు పాలు-నీరు వేరుచేయుశక్తి, వీటిసృష్టియందే నిర్ణయించి సృష్టించనైనవి. గాని అవి కర్మ, భక్తి, జ్ఞానపద్ధతులు, జపతపాదులు యొనర్చివరములు పొంది సంపాదించుకున్నవిగావు. అదేపద్ధతిగా మానవునికి సత్యాసత్యనిర్ణయపద్ధతి నిర్ణయించుకునేఅంతఃకరణపద్ధతి కలిగినమానవోపాధి సృష్టించనైనది. యిట్టిజ్ఞానంబున సత్యమగు పరిపూర్ణ పరబాహ్యమును, అసత్యమగు యెరుకను, గురుమూర్తిచేత తెలుసుకొని అసత్యమగు యెరుకను కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణద్వారా విడిచేపద్ధతికి మారుగా:- కర్మపద్ధతులగు:- కర్మసన్యాసము- కర్మఫలత్యాగము, భక్తిపద్ధతులగు:- ఆర్తి, జిజ్ఞాసి, అర్థార్థి, జ్ఞాన, భక్తియగు, బాహ్యభక్తి, అనన్యభక్తి, ఏకాంతభక్తి. జ్ఞానపద్ధతులగు:- సాత్వికజ్ఞానము, రాజసజ్ఞానము, తామసజ్ఞానము. వైరాగ్యపద్ధతులగు:- అహింస, సత్యము, ఆస్తేయము, స్త్రీలదలంచి కీర్తింపకుండుట, తద్భాషణంబులు వినకుండుట, గుహ్యాభాషణంబులు చేయనుద్యోగింపకండుట, స్త్రీలనుగూర్చి స్తోత్రముజేయకుండుట, సంభోగమునకు ఉపక్రమించకుండుట. తత్వపద్ధతులగు:- ఆకాశము, వాయువు అగ్ని, జలము, పృథ్వి, శ్రోత్రము, త్వక్కు, చక్షువు, జిహ్వా, ఘ్రాణము, శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రస, గంధము, వాక్కు, పాణి, పాద, గుహ్యా, గుదము, మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము, జీవుడు, ఈశ్వరుడు, పరమాత్మ. **ముముక్షుత్వము అనగా:-** సగుణత్వము విడచి, నిర్గుణత్వము పొందవలయుననే యిచ్ఛయందుగుర్తు నిలచియుండును. మరియు నీవు, నేను అను ద్వంద్వపద్ధతిగల యెరుక, సగుణపద్ధతిగలదేగాని, నిర్గుణపద్ధతి ఏకాలమునందు, యేదేశమునందులేదు. ఎట్లనగా:- జగత్కారణ బ్రహ్మమగుయెరుక సర్వశక్తిస్వరూపులు, సర్వవ్యాప్తులుగానుండగా. కొందరు మతకర్తలు నిర్గుణమని చెప్పుచున్నారు. యీమతకర్తల లక్షణములు ప్రపంచములో యింతకన్నా అర్థములేని మాటలు మరి కనబడవు. ఏలయనగా గుణంలేని బ్రహ్మ, గుణములతోజేరిన ప్రపంచమునకు కారణమెట్లగును. అయితే

1. శుక్తిరజితభ్రాంతివలె బ్రహ్మము ప్రపంచమునకు వివర్తోపాదనకారణమని వారు చెప్పుదురు. అప్పటికీ బ్రహ్మమునకు, భ్రమకలిగినదని యొప్పవలెయును. అందుచే

గుణము కలిగెను.

2. ఘటమునకు, కులాలునివలె, ప్రపంచమునకు బ్రహ్మము నిమిత్తకారణమనియందురు. ఆపక్షములో ద్వైతమువచ్చును. కావున ప్రపంచమునకు బ్రహ్మము పరిణామెపాదానకారణమనియే చెప్పవలయును.

కావున గుణములతోజేరిన (బ్రహ్మము) యెరుకనే కారణముగావలయును. బ్రహ్మము గుణములులేనిదని నిర్గుణవాదులు చెప్పుచున్నారంటే బ్రహ్మము సజాతీయ-విజాతీయ-స్వగతబేధములు లేనిదని వారిసిద్ధాంతము మరియు జగత్సృష్టిపాలనాదులకు హేతువులైన సర్వశక్తి సంకల్ప క్రియాది గుణములుకూడా ఆబ్రహ్మమునకులేవని చెప్పుచున్నారు.

1. సజాతీయ బేధమనగా బ్రహ్మమునకు సమానజాతియైన చిత్తులు 2. విజాతీయ బేధమనగా బ్రహ్మమునకన్నా భిన్నజాతులైన చిత్తులు 3. స్వగతబేధమనగా బ్రహ్మమునందున్న సంకల్పాదిగుణములు యిట్టివి బ్రహ్మమునందులేవని చెప్పుచున్నారు.

వస్తునిశ్చయముగా విచారించి చూచినయేంపదార్థము గుణవిశిష్టముగానిదిలేదు. ఎట్లనగా పృధ్వీ, జలము, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశములు, గంధ, రస, రూపశబ్దాదిగుణములు క్రమముగాలేకవుండవు. జీవేశ్వరులన్నచో కించిజ్ఞత్వ, సర్వజ్ఞత్వాది గుణవిశిష్టులనియే నిర్గుణవాదులే చెప్పుచున్నారు. పరబ్రహ్మమనినచో సంకల్పపూర్వక జగస్సృష్ట్యాది గుణములులేకయే జగత్కారణమెట్లగును. అయితే బ్రహ్మమునకు స్వసంకల్పము వలన జగస్సృష్ట్యాదులు కలుగలేదు. మాయావిద్యోపాదులచేత అవిచ్ఛిన్నుడై యీశ్వరత్వజీవత్వాదులు గలిగి నియామక-నియమ్యాదిభావములు కలుగుచున్నవని చెప్పుచున్నారు. సజాతీయ-విజాతీయ-స్వగతబేధములు, బ్రహ్మమునకులేవని చెప్పుచును, పైనజెప్పిన విజాతీయ బేధోపాధుల వలన బ్రహ్మమునకు యీశ్వరత్వ-జీవత్వాదులు గలుగుచున్నవనుట యిదియెట్టి విరోధమొ విచారించిచూడుడు. అట్లయితే బ్రహ్మము సర్వోపాధివినిర్ముక్తుడనివారు చెప్పేదానికి భంగముగలుగును.

అయితే యీబ్రహ్మమునకు పైనజెప్పిన ఉపాధులు వాస్తవముగావనియూ, రజ్జు సర్పభ్రాంతివలె అధ్యారోపితములనియు, యిందువలన బ్రహ్మము ప్రపంచమునకు నివర్తోపాదానకారణమనియు చెప్పుచున్నారు.

ఆపక్షములో, భ్రమించువాడు, భ్రమాధారరజ్జువు, పూర్వము చూడబడినసర్పము భ్రమజనకదోషము. యిన్నిలేక భ్రమకలుగదు. జగద్భ్రమ స్థలములలోకూడా యిట్టి సామాగ్రియుండవలెయును. యిన్నిఉంటే విజాతీయబేధము గలిగి ద్వైతము సిద్ధించును.

మరియు ముందు ఉపాధికలిగి, అటువెనుక భ్రమకలిగినదంటే ఉపాధియను ద్వితీయపదార్థమును ఒప్పవలయును. లేక భ్రమకలుగుటయే ఉపాధియని అంటే సత్యజ్ఞానానందస్వరూపమని వారిచే చెప్పబడే బ్రహ్మమునకు భ్రమయెట్లుకలిగె?

అయితే భ్రమమాయవలన కలుగుచున్నది. మాయమిధ్యాభూతముగానా ద్వైతముగానీయదని, నిర్గుణవాదులు జెప్పుచున్నారు. మిధ్యయనగా అసత్యమనియు, అందువలన మాయాకార్యమైన జగత్తు అసత్యమనియూ వీరే చెప్పుచున్నారు. యిందువలననే "శృతి", బ్రహ్మసత్యంజగన్మిథ్యయని, వారిసిద్ధాంతము. బ్రహ్మముసత్యమగుటచేత త్రైకాలకాబాధ్యత్వము వొప్పవలసియున్నది. యిట్టి సత్యప్రతిబంధియై వంధ్యాపుత్రతుల్యమైన మాయయెప్పుడునూలేనిదే ఆయెను. దీనివలన త్రికాలములయందు ఏకముగాను, నిర్గుణముగాను, నిర్విశేషముగాను, నిర్వికారముగాను నద్వితీయముగాను, ఉండు సత్పదార్థమునకు ఉపాధియెట్లు గలిగె. యిట్లుండగా బ్రహ్మమునిర్గుణమనుటయెట్లు. పైగుణములు బ్రహ్మమునకు కలుగవంటారా? మోక్షమనునదియేమిటి?

కాబట్టి వీరుజెప్పెడు దృష్టాంత, ద్రాష్టాంతములచేతను, యుక్తులజేతను, బ్రహ్మముసగుణమేగాని, నిర్గుణమని తెలియగాలేదు. దీనికి పర్యాయముగా బ్రహ్మము లక్ష్యార్థముచేత సిద్ధించునుగాని, వాచ్యార్థముచేత సిద్ధింపదని వారు చెప్పుచున్నారు.

ఏపదముగాని, వాచ్యార్థమును బొత్తిగావిడచి, కేవలలక్ష్యార్థమును ఎచ్చటబోధింపజాలదు. అట్లు బోధించునెడల వాచ్యార్థమునుగలిపి యేల చెప్పవలయును. యిందుకు యిదేనిదర్శనము.

బ్రహ్మము సత్యజ్ఞానానందస్వరూపమని వారేచెప్పుచున్నారు. యిందువలననే బ్రహ్మముగుణవిశిష్టమని "ఎరుకొక్కటుండెనేనియు, యెరుకేయీ విశ్వరూప మేర్పడదాల్చున్"యని తెలియుచున్నది. యెట్లనగా సత్యమనగా త్రికాలములలో బాధితముగానిది. అట్టి త్రికాలా బాధ్యతగలది జ్ఞానమనగా తెలివి. అట్టి తెలివిగలది

ఆనందమనగా సుఖము. అట్టి సుఖముగలదని చెప్పవలెయును. యిందులో బ్రహ్మమునకు ముఖ్యలక్షణము జడవ్యావృతి నిమిత్తము జ్ఞానస్వరూపమనియును చెప్పుచున్నారు.

జ్ఞానమనగా తెలివి. యిది జ్ఞాతృ, జ్ఞానజ్ఞేయములు మూడులేకయేర్పడదు. ఎట్లన జ్ఞాతతెలుసుకొనువాడు. జ్ఞానము-తెలివి. జ్ఞేయము తెలియదగినపదార్థము. యీమూడులేక జ్ఞానమనునది సిద్ధింపదు. యిందువలన బ్రహ్మము జ్ఞానస్వరూపమనుటలోని మూడుపదార్థములుండవలసినట్లు యేర్పడుచున్నది. కావున జ్ఞానమనునదియు బ్రహ్మమునకు గుణముగానే యేర్పడుచున్నది. గనుక

కం॥ జ్ఞానమునేననొక్కటే
జ్ఞానమునేవేరటంచుగనబోకుసుమీ
జ్ఞానమువచ్చును పోవును
జ్ఞానాతీతమును తానుగాంచినదాకన్ ॥

అనున్యాయమునపిపీలికాది బ్రహ్మపర్యంతము సర్వము గుణపద్ధతిగలదేగాని నిర్గుణమనునది లేనేలేదు. గుణపద్ధతగు జ్ఞానముచే యొనర్చు కర్మభక్తి జ్ఞానవైరాగ్యాదులు వాటిద్వారా కలిగే మోక్షఫలంబులు కర్మజన్యంబులు గనుక అనేక జన్మంబులకు కారణమగును. అందువలన జ్ఞానమను యెరుక, కలయని నిర్ణయము. యెరుకయను కల, అచల పరిపూర్ణపరబయలు ఉన్నవిధానము తెలుసుకున్నయెడల కర్మ,భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యతత్వము, ముముక్షుత్వపద్ధతులయందలి ఫలంబులకు భ్రాంతిజెంది, ఆయాస్థానములయందు నివాసమొనర్చుకొని, నేను పుణ్యాత్ముడను, నీవు పాపాత్ముడవు, నేను జ్ఞానిని, నీవు,అజ్ఞానివియని ద్వంద్వపద్ధతిగా వ్యవహరించే యెరుక నిల్వకుండాపోవును.

శి॥ నేను-పరులు అనే ద్వంద్వపద్ధతిగా వ్యవహరించె ఎరుక, యెందు నిల్వకుండుటకునై విరచిస్తియనగానేమి?

గు॥ ఎరుకయగు అధిష్టానచేతనబ్రహ్మము, నీవు-నేను అనే ద్వంద్వపద్ధతిగా వ్యవరించి, ఎంతఘనంగా చెప్పుకున్నా సమిష్టి మనఃప్రాణములతో కూడుకున్న లక్ష్యార్థమగు బ్రహ్మాండమువరకు, మరియు వ్యష్టి మనఃప్రాణములతో కూడుకొన్న వాచ్యార్థమగు పిండాండమువరకే పరిమితమైయున్నది. అనగా ఆఎరుక (ఆత్మ)నివాసము ఇంతవరకే

పరిమితమై సృష్టి-స్థితి-లయ-విస్తీర్ణ-ఆకర్షణములు నెరవేరుస్తూయున్నది. కారణ-కార్య ద్వంద్వరహితమైన అచలపరిపూర్ణ పరబ్రహ్మదర్శనమాత్రమున, నిరతాము అనగా ఎల్లప్పుడు (శాశ్వతముగా) ఎందు నిలువకుండుటకునై (బ్రహ్మాండ-పిండాండములయందు) అనగా ఎరుక తనస్థానమునందే తానురహితమగునట్లు పూజ్యులగు గ్రంథకర్తగారు ఈఘనమైనబోధను గ్రంథరూపమున విరచించి, లోకోపకారము జేసినారు. కనుక వారిపాదములకు నమస్కారములు.

సృష్టికారణము 5వ కందార్థము

శి॥ ఎరుకయను కలలోపల నేను ఎట్లువచ్చుచున్నాను?

గు॥ ఎరుకైన భూతములు నీవెరుగుము అనగా ఆకాశాదికమగు కూటస్థుడు, ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, జలము, పృథ్వీ, ఓషధులు, అన్నము.

శ్లో॥ అన్నాస్తేజోమనఃప్రాణ ! చక్షుశ్శ్రోత్రం యశోబలం ! ధృతిశ్రుతితదాశుక్లం॥

అనగా అన్నమువలన తేజస్సు, ప్రాణము, కన్ను, చెవి, కీర్తి, బలము, ధైర్యము, శృతి నిర్ణయజ్ఞానము, ఉత్పత్తికి కారణమగు శుక్లము కలుగుచున్నవి. గనుక ఈసర్వమునకు ఎరుకనే కారణము కనుక నేను-మీరు ఎరుకయును కలలోవస్తూయున్నాము.

శి॥ ఎరుకజన నేను-మీరు యెరుకతోజనునట్లు ఎట్లు తెలియును?

గు॥ వేదము విద్‌అను ధాతువునుండి పుట్టినది. విద్ అనగా ప్రకాశము, ఎరుక, అనగా జ్ఞానము అనినిర్ణయము. యీవేదమును శృతి, ఆమ్నాయ అనిచెప్పుట కలదు. "శ్రూయత ఇతిశృతి"అనగా శ్రోత్రేంద్రియములచే శబ్దరూపముగా తెలియబడుటనుబట్టి శృతియనియు జెప్పబడెను. "ఆమ్నాయ" అనగా వల్లించుటయని అర్థము.

"వేద ఇతీతివేద"తెలియజేయునదిగానవేదమని జెప్పబడును. యీవేద నిష్పత్తియెట్లనగా **"విదంతియతోధర్మాధర్మమితివేద"** : అనగా దీని సహాయమువలన ధర్మాధర్మములు తెలియబడును. కనుక ఈవేదము కర్మకాండమనియు, ఉపాసనాకాండమనియు, జ్ఞానకాండమనియు మూడుభాగములుగా నున్నది.

1. **కర్మకాండము:-** ఇహపరసుఖములకు తగిన కర్మానుష్ఠానములను చేయుపద్ధతులను, అశ్వమేధము, వాజపేయము మొదలగు యజ్ఞములజేయువిధములను, అవిచేయుటవలన కలుగు ఫలములను

బోధించును.

2. **ఉపాసనాకాండము:-** పరమేశ్వరునియందు భక్తిచేయువిధమును, అట్లు భక్తిచేయువారికి కలుగుఫలమును బోధించును.

3. **జ్ఞానకాండము:-** తత్వజ్ఞానమువలన బ్రహ్మజ్ఞానమును పొందుమార్గమును, అందువలన కలుగు ప్రయోజనమును బోధించును.

"ముడివడి కర్మజ్ఞానము విడువక నారెండువెలసె విశ్వమననదే"యను న్యాయమున, కర్మ - యోగ - జ్ఞానపద్ధతులయందు భ్రాంతిగలవారు వాటి ఫలంబుల నిర్ణయానుసారము గుర్తుగలిగి ఆయాలోకములకు వెళ్ళి శృ॥ "క్షీణే,పుణ్యే మర్త్యలోకంవిశంతి" యనున్యాయమున జన్మాదులు పొందుచుందురు. యెవరు ఏకర్మ ఆచరించెదరో ఆఫలగుర్తువలన ఆలోకములకు వెళ్ళెదరు. గురుబోధయను అచలపరిపూర్ణమెలకువ తెలుసుకుంటె, ఎరుకయను కలయందలి జననమరణంబులు తెలియుచున్నను అవిమీయందు తెలియవని మీకు తెలియును.

శి॥ ఎరుకను కలయనుటకు కారణమేమి?

గు॥ కలలో తోచిన విషయాలు, మేల్కొంచినపుడు ఎలా అగుపించకుండా లేకపోతావో, అలాగే సృష్టికి కారణభూతమైన ఎరుక (ఆత్మ) అధిష్టానచేతనబ్రహ్మము. ఈ అధిష్టానచేతనబ్రహ్మమును సాంఖ్యతారక, అమనస్క, మహావాక్యపద్ధతిగా మరియు వార్తీకపద్ధతి వరకు తత్వమూలముగా విచారణ సద్గురువులద్వారా చేసినప్పుడు ఈఎరుకయొక్క స్థితి అగోచరపద్ధతిగా ఉన్నదని తెలుసుకున్నది మరియు ఈఎరుకను "భ్రమ" అనికూడా అచలపరిపూర్ణ పద్ధతి తెలిసినవారు అన్నారు. ఎట్లనగా ఈఎరుక ఉన్నదానిని (పరిపూర్ణమును) లేదుఅని, లేనిఎరుకను (తనను) ఉన్నట్లుగా, కర్మ, భక్తిజ్ఞాన, వైరాగ్య, ముముక్షుత్వపద్ధతులచేత నటించి లేకుండాపోవును.

మరియు స్థూలదశలో ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మాగా, సూక్ష్మదశలో అహంబ్రహ్మాస్మి, తత్వమసిబ్రహ్మా, అయమాత్మా బ్రహ్మాపద్ధతిగా వ్యవహరించి, సుషుప్తిలో, సమాధిలో, మూర్ఛలో, మరణములో ఈఎరుక (తెలివి) లేకుండాపోతూఉన్నది. (కలపద్ధతిగా) మళ్ళీ మేలుకలో కనిపిస్తూఉన్నది. కాబట్టి ఈఎరుకను కలతో పోల్చినారు. మరియు భ్రమతోకూడా పోల్చినారు.

తరువాత పూర్వపుణ్యసుకృతము వలన శుభేచ్ఛగలిగి అచలపరిపూర్ణగురువులను

దర్శించి, పరిపూర్ణబోధను తెలిసిన తరువాత ఈజగత్కారణమైన ఎరుక కలవంటిదని అనగా ఈజీవేశ్వర జగత్తుకు కారణమైనటువంటి అధిష్టానచేతన బ్రహ్మయగునేను భ్రమయేనని, **శ్లో॥ "భ్రమేణాహం-భ్రమేణత్వం"** అని దృఢపరచింది.

6వ కందార్థము:- అచలబోధ సాంప్రదాయకగురుస్తోత్రము

శి॥ శ్రీయనగానేమి? శ్రీమించు యచలబోధయనగానేమి?

గు॥ శ్రీయనగా ఐశ్వర్యము, సంపదయని అర్థము. ఐశ్వర్యము అనగా అణిమాదులు ఎనమిది. **1. అణిమ 2. మహిమ 3. గరిమ 4. లఘిమ 5. ప్రాప్తి 6. ప్రాకామ్యము 7. ఈశత్వము 8. వశిత్వము.** ఈయెనిమిదిన్ని అష్టసిద్ధులు అనిచెప్పబడును.

1. అణిమ : అణుప్రాణులయందు, పరమాణుప్రమాణులైయుండుట

2. మహిమ: యనగా బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్ర, సదాశివ విరాట్ పురుషులకంటే పెద్దవాడైయుండుట.

3. గరిమ: యనగా బ్రహ్మాండములకంటె భారమైఉండుట

4. లఘిమ: యనగా మేరువంతటి బరువు కలిగియుండియు దూదివలె తేలికయైయుండుట

5. ప్రాప్తి: యనగా యిష్టపదార్థము లభింపజేసికొనుట

6. ప్రాకామ్యము: యనగా గగన గమానాదిసిద్ధి

7. ఈశ్వరత్వ: మనగా సూర్య, చంద్ర, మహేంద్ర, అగ్ని, ప్రముఖదేవతలను పనులలో నియమించుట.

8. వశిత్వ: మనగా సకలజంతువులను వశముచేసికొనుట ఈ అష్టసిద్ధులు ఐశ్వర్యమని చెప్పబడును.

1. సాధనయనగా, నిత్యానిత్యవివేకము, ఇహాముత్రార్థ ఫలభోగవిరాగము, శమాదిషట్కసంపత్తి, ముముక్షుత్వముయను సాధనలుకలిగి, వేదాంతమగు మహావాక్యనిర్ణయము తెలుసుకొనుపద్ధతి సంపదయని నిర్ణయము. అణిమాది అష్టసిద్ధులగు ఐశ్వర్యములవలన, మహావాక్య వార్తీకపద్ధతగు సంపదవలన జననమరణరహితమునకు బదులు జన్మభ్రాంతి అధికమగును. గనుక జననమరణభ్రాంతిరహితము, శివారామదీక్షితీయమను, బృహద్వాశిష్ట, పరిపూర్ణాచల ప్రబోధవల్లనేకాగలదని శ్రీమించునచలబోధయని నిర్ణయము.

శి॥ శ్రీమద్రాజాధిరాజ శ్రీశ్రీశ్రీ భాగవతకృష్ణదేశికేంద్రులు, వారి గురుదేవులగు శ్రీశ్రీశ్రీ పరశురామ సీతారామస్వాములను "భూమనిర్జరులు"యని ఎందువలన సంభోదించినారు.

గు॥ భూమయనగా:- శృతి:- యత్రనాన్యత్పష్యతి! నాన్యశ్రుణోతి! నాన్యద్విజానాతి! "సభూమ"యేది చూడనిది, విననిది, తెలియబడినిది, యేదియో అదియె "సభూమ" అనగా పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము,అచలపరిపూర్ణము.

శి॥ నిర్జరులు: అనగా ముదిమిలేనివారు, ముసలితనములేనివారు. అనగా దేవతలు, చావుపుట్టుకలులేనివారు. దేవతలకు జననమరణములు లేవని వేద - శాస్త్ర - పురాణములలో ప్రతీతియున్నది. కాని దేవతాజన్మవారు చేసిన సత్కర్మను బట్టి ఎంతవరకు ఆదేవతాజన్మను అనుభవించవలెయునో, అంతవరకే ఆదేవతాజన్మ ఉంటుంది. ఆసత్కర్మ క్షీణించిన తక్షణమే తిరిగి మానవోపాధికివచ్చి కర్మ, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్యంబు, ముముక్షత్వపద్ధతులయందు మహావాక్య చతుష్టయము, వార్తీకపద్ధతులలో కృషిచేసి, తననిర్ణయము తాను తెలిసికొని అదికూడా అగోచరపద్ధతియున్నందన, పరిపూర్ణ (అచల) గురువులనుజేరి జననమరణములులేని "సభూమ"విద్యను (బోధను) తెలిసికొనినయెడల తిరిగిజన్మలేకుండా ఉందురు. దేవతాజన్మలకు బాల్య, యౌవన, కౌమార, వృద్ధాప్యదశలులేవు. సూక్ష్మదేహముతో అనగా మంగళకరమైన దేహములతోనుందురు. అది శాశ్వతము అని పురాణప్రసిద్ధి మరియు ఈవిషయము మతకర్తలు నిర్ణయించియున్నారు.

కాబట్టి శ్రీశ్రీగ్రంథకర్తగారు తమ గురుదేవులను దేవతాజన్మగా భావించి, సభూమవిద్యను తెలుసుకొన్నవారు మరియు "నిర్జరులు"అని, అనగా జననమరణములేని పరిపూర్ణ బోధను తెలుసుకున్నవారు కాబట్టి, వీరిని, స్వచ్ఛందులు-సూరిజనులు అని భావించుకొని భూమనిర్జరులు అని తమ గురుదేవులను పొగడినారు.

గ్రంథస్తవిషయము :-

7వ కందార్థము:-

శి॥ సత్‌యనగానేమి? అసత్‌యనగానేమి? వీటిరహితమునందు కలుగుఫలమేమి?

గు॥ శృ॥ సత్యం-జ్ఞానం-అనంతం-బ్రహ్మ అనే న్యాయమున బ్రహ్మము సత్యమైనది - జ్ఞానమైనది-అనంతమైనదియని నిర్ణయము. బ్రహ్మము

కాలత్రయాబాధ్యమైయుండుటవలన సత్‌అనబడును. ఒకదానిచే తెలియబడక, యితరసహాయములేక, సర్వమును తెలిసికొనుచు, దీపమువలె స్వయముగా ప్రకాశించుటవలన జ్ఞానమనబడును. దేశ కాల-వస్తు-పరిచ్ఛేదము లేకుండుటవలన అనంతమనబడును. బ్రహ్మము తనయందుమాయచే కల్పింపబడిన ఉపాధులలోనుండుటచే బ్రహ్మమునకే, కూటస్థుడని, ప్రత్యగాత్మయనిపేరు.

కూటస్థమైన స్థూల, సూక్ష్మ శరీరములకు అధిష్టానమైయుండుటచే బ్రహ్మము, కూటస్థుడు అనబడెను. వాస్తవమున కూటస్థుడు బ్రహ్మయేగావున, బ్రహ్మలక్షణములయిన సత్య, జ్ఞాన, అనంతత్వములు గలిగియున్నాడు.

యిట్లు గలిగియుండుట జాగ్రత్త, స్వప్న - సుషుప్తులయందు అనుభవమున తెలియనగును. ఆయవస్థలయందు దృశ్యములు, సత్యములై తెలియబడునవియైయున్నవి. వానినెరుగు సంవిత్తు (తెలివి) సత్యజ్ఞానానంత స్వరూపమైయున్నది. ఆతెలివియే కూటస్థచైతన్యము. కావున దేశకాలవస్తు పరిచ్ఛేదనలేక సత్య-జ్ఞానానందము బ్రహ్మముఅని నిర్ణయము కనుక కాలత్రయాబాధ్యమైయుండుట వలన సత్‌అనబడును.

అసత్‌యనగా - శృతి॥ **"సర్వంవికారజాతం - మాయామాత్రం"** అనగా బ్రహ్మము భేదత్రయముగానిది. కావున దానికి వ్యతిరిక్తమై నామరూపములతో కూడిన జగత్తంతయు యింద్రజాలమువంటిది, గానివాస్తవముగాదు. యా-మా-సా-మాయ యేదిలేనిదో యదిమాయయని మాయశబ్దార్థము గనుక బ్రహ్మమును బ్రహ్మముగా కాక అన్యముగా తలంచుట మిథ్యయని, నిర్ణయము.

ఆఉభయపద్ధతుల వలన, జన్మభ్రాంతిరహితమునకు బదులు అనేక జన్మంబులు గలుగుటకు కారణమగుచున్నది. వాటిరహితమునందే జన్మభ్రాంతి తొలగునని నేను తెలుసుకున్నాను. ఆవిధానము కందార్థముల రూపమున నిర్ణయించినాను, గనుక నాయందు దయయుంచి నన్ను చదువుమని ఈవిధానము మీరు శ్రద్ధగా వినవలెయుననిభావము.

శి॥ ఈభావము యితరులకు చెప్పవలయుననే ప్రాధేయత యీగ్రంథకర్తకుయెందుకు యుండవలెయును?

గు॥ బోధయందలి నిర్ణయవిధానము తెలుసుకున్నవారు అహంబ్రహ్మాస్మియను భ్రాంతి తొలగి జననమరణ భ్రాంతిరహితులగుదురు. వారుతెలుసుకొనకపోయిన, తాను తెలుసుకున్న పద్ధతి తనకు దృఢపడును. కనుక యితరులను వినుమనీ ప్రార్థించనైనది.

(గ్రంథకర్త గురుపరంపరాభివర్ణనము)

8-9 కందార్థములు:-

శి॥ శిష్యులను స్థవనీయులు మరియు ఘనమతిమంతులు అని పొగడుటకు కారణమేమి?

గు॥ సృష్టిలో 84 లక్షల జీవోపాధులలో అంత్యోపాధి మానవోపాదియన్నారు పెద్దలు. అన్ని ఉపాధులకంటే మానవోపాధి శ్రేష్టమైనది, దుర్లభమైనది. దుర్లభంమానుషందేహం - వివేకమతి దుర్లభం అనిఅన్నారు. ఎందుకనగా మానవోపాధియందు సత్వగుణాధిక్యత కలదు. కాబట్టి జ్ఞానముయొక్క ప్రకాశము విస్తారముగానుండును. ఇతర ఉపాధులకు అదియుండదు. పూర్వజన్మసుకృత పరిపాకమువలన మానవునికి శుబేచ్ఛకలిగి, సత్సంఘములో పాల్గొని, జ్ఞానులను సమీపించి, నేను-నీవు అంటేఏమి? ఎవ్వరు? ఈవిశ్వం ఏమిటి, దీనిని ఎవ్వరు సృష్టించినారు? మానవలక్ష్యం ఏమిటి? అని ఇటువంటి ప్రశ్నలు మానవోపాధికే కలుగుతూ ఉంటాయి. పూర్వకాలములోకూడా నలుగురు ఒకదగ్గర కలిసినప్పుడు ఇటువంటి సంభాషణనే చేసుకునేవారట. కనుక ఇట్టి జ్ఞానము మానవునికే ఉదయించుతున్నది.

కనుక మానవోపాధికి వచ్చినవారలకు, పట్టుదలకూడా చాలా ఉంటుంది. కనుక ఇట్టివారే జన్మరహితమోక్షముపొందుతారని, పొందవలెనని ఆకాంక్షతో, ప్రేమతో స్థవనీయులని, ఘనమతిమంతులని గ్రంథకర్తగారు పొగడినారు.

శి॥ తప్పులను ఒప్పులుగా ఎట్లుదిద్దగలరు?

గు॥ తాను స్వయముగా రచించిన గ్రంథమునకు, తమ నిర్ణయానుసారము స్వతంత్రముగా భావార్థము వ్రాయుటయందుయేలాంటి అభ్యంతరములు ఉండవు. కాని యితరులు రచించిన గ్రంథమునకు భావార్థము వ్రాయుటకు, నిర్ణయించుకొనువారు తమకు ఉన్నపాండిత్యప్రతిభ విడచి గ్రంథకర్తయొక్క నిర్ణయము ఈదిగువ నిర్ణయానుసారము తెలుసుకొని దిద్దవలెయును.

పద్యమునందలి పదభాగంబులు - చరణములు విడివిడిగాయున్నను అధ్యాయములు వేరువేరుగా అనేకపద్ధతులుగా ఉన్ననూ గ్రంథవిషయము ప్రతిపాదించుటలో భిన్నస్వరూపమువుండదు. (జననమరణ భ్రాంతిరహిత విషయము ప్రతిపాదించుటలో భిన్నస్వరూపము ఉండదు) విషయప్రతిపాదనము కూడా అన్ని అధ్యాయములలో సమముగానేయుండును. పువ్వులతో తయారుచేసిన "మాల"

వేరుచేయుటకు వీలుకానియట్లు మరియు దానిసుగంధము వేరుచేయుటకు వీలులేనట్లు అన్నిపుష్పములు కలిసి ఒకమాలగానూ, అన్నిటి సుగంధము ఒకేసుగంధము అయిపోవురీతిగా గ్రంథమునందలి వాక్యములు, పద్యములు, అధ్యాయములు, పీఠికయందలి విషయములు, గ్రంథమునకుచేసిన నామకరణము ఆవిధముగానే విడదీయరానిదిగా ఏకపద్ధతిగానుండును. గనుక గ్రంథకర్తనిర్ణయము ముందుగా తెలుసుకోవలెయును.

కవనమునందు ప్రాసయతి, శబ్దము, గణము, భావము, యుక్తియను షడంగములు ఉండవలెయును. అందుయేయంగములేకున్నా, కవనమునకు కొరతగాయుండునని నిర్ణయము. అయినామానవలోక కల్యాణమగు, మానవసౌభ్రాతృత్వమునకు, అన్యోన్య సహకారమునకు, ఐహికాముష్మిక పురోభివృద్ధికి అనుకూలమగు గ్రంథరచనయందు, ప్రాసయతి, శబ్దము, గణము సరిపోకున్ననూ, భావము, యుక్తి తెలిసి ప్రాస - యతి - శబ్దము - గణములనునవి తప్పుగాయున్ననూ, భావము - యుక్తి అను ఏకపద్ధతిలో తప్పులను ఒప్పులుగాచేయుదని భావము.

10వ కందార్థము:-

శి॥ పరుసమును, ఇనుము నన్ను స్వర్ణముగా (బంగారముగా) జేయుమని అనునే అనే వాక్యములో భావమేమిటి?

గు॥ "సహవాసదోషేణగుణాభవంతు" అనే సామెతననుసరించి, గుణత్రయము అని సత్వ - రజస్ - తమోగుణములు మూడు, ఎటువంటి గుణముకలవారి దగ్గర సహవాసము చేస్తే అటువంటిగుణములు, అలవాట్లు తప్పకుండావస్తావి. ఇందులో ఏలాంటి సందేహములులేవు. ఉన్నవారి సహవాసముచేత లేనివారికి భయము కలుగుతున్నది. వెర్రివారి సహవాసంచేస్తే వెర్రిపట్టగలదు. అదేవిధంగా నత్తివారి సహవాసంచేస్తే నత్తిరాగలదు.

అజ్ఞానమయమైన రజోస్తమో గుణములచేత అనగా మాయచేత ఆశుద్ధజ్ఞానము ప్రకటముగాదు కాబట్టి సద్గురువుల సహవాసముచేసినట్లైతే, అజ్ఞానమనే మాయవెళ్ళిపోయి జ్ఞానము కలుగుతున్నది. .... మంచివారి సమీపమున ఉంటే మంచి కలుగుతుంది, చెడ్డవారి సమీపమున ఉంటే చెడ్డ కలుగుతుంది. అదేవిధమున పరుసము సమీపమున ఇనుము ఉంటే అనుకోకుండా బంగారము అవుతుంది. ప్రార్థన

చేయనవసరం లేదు.

11వ కందార్థము:-

శి॥ గొప్పపక్షులతోటి కొదువపక్షులు ఎట్లు సమానమగును?

గు॥ పక్షులయందు హెచ్చుతగ్గులు ఉన్నా, అవి తిరుగాడేందుకు గగనవీధియేకమైనట్లు, కవనమునందు హెచ్చుతగ్గులుగాయున్నా, భావముయుక్తి, ఏకముగానే యున్నందున, సకలమానవులకు, ఫలముసమానముగానేయుండును. కనుక ఫలమునందు సర్వులు సమస్వరూపులనిభావము.

శి॥ ఊహనుజేస్తి మరినేనికృతిని, ఊహయనగా ఎట్టిది?

గు॥ ఊహయనగా గొప్పశక్తి .... సాక్షాత్తు పరబ్రహ్మయొక్కశక్తియే. దానినే స్పిరిట్ అని అంటారు. ఈఊహాశక్తి సత్వగుణ ఆధిక్యతగలిగి త్రికరణశుద్ధిగా ప్రవర్తించిన వారికి ఈఊహాశక్తి వస్తుంది. ఈఊహాశక్తి సామాన్యమైనటువంటిది కాదు. ఇది అప్రమేయశక్తి, ప్రచండశక్తి అనబడును. అంతఃకరణశుద్ధికలవారికే లభిస్తుంది. పూర్వపుణ్యవిశేషమున్న శ్రీశ్రీశ్రీభాగవతుల కృష్ణదేశికేంద్రుల వారికి లభించినది అంటే వారు సామాన్యవ్యక్తులుకారు. పూర్వజన్మలో సాక్షాత్తు శ్రీకృష్ణావతారమే అనవచ్చు. ఇందుకు సందేహములేదు. ఎందుకు అనగా శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వమును కందార్థకందపద్యముల రూపమున వ్రాయాలంటే సామాన్యులకు అలవికాదు, కాబట్టి వీరు ఊహచేత, ఊహకందని విషయాన్ని వ్రాసి ఊహయనే శుద్ధమాయను నిరసన చేశాడు. కాబట్టి వీరు ఊహాతీతులని యనవచ్చును. మరియు వీరికి అందువలననే శ్రీమద్రాజాదిరాజ అని పెద్దలు సంబోధించినారు.

12వ కందార్థము:-

శి॥ ఛందోలక్షణము తెలియకపద్యములు చేయవద్దనియెవరు అన్నప్పటికి సందేహములేకుండా ఈపద్యములు యెట్లుచేసినాడు?

గు॥ గురుమూర్తి ఆజ్ఞానుసారము భావమునకు, యుక్తికి యేలాటి దోషములేకుండా యీపద్యములను రచించినాడు. అందులోయేలాటి దోషము ఉండదని గ్రంథకర్తయొక్క దృఢనమ్మకము. కనుక యెలాటి సందేహములేక పద్యములను రచించివారిముందు చదివి, తప్పులు ఉంటే దిద్దెదరని వారిముందు చదివినానిభావము.

13వ కందార్థము:-

శి॥ తల్లిదండ్రులు తమబిడ్డలమాటలు సంతోషముగా ఎందుకు వినెదరు?

గు॥ తమబిడ్డలు చెప్పినదే మరల చెప్పినచో తల్లిదండ్రులు తప్పునియెంచక సంతోషించుటకు కారణమేమనగా, చెప్పినమాటనే తిరుగచెప్పుచున్నందున వాక్యమునందలి విషయమును గ్రహించుచున్నాడని సంతోషముజెందుదురు. కాని చెప్పినది చెప్పినందున దోషమనియెంచరు. యెందుకనగా విషయగ్రాహ్యమే ప్రధానముగనుక. ఆపద్ధతిగానే గూడార్థములు హృద్గోచరము అనగా, దగ్గరగా తెలియుటకు చెప్పినవాక్యములందు పునరుక్తియున్నా తప్పుయనియెంచబడదు. ఎందుకనగా విషయగోచరమవసరమని భావము.

14వ కందార్థము:-

శి॥ తెలుగు కవిత్వమని తోయుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ సంస్కృతముదేవభాష. ప్రాకృతమునరభాష. .జ్ఞానముదేవభాషయగు సంస్కృతమువల్లనే కలుగును. కాని నరభాషయగు ప్రాకృతభాషవల్ల కలుగదని కొందరు నిర్ణయించుకొన్నారు. అయినా, సంస్కృతభాషవలన భాషాజ్ఞానము కలుగును కాని బ్రహ్మజ్ఞానము కలగడములేదు. బ్రహ్మజ్ఞానము కలుగుటకు గురుప్రబోధ అవసరము. అయినా సంస్కృతభాషకన్నా ప్రాకృతభాష లోకకల్యాణముగానున్నది. యెట్లనగా ప్రాకృతభాష ఆబాలగోపాలము అవలీలగా తెలియగలరు.

సంస్కృతభాష రబ్బరువంటిది. ఎవ్వరు గట్టిగాలాగుతే వారివంక సాగినట్టు. తర్కవ్యాకరణాది నేర్పుగలవారు, యెట్లు వ్యాఖ్యానము జేసిన ఆపద్ధతిగా అర్థముకాగలదు. అందువల్ల నిజవిషయము తెలియదు. ఉన్నది ఉన్నట్లు నిజము తెలియుటకు ప్రాకృతభాషలే లోకకల్యాణమని నిర్ణయము. తేనెసోకనోరు తీయగయగునట్లు - తోడనర్థమెల్లతోయకుండ - గూఢశబ్ధములను గూర్చిన, కావ్యంబు, మూగ, చెవిటి వాని ముచ్చటగును. అని నిర్ణయము కనుక సంస్కృతభాషకన్నా తెలుగుభాషచే లోకకల్యాణమగునని, పైన త్వక్కు బిరుసుగాయున్నా పనసపండులోని తొనలు రుచిగాయుండునను పద్ధతినా, ఆంధ్రభాషయందు రచించనైనది గనుక లక్షణముగ్రహించవలెయును గాని భాషాభేదముయెన్న వలదనిభావము.

శి॥ దీనిమర్మమరయుడీయనగానేమి?

గు॥ మర్మమనగా అంతరార్థము, రహస్యము. "రహస్యం ఏతదుత్తమం" ఉత్తమమైనది,

ఉన్నతమైనది ఏదైనా రహస్యంగానేయుంటుంది. ఉత్తమమైనదియనగా విషయవాసనలతో కూడనిది. అదే శుద్ధజ్ఞానము, పారమార్థికజ్ఞానము, ఇంకను ఉత్తమమైనది, రహస్యమైనది ఏదియనగా తత్వజ్ఞానము, తత్వవిచారణ. ఈతత్వవిచారణ అంతయు మర్మముతో కూడుకొనియున్నది. ఇదే అతీతమైన జ్ఞానము. ఇది తెలుసుకొనడమే ధర్మము. ఈమర్మధర్మములు కేవలము సద్గురువులదగ్గరనే లభిస్తున్నది. శ్రీశ్రీశ్రీభాగవత కృష్ణదేశికేంద్రులవారు కందార్థకందపద్యములను తత్వవిచారణకు సంబంధించిన, మర్మ-ధర్మములతో కూర్చి రచనగావించినాడు. ఈకందార్థ-కందపద్యముల మర్మ-ధర్మములు, సద్గురువులకు నాలుగు శుశ్రూషలుచేసి, త్రికరణశుద్ధితో ప్రవర్తించి గురు-శిష్యన్యాయములోనేవారు తెలిపెదరు. అట్టివారే సద్గురువులు:-

15వ కందార్థము:-

శి॥ గ్రంథము సరిజూచేవారు, గ్రంథకర్తభావము, యుక్తిని గ్రహించనిదే దిద్దగలరా?

గు॥ ***పొంకపుగావ్యలక్షణముపోకడెరుంగక దిట్టకూళలై***
కొంకకవంకరర్థములు గూర్చి సభాస్థలి బ్రౌడులట్లు ని
శ్శంకజరించుచున్, సుకవిసంఘము పల్కులమెచ్చకూరకే
యంకముసేయవచ్చునలయయ్యలమున్నుగ ప్రస్తుతించెదన్

అను నిర్ణయమున, మీరు దిద్దినది, నామదికద్దవలెనని హెచ్చరించనైనది.

శి॥ మీసాటివారికి వేసటలేదు. ఉంటే నాసాటివారిస్థితియే సాటిగాకుండును.అను నిర్ణయమేమైయుండును?

గు॥ సూరిజనులు మానవలోకకల్యాణమునకు యొనర్చుకార్యములు యేలాటి అయిష్టతజెందక స్వార్థరహిత బుద్ధితో యొనర్చెదరు. స్వార్థపద్ధతిగలవారు లోకకల్యాణమునకు యొనర్చుకార్యములు వృధాశ్రమయని "అర్థస్యపురుషోదాసో"యను పద్ధతిగా ద్రవ్యమునకు దాసులై ప్రవర్తించెదరు. మరియు ఈగ్రంథకర్త రచించిన గ్రంథము కేవలమానవలోక కల్యాణమునకు రచించినటువంటిది. యిందు స్వార్థమియనునది యేకోశమునలేదు.

శ్లో॥ జ్ఞానశక్తి బలైశ్వర్య వీర్యతేజాంస్యశేషతః

భగవచ్ఛబ్దవాచ్యాని వినాహేయైర్గుణాదిభిః

అనగా, జ్ఞానము, శక్తి, బలము, ఐశ్వర్యము, వీర్యము, తేజస్సు, యీసమస్తసద్గుణంబులు భగవత్శబ్దవాక్యములు. యందు యేదోఒకటిగాని, అన్నిగాని అభ్యసించి వాటివల్ల గలిగే కీర్తి ప్రతిష్టలకు లోబడి తనకన్నా యితరులు అధికపద్ధతి గలిగియుండకూడదని, తనకీర్తిని రక్షించుకొనుటయందే కట్టుబడియున్నా వారు ఆయాపరిమితికి తగిన నామంబులు, కవి, పండితుడు, భక్తుడు, జ్ఞాని, బ్రహ్మవేత్త, బ్రహ్మవిద్వరుడు, బ్రహ్మవిద్వర్యుడు, బ్రహ్మవిద్వరిష్టుడు అనుపద్ధతులయందు అభిమానయుతులైయుందురు. కనుక పరమాత్మ సృష్టియందు వీరు యీస్థితిగలవారని నిర్ణయము ఉండును. అందువలన వారికి స్వార్థరహితపద్ధతి శ్రమముగానుండును. వీరు పరమాత్మసృష్టికి వ్యతిరేకులని నిర్ణయము. పరమాత్మ సృష్ట్యానుసారము సృష్టించనైన మానవులందరు పరిపూర్ణ గురుమూర్తిని ఆశ్రయించి, జననమరణపద్ధతిని తెలుసుకొని కర్మసన్యాసము, కర్మఫలత్యాగముగాక, కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణయొనర్చినవారల జన్మభ్రాంతి అవలీలగా తొలగునని నిర్ణయించినారు. ఆపద్ధతియందు ఉన్నదియున్నట్లు, తామేలేకుండా పోతున్నారు. కనుక వారిస్థితి వీరితో సమముగా ఉండునని నిర్ణయించుటకు వీలుగాదు. గనుక నాసాటివారిస్థితి యేసాటిగాకుండునని గ్రంథకర్త నిర్ణయము.

కం॥ **యేనిర్ణయమునుజేయడు**
నేననని మహాత్ముడెపుడు, నేననువాడే
నానావిధాలవదురును
నేననుతనవంటివారినెప్పుడు గనినన్॥

కం॥ గొప్ప ప్రతిష్టకుమిక్కిలి
తిప్పలుబడునృతతికెపుడు తీరదువినయీ
ఒప్పులకుప్పగు బోధను
తప్పకనామాట నమ్మదగుతప్పనకన్॥

యని సాంప్రదాయక నిర్ణయము.

16వ కందార్థము:-

శి॥ తప్పొప్పులు రెండుయెరుగని తప్పుయెటువంటిది?

గు॥ యితరులు వచించు విషయములు తనకు సత్యమని తెలియుచున్నచూ, అభిమాన

యుతముగా తనకు తెలసియున్న అసత్యమును, సత్యమనివాదించుట, తప్పొప్పులు రెంటినియెరుగని తప్పుయని నిర్ణయము.

17వ కందార్థము:-

శి॥ సజ్జనులు – దుర్జనులు అనగా ఎవ్వరు?

గు॥శ్లో॥ విద్యావివాదాయ-ధనంమదాయ-శక్తిఃపరేషాంపరపీడ నాయ, ఖలస్య, సాధోవిపరీతమేతత్ జ్ఞానాయ, దానాయచరక్షణాయ॥ సజ్జనులు అనగా సత్వగుణాధ్యికత కలవారు మరియు సద్-అసత్ అనే పారమార్థిక విషయాల గురించి ఆలోచించేవారు. సత్యము-ఆచారము, సత్కర్మము, మౌనము-సద్భక్తి-ధ్యానము-శమాది షట్కసంపత్తి కలవారు మరియు కుజనదూరత చేయువారు. ఇతరులు యేలాటి పొరబాట్లు చేసిన ఆపొరబాట్లను నలుగురిలో వేయక సవరణచేసెదరు. వారి జ్ఞానాన్ని, ధనాన్ని ఇతరులకు సహాయము చేసెదరు, మరియు ఆపత్కాలములో రక్షించెదరు.

మానవలోక కల్యాణార్థము సౌభ్రాతృత్వము కలిగి అన్యోన్య సహకారాము, ఐహికాముష్మిక పురోభివృద్ధికి తోడ్పడేవారు. ఇతరుల కీడుకోరక మేలుచేసేవారు. సజ్జనులు. అ దుర్జనులు:- అనగా వీరికి విద్య - ధనము, బలము కలిగియున్నయెడల, ఇతరులతో వివాదము, మదమాత్సర్యములతో వారికున్నబలమునుపయోగించి పీడించెదరు. మరియు వీరు రజస్తమొగుణాధిక్యత కలవారు. వీరు కామ, క్రోధ - గర్వము -పరధనేషణ -నేరములేవియైనకోరివినుట - అజ్ఞానము -మోహాంధకారము - అతినిద్ర - దుర్భాషి -బరులుతన్నెరుగకునికి - బుద్ధిహీనత్వము - మంచివిషయములు తానువినదు, ఇతరులను విననీయడు. ఇతరుల తప్పులను వెదకుతూ దూశించేవారు దుర్జనులు:-

కనుక సూరిజనులు రచించిన గ్రంథములు సజ్జనులు వినెదరు, వినిపించెదరు, దుర్జనులైనవారు వినరు, ఇతరులను విననీయరు.

(గ్రంథనిర్మితవిధానము)

19వ కందార్థము:-

శి॥ ఆగమముయనగానేమి?

గు॥ ఆగమము అనగా దేవాలయ నిర్మాణము, విగ్రహ ప్రతిష్టధ్వజస్తంభ ప్రతిష్ట దేవపూజావిధానమును, తత్సంబందించిన విషయములను తెలుపునట్టి శాస్త్రము,

వ్యాకరణాదిశాస్త్రములు అనగా

శ్లో॥ శిక్షావ్యాకరణం - ఛందోనిరుక్తంజ్యోతిషంతథా!
కల్పశ్చేతిషడంగాని - వేదస్యాహుర్మనీషిణః॥

శిక్ష, వ్యాకరణ - ఛందము - నిరుక్తము - జోతిషము కల్పము అని వేదాంగములు ఆరు - ఆగమములని నిర్ణయము.

శి॥ నిగమము యనగానేమి?

గు॥ నిగమముయనగా వేదము. వేదమునందు కర్మకాండ - ఉపాసనాకాండ - జ్ఞానకాండ అనునవి విభజనగాలేక ఒక్కటిగా యున్నందున అధ్యయనం చేయువారికి కఠినముగా నుండునని, సులభముగా నుండునట్లు బాదరాయణమహర్షి అనగా వ్యాసభగవానులు ఋక్ - యజు - సామ - అధర్వణములను నాలుగుగా విభజించినారు. యజుర్వేదమును కృష్ణ - శుక్లమని వాజసేయులకాలమున రెండుభాగములు విభజింపబడినది.

శి॥ ఉపనిషత్తనగాయేమి?

గు॥ ఉపనిషత్తనగా - యీవాక్యము మూడుపదములతో కూడియున్నది. ఉప+ని+షత్ అనియూ, ఉప=సమీపమున, ని=చక్కగా, షత్=పొందబడినది. ఉపనిషత్తునకు వేదాంతమనియు, వేదశిరస్సనియు, రహస్యమనియు చెప్పబడును.

1. వేదముయొక్క పర్యవసానమును తెలియజేయునది. గనుక వేదాంతమనియు
2. వేదమునకు ఉపనిషత్తులు, శిరస్థానమైనందున, వేదశిరస్సులనియు
3. పరమాత్మజ్ఞానముకలుగజేయునదై, ఆచార్యునియొద్దనభ్యసించదగినదియైనందున రహస్యమని అంతరంగమని చెప్పబడును.

ఉపనిషత్తులు:- నాలుగువేదములనుండి పదకొండువందల యెనభై ఉపనిషత్తులు కలిగెను. ఎట్లనగా ఋగ్వేదమునుండి 21, శుక్ల-కృష్ణ యజుర్వేదమునుండి 109, సామవేదమునందు 1000, అధర్వణవేదమునందు 50, మొత్తము 1180 శాఖలుగానైననూ, యిందు 840 కర్మకాండను బోధించునవి కనుక ఉపసానాకాండమనియు, 108 జ్ఞేయబ్రహ్మమును బోధించునవిగాన, జ్ఞానకాండమనియూ చెప్పబడును.

యిందు ఈశ, కేన, కఠ, ముండక, మాండుక్య, బృహదారణ్యక, ఛాందోగ్య,

ప్రశ్న, తైత్తిరీయ, ఐతరీయమను దశోపనిషత్తులు, ద్వైతాద్వైతవిశిష్టాద్వైత మొదలగు మతములవారు వారికి అనుకూల పద్ధతులతో భాష్యములు వ్రాసి ప్రచారములు చేయుచున్నందున 108 ఉపనిషత్తులలో యీదశోపనిషత్తులకు యిచ్చిన ప్రాముఖ్యత, యితరోపనిషత్తులకు ఇవ్వరు. ఎందుకనగా వారివారి మత అభిప్రాయములకు వ్యతిరేకమైన వాక్యములు, వాటియందు యుండుటవలన

అయినా ముక్తికోపనిషత్తుయను అంత్యోపనిషత్తుయందు విదేహమోక్షమునకు 108 ఉపనిషత్తుల యొక్క జ్ఞానము అవసరమని శ్రీరామచంద్రుడు ఆంజనేయునికి చెప్పినట్లుగాఉన్నది.

వేదశిరస్సులనబడు ఉపనిషత్తుల పఠనమునకు, శాంతిమంత్రములు నిర్ణయించియున్నారు. ఉపనిషత్తుశ్రవణాది అంత్యములయందు అనగా పఠనమునకు పూర్వమునందును, పఠనమునకు తరువాతను పఠించవలయును. అట్లు పఠించనివారికి ఉపనిషత్ పఠన, శ్రవణము యొక్క శ్రమయేమిగులును. కానిఫలముయుండదు. కనుక శాంతిపాఠమునందలి నిర్ణయవిధానము తెలుసుకొని, ఆపద్ధతిగా ఆచరించడము, ముముక్షుమొక్క ధర్మము.

1. **ఋగ్వేదశాంతి:– ఓం వాఙ్మేమనసిప్రతిష్ఠితా**
2. **శుక్లయజుర్వేదశాంతి:– పూర్ణమదఃపూర్ణమిదం**
3. **కృష్ణయజుర్వేదశాంతి:– సహనావవతు**
4. **సామవేదశాంతి:– అప్యాయంతు**
5. **అధర్వణవేదశాంతి:– భద్రంకర్ణేభి**

శి॥ సాగరమధితార్థ విషయమనగానేమి?

గు॥ సాగరమధితార్థమనగా వేదమునందలి కర్మయోగజ్ఞాన నిర్మితంబులు శాస్త్రములగు, న్యాయ–వైశేశిక, సాంఖ్యయోగ, పూర్వమీమాంస – ఉత్తరమీమాంసములను వేదాంతములగు ఉపనిషత్తులను సాగరముగా జేసి తరించిచూడగా, కార్యకారణబ్రహ్మము యొక్క నిర్ణయముగలదు. వీటి ఆదిఅంత్యములయందు పఠించుశాంతిపాఠములందు వాచ్య – వాచ్యార్థ, లక్ష్య – లక్ష్యార్థరహితమగు అచల పరిపూర్ణపరబాహ్య నిర్ణయము గలదు. కనుక సాగరమధితార్థమవలయని నిర్ణయము.

శ్లో॥ పూర్ణమదఃపూర్ణమిదం పూర్ణాత్పూర్ణముదచ్యతే

పూర్ణస్యపూర్ణమాదాయ - పూర్ణమేవావశిష్యతే (శు॥య॥ బృహదారణ్యక)
పూర్ణమునుండి పూర్ణమును విచారించగా ప్రత్యక్షపూర్ణము లేకుండాపోవుచున్నది. పరోక్షపూర్ణము శేషించుచున్నదని నిర్ణయము.

శ్లో॥ కార్యోపాధిరయం జీవఃకారణోపాధిరీశ్వరః
కార్యకారణతాంహిత్వా పూర్ణబోధోవశిష్యతే॥ (కృ॥య॥శుకరహస్య)

ఈజీవుడు అవిద్యాకార్యమైన శరీరమును ఉపాధిగా గలవాడు. ఈశ్వరుడు మాయాకారణమైన శరీరమును ఉపాధిగాగలవాడు. కార్యకారణత్వమైన ఉపాధిద్వయమును విడువగా పరిపూర్ణపరబాహ్యము శేషించుచున్నదని నిర్ణయము.

శ్లో॥ తతస్మిమిత గంభీరం - నతేజోనతమస్తతం
అనాఖ్యమనభివ్యక్తం - సత్కించిదవశిష్యతే॥ (కృ॥య॥ యోగకుండలీ)

మాయాకార్యమైన సమస్తద్వైతమును, నిషేదించగా శాంతమును, అవాఙ్మనసగోచరమైనదిగానిదియూ యింద్రియములకు విశదీకరించుటకు శక్యముగానిదియూనగు, శూన్యముగాని యొకవస్తువు శేషించుచున్నది.

శ్లో॥ యావద్యాదన్మునిశ్రేష్ఠస్వయంసంత్యజ్యతేఖిలం
తావత్తావత్పరలోకః పరమాత్మైవశిష్యతే॥ (అధర్వ - అన్నపూర్ణ)

వసిష్టాదిమునులయందు మేలిమిపొందిన ఓముని శ్రేష్ఠుడా, సత్యజ్ఞానానందస్వరూపమే ఆత్మయను నితరసిద్ధాంతములనొకదాని తర్వాతనొకదానిని విడువవచ్చును. అట్లు వానినివిడుచుచుండగా అచలపరిపూర్ణ పరబాహ్యము విడుచుటకశక్యమై శేషించియుండును. యిట్లు ఉభయసిద్ధాంతముల నెరిగినవాడే మునిశ్రేష్ఠుడు. గనుక

శ్లో॥ జ్ఞేయవస్తు పరిత్యాగె - విలయంయాతిమానసం
మానసేవిలయంయాతే -కైవల్యమవశిష్యతే॥ (అధర్వ - శాండిల్య)

తెలియదగినది లేనప్పుడు మనస్సు నాశనముపొందుచున్నది. మనస్సునాశనము నొందుచుండగా పరిపూర్ణపరబాహ్యమే శేషించును.

యీప్రకారము, అచలపరిపూర్ణ పరబాహ్యము యొక్క నిర్ణయము, ఆగమ - నిగమ - ఉపనిషత్‌సాగరమథితార్థమున తేలిన సారమగు సచ్చిదానందబ్రహ్మమునకు అతీతము, అచలపరిపూర్ణ పరబాహ్యమని నిర్ణయము.

శి॥ వేదశిరస్సులను ఉపనిషత్తులకు శాంతిపాఠములను యెందుకు నిర్ణయించినారు?

గు॥ అధ్యాత్మిక – ఆదిభౌతిక – ఆదిదైవికములైన విఘ్నముల యొక్క పరిహారనిమిత్తము, మరియు గురుశిష్యులనిద్దరినీ చైతన్యబ్రహ్మభ్రాంతి సముదాయములో బడనీయక, అహం బ్రహ్మోస్మియను భ్రాంతి సమాప్తికొరకు శాంతిఃశాంతిఃశాంతిఃయని ముమ్మారు చెప్పనైనది.

1. అధ్యాత్మికమనగా : శరీరము నాధారముచేసికొని పుట్టునట్టి జ్వరము– తలనొప్పివ్రణము మొదలగువానివలన గలిగెతాపములు

2. అధిభౌతికములనగా : దయ్యము, రాక్షసుడు, పులి, సింహము శతృవులు మొదలగు భూతములవలనగలిగె బాధలు

3. ఆదిదైవికములనగా: దైవవశముగా, పిడుగు మొదలగువానివలన కలుగుతాపములు

4. చైతన్యబ్రహ్మభ్రాంతి:– సప్తవిధములు 1. శుద్ధచైతన్యము 2. ఈశ్వరచైతన్యము 3. జీవచైతన్యము 4. ప్రమాతచైతన్యము 5. ప్రమాణచైతన్యము 6. ప్రమేయచైతన్యము 7. ఫలచైతన్యము. ఈఏడున్ను సప్తవిధచైతన్యములనబడును.

1. శుద్ధచైతన్యమనగా:– మాయోపాధిరహిత చైతన్యము
2. ఈశ్వరచైతన్యమనగా:– మాయోపాధితోగూడిన చైతన్యము
3. జీవచైతన్యమనగా:– అవిద్యోపాధితోగూడిన చైతన్యము
4. ప్రమాతచైతన్యమనగా:– అంతఃకరణతోగూడిన చైతన్యము
5. ప్రమాణచైతన్యమనగా:– అంతఃకరణవృత్తితో కూడిన చైతన్యము
6. ప్రమేయచైతన్యమనగా:– మరుపురూపము అనగా ఎరుగబడని చైతన్యము
7. ఫలచైతన్యమనగా:– ఎరుగబడిన చైతన్యము

ఈప్రకారముగా అధిష్టానచేతనబ్రహ్మయగు ఆత్మ ఉపాధిచేత అనేక విధములుగా చెప్పబడుచున్నాడు. ఉపాధిని త్రోసివేసి అద్వితీయుడై పరిపూర్ణుడైన ఆత్మనేనేనని యెవ్వడెరుగుచున్నాడో వాడు ముక్తుడని వేదాంతశాస్త్రసిద్ధాంతము.

ఈనిర్ణయముల విధానము భ్రాంతిగా యున్నందున శాంతులను నిర్ణయించినారు.

1. వాగ్మనసే ప్రతిష్ఠిత:– యనగా ఋగ్వేదమహావాక్యశాంతి

బ్రహ్మవిద్యను ప్రతిపాదించు గ్రంథపాఠమునందు ప్రవర్తించు నావాక్కు నామనస్సునందు సర్వదా ప్రతిష్ఠింపబడినదియగుగాక ఓ ఆవిర్భూతమగు బ్రహ్మచైతన్యమా నాకొరకు నా అవిద్యను పోగొట్టుచు ప్రకటమగుము. అదేపద్ధతిగా బోధకులగు ఆచార్యులనూ

రక్షించుగాకయని వాగ్మనస్సుల రూపమగు చైతన్యబ్రహ్మమును ప్రార్థించియున్నారు.

2. సహనావవతు:-యనగా కృష్ణయజుర్వేద మహావాక్యశాంతి:- ముందు పఠించబోవు బ్రహ్మవిద్యశిష్యాచార్యులగు మమ్మునిద్దరిని రక్షించునుగాక. మాఇద్దరికినీ పరబ్రహానుభవము కలుగజేయునుగాక. మాఇద్దరికిని బ్రహ్మవిద్యనిమిత్తమైన సామర్థ్యము కలుగునుగాక. మాచేత నధ్యయనము చేయబడినది తేజోవంతమగునుగాక. శిష్యాచార్యులగు మా ఇద్దరికిని ప్రమాదమువలననైనను అన్యాయమువల్లనైననూ ద్వేషము కలుగకపోవునుగాక. యిట్లు ప్రార్థనాపూర్వకముగా ముందు పఠించబోయెడి వాక్యములయొక్క విఘ్ననాశనము కొరకు శాంతినిజేసి అవిఘ్నముగా శిష్యునిచేత బ్రహవిద్యప్రాప్తి కోరబడుచున్నదియని తాత్పర్యము.

3. అప్యాయంతు:- యనగా సామవేదమహవాక్యశాంతి:- సామవేదార్థసారభూతమైన తత్వమసిమహవాక్యార్థ నిశ్చయప్రకారము త్వంపదవాచ్యుడైన జీవునియొక్క అవయవములగు వాక్కు, ప్రాణము, నేత్ర, శ్రోత్రములు, మనస్సు మొదలయిన సకలేంద్రియములను విషయాదులందు ప్రవర్తించనివ్వక త్వంపదలక్ష్యభూతుడైన ప్రత్యగాత్మోనుముఖమౌనటులజేసి జహదజహర్లలక్షణచేత ప్రత్యగాత్మను తత్పదలక్ష్యమైన బ్రహ్మమందు అసిపదముచేత నైక్యపరచి, సర్వంబ్రహ్మమను అనుభవానందము పొందుటకై పరబ్రహ్మమేసలక్షణముచేత సద్గురుడనియు, విలక్షణముచే పరమాత్మయనియు, అధికారియై ముముక్షువు తనకు గురుబోధయందును, ఆబోధలక్ష్యమైన పరమాత్మయందునూ, అనిరాకరణము, అలక్ష్యత లేకయుండుగాకయనియూ, సద్గురుడునూ, పరమాత్మయూతన్ను నిరాకరించక, భ్రాంతి సముదాయములోబడనివ్వక ఆదరింతురుగాకయనియూ, బ్రహ్మనుభవమును అపేక్షించిన తనయందు, వేదాంతములయందు చెప్పబడిన క్షమదమాదులు, మొదలైన యావద్ధర్మములు కలిగియుండుగాకయని, అప్యాయంతుయని శాంతిని ఉచ్చరించుట, ఆధ్యాత్మిక-అధిభౌతిక, అదిదైవికములైన విఘ్నముల పరిహార, నిమిత్తమని తాత్పర్యము.

4. భద్రంకర్ణేభి- యనగా అధర్వణ మహావేదశాంతి-ఓదేవతలారా గురుశిష్యులము ముముక్షువులగుమేము కర్ణములచేత మంగళకరమైన వాక్యములను వినుచున్నాము. పూజ్యులైన యజ్ఞదేవతలారా, కన్నులచేత మంగళకరమైన మీరూపములను చూచెదముగాక. దృఢమైనట్టి అవయవములచేతను, శరీరముచేతను స్తోత్రము చేయుచున్నవారమగుచు, యేమాజీవితమైన ఆయుర్దాయముగలదో, ఆయాయుశ్శును దేవతలకు ప్రియమగునట్లు చేయుచున్నాము.

సర్వదిగంతవిశ్రాంతమైన కీర్తిగలిగిన దేవేంద్రుడు మాకొరకు శుభమునిచ్చుగాక. సర్వజ్ఞుడైన సూర్యుడు శ్రేయస్సునిచ్చుగాక, శుభములకు ఆధారుడైన గరుత్మంతుడు మాకొరకు శుభమును ఇచ్చునుగాక. దేవగురువైన బృహస్పతి మాకొరకు మంగళములను ఇచ్చుగాకయని తాత్పర్యము.

5. పూర్ణమదఃయనగా: - శుక్లయజుర్వేదమహావాక్యశాంతిః

శ్లో॥ పూర్ణమదఃపూర్ణమిదం పూర్ణాత్పూర్ణముదచ్యతే!
పూర్ణస్యపూర్ణమాదాయ - పూర్ణమేవావశిష్యతే॥

ఆపరోక్షము పూర్ణము. యీ ప్రత్యక్షము పూర్ణము, ఈపూర్ణపద్ధతిని వివరించి చూడగా ప్రత్యక్షపూర్ణము ఎండమావుల జలరూపకముగా లేకుండా పోవుచున్నది. పరోక్షపూర్ణము శేషించియుంటూయున్నది. గనుక యిందు నిర్ణయించిన శాంతి ప్రత్యక్షపూర్ణశాంతి కొరకుగాని, అధ్యాత్మిక - అధిభౌతిక - అధిదైవిక యితర విఘ్నముల శాంతికొరకుగాదు. అనగా వాఙ్మేమనసీశాంతి - సహనావవతత్రృతి శాంతి - అప్యాయంతుత్యతిశాంతి - భద్రంకణరేభిద్యతిశాంతియను ఈనాలుగువిధశాంతులు అధ్యాత్మిక - అదిభౌతిక - అధిదైవిక ఇతరవిఘ్నముల శాంతికొరకు నిర్ణయించినారు.

పూర్ణమదః- యీశాంతి జననమరణరూప ప్రత్యక్షపూర్ణశాంతికొరకు నిర్ణయించినారు. యెందుకనగా జననమరణరూప ప్రత్యక్షపూర్ణము సప్తవిధచైతన్యపద్ధతులుగా ఉపాధులు పొందుచున్నది. ఉపాదుల స్థానములయందు జననమరణరహితపరిపూర్ణపరబాహ్యామే ఉండునుగాని, జననమరణరూపచేతనబ్రహ్మము ఎండమావులవంటిదని దానిశాంతికొరకు యీశాంతి ఏడుపూర్ణమను పదములతో కూర్చబడియున్నది. కనుక ఆగమ - నిగమ ఉపనిషత్సాగరమధితార్ధమవలిది, జనన - మరణములు పొందనిది, అచల పరిపూర్ణపరబాహ్యామని నిర్ణయము.

శి॥ ప్రాగర్థ - చరమార్థయోగములకు సంయోగముగావించి గుర్తుయెరిగిన నిర్ణయమేమైయుండును?

గు॥శృ॥ ప్రాగర్థంప్రకృతీదేహం - చరమార్థంతు ఆత్మయో అనగా, త్రిగుణసామ్య ఆవరణరూప ప్రకృతిదేహముగాను, విక్షేపపద్ధతిగా తెలియుచున్నది. ఆత్మగాను తెలియుచున్ననూ, అగ్నిని విడచివేడిమిని, దీపము విడిచి ప్రకాశము, బీజమును విడిచి వృక్షము యెట్లుండవో అట్లు, ఆవరణము విడిచి విక్షేపము, విక్షేపమును విడిచి ఆవరణము వుండవు. అదేపద్ధతిగా స్థావరజంగమజీవులు ఉండును. పిండబ్రహ్మాండంబులను, వీటియందలి విక్షేపపద్ధతిగల జీవేశులను యేకముజేసిచూడగా, శాశ్వతముగాయుండక, పగలు - రాతిరి తిరుగువిధమున అరుదెంచువచ్చుచు పోవుచుండునని, నేను తెలుసుకున్న విషయము. అనగా జననమరణములకు మూలకారణమగు అధిష్టానబ్రహ్మచైతన్య విషయము. ఈరెంటి విషయము సంపూర్ణముగా వినిపించెదను. దయతో వినవలయునని భావము.

1. "ప్రాగర్థంప్రకృతీదేహం - చరమార్థంతు ఆత్మయో" భావము ఏమనగా సృష్ఠికి పూర్వము ఈదేహమనే ప్రకృతి (జగము) లేకుండెను. ప్రాగ్ అనగా పూర్వమందులేనిది - ఉత్తరమందు కనబడునది. సృష్టికి పూర్వము సృష్టికారణమైన పరబ్రహ్మము ఒక్కటే ఉండెను. దానియందు త్రిగుణములు బీజరూపములోనుండి అవి విజృంభించి నేను అనేకము కావలెయును అని సంకల్పించెను. తోడనే జీవేశ్వరజగత్ పరిణామముజెందెను. ఇందులో సరూపభూతములు -అరూపభూతములు రెండువిధములుగా సృష్టినిర్ణయమయ్యెను. స్వరూపభూతముల వల్ల ఈక్రింద కనబరచిన విధముగా ప్రకృతి-దేహము - ఆవరణముగా ఏర్పాటు ఆయెను. ఇదే స్థూలశరీరము - అన్నమయకోశాదులు-

ఇది అంతయు ఆవరణరూపప్రకృతిదేహము. ఇదియంతయు పిండాండవ్యవహారము. దీనినే త్రివృత్కరణము అందురు. ఇదిక్షరము. జీవవ్యవహారము.

2. చరమార్తంతు ఆత్మయో:- ప్రాగర్థం ప్రకృతిదేహము క్షరపద్ధతి కలది. దీనికి చరమార్థము, లక్ష్యార్థము ఆత్మ, నిర్గుణము, నిరాకారము అరూపభూతములతో కూడుకొనియున్నది. అరూపభూతములు ఏవియనగా, ఆత్మ ఆకాశము-వాయువు. ఇదియంతయు బ్రహ్మాండవ్యవహారము. ఇది అక్షరస్వరూపమైనటువంటిది, ప్రత్యగాత్మ

దీనిఅభిమాని. సంకల్పరూపములో దీనికి కదలికగలదు. పిండబ్రహ్మాండంబులయందు జీవేశులను ఏకముజేసిచూడగా చరమార్థమైన - లక్ష్యార్థమైన ఆత్మఒక్కటే. దీనికి అతీతమైనటువంటిది జనన మరణములులేనిది అచలపరిపూర్ణపరబ్రహ్మము - ఏమనరానిది - ఏమిలేనిది:-

(గ్రంథరచనోద్దేశము)

20వ కందార్థము:-

శి॥ సంతోషముగా ప్రొద్దు గడుపువారెవ్వరు?

గు॥ ఈప్రపంచములో ప్రతిప్రాణి సుఖమును కోరును. దుఃఖమునుకోరదు. కొందరికి స్త్రీలయందు సుఖములభించును. మరికొందరికి సంతానముయందు అది లభించును. కొందరికి ధనమువల్ల అది లభించును. కీర్తివల్ల అది లభించునని కొందరు. యివి ప్రపంచ విషయంబులు. ఆరంభమునందు అనగా ప్రథమాచరణమునందు అమృతమువలెనుండునుగాని,వెంటనే బలము, వీర్యము, ప్రతిజ్ఞకు భంగముకలిగించునని నిర్ణయించుకొని, ప్రపంచవిషయములు విడచి, సన్యసించి పారమార్థవిషయంబులగు ఆసన, ముద్ర, లక్ష్య, సమాధినిష్టలు, సాంఖ్య, తారక, అమనస్కమహావాక్య - వార్తీకపద్ధతులు అనుసరించెదరు. ఈపద్ధతులవలన హృదయగ్రంథినశించక, జన్మహేతువునకు కారణమగుచున్నది. కనుక వీరలకాలము దుఃఖరూపమని నిర్ణయము. అనగా మరల జన్మమును కలిగించునవియేగాని, వీటివలన జన్మరహితముకాబోదు.

శ్లో॥ నమోక్షోనభసఃపృష్ఠేనపాతాలేనభూతలే
అజ్ఞానహృదయగ్రన్థేర్నాశోమోక్ష ఇతిస్మృతః ॥

ఆకాశమునందు మోక్షములేదు. పాతలమునందును అదిలేదు. భూతలమందును అదిలేదు. జ్ఞానాజ్ఞానరూప హృదయగ్రంథియొక్కనాశమే మోక్షమనబడును. కనుక దుర్లభమైన మానవోపాధికి వచ్చినవారు పూర్ణగురుసార్వభౌములనాశ్రయించి పరిపూర్ణబోధ తెలుసుకొని, కర్మత్యాగము, కర్మఫలత్యాగము ననుసరింపక, కర్తృత్వరహితపద్ధతిగా కర్మమొనర్చి హృదయగ్రంధి విడనాడుపద్ధతి తెలుసుకున్నవారే, సంతోషముగా, జననమరణభీతిరహితముగా కాలము గడుపగలరు. ఇతరయేపద్ధతి తెలిసినా అది వారికి అసాధ్యము. అనగా పునర్జన్మ తప్పబోదని సాంప్రదాయకసిద్ధాంతము.

శి॥ వరగురు శిష్యులనగా నేమి?

గు॥ ప్రపంచమున అష్టవిధ గురువులు కలరు. వారు తెలయజేయు పద్ధతులు జన్మభ్రాంతిని కలిగించును. కాని జన్మరహిత పద్ధతిని కలిగించునవి కావు. అందువలన మానవలోక కల్యాణముగాదు. వారిని ఆశ్రయించిన శిష్యులు భ్రాంతి పరులేయగుచున్నారు. అందువలన వారిని గురుశిష్యులనెదరు. పరిపూర్ణ బోధకులగు వారిని వరగురుశిష్యులని సంబోధించెదరు. వరయనగా సస్య విశేషము. సస్యమనగా వృక్షము. విశేషమనగా వాని ఫలపుష్పాదుల వలన జరుగు మానవలోక కళ్యాణము యని నిర్ణయము.

అదే పద్ధతిగా పరిపూర్ణ బోధవలన మానవ జన్మ తరుణోపాయము, కర్తృత్వరహితకర్మా చరణ వలన మానవలోక కల్యాణమగును. గనుక పరిపూర్ణ బోధగురు గురుబోధ యని నుడివెదరు. బోధించు గురువులు శ్రవణము జేయు శిష్యులను, వరగురుశిష్యులని సంభోదించెదరు.

శి॥ గురుశిష్య సంవాదము కలయనుటకు కారణమేమై యుండును.

గు॥ ఆకాశగుణమైన శబ్దము ధ్వన్యాత్మకమనబడును. అక్షరములు, అక్షరసముదాయమైన వాక్యంబులు వర్ణాత్మకముననే వేదశాస్త్ర పురాణ, ఉపనిషత్, మొదలగు సకలము నిర్మితములు. వర్ణాత్మకమగు అక్షరసముదాయమునకు కారణమైన ధ్వన్యాత్మకమైన శబ్దము, అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్యమునందు లేదు. కనుక కారణమైన ధ్వన్యాత్మకము కలయని నిర్ణయము. కారణము కలగా నున్నందున, దానిచే నిర్మితమగు వర్ణాత్మకము కలయని, నిర్ణయించనైనది.

శి॥ మహావాక్యనిర్మితప్రబోదము వాచ్యార్థ లక్ష్యార్థములచేత నిర్ణయించినారు? అది కలయేనా?

గు॥ వాచ్యార్థమనగా పితృశబ్దములకు సాక్షాత్సంబంధము తండ్రియని చెప్పబడును. కనుక ఇంత వరకే వాచ్యము అవసరము కనుక తండ్రిని తెలియజేయునది. శబ్దార్థమని నిర్ణయము. తండ్రినుండి తాతముత్తాతలను తెలియవలెననిన ఉపాధిననుసరించి లక్ష్యార్థమే కావలయునుగాని, శబ్దార్థముతో నిమిత్తము లేదని జహర్లక్షణ, అజహర్లక్షణ, జహదజహర్లక్షణయను లక్షణత్రయముతో అద్వైత బ్రహ్మనిర్ణయము ప్రబోధించెదరు. పలుకునగలిగిన యర్థము పలుకును విడనాడి నిల్వబడు చోటు యింకేది. రెండుగ ఒక్క పలుకే అయినాది యను న్యాయమున, వాక్యము వాక్యార్థము, లక్ష్యము, లక్ష్యార్థము,

వాక్యమును విడచి వేరుగా ఉండుటకు వీలు లేదు. గనుక వాక్యము యెట్లులేనిదో దాని నిర్ణయ లక్ష్యము, లక్ష్యార్థములేని వేయగును. కనుక సర్వము కలయని, నిర్ణయము.

శి॥ హృదయ గ్రంధియనగా నేమి?

గు॥ హృదయగ్రంధి యనగా జ్ఞానాజ్ఞానరూపమగు అధిష్టాన చేతన బ్రహ్మము అనగా మూలము లేని గుర్తెరిగే శరీరము 16 అక్షరములతో కూడుకొనిన షోడశీభావము, సర్వమును గుర్తించే ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ. నిరంతర చలనరూపములోనుండి ఉత్పత్తి, స్థితి, లయ, విస్తీర్ణ, ఆకర్షణ పద్ధతిలోనున్నది. దీనికి అచల పరిపూర్ణ బోధవల్ల స్థితి, స్థిరత్వము కుదురును, అనగా చైతన్యపద్ధతి నశించును. (పూర్ణ గురుదర్శన సంసిద్ధి కారణము)

శి॥ సాధనయనగానేమి? దాని వలన కలిగె సంపత్తియెటువంటిది?

గు॥ జనన మరణ రహితమునకు చేయు అభ్యాసము, సాధనయనబడును. దాని వలన కలుగు ఫలము సంపత్తియనబడును. అది రెండు విధములు. (1) పూర్వ మీమాంసకమని (2) ఉత్తర మీమాంసకమని. మీ మాంసకమనగా కర్మ బ్రహ్మ ప్రతిపాదక శాస్త్రము. పూర్వమీమాంసక మతము జైమినీ ఋషిచే స్థాపించబడినది. శృ॥ ఓం అధాతో బ్రహ్మ జిజ్ఞాసయనుసూత్రమందు 'అధ' శబ్దము వలన వేదము యొక్క సాంగాధ్యయనము చేసిన తర్వాత యను అర్థము తెలియవచ్చుచున్నది. మానవులకు ధర్మాధర్మ స్వరూపము తెలియక, ధర్మానుష్టానము చేయుటకును, నిషిద్ధ ధర్మములు విడుచుటకును వీలు చొప్పడనందుచే, ధర్మాధర్మము రెండునూ విచారణీయములని, ధర్మజిజ్ఞాసయని, ఈ సూత్ర అభిప్రాయము. కనుక వేదనర్మిత విధానము పూర్ణముగా తెలిసికొన్న తదనంతరముననే మానవ కర్మాచరణ, యేది ధర్మమో, యేది అధర్మమోయని నిర్ణయించవలెను.వేద నిర్మితము యొక్క సంపూర్ణ నిర్ణయ విధానము తెలియక నిర్ణయించిన యే ధర్మము లైనామానవ లోకమునకు అనర్థదాయకములే గాని సార్థకములు గావు.

జైమినీ మహర్షి పూర్వమీమాంసయను పేరుతో కర్మసూత్రములు రచించెను. వేద నిర్ణయానుసారముగా క్రతువులు చేయనిచో శాస్త్రోల్లంఘన చేసిన పాపము సిద్ధించును. మరియు వేదశాస్త్రము తిరస్కరించినందున వేదమే వ్యర్థమగును. సృష్టి స్థితి లయాదులు త్రిగుణసామ్య ప్రకృతి వలననే జరుగుచున్నవి. గానపురుషుని ప్రాధాన్యత యేమీ ఉండదని, ప్రకృతికే ప్రాధాన్యత ఇచ్చి, కర్మను నిత్యకర్మ, నైమిత్తిక కర్మ, కామ్యకర్మ, నిషిద్ధ కర్మ అను నాలుగు విధములుగా విభజించి, కామ్యకర్మలను ఆచరించువారికి

మోక్షము కలుగునని సిద్ధాంతము చేసినందున, ఆపద్ధతిగా ప్రవర్తించుటకు సప్తాజ్ఞాన భూమికలు అనగా (1) బీజ జాగ్రము 2) జాగ్రము 3) మహా జాగ్రము, 4) జాగ్రత్స్వప్నము 5) స్వప్నము 6) స్వప్న జాగ్రము 7) సుషుప్తి ఈ ఏడున్ను సప్తాజ్ఞాన భూమికలు :

1) బీజజాగ్రము : నామరూపరహితాఖండ పరిపూర్ణ సచ్చిదానంద బ్రహ్మమందు జగత్సృష్టికి కారణముగా గలిగిన తెలివియే బీజ జాగ్రము అనబడును.

2) జాగ్రము : అవిభక్తమగు తెలివికి ముందు లేని బేధము సూక్ష్మముగా కలిగి ప్రపంచాది ముఖమగుట

3) మహాజాగ్రము : ఆలోకవాసన ప్రబలుట

4) జాగ్రత్స్వప్నము : జాగ్రద్దశయందు చూసినవి, చూడనివి, సంకల్ప నిష్ప్రయోజనముగా మనోరాజ్యమేలుట జాగ్రత్స్వప్నమనబడును.

5) స్వప్నమనగా : ఆజాగ్రమందు కల్పిత స్వరూపములు జూచుట.

6) స్వప్న జాగ్రమనగా: మరచిన దానిని దలచుట

7) సుషుప్తియనగా : ఆత్మ ప్రతిబింబముగా తోచుచున్న జగద్విషయము సుఖమని దానిలో మునుగుట.

సప్తజ్ఞానభూమికలు :

1) శుభేచ్ఛ 2) విచారణ 3) తనుమానసి 4) సత్వాపత్తి 5) సంసక్తి నామిక 6) పదార్థ భావన 7) తురీయము. ఈ ఏడున్ను సప్త జ్ఞానభూమికలు అనబడును.

1) శుభేచ్ఛ : బహుజన్మార్జిత సుకృతపరిపాకము వలన కాకతాళీయన్యాయముగా దైవికము చేత జ్ఞానము గలవాడై ఈ అపార సంసారసాగరము యెట్లు దాటగలనని పరితపించి సజ్జనులజేరి, పిమ్మట వారి ఉపదేశంబున, సత్కర్మాచరణమును, వేదాంతశాస్త్ర పరిజ్ఞానము కలిగి మోక్షమునపేక్షించుట శుభేచ్ఛయనబడును.

2) విచారణ : అద్వైత శాస్త్ర పరిజ్ఞాన, సత్సంఘ వైరాగ్యంబులు కలిగి బ్రహ్మమెయ్యదియని విచారించుట విచారణ యనబడును.

3) తనుమానసి : ఈ రెండు భూమికల సాదన పూర్ణముగా కలిగి దారుణములగు విషయేంద్రియముల త్రిప్పులలోదగులక, మనస్సును క్షీణింపజేయుట తను మానసియన

బడును. దీనికే అసంగమని మరియొక పేరు కలదు. ఈ అసంగమే సామాన్యాసంగమము విశేషాసంగమని రెండు విధములు. ఇవియే నాలుగు విధములుగా చెప్పబడును.

1) సామాన్యాసంగమము : శబ్దాది విషయములయందు నేను కర్తను, భోక్తను, బాధ్యబోధకుడనుగాను. సుఖ దుఃఖములు ఈశ్వరా ధీనములని, దేనియందు ఆశలేకుండుట సామాన్యాసంగమమనబడును.

2) సామాన్యాసామాన్యాసంగమము : సంచితకర్మలచేత లభ్యమైన సుఖదుఃఖములయందు ప్రియాప్రియములు లేక ననుభవింపుచు, వేదాంతమహావాక్యనిశ్చయమునందు జేరుట సామాన్యాసామాన్యాసంగమనబడును.

3) విశేషాసంగమము : సత్సాంగత్యాపరోక్ష జ్ఞానపురుష ప్రయత్న జ్ఞాన జ్ఞానశాస్త్రముల సంతతాభ్యాసముల వలన పరమ వస్తువు కరతలామలకమైకనిపించుచుండగా, పరమతత్వస్థితి జెంది మౌనియై శాంతి కలిగియుండుట విశేషాసంగమమనబడును.

4) విశేషావిశేషాసంగమము : చరాచరాత్మకమైన సకలవస్తువులను వస్త్వానుభవమును అఖండాకారముగా జూచుచు నిస్సంకల్పుడై, ముందు దర్శించిన ఆత్మయందు మనసు గలుగుట విశేషావిశేషా సంగమమనబడును.

4) సత్వాపత్తి : ఈ మూడు భూమికలనభ్యసించి యింద్రియార్థములందు ఆశమాని, ఇతర సంకల్పములు లేక, బ్రహ్మ నిష్ట కలిగియుండుట సత్వాపత్తి యనబడును.

5) సంసక్తినామిక : ఈ నాలుగు భూమికల అభ్యాసము వలన విషయ సంగమము గుణత్రయసంగమములేక, బ్రహ్మ నిష్టయందు పట్టు తప్పక యుండుట సంసక్తినామిక యనబడును.

6) పదార్థభావన : యీ ఐదు భూమికల అభ్యాస విశేషము చేత, బాహ్యాంతర దృశ్యములు లేక సాత్మారాము బ్రహ్మము నేను అనుట పదార్థభావన యనబడును.

7) తురీయము: యీయారు భూమికలమర్మముయెరిగి, యేమిటభేదములేమినిదెలసి పరబ్రహ్మామాతృండై యుండుట తురీయమనబడును.

శుభేచ్ఛ - విచారణ - తనుమానసి, ఈమూడు భూమికలు జాగ్రదవస్థయనియూ సత్వాపత్తియను నాలుగవభూమిక స్వప్నావస్థయనియూ సంసక్తినామకయను ఐదవభూమిక సుషుప్త్యావస్థయనియూ పదార్థభావనయను ఆరవభూమిక తురీయ అవస్థయనియూ, తురీయము అనుఏడవభూమిక తన నిర్ణయముతనకు తెలియని అవాఙ్మానసగోచరమని నిర్ణయము.

చతుర్విధబ్రహ్మవేత్తలు:-

1. బ్రహ్మవేత్త 2. బ్రహ్మవిద్వరుడు 3. బ్రహ్మవిద్వర్యుడు 4. బ్రహ్మవిద్వరిష్టుడు. యీనాలుగు చతుర్విధ బ్రహ్మవేత్తలనబడుదురు.

1. బ్రహ్మవేత్తయనగా:- ప్రపంచజ్ఞానము కలవాడైనపుడు బ్రహ్మజ్ఞానము విడువక సకలపుణ్యకర్మములు చేయుటచేత, తనబ్రహ్మనిష్ట చెడుననెడు భీతిలేక, తననిష్టకు, కర్మములు విఘ్నకరములని వదలక తన వర్ణాశ్రమములకు తగిన లౌకిక, వైదిక రూపములైన సకలలోక కృత్యములను విమర్శించి లోకోపకారము కొరకు పుణ్యకర్మములను చేయుచు, కర్మఫలములయందు అభిలాషలేక బ్రహ్మార్పణము చేయుచుండునతను బ్రహ్మవేత్తయనబడును.

2. బ్రహ్మవిద్వరుడు అనగా: సకలవైదిక, లౌకికకర్మములు విధిపూర్వకముగా సన్యసించి, పూర్వోక్త లక్షణంబుల విలసిల్లి సంప్రాప్త దుఃఖంబులను ద్వేషింపక, నావృత్తి సుఖంబులుగోరక ప్రకాశవృత్తి మొహనంబుల, నుదాసీనుని చందంబునజూచుచు, సుఖదుఃఖమోహాది కార్యాకార్యగుణంబులయందు జితేంద్రియాదికారణ కార్యగుణంబులు, ప్రవర్తించుచుండ వానిచేత జరింపజేయబడక నిశ్చలుడును, సమదుఃఖ, సుఖుండును, స్వస్తుండును, సమలోష్టకాంచనుండును, ప్రియాప్రియ, నిందాస్తోత్ర, మానావమాన, శత్రుమిత్రులయందు, సముండును, సంపరిత్యక్త నిర్వారంభుండును, సగుణాతీతుండు, బ్రహ్మవిద్వరుండు అనబడును.

3. బ్రహ్మవిద్వర్యుండనగా: మున్ను వివరించిన గుణంబులన్నియూ ప్రకాశించుచుండ సంతత సహజామనస్క రాజయోగనిష్టాగరిష్టుడై ఎడనెడ పరులవలన మేలుకొలుపబడి, కించిదాహారంబుగొనుచు శక్తుండైన వానితెరగున విశ్వంబుమరచియుండు నీతడు బ్రహ్మవిద్వర్యుండు అనబడును.

4. బ్రహ్మవిద్వరిష్టుడు: అనగా తనవల్లనూ, పరులవల్లనూ పునరుత్తానంబులేక బాహ్యాభంతరంబులు మరచి నిరంతర నిర్వికల్పసమాధినిష్టుండై పరిపూర్ణ ప్రత్యగ్భిన్న పరబ్రహ్మచైతన్య ప్రకాశమాత్రుండునై వెలుగునతడు బ్రహ్మవిద్వరిష్టుడు అనబడును.

1. అజ్ఞాభూమికల ఫలము సుషుప్తి
2. జ్ఞానభూమికల ఫలము తురీయము
3. చతుర్విధబ్రహ్మవేత్తలు వారివారి పూర్వఫలానుసారముగా నాలుగు విధములైన

వృత్తులుగలవారైనప్పటికినీ, నల్వురకు బ్రహ్మానుభవమోక్షము సమమేయని వేదాంత సిద్ధాంతముగాయున్నను.

యీబ్రహ్మానుభవమోక్షము యొక్క ఫలము వృక్షాకారమంతయు బీజమునందుచేరి, తనకు ఉపాధినశించినదని, సంతోషించినట్లుగాయున్నది. కనుక యీపద్ధతులవలన జన్మకు హేతువేయగునుగాని, జన్మరహితముగాదని సిద్ధాంతము.

కర్మమునబుట్టు జంతువు - కర్మముననువృద్ధిబొందు - కర్మమునజెడున్ కర్మముజనులకు దైవము కర్మము సుఖదుఃఖములకు కారణమధిపాయనే, నిర్ణయాను సారముగా సర్వయజ్ఞకర్మలుగౌణములని నిర్ణయించి, కేవల జ్ఞానముచే మోక్షప్రాప్తియగునని, జ్ఞానముతప్ప, యితరయేపద్ధతులచే మోక్షము లభించుట శక్యముగానేరదని, ఉత్తరమీమాంసాశాస్త్రమను బ్రహ్మసూత్రములయందు పురుషప్రాధాన్యమిచ్చి, ఉపనిషత్కారులగు వ్యాసభగవానులు నిర్ణయము చేసియున్నారు. వేదాంతశ్రవణాధికారికి ముఖ్యములైనవి.

1. సాధనచతుష్టయములు

1. నిత్యానిత్యవస్తువివేకము 2. ఇహాముత్రార్థఫలభోగ విరాగమము

3. శమాదిషట్కసంపత్తి 4. ముముక్షుత్వముయను సాధనంబులుగలిగి

2. మనోబ్రహ్మపాద చతుష్టయము

1. వాక్కు 2. ఘ్రాణము 3. నేత్రము 4. శ్రోత్రము

3. ఆకాశబ్రహ్మపాదచతుష్టయము

1. అగ్ని 2. వాయువు 3. ఆదిత్యుడు 4. దిగ్దేవతలు

4. ప్రణవపాద చతుష్టయము :

1 అకార, 2 ఉకార, 3 మకార, 4 అర్ధమాతృక

5. ఆత్మపాద చతుష్టయము

1. విశ్వుడు 2. తైజసుడు 3. ప్రాజ్ఞుడు 4. ప్రత్యగ్యాత్మ

6. బ్రహ్మపాదచతుష్టయము

1. విరాట్ 2. హిరణ్యగర్భ 3. అవ్యాకృత 4. పరమాత్మ యను పద్ధతులద్వారా పరబ్రహ్మవిధానము తెలుసుకొని

7. అవాంతర వాక్యచతుష్టయము: - 1 ఓం మిత్యేకాక్షరంబ్రహ్మ, 2

సత్యం-జ్ఞాన-మనంతంబ్రహ్మ, 3 సర్వం ఖల్విదంబ్రహ్మ, 4 నేహనానాస్తికించన న్యాయమున అధిష్టానచేతన బ్రహ్మము తనకు పరోక్షముగా ఉన్నదని, అపరోక్షబ్రహ్మము తనకు అపరోక్షమొనర్చుకొనుటకు:

8. మహావాక్యచతుష్టయము

1. ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ 2. అహంబ్రహ్మాస్మి 3. తత్వమసిబ్రహ్మ 4. అయమాత్మాబ్రహ్మ యను మహావాక్యనిర్ణయము, వాక్యార్థలక్ష్యార్థ నిర్ణయపద్ధతి లక్షణత్రయముతో, భాగ-త్యాగ పద్ధతిగా శ్రవణాదులుమొనర్చి, వార్తీక నిర్ణయానుసారముగా శ్రవణాదులుమాని పూర్ణబ్రహ్మపద్ధతిగాయున్ననూ బీజమునందు అణగియున్న వృక్షము బీజాకారముగానుండి వృక్షాకారముపొంది వృక్షమునకు గలుగుఫలమునందు వృక్ష ఉపాధికి కారణమగుబీజము నిర్ణయమగునట్లు వార్తీకపద్ధతియందు జన్మకు కారణమైన గుర్తునిలచియుంటూ యున్నది. కనుక జననమరణరహితమునకు యీసాధనయొనర్చిన మనుజునికి కలిగిన ఫలము జన్మహేతువునకు కారణముగాయున్నది.

శి॥ ఘోరసంసార బాధయనగా యెటువంటిది?

గు॥ సంసారముయనగా పుట్టుక. దీనికి అంతముచావు. దుర్లభమైన మానవోపాధికి వచ్చినవారు పుట్టుచావులులేకుండా చేసికొనక, చచ్చువారు కర్మానుసారముగా జన్మాదులు పొందవలయును. జన్మరహితమునకు నిర్ణయించిన, కర్మయోగ - జ్ఞానపద్ధతులు నిర్ణయానుసారము చేసిచూడగా, ఉపాధికి కారణమగు గుర్తునశించక నిలచియుంటూ యున్నది. అందువలన జననమరణములు తొలగలేదనే నిర్ణయమున పరితపించు విధానము ఘోరసంసారబాధయని నిర్ణయము.

మరియు ఘోరసంసారవారాసియనగా ఇంటిలో భార్య గంపెడు పిల్లలతోయుండి కటికదరిద్రము అనుభవిస్తు, బీదరికముతో భార్యాపిల్లలను కాపాడలేనటువంటి పరిస్థితిని ఘోరసంసారవారాసియన్నారు ప్రాపంచికులు, కాని పారామార్థిక విషయములో ఘోరసంసారవారాసియనగా, పైన శ్రీశ్రీశ్రీరాజయోగిగారు తెలిపినది బహుచక్కగా వర్ణించినారు. దీనిని సమర్తిస్తు ఈక్రింది విషయాన్ని కూడా జతపరుస్తూ తెలియజేయునదేమనగా,

మానవుడు పుట్టినదాదినుండి, బాల్య - యౌవన - కౌమారదశలుపొంది కాకతాళీయముగా దైవికజ్ఞానము కలిగి, తాను ఎవరు? ప్రతిమానవుడు ఎవరు?

తాను ఎక్కడనుండి వచ్చాడు, మరణించిన తరువాత ఎక్కడికిపోతాడు. ఈవిశ్వం ఏమిటి? ఎవరు సృష్టించినారు? మానవుడు ఎందుకు జన్మిస్తున్నాడు? ఎందుకు మరణిస్తున్నాడు? ధనవంతము ఏమిటి? బీదతనము ఏమిటి? రోగాలు – బాధలు ఎందుకు వస్తాయి? ముసలితనము రావడానికి కారణముఏమిటి? ఇవన్నియు అతని మెదడులో గి|రున ఒక్కసారి తిరిగి సత్పురుషులను, సత్సంఘములో సజ్జనులనుజేరి, సృష్టిలో ఈవిషయములు కలుగుటకు కారణమేమని, దీనిని దాటించేమార్గమేమని సద్గురువులను సమీపించి విన్నవించుకోవలసిన విషయములే, ఘోరసంసారవారాసి. ఈ ఘోరపరిస్థితియగు, ఘోరసంసారమును అనగా ద్వంద్వములతో కూడిన జననమరణములకు కారణము యెరిగించి, జననమరణములు అనే ద్వంద్వపద్ధతిని నిర్మూలించి అవిలేకుండా జన్మరహితరూపమోక్షమును కలిగించుమని సద్గురువును సమీపించినాడు – శరణువేడినాడు:–

శి॥ పుణ్యోదయము అనగానేమి?

గు॥ జననమరణరహితమునకు నిర్ణయించిన కర్మ, యోగ, జ్ఞానపద్ధతులు చేసిచూడగా జన్మరహితపద్ధతి తెలియలేదని, నిస్పృహజెంది, ఆ ప్రయత్నముమాని, ఊరుకొనక పూర్ణగురుని దర్శించుటకు ప్రయత్నము చేయడము పుణ్యోదయమని నిర్ణయము.

శి॥ బోధజేయుము పుణ్యపురుషమాబోంట్లకు సాధించదగు ముఖ్యసాధనయనగానేమి?

గు॥ ఇంద్రాదిభోగంబులు – సత్యలోక, కైలాస, సామీప్యాదిపదవులు – జీవేశ్వరైక్యంబులు, అహంబ్రహ్మాస్మి బ్రహ్మైవాహమస్మియను మొక్షంబుల పద్ధతులుగాక, కేవల జననమరణరహితమునకు అనుష్టించదగుముఖ్యసాధనయేదో అవిమాత్రము దయచేసి ప్రబోధించుమని పూర్ణగురుని ప్రార్థించియున్నాడు.

23వ కందార్థము:–

శి॥ కరుణామృతదృష్టియనగానేమి?

గు॥ దృష్టియనగా చూపు – బుద్ధియని నిర్ణయము. ఇందుమృతదృష్టి – అమృతదృష్టియని రెండువిధములు. గురువులు తమశిష్యులను కడతేర్చుటకు, వారిపై ప్రేమరసమును వెదజల్లుచు, వారిని మనస్సుచేతనో, దృక్కుచేతనో – స్పర్శచేతనో, తరింపజేయుదురని తాబేలు – చేప – పక్షి దృష్టాంతములు చెప్పుదురు.

1. మనోదీక్ష:– తాబేలు పిల్లలనుచేసి, తాను పిల్లలు, వేరువేరుగా ఎచ్చట

సంచరించుచున్నను ఆ పిల్లల మనస్సు తల్లిపైనున్నను, తాబేలు తనమనస్సుతో పిల్లలను తలంచినంత మాత్రముననే, వాటి ఆకలి తీరిపోవుచున్నది. అదేపద్ధతిగా శిష్యుడు తనకు జ్ఞానోపదేశము చేసిన గురువు యేదేశమునందుండినను, అతని మనస్సు యెల్లప్పుడు గురుని పాదపద్మములయందు లగ్నమైయున్నయెడల, అతడు అమృతుడు అగుచున్నాడు. ఈపద్ధతి మనోదీక్షయనబడును.

2. దృక్‌దీక్ష:- చేపలు గ్రుడ్లనుబెట్టి, ఆగ్రుడ్లను తదేక దృష్టితోచూడగా యాగ్రుడ్లు పగిలి, పిల్లలు అగుచున్నవి. అట్లే శిష్యుడు గురుని సమీపమునందు ఉండి యెల్లప్పుడు అతని స్వరూపమును వీక్షించుచు యేకచిత్తముతోనున్నచో గురువు అతనిని కరుణదృష్టితో చూడగనేయతడు అమృతత్వమును బొందుచున్నాడు. యిది దృగ్దీక్షయనబడును.

3. స్పర్శదీక్ష:- పక్షులు గ్రుడ్లను బెట్టివాటిని పొదుగుటచే అవి చిట్టి పిల్లలు అగుచున్నవి. అట్లే శిష్యుడు యేకాగ్రచిత్తుడైయున్న సమయమున గురువు మస్తకమునందు తనహస్తమునుంచి మంత్రోపదేశము చేయగనే యతడు అమృతతత్వమును పొందుచున్నాడు. యిది స్పర్శదీక్షయనబడును. మనోదీక్ష - దృగ్దీక్ష - స్పర్శదీక్షయను త్రివిధదీక్షలు విషయాదులచేకూడియున్నందున మృతదృష్టికలవని నిర్ణయము. అదేపద్ధతిగా గురుడు యొనర్చు మనోదీక్ష - దృగ్దీక్ష - స్పర్శదీక్ష విషయవాసనారహితముతో కూడియున్నందున అమృతదృష్టికలవని నిర్ణయము.

అచలపరిపూర్ణస్థితి పురుషలక్షణము విషయవాసనారహితము కనుక వారిది కరుణామృతదృష్టియని నిర్ణయము.

శి॥ ముప్పిరిగొనమృదువాక్యములు అనగానేమి?

గు॥ పరిపూర్ణమును తెలుసుకొనునది యెరుకే, యెరుకను తెలుసుకొనునది యెరుకే. తానులేనని తననుతాను విడుచుకొనునదియెరుకే. ఈమూడుపద్ధతులు యెరుకవే గనుక ముప్పిరిగొను మృదువాక్యములని నిర్ణయము.

శి॥ పరమదయాళుండుయనగాయేమి?

గు॥ దయతో అచలపరిపూర్ణ పరబాహ్యమును తెలియజేయు వారిని పరమదయాళుడు అనిచెప్పబడును.

శి॥ సంశయము బాధింపకుండుట ఎట్లు?

గు॥ జననమరణములులేని పరిపూర్ణపరబాహ్యమును - జననమరణములు కలిగియున్న యెరుకను, తెలుసుకొని పరిపూర్ణమున యెరుకకు యేలాంటి సంబంధములేదని, లేనిదిలేనట్లు విడిచియుండును గనుక జననమరణపద్ధతిగల యేలాటి సంశయము బాధింపదని నిర్ణయము.

శి॥ సంశయమింక బాధింపదనెనూ అనగానేమి?

గు॥ ప్రస్తుతము అచలపరిపూర్ణ గురువుదగ్గరకు వచ్చిన శిష్యుడు జననమరణభ్రాంతి రహితము కొరకు అష్టవిధగురువులను దర్శించి శుశ్రూషచేసి వారుచెప్పిన బోధవిని వచ్చినటువంటివాడు, వారు చెప్పినది, అద్వైతము, ద్వైతము, విశిష్టాద్వైతము కర్మ - భక్తి - జ్ఞాన - వైరాగ్యంబులో ఏదోఒక కొంత తెలుసుకొనివచ్చినవాడు. కాని ఆశిష్యునికి ఆబోధలలో తృప్తికనబడలేదు అనగా జన్మభ్రాంతి నశించలేదని సంశయము ఉన్నవాడు.

కాబట్టి అతడు తనపూర్వ పుణ్యోదయమున అచలపరిపూర్ణ బోధగురువుల దగ్గరకు శరణాగతుడైవచ్చి పూర్వవృత్తాంతమంతయు దెలుపుకొన్నాడు. అప్పుడు అచలపరిపూర్ణ గురువు కరుణామృతదృష్టితో అతనిని ఆశీర్వదించి, అతని సంశయమును తెలుసుకొని, నీకుఇకముందుయేలాటి సంశయములేకుండా, ఇంతకుముందు నీకు ఆగురువులు ఏబోధచేశారో, అలాంటిబోధకాకుండా, నీవు దీనిని ఎప్పుడూ వినలేనటువంటి బోధయగు అచలపరిపూర్ణబోధగావించెదనని మస్తకమున చేయిబెట్టి పరిపూర్ణబోధను యుక్తి, చేత బోధ దృఢీకరణచేసి అతని సంశయమగు, జన్మభ్రాంతిని తొలగింపజేసినాడు.

24వ కందార్థము:

శి॥ పరిపూర్ణబోధకు సాధనలు అణాభాగమునకు కూడా యెందుకుపనికిరావు?

గు॥ అణాభాగమునకు పనికి వచ్చిన వస్తువు సంస్కారపద్ధతులతో పదహారణాలవరకు పూర్తిచేయవచ్చును.

సంస్కారమనగా:- 1. గుణాదానసంస్కారము 2. దోషాపనయన సంస్కారము

1. గుణాదాన సంస్కారము:- మురికిగల అద్దమున ప్రతిబింబము కనిపించదు. ఆమురికిని తుడిచివేసిన ప్రతిబింబము కనిపించును. యిది దోషాపనయన సంస్కారము. యీసంస్కారపద్ధతి అధిష్ఠానచేతన బ్రహ్మమునకు సంబంధించును. గాని

అచలపరిపూర్ణపరబాహ్యము ఉత్పత్తిని – స్థితి – లయ – విస్తీర్ణ – ఆకర్షణంబులుగానిది అధిష్టానచేతబ్రహ్మము ఉత్పత్తి – స్థితి – లయ – విస్తీర్ణ – ఆకర్షణములుబొందునది. గనుక

శృతి:– "బుద్ధిగ్రాహ్యమతీంద్రియమ్" అనగా బుద్ధిచే బ్రహ్మతత్వము గ్రహింపబడును. అనున్యాయమున, ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ – అహంబ్రహ్మాస్మి – తత్వమసిబ్రహ్మ – అయమాత్మాబ్రహ్మయను పద్ధతులద్వారా వార్తీక నిర్ణయమువరకు సంస్కరించిన (చక్కజేసిన)

శృతి:– "యతోవాచనివర్తంతే – అప్రాప్యమనసాసహ" (తైత్తరీయ ఉపనిషత్) వాక్కు – మనస్సుకూడా అచలపరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమును విషయముగాచేసికొనలేక వెనుకకు మరలును అని దానియర్థము. ఈశృతినిబట్టి ఆపరిపూర్ణపరబ్రహ్మము మనస్సుకు విషయముకాదనుట సుస్పష్టము. అందుచే బుద్ధిగ్రాహ్యమనునది విరుద్ధమగును. గనుక

కం॥ బ్రహ్మందులేక గలిగిన
బ్రహ్మమునేననెటి మాయప్రబలెజగంబై
బ్రహ్మనుగని తానెగుటే
బ్రహ్మననే మాయకు పని బ్రహ్మందుజుమీ

యని సాంప్రదాయక సిద్ధాంతము గనుక జననమరణరహిత పద్ధతి తెలుసుకొనుటకు యేసాధనలు అణాభాగమైన పనికిరావని నిర్ణయము.

శి॥ సాధనయనగానేమి? సాధువులు అనగా ఎవ్వరు?

గు॥ సాధనయనగా జననమరణరహితమునకు చేయవలసిన, జ్ఞానవిచారణ అనగా సూక్ష్మవిచారణ, అనగా స్థూలశరీరములతో చేయవలసిన ప్రాణయామ, అష్టాంగయోగములు, ఆసనములు – ముద్రలు మొదలగు కర్మాచరణగాదు. మరియు యజ్ఞయాగాది – క్రతువులు కూడాకావు. ప్రవృత్తి – నివృత్తిమార్గములో ఇది నివృత్తిమార్గము – పరావిద్య, జ్ఞానమార్గము మోక్షరూపమగు జననమరణరాహిత్యము. ఇదివ్యక్తిలో పరిపూర్ణతను నింపుతుంది.

సాధువులు అనగా:– సత్వగుణాధిక్యతగలవారు. క్షరాక్షరపురుషద్వయదోషములనంటని – ఉత్తమపురుషులు. వీరుకేవలము జ్ఞానమార్గవిచారణ, ద్వారా ....

లక్ష్యార్థము అగు జననమరణరూపమోక్షమును సాధించదగువారు. ఈసాధువులు కైవల్యదేహనిర్ణయమందు నివసించి అష్టవిధపద్ధతులుగా అనగా నిర్విషయపద్ధతులు వ్యవహరించువారని అర్థము. మరియు వీరు ఆచరించుకర్మలు మానవ సౌభ్రాతృత్వము – అన్యోన్య సహకారము – ఐహికాముష్మికపురోభివృద్ధికి అనుకూలంగా కర్మలుచేసి యేలాంటి స్వార్థములేక

కం॥ ఉన్నలేనేమొయనకన్ వున్నది బయలనుచు – ఏమొఉంటిని, లేనంచెన్నులేనట్టి నిన్నును పన్నుగగనిలేని, నీవుపరుగిడవోయి॥ అన్నట్లు సాధువులు ఉందురు:–

25వ కందార్థము:–

శి॥ పరిపూర్ణంబన – యెరుకననివి రెండుఎట్టివి?

గు॥ పరిపూర్ణమనగా, ఆద్యంతములు లేక జగతికి అంతర్బహిస్థలములయందునిండి నిబిడీకృతమై నెగడియున్నది. కావున ఈబ్రహ్మమునకు పరిపూర్ణమనిపేరు సార్థకమున్నది. ఈపరిపూర్ణపరబాహ్యము అచలమై, ఆద్యంతరహితమై, యానందహీనమై, యప్రమేయమై, అనిర్వాచ్యమై, స్వజాతి – విజాతి – స్వగతభేదరహితమై, దేశకాలవస్తుభేదరహితమై ద్రష్టదర్శనదృశ్యాది శూన్యమై సర్వదేశ, సర్వకాల సర్వవస్తువులయందు కదలక నిలకడతోనలరారుచు తనకుతానే స్వయంసిద్ధమయివున్న బ్రహ్మము. ఇదియే బయలు. ఈపరిపూర్ణము త్రికాలాబాధ్యమైయున్నది. పరిపూర్ణము గురుతుగాదు. గురుతు పరిపూర్ణముగాదు. ఇదిసదసత్తాతీతమైనది. ఈపరిపూర్ణము (బయలు) చావుపుట్టకలనొందని, నిరపేక్షాసంయుక్తమొక్షసౌధము. ఈపరిపూర్ణము, కర్తృత్వశూన్యమై, అహం పదార్థరహితమైనది. దీనివలన అనగా ఈపరిపూర్ణబోధవలన జననమరణమనే భ్రాంతిలేకుండాపోవును. వీటిపద్ధతి నిజగురు సాంప్రదాయకులచే తెలిసికోవలెయును. ఈపరిపూర్ణమును ఆంగ్లములో Obsolute అని యందురు.

ఎరుకనగా:– సర్వమును గుర్తించే "ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ" ఈఎరుక స్వరూపస్వభావములను కలిగియున్నది. సర్వమును గుర్తించుచున్నదిగాన దీనికి గురుతుఅని నామము ఏర్పడినది. ఈఎరుకను జ్ఞానమనియు, జ్ఞప్తియనియు, సంవిత్తనియు, చిత్తుయనియు, సత్తనియు, ఆనందమనియు, సచ్చిదానందమనియు, ఆత్మయనియు మరియు అద్వైతవేత్తలు, సర్వవేదాంతముల పరిశోధన మొనర్చి, తాము నిర్ణయించుకొన్న పరమాత్మయె యీలేని గురుతు మరియు ఈలేని ఎరుక.

మరియు ఈఎరుకను, సదసత్తాకమగు సంవిత్తనియు, కాలత్రయములందు భేదప్రవృత్తిని నొంది, వికల్పములజెంది నశించెడు స్వభావము గలది. ఈయెరుక కర్తృత్వపద్ధతిగలదై, మరియు అహంపదార్థస్వరూపము గలదై, చావు – పుట్టుకలనొందే స్వభావముగలది. మరియు ఈఎరుకను, ద్రష్టయని, కూటస్థబ్రహ్మమియని, సాక్షిచేతనమని, స్వప్రకాశచేతనమని, ఈఎరుకను ఎన్నోపేర్లతో పిలువబడును. కాబట్టి ఈఎరుక సత్యమైనదా, అసత్యమైనదా, ఉన్నదా – లేదా యనెడు విషయము, శివరామదీక్షితసాంప్రదాయక అచలపరిపూర్ణరాజయోగులచే తెలియవలయును.

ఈఎరుకను ఆంగ్లములో**Soul, Supremebliss** అని ఈఎరుక ప్రాణమనంబులరూపములోనున్నందున ద్వంద్వైఏకము – ఏకైకద్వంద్వము అనయు అందురు.

శి॥ ఓ సద్గురువర్యాయెరుకోద్భవము ఎందు?

గు॥ ద్వితీయకారణాభావ "తనుత్పన్నమిదంజగత్" (యిదంజగత్ ఉత్పన్నం ద్వితీయకారణం అభావమ్) అన్నట్లు ఈఎరుక ఒకదానినుండి పుట్టినదనుటకు ఏఆధారములు లేవు. అనగా రెండవకారణములేదు. శ్రీశ్రీశ్రీభాగవతకృష్ణదేశికులుగారు తమకందార్థదర్వ్యలో ఎరుకోద్భవమెట్లన్నను – సరసిజగర్భాదులైన చాలరనెటి చోనరుడెంతవాడు వాడు, యెరుగుదునన వట్టిమాటలివి వింతకాదా? తప్పదువానికి ఇకరాక పోకయని గానముచేసి యుండిరి. యెరుకసకలోపాధులందు ఊర్ధ్వభాగమున ఉన్నది అని సాంఖ్య – తారకములు చెప్పుచున్నది. సృష్ఠికిపూర్వము, ఈయెరుక – ఈయెరుకచే నిర్మాణమైన సృష్ఠి (జగత్తు) లేనేలేక, అంతటా అచలపరిపూర్ణ బట్టబయలేయుండెను. ఈఎరుకమొదలులేదు – మధ్యనకనబడినది. తుదకులేనేలేదు. మరియు ఇచ్చట మరియొక కందార్థము ఉదాహరణ ఇవ్వబడినది.

155వ కందార్థము:– పెట్టియలోపలిగారడి! చెట్టుపయిన్గానవచ్చి! చెట్టునజూడన్! గట్టుపయిదోచునిది! కనుకట్టునుమీ దీనివలెనేగనుపించునెరుకా! అంతలో యెచ్చటాగనుపించదెరుకా॥యని గ్రంథకర్తగారు యెరుకోద్భవమును చక్కగా దెలిపిరి.

మరియు భగవద్గీతలో శ్రీశ్రీకృష్ణభగవానుడు ఈయెరుకను గూర్చి "**అవ్యక్తాదీనిభూతాని – వ్యక్తమధ్యానిభారత! అవ్యక్తనిధనాన్యేవ – తత్రకాపరివేదనా** " ఓఅర్జునా ఈశరీరములు మొదలు తెలియబడనివి. మధ్యన కనిపించునవిగా – తుదకు

అవ్యక్తమగు మాయందే నశించునవి, అనిఎరుకను గూర్చి వివరించినాడు. మొదట తల్లిగర్భమగు పెట్టెలోగనిపించి ఉపాధిజెంది శరీరమగు చెట్టుపై కనిపించును. తరువాత మరణముజెంది గట్టుపైన సమాధియందు తెలియును. మరల ఎచ్చటగనుపించదు. మరియు శ్రీగ్రంథకర్తగారు 86వ కందార్థములో ఎరుకోద్భవమెట్లన్నను, సరళంబగునారికేళ సలిలముభంగిన్ అని సెలవిచ్చినారు. అనగా టెంకాయలోనికి నీరువొచ్చినట్లుగా వొస్తూయున్నది. ఈవిషయము ఎరుకోద్భవమును గురించి మాత్రమే విశదీకరింపబడినది.

శి॥ ఓ సద్గురువర్యా ఎరుకజనుచోటు యెయ్యది? మరియు ఎరుకను నేనెట్లు విడిచేది? అని తెలుపుమనెను.

గు॥ ఎరుక ప్రాపంచిక - పారమార్థికపద్ధతులలో, భక్తి - జ్ఞాన - వైరాగ్యపద్ధతులయందు కృషిచేసి, సాధన - చతుష్టయసంపత్తికలిగి మహావాక్యపద్ధతులతో వార్తీకనిర్ణయము వరకు ఎరిగి సాలోక్య - సామీప్య - సాయుజ్య - సారూప్య పదవులకై పుణ్యలోకములకువెళ్ళి క్షీణే - పుణ్యేమర్త్యలోకంవిశంతి అనే న్యాయమున మళ్ళీ పునర్జన్మకు రావలసినదే, ఇదివేద వేదాంత పద్ధతి, అద్వైతపద్ధతి.

కాబట్టి ఇంతలోనే సిద్ధాంత పద్ధతియగు అచలపరిపూర్ణగురువులను ఆశ్రయించి పరిపూర్ణపరబాహ్యమును తెలిసికొనినయెడల, ఎరుక తనకు, మూలము - స్థానము పరిపూర్ణపరబాహ్యములో లేదనితెలసి, ఎరుక ఏలోకమున నిల్వజాలక లేకుండాపోతున్నది. అనగా ఎరుక తనస్థానమందే తాను రహితమైపోతున్నది. పరిశుద్ధాంతఃకరణచైతన్యమందు (కామనారహితచైతన్యమందు) అనుకోకుండా సంకల్పమువచ్చి - హెచ్చి (నామ, రూపనటనలుజెంది మళ్ళీలేకుండా పోవుచున్నది. కందార్థములో ॥కం॥ మేలుక సుషుప్తిలోపల ఏలీలన్తనకుతానె వచ్చి ఏతెంచునో - గుర్తాలీల బయలులోపల వాలాయముగా వచ్చి - హెచ్చి చచ్చునోయన్నా అన్నట్లు శ్రీకృష్ణదేశికేంద్రులవారు విశదపరచిరి. కాబట్టి పరిపూర్ణబోధ తెలిసిన శిష్యుడు, ఎరుక, ఎక్కడనుండి రాలేదు - ఎక్కడికిపోలేదు, ఈఉత్తబట్టబయలు ఏమీలేదు, అని బోధదృఢీకరణ అయిన శిష్యుడు సంశయములేకుండా చెబుతాడు. ఎరుకను నేనెట్లు విడిచేదియనగా:- ఇంతవరకు శిష్యుడు మతకర్తలు నిర్ణయించిన ప్రకారము ఎరుకకాలత్రయంబులకు అధిష్టానము, అవస్థాత్రయంబులకు సాక్షి, మరియు

సత్యజ్ఞానానందస్వరూపముగా ఈఎరుకనే పరిపూర్ణమని, నిర్ణయించినందున, ఆనందముచెంది దానిలోనే ఉండిపోవును. కొంతకాలము తరువాత ఈపద్ధతిజన్మహేతువని తెలిసి, పరిపూర్ణబోధగురువులను ఆశ్రయించి, ఈఅచలపరిపూర్ణబోధను స్వీకరించిన తరువాత, అచలపరిపూర్ణములో తనకుమూలముగాని స్థానముగానిలేదని తెలసి, పరిపూర్ణబోధకు నిర్ణయించిన జ్ఞాన-కర్మలను, త్రికరణశుద్ధిగా, కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణపద్ధతులను అవలంబించిన, శిష్యునికి ఈఎరుక అనేమాయ తనంతకుతానే ఏలోకమునలేకుండా రహితమైపోవును. గురుమూర్తి అభయప్రధానము

26వ కందార్థము:-

శి॥ మొదట అచలపరిపూర్ణ పరబాహ్యమును తెలియజేయు నిర్ణయమెందుకు?

గు॥ వేదములయందు, వేదశిరస్సులగు ఉపనిషత్తులయందు పదునాలుగు కామవిద్యలు ముప్పదిరెండు బ్రహ్మవిద్యలుకలవు.

కామవిద్యలు:- 1. తైత్తిరీయపురుషవిద్య 2. ఉద్గీధోవిషువప్రణవవిద్య 3. ప్రణవేపదోపరీయస్త్వాది దృష్టివిద్య 4. ప్రణవేహిరణ్మయ విశిష్టభాగవద్దృష్టి విద్య 5. జ్యేష్ఠ - శ్రేష్ఠప్రాణవిద్య 6. ప్రణవాసస్త్వదృష్టి విద్య 7. చాందోగ్యోపురుషవిద్య 8. హనోపాయనచింతనవిద్య 9. ప్రణవేరసతత్త్వాది దృష్టివిద్య 10. నామప్రకృతిషు బ్రహ్మదృష్టివిద్య 11. ఉద్గీదాజౌ ఆదిత్యదృష్టివిద్య 12. మనిశ్చితవక్ప్లితాదివిద్య 13. కృత్స్నోద్గీథవిద్య 14. జీవేబ్రహ్మదృష్టివిద్య, యీ 14 కామవిద్యలనబడును.

బ్రహ్మవిద్యలు:- 1. ఈశావాస్యవిద్య 2. నాచికేతవిద్య 3. అంగుష్ఠప్రమితవిద్య 4. సత్యకామవిద్య 5. అక్షరపరవిద్య 6. ఆనందమయవిద్య 7. పురుషవిద్య 8. సద్విద్య 9. అంతరాదిత్య విద్య 10. ఆకాశవిద్య 11. ప్రాణవిద్య 12. పరంజ్యోతిర్విద్య 13. శాండిల్యవిద్య 14. ఉపకోసలవిద్య 15. వైశ్వానరవిద్య 16. భూమవిద్య 17. దహరవిద్య 18. మధువిద్య 19. సంవర్గవిద్య 20. పంచాగ్నివిద్య 21. ఉద్దాలకాంతర్యామివిద్య 22. గార్గ్యాక్షరవిద్య 23. జ్యోతిషాంజ్యోతిర్విద్య 24. మైత్రేయివిద్య 25. ఆదిత్యమండలస్థసత్య బ్రహ్మవిద్య 26. అక్షిస్థసత్యబ్రహ్మవిద్య 27. ఉషస్థికహోళవిద్య 28. ప్రతర్ధనవిద్య 29. బాలాకినివిద్య 30. అజౌవిద్య 31. రుద్రవిద్య 32. చతుర్ముఖివిద్య.

5)

32 బ్రహ్మవిద్యలు 14 కామవిద్యల నిర్ణయము, మహావాక్యములద్వారా నిర్ణయించిఉన్నది.

1.	విధివాక్యములు	96
2.	బంధవాక్యములు	13
3.	అవిద్యనింధావాక్యములు	21
4.	జగన్మిధ్యావాక్యములు	33
5.	ఉపదేశవాక్యములు	54
6.	జీవబ్రహ్మైక్యవాక్యములు	38
7.	మననవాక్యములు	36
8.	జీవన్ముక్తివాక్యములు	116
9.	స్వానుభూతివాక్యములు	118
10.	సమాధివాక్యములు	50
11.	అష్టవిధస్వరూపవాక్యములు	32
12.	పులింగస్వరూపవాక్యములు	30
13.	స్త్రీలింగస్వరూపవాక్యములు	12
14	నపుంసకలింగస్వరూపవాక్యములు	36
15.	ఆత్మస్వరూఫవాక్యములు	40
16.	సర్వస్వరూపవాక్యములు	40
17.	బ్రహ్మస్వరూపవాక్యములు	93
18.	అవశిష్టస్వరూపవాక్యములు	36
19.	ఫలవాక్యములు	40
20.	విదేహముక్తివాక్యములు	77

ఈపద్ధతిగా వేదోపనిషత్తులయందు నిర్ణయముగలదు. అరుదెంచిన శిష్యుడు జననమరణరహితముయొక్క ఆశయముతో వచ్చినాడు. గనుక జననమరణములులేని అచలపరిపూర్ణ పరబాహ్యమును, మొదటనెరిగించెదనని నిర్ణయము.

శి॥ లేనెరుకను తెలియబడునట్లు నిర్ణయించుటయెట్లు?

గు॥ లేనెరుక ఉన్నట్లు ఎట్లు తెలియుచున్నదో దానిని నిజమని నమ్మినవారు యెటువంటి గతి అనుభవించుచున్నారో, ఆవివరమంతయు నీకు తెలియునట్లు వివరించెదను.

శి॥ యెరుకను విడిపించుట ఎట్లు?

గు॥ చెట్టునగాచినకాయ పండిన తదుపరి, దానిని చెట్టుపట్టుకొనియుండదు. అటులనే పండు చెట్టునుపట్టుకొని యుండనట్లు, యెరుక నిర్ణయము యెరుకతెలుసుకున్ననూ, తనంతటతానే లేకుండాపోవును.

శిష్యవిజ్ఞాపన:-

27వ కందార్థము:-

శి॥ మీరంతవారుగనుకనే చేరితిమీపాదసేవయని గురువును ఎందుకు పొగడినాడు?

గు॥ మొదలచలమునెరిగించెద అని గురువుగారు అనినంతనె శిష్యుడు ఎనలేని సంతోషముతో గురువుగారిని పొగుడుటకు ప్రారంభించినాడు, ఎందుకనగా ఇంతవరకు యెంతోమంది గురువుల దగ్గరకు వెళ్ళివచ్చినవాడు, మరియు వేదములందు ఉన్ననిర్ణయము మరియు ఉపనిషత్తులయందు ఉన్న నిర్ణయము తెలుసుకున్నవాడు. కాని జననమరణరహితమును గురించి ఏఒక్కరుకూడా తెలియపరుచలేదు. అష్టవిధగురువుల దగ్గరకు వెళ్లినాడు కాని జన్మకు కారణమైన విషయమునే తెలిపినారు, కాబట్టి ప్రస్తుతము లబించిన గురువు పైఅష్టవిధగురువులకంటె అతీతమైనవారు, అనగా జననమరణ భ్రాంతిరహితము చేసేవారు, కాబట్టి వచ్చిన శిష్యుడు ఇంతవరకు శ్రమపడినవిషయమును విన్నవించుకొన్నాడు. కాబట్టి ఇటువంటి ఆసక్తి, శ్రద్ధగల శిష్యుని చేరదీసి "మొదలచలమునెరిగించెద" అని అన్నంతనే శిష్యుడు గురువుగారిని మీరంతవారు గనుకనే చేరితి మీపాదసేవ సిద్ధించుటకై అని వేనోళ్ళపొగడినాడు.

శి॥ ఆజ్ఞకు మీరలేదు కనుగొనుడీ - ఏరీతి వినుమంటే నారీతివినియెద అని అనగానేమి?

గు॥ అచల పరిపూర్ణబోధవినుటకు భద్రాద్రిరామశతకము ప్రకారము కొన్ని వ్రతసూత్రములు కలవు. అవిఏవి అనగా గరుడు బోధించేక్రమములో యమనియమాది అష్టాంగయోగములను, మంత్రలయ, హఠ, రాజయోగములును, తారక - సాంఖ్య- అమనస్కములును, ఆసనముద్ర లక్ష్యాభ్యాసములును, జ్యోతిర్దర్శనమును, మహావాక్యార్థ, లక్ష్యార్థములను క్రమముగా సద్గురుమూర్తి శిష్యునికి బోధించి తదుపరి పెద్దలుమెచ్చునట్లు పరిపూర్ణ బోదనుదెలిపి, కృతార్థునిజేయును. సద్గురువుగారు, మొదలచలమునెరిగించెదఅని, తరువాత విదితముగాలేని యెరుకను వివరింతుపయిన్ అని అన్నారు. కాబట్టి సద్గురువులు చెప్పినట్లు వినవలెకాని, తొందరగామాకు బోధలోని

ధర్మమర్మములు, తెలియజేయండి, మాకు ఇంటివ్యవహరములు చాలా ఉన్నవి, ఆ వ్రతసూత్రములు మాకు అవసరములేదు అని గురువులను తొందరబెట్టి బాధించే శిష్యులుగూడా ప్రపంచములో ఉన్నారు. కాబట్టి వచ్చిన శిష్యుడు, అందువలననే మీ ఆజ్ఞకు మీరను, యేరీతివినుమంటే ఆరీతివినియెద, అని ప్రతిజ్ఞచేసి వచ్చినాడు, కనుక సద్గురువుల ఆజ్ఞమేరకు శిష్యులు నడచుకోవలె.

28వ కందార్థము:-

శి॥ మొద్దులనగా యెటువంటివారు?

గు॥ చేతనశబ్దమునకు తెలివి అని అర్థము తెలివిగల ప్రాణరూపమైన వాయువు, అహోరాత్రమను నిర్ణయములేక, సూర్యచంద్రనాడుల రూపమున బాహ్యమునకు సంచరించును. ఆతెలివిగల ప్రాణవాయువును, బాహ్యామునందు ఐక్యమొనర్చవలెయునని, నిర్ణయించుకొని, ప్రాణవాయువును, అపానవాయువుతోజేర్చి బ్రహ్మదండిద్వారా సహస్రార పద్మమునందుజేర్చిన, వారిఉనికి తెలివిలేనిదియగు చున్నది. గనుక మొద్దులవంటిస్థితి గలవారని నిర్ణయము. అనగా కాతలు, పూతలు, కాయకుండా వృక్షము కొమ్మలు కొట్టివేసిన మొద్దువంటివారని భావము.

శి॥ బద్ధులనగా యెటువంటివారు?

గు॥ అద్దిష్టాన చేతనబ్రహ్మము తానుకారణముగానుండి, త్రిగుణసామ్యప్రకృతిద్వారా కార్యరూపజగత్తును సృష్టించుచున్నది. మరియు నడిపించుచున్నది, కనుక
శృ॥ ఊర్ధ్వమూలం - అధఃశాఖయని నిర్ణయము. కార్యరూపాధిగా ఉపాధిజెందుచున్న జీవుడ్ని, ఊర్ధ్వమూలముగా ఉన్న బ్రహ్మత్వము పొందించవలయునని, ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మయని, అహంబ్రహ్మోస్మి, తత్వమసిబ్రహ్మ, అయమాత్మాబ్రహ్మయను, నిర్ణయానుసారముగా జీవుడ్ని ఊర్ధ్వవ్యాపకమొనర్చిన సృష్ట్యాభిమానము గల చేతనబ్రహ్మమునందే కలియుచున్నది. గనుక వీరుబద్ధులని నిర్ణయము. బద్ధులనగా జననమరణప్రవాహము నందు బంధింపబడినవారని నిర్ణయము.

శి॥ యీఉభయపద్ధతులు అడవిపాల్జేతురని నిర్ణయమేమి?

గు॥ అరణ్యమునందు కాచిన ఫలపుష్పాదులు, మానవులకుయెట్లు ప్రయోజనములుకావో, అట్లు సమాధిపద్ధతులు, అహంబ్రహ్మాస్మి నిర్ణయములు మానవజన్మ ఫలవంతములుకావని

నిర్ణయము.

శి॥ పరిశుద్ధపు బోధోక్తమైన సూక్తులు అనగానేమి?

గు॥ ఇంతవరకు శిష్యుడు పూర్వపుణ్యవిశేషముచే కాకతాళీయముగా దైవికజ్ఞానము గలవాడై కర్మ - భక్తి - జ్ఞాన వైరాగ్యంబులు బూని అనుభవజ్ఞానము గలవాడు, కాని అతడికి సంశయము తీరలేదు, ఎందుకనగా అతడు సాధనచేసినవన్నీ, జన్మకు కారణమయ్యే శక్తిద్వయమునకు సంబంధించినవి. మైలపద్ధతిగలవియని తెలిసికొన్నాడు. కాబట్టి ఈపూర్ణగురువు దగ్గర విన్నవించినప్పుడు గురువుగారు పరిశుద్ధమైన సూక్తులు అనగా, జన్మరహితమునకు సంబంధించిన, శక్తిద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధనిర్గుణతత్వమును బోధించును. ఆపద్ధతి మడిపద్ధతి, పవిత్రమైనది, మంగళకరమైనది, ద్వైత - అద్వైత, విశిష్టాద్వైతములతో కూడుకొననిది. దృష్టద్రాష్టాంతములతో రూఢిపరచెదను అని శిష్యునికి యదార్థమును బోధించినాడు.

బోధదృఢీకరణ విధానము :-

29వ కందార్థము:-

శి॥ నూరువాక్యములు అంతరముగా ఒకవాక్యము సూత్రప్రాయముగా చెప్పితే శిష్యుడు నిజమునుయెట్లు తెలియగలడు?

గు॥ కారణమగునొకదానిని తెలియజేసిన కార్యము విభజించనవసరములేకుండా శిష్యుడే సర్వముతెలిసికొనును. ఎట్లనగా

1. బంగారముచూచినవారలకు నగల విభజన అవసరములేనట్లు 2. మన్ను తెలుసుకొన్నవారలకు కుండలు వగైరా విభజన అవసరములేనట్లు 3. కారణమగు ఎరుకను తెలుసుకున్న వారలకు, దానికార్యమగు సకలము తెలియవలసిన అవసరము ఉండదు. అయినా గురుమూర్తి తెలపిన బోధలక్షణము, శిష్యునికియెంతవరకు దృఢమైనదో శిష్యునినోటవిని, మిగతావిషయము బోధించుతాననే నిర్ణయముగనుక, సర్వము తెలియజేయగలనని భావము.

ప్రశ్నోత్తరములు

30వ కందార్థము:-

శి॥ తాను - నేను అనకను నిండిన దానికిపేరేమి?

గు॥ అచలపరిపూర్ణపరబయలు

శి॥ తానేననుచున్ నేననియెద నేనెవ్వరు?

గు॥ అదిప్రకృతి – నేను పురుషుడినియని ద్వంద్వపద్ధతిగా ప్రవర్తించునట్టిలేనెరుకవు.

శి॥ అయమాత్మాబ్రహ్మ పద్ధతిగా వుంటినిగదా!

గు॥ అయమాత్మాబ్రహ్మయను పద్ధతి, భ్రాంతిజన్యము గనుక వున్నానను నిర్ణయము లేనేలేదనుమీ.

శి॥ అహంబ్రహ్మాస్మి నిర్ణయానంతరము త్రిగుణసామ్యప్రకృతి లేకుండా పోతూఉన్నది, గనుకలేనే లేదనియంటిని.

గు॥ ప్రకృతిలేనేలేదనియంటే, దీనితోపాటు నీవుకూడా లేనేలేవుసుమీ.

శి॥ లేనేలేనని నేనులేకపోయిన వెనుక నేనైనబ్రహ్మమువుండును గదా!

గు॥ ఆబ్రహ్మము నేనైనాను అని నీవులేనని లేకపోయినవెనుక ఆబ్రహ్మము ఉండునని యెట్లు తెలుసుకొనగలవో నిర్ణయించి చెప్పుమని గురుమూర్తి ప్రశ్నించగా

శి॥ మహావాక్యపద్ధతిననుసరించి వార్తీకనిర్ణయానుసారము, నేనైనబ్రహ్మము యెట్లులేకుండాపోవునో ఆనిర్ణయము వారే తెలియజేయునట్లు ప్రార్థించవలయునని నిర్ణయించుకొని

32వ కందార్థము:–

శి॥ పుట్టుకలేనిదని ఒకవాక్యము చెప్పినచాలదా, గిట్టుటలేనిదని యెందుకు చెప్పవలెయును?

గు॥ అద్వైతప్రబోదయందు అనిర్వచనీయమైనమాయకు పుట్టుకలేదుకాని, కూటస్తచేతనబ్రహ్మజ్ఞానము కలుగక పూర్వము దానిప్రతీతియున్నది. బ్రహ్మజ్ఞానమువల్ల అనిర్వచనీయమాయకు గిట్టుటయున్నదని, నిర్ణయించినారు. గనుక అచలపరిపూర్ణపర బయలు పుట్టుకలేనిదని ఒకవాక్యములో ముగించి నాశిష్యుని దృష్టి, అనిర్వచనీయముగుమాయయందు పోవునని, పుట్టుట – గిట్టుటలేనిది అచలపరిపూర్ణపరబయలని రెండువాక్యములు ప్రయోగించినారు.

శి॥ పుట్టిచచ్చేయెరుకజాడ, యెరుగకుండా చట్టువలె కదలకుండా యెట్లుఉండును?

గు॥ అధిష్ఠానచేతన బ్రహ్మమగుయెరుక పంచతన్మాత్రసహితము గనుక,

విషయవాసనాపద్ధతిననుసరించి, ఉత్పత్తి - స్థితి - విస్తీర్ణ - ఆకర్షణ పద్ధతులు కలిగియుండును. పరిపూర్ణపరబయలు తన్మాత్రరహితముగనుక, యెరుక నిర్ణయము తెలియక, యెరుకవలన చలింపకయుండును.

శి॥ యెరుకలేక సేవించుటయెట్లు?

గు॥ పంచతన్మాత్రరహితమగు అచలపరిపూర్ణబయలును, గురుమూర్తి దర్శింపజేసినాడు. గనుక ఆదర్శనభాగ్యమున, కర్మత్యాగము - కర్మఫలత్యాగముగాగాక కర్తృత్వరహితముగా కర్మఆచరించిన యెరుకలేకుండాపోవును గనుక యెరుకలేక సేవించదగునని నిర్ణయము

శి॥ వట్టి ఆశలచేత పట్టుబడక, యీగుట్టుదేశికుని నోట ఘట్టిగా తెలుసుకోవల యునని యెందుకు నిర్ణయించినారు?

గు॥ నేలవిడచి సాముచేయుటకు వీలుగానివిధమున మానవతరుణోపాయమునకు నిర్ణయించిన వేదాంతసిద్ధాంత నిర్ణయంబులు అనగా ఋగ్ - యజుర్ - సామ - అధర్వణంబులుయను వేదములు, వేదశిరస్సులగు ఉపనిషత్తులయందు నిర్ణయములగు వేదాంతములు, శాంతిపద్ధతుల నిర్ణయము, సిద్ధాంతము, ఈత్రివిధములు వేదముయనుపేరనే నిర్ణయము. వేదవేదాంతము పరమశివుడు బ్రహ్మదేవునికి ప్రబోధించగా బ్రహ్మ తనమానసపుత్రుడైన వశిష్ఠునకు, వశిష్ఠుడు శ్రీరామచంద్రునకు, శ్రీరామచంద్రుడు ఆంజనేయునకు ప్రబోధించియున్నాడు. అందు సచ్చిదానందస్వరూపమగు, చేతనబ్రహ్మమే పరిపూర్ణబ్రహ్మమని, నిర్ణయించియున్నారు.

అంతములేని ప్రపంచమే స్వరూపముగాగల్గినట్టియు, సర్వమును వ్యాపించినట్టియు సమస్తమునకు ఆశ్రయుడైనట్టియు, విశ్వవ్యాపియగు విష్ణుమూర్తియను పరమాత్మ, ఈవిశ్వమంతయు తిలకించి, తననుతాను తెలిసికొని, యిదిఅంతయు యేనుగు తొండమువలె కదులుచు, నిలకడలేకుండా ఉత్పత్తి - స్థితి - లయ - విస్తీర్ణ - ఆకర్షణంబులు పొందుచున్నది. దీనిశాంతికొరకు నిర్ణయించిన వేదశాంతిపఠనముద్వారా తెలియుచున్న అచలపరిపూర్ణపరబయలు జననమరణములులేక శాశ్వితముగా నిలచియుండునని సిద్ధాంతపద్ధతి తెలుసుకొని

శ్లో॥ బ్రహ్మస్వరూపముదయే - మధ్యాహ్నంతుమహేశ్వరం
సాయంధ్యాయే సదావిష్ణుః త్రిమూర్త్యాఖ్యదివాకరం॥

అనున్యాయమున, ఉత్పత్తికారకుడగు బ్రహ్మ, స్థితికారకుడగు విష్ణు,

లయకారకుడగు రుద్రుడని, నిర్ణయములు ఉన్నను, త్రివిధములయందు ఉండు, ఏకాత్మస్వరూపుడగు సూర్యునికి, జననమరణరహితమునకు నిర్ణయించిన సిద్ధాంతపద్ధతగు అచలపరిపూర్ణపరబయలు నిర్ణయమును విష్ణువు ప్రబోధించినాడు. సూర్యుడు యాజ్ఞ్యవల్కికి, యాజ్ఞవల్కిజనకునకు, జనకుడు శుకునకు, పరంపరగా సాందిపినికి, సాందీపుడు శ్రీకృష్ణపరమాత్మునకు, శ్రీకృష్ణపరమాత్మ అర్జునునికి ప్రబోధించియున్నారు. యీ ఉభయప్రబోధలవలన, కలుగువలనిర్ణయము వేదాంతార్థాతీతవేత్తలు నిర్ణయించినారు.

శ్రీరామచంద్రుడు మాయామానసవిగ్రహుడని, శ్రీకృష్ణపరమాత్మ లీలామానసవిగ్రహుడని నిర్ణయించియున్నారు.

శ్లో॥ **దేహబుద్ధాస్మిదాసోహం - జీవబుద్ధ్యాత్వదంశకః**

ఆత్మబుద్ధ్యాత్వమేవాహ - మితిమేనిశ్చితామతిః ॥

తా॥ నేనుకేవలము దేహమునని, తలచితి నానీకు దాసుడనగుదును, దేహవిశిష్టుడయిన యాత్మయగు, జీవుండనని తలచితినా నీయంశమగుదును. దేహవ్యతిరిక్తుడయిన కేవలాత్మస్వరూపుడనని తలచితినా పరబ్రహ్మయగునీవేయగుదును. ఇట్లని నేను బుద్ధియందు నిశ్చయించుకొంటిని అని ఆంజనేయుడు తనస్థితిని తెలిపినాడు.

మంత్రమంత్రార్థమంత్రాభిమానదేవ

తా స్వరూపంబులను నీకుదాపకేను

నెరుగనుపదేశమిచ్చితినింతకంటె

ఘనవిదానంబులేదు నామనమునందు.

అని శ్రీరామచంద్రుని నిశ్చయము తెలిపినాడు.

భగవద్గీత:-

శ్లో॥ **కచ్చిదేతచ్ఛ్రుతంపార్థః త్వయైకాగ్రేణచేతసా**

కచ్చిదజ్ఞానసమ్మోహః ప్రణష్టస్తేధనంజయ॥

తా॥ అర్జునా: నీవు నిశ్చలమగు మనస్సుతో దీనినివింటివి కదా, పార్థాః నీఅజ్ఞానజనితమగు, మోహము తొలగినదికదా.

అర్జున ఉవాచ:-

శ్లో॥ **నష్టోమోహఃస్మృతిర్లబ్ధా - త్వత్ప్రసాదాన్మయాచ్యుత**

స్థితోస్మిగతసందేహః కరిష్యేవచనంతవ॥

తా॥ అర్జునుడు పలికెను. కృష్ణా నీకృపవలన అజ్ఞానము తొలగినది, అనగా యింతవరకు నిర్ణయించియున్న ధర్మశాస్త్రములయందు, కర్మసన్యాసము - కర్మఫలత్యాగము, నిర్ణయించినపద్ధతులు ప్రయోజనహీనములు. నీనిర్ణయపద్దతులగు కర్తృత్వత్యాగము క్షరాక్షరపురుషస్పర్శలేని, ఉత్తమపురుషపద్ధతి పొందబడినది. సంశయరహితుడనైతిని. నీఉపదేశమును పాలింతును అని విన్నవించినాడు.

విశ్వాభియానియగు పరమేశ్వరుడు బ్రహ్మకు బ్రహ్మవశిష్టునికి, వశిష్టుడు శ్రీరామచంద్రునికి, శ్రీరామచంద్రుడు, ఆంజనేయునికి బోధించిన ప్రబోధ, వేదనిర్మితముగాయున్ననూ భ్రాంతిగలది గనుక పునర్జన్మహేతువని నిర్ణయము.

విశ్వవ్యాపియగు విష్ణుమూర్తియను పరమాత్మసూర్యునికి, సూర్యుడు యాజ్ఞవల్కికి, యాజ్ఞవల్కి జనకునికి, జనకుడు శుకునికి, శుకుడు పరంపరగా సాందీపినికి, సాందీపుడు శ్రీకృష్ణునకు, శ్రీకృష్ణపరమాత్మ అర్జుననకు బోధించిన ప్రబోధ, సిద్ధాంతపద్ధతిగనుక పరిపూర్ణ ప్రబోధయని, జననమరణరహితమునకు సరియైన మార్గమని నిర్ణయముగాయున్నందున, యీగుట్టు అనగా ఈరెండుమార్గంబులు, వేదపద్ధతులగానేయున్ననూ వాటిఫలాఫలంబులు, దృఢపద్ధతిగా తెలుసుకొని గురుమూర్తికి శిష్యుడుగావలయును గాని అన్నివేద మార్గంబులేయని, గురువులకు శిష్యుడుగా పట్టుబడకూడదని నిర్ణయము.

33వ కందార్థము:-

శి॥ అచలపరిపూర్ణ పరబయలును యెరుకయెందుకు తెలుసుకోదు?

గు॥ శబ్ద - స్పర్శ - రూప - రస - గంధముయను తన్మాత్రప్రపంచము, యెంతవరకుయున్నదో అంతవరకు యెరుకతెలుసుకోగలదు. పరబయలు తన్మాత్రరహితముగనుక తెలుసుకోలేదు. మరియు యెరుకపుట్టును, పెరగును, నిద్రించును, తగ్గును, కరుగును, తిరుగును, మొరుగును, చచ్చును, పరిపూర్ణపరబయలు పుట్టుట - గిట్టుటలేనిదని నిర్ణయము.

శి॥ పెరుగాదుయనగానేమి?

గు॥ పరిపూర్ణపరబ్రహ్మము పెరుగదు, ఎందుకనగా, ఆకాశస్వరూపముగా గల ఎరుక, ఆకాశాది కూటస్థబ్రహ్మయగు యెరుక, ఆకాశము - వాయువు - జలము - అగ్ని -

పృథ్వి – ఓషధులు – అన్నము – నరులుగా ఎడతెగక అభివృద్ధిపొందును. మరియు శైశవదశనుండి వృద్ధాప్యమువరకు పెరుగును, ఎట్లనగా మలినరూప ఎరుకకు, అన్నమయ – ప్రాణమయ మొదలగుకోశములు ఈపెరుగుదలకు కారణములు. కాబట్టి ఎరుకకు పెరుగుదలయున్నది. కాని అచలపరిపూర్ణపరబయలుకు పంచభూతాత్మకమగు కోశములులేవు కాబట్టి పరిపూర్ణపరబయలు పెరుగదు.

శి॥ విరుగాదు యనగా నేమి?

గు॥ అచల పరిపూర్ణ పరబయలు విరుగాదు, అనగా ఇది దేని చేతను చలనము నొందనిదగుట చే, అచలమనియు, స్థిరమనియు, ధ్రువమనియు నామములు గలవు. ఈ పరిపూర్ణమునకు ఎరుకవలెలయము పొందనిది. మరియు ప్రకృతివలె వైపరీత్యమగు ప్రళయములకు, స్థూల శరీరము వలె మార్పు చెందేదికాదు అనగా విరుగనటువంటిది. ప్రళయాంతములో అంతమయ్యి మళ్ళీ జన్మదాలుస్తూ వుంటుంది. కనుక అచల పరిపూర్ణ పరబయలు మార్పు చెందేదికాదు అనగా విరిగేది కాదు.

శి॥ వొరుగాదు అనగా నేమి?

గు॥ పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము మలినరూపమగు ఎరుక (స్థూల శరీరము) వలె వొరుగదు అనగా నిద్రించదు. ఎందుకనగా స్థూల శరీరమునకు వలె 96 తత్వములు లేని పరిపూర్ణము. ఈ స్థూల శరీరము జాగ్రదవస్థలో 25 ఇంద్రియములములతో నేత్ర స్థానమందు విశ్వుడుగా నుండి ప్రపంచ పారమార్థిక వ్యవహారముసలుపును. అనగా ఎరుక ఆటాడును. సుషుప్తి అవస్థలో ఆటాడక అనగా వ్యవహారములేకుండా ఉండును. ఎందుకు అనగా ఇంద్రియములు అలసట జెంది జీవుడు అధోముఖ వ్యాప్తిలో వున్నందువలన, మలిన రూపమగు ఎరుక స్థూల శరీరము) వొరుగును. పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమునకు 96 తత్వములు లేనిది, ఎటువంటి అవస్థలు లేనిది, స్థిరమైనది, ధ్రువమైనది. కా బట్టి ఎరుక వలె వొరుగటకు ఆస్కారము లేనిది.

శి॥ తరుగాదు అనగా నేమి?

గు॥ అచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము భవనాశస్థితిలేని పద్ధతి. ఎరుక భవనాశస్థితులు గలది. ఎట్లనగా స్థూల శరీరము బాల్య యౌవనదశలలో కాంతివంతముగా, తేజస్సుతో ప్రకాశవంతముగా యుండును. పంచకోశములు స్థూల శరీరమును పెరుగుదలకు సహకరించును. మరియు కౌమారదశనుండి వృద్ధాప్యము వరకు శరీరము తరుగుట

ప్రారంభించును. కాబట్టి అచల పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమునకు పెరుగుదల లేదు, తరుగుదల లేదు. కాబట్టి సృష్టికి పూర్వము, సృష్టి వున్నప్పుడు సృష్టి అంత్యమునందు, చలనములేక స్వత సిద్ధమై వున్నది ఉన్నట్టే వున్నది.

శి॥ అరుగాదు అనగా నేమి?

గు॥ పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమునకు రాక పోకలు లేవు. అరుగుట అనగా వెళ్ళుట, పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము ఏకస్థితిలోనుండును. ఈ పరిపూర్ణములో ఈ యెరుకయను సంకల్ప ము, అరుదెంచినట్లు తోచుచు, పోవుచూ, మరలతోచుచు పోవుచునుండును. ఈ అచల పరిపూర్ణమునందు ఎరుక తనంతట తాను యేర్పాటాయెను. ఈ యెరుకనే పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమందు, ఇంద్రియ సమూహమున అరుదెంచి సకలావస్థలు పొంది వెళ్లిపోవుచున్నది. ఈ ఎరుక నిర్ణయములన్ని అచల పరిపూర్ణమునకు తెలియదు. మరియు యెరుక అకాశాధికమగుకూటస్థస్వరూపమగు, పంచభూతముల రూపమున, పంచతన్మాత్రల రూపమున పరిణామముబొంది, భక్తి, జ్ఞాన, వైరాగ్య పద్ధతులతో సాక్షి, సత్యజ్ఞానానందస్వరూపమున పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మములో వచ్చిపోవునట్లు తోచుచున్నది. కాని పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమునకు యెరక మరుపులు లేవుగాబట్టి అరుగదు. విరుగదు.

శి॥ కరుగాదు అనగా నేమి?

గు॥ పరిపూర్ణ పరబాహ్యాము, మలినపు టెరుకయగు, స్థూల సూక్ష్మ రూపములగు ఘన, ద్రవ పదార్థము వలె మార్పుచెందేదిగాదు, ఆ పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము ఎల్లప్పుడు ఏకరూపముగా నుండును. ఆ పరిపూర్ణ పరబాహ్యాము వానకు తడవదు, ఎండకు ఎండదు, ఎట్లనగా ఎరుక ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు ఘన, ద్రవ రూపములుగా మార్పుచెందవచ్చు. ఉదా: రాతిరియందు ఆవరించియున్న చీకటి రాతిరి అయిపోగానే సూర్యుడు ఉదయించిన వెంబడే ఆ చీకటి సూర్యునియెదుట నిలబడక, మైనపుముద్ద అగ్నియందుఎలా కరిగిపోతుందో అలాగే అచల పరిపూర్ణపరబాహ్యాముసు ఎరుకతెలుసుకొనిన వెంటనే, సూర్య తేజస్సునకు ఆ చీకటి ఎలా కరిగిపోతుందో అలాగే ఎరుకలేకుండా పోతున్నది.

శి॥ తిరుగాదు అనగా నేమి?

గు॥ పరిపూర్ణ పరబయలు ఎరుకవలె, రాతిరి పగలు రీతిన, చచ్చి పుట్టే విధమున,

జాగ్రత్త స్వప్నము, సుషుప్తి మరణము, ఉపాధి ప్రళయములుగా నిలుకడలేక, కలగా తెలియుచున్న విధమున తిరుగదు. మరియు పరిపూర్ణము ఎరుకవలె బ్రహ్మాండమునుండి పిడాండమునకు, పిండాండమునుండి బ్రహ్మాండమునకు పురోగమనము తిరోగమనములు వుండవు.

శి॥ మొరుగాదు అనగా నేమి?

గు॥ పరిపూర్ణ పరబాహ్యమునకు, ఎరుక గుణము అగు శబ్దము లేదు, మొరుగుటయనగా మొరుగుట అను పదము ధ్వని గోచరిస్తూ వున్నది. కాబట్టి ఆకాశ గుణము ధ్వన్యాత్మకమగు శబ్దము. అది పరమాత్మ సృష్టిలో వైఖరీ వాక్కుగా వర్ణాత్మకమైనది, ఈ శబ్ద గుణము 4 విధములుగా అనగా పరా, పశ్యంతి, మధ్యమ, వైఖరీ వాక్కులుగా 84 లక్షల జీవోపాధులలో స్థూల, సూక్ష్మ రూపములలో ఈ ధ్వని స్ఫురిస్తున్నది. కాబట్టి పరిపూర్ణ పరబాహ్యమునకు ఆకాశ గుణమగు శబ్దలక్షణములు లేవు. కనుక పరబయలు పలుకదు. మొరుగదు.

34వ కందార్థము

శి॥ పరిపూర్ణ పరబయలును మాటల చేత చెప్పుటకు ఎందుకు సాధ్యముగాదు?

గు॥ రూపముగల దానిని మాటల చేత వర్ణింపవచ్చును. రూపము లేని దానిని ఎట్లు వర్ణింపగలము ? వర్ణింపలేము. **"అస్తి బ్రువతో, న్యత్రకథంత దుపలభ్యతే"**

శి॥ బయలని, అచలమని, పరిపూర్ణ మనిచెప్పబడినది వాక్యము లే గదా, యివి పరిపూర్ణ మనియనబడదా?

గు॥ అనబడవు ఎట్లనగా బయలనగాబహిఃప్రదేశమని, చెట్టు చేమలేని చోటు అని, చెప్పబడును. ఈ వాక్యము వలన చెట్టు, చేమ రహితమగు ప్రదేశమే తెలియుచున్నది. కాని పరబయలు, తెలియడము లేదు. కనుక బయలుయను వర్ణనదానియందు లేదు. గనుక బయలనువాక్యమున పరబయలు నిర్ణయము తెలియదు.

సూదంటురాయి తాను ఉన్నచోటుననే వుండి ఇనుపముక్కను చలింపజేయుచున్నది. గనుక సూదంటురాయిని అచలమని, యినుపముక్కను చలనమని, నిర్ణయము. అచలమను వాక్యమువలన చలనము లేని సూదంటురాయి తెలియుచున్నది. కాని పరబాహ్యనిర్ణయము తెలియడములేదు. గనుక అచలముయను వర్ణన వలన పరబాహ్య నిర్ణయముతెలియదు.

అపూర్ణవస్తువునకు పరిపూర్ణమని నిర్ణయము. ఎట్లనగా స్థావరజంగమ జీవోపాధుల యందు, ఏ ఉపాధికి ఆ ఉపాదే పూర్ణముగా యున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీటి ఉపాధికి కారణవస్తువగు యెరుక, మరియు అధిష్టాన చేతన బ్రహ్మము పరిపూర్ణమని, నిర్ణయము. గనుక పరిపూర్ణమనే వాక్యమునందు దాని కార్యరూపమైన, స్థావరజంగమ నిర్ణయములు తెలియునుగాని, పరబాహ్య నిర్ణయము తెలియదు. గనుక పరబాహ్యమును బయలని, అచలమని, పరిపూర్ణమని, వాక్యములచేత, వర్ణించుటకు సాధ్యముకాదని నిర్ణయము. అస్తీతిబ్రువతోన్యత.

శి॥ మనసుచేత మననము చేయటకెందుకు సాధ్యము కాదు?

గు॥ పరబాహ్యమునందు మనస్సుతో చుచున్నది. కాని మనస్సు నందు పరబాహ్యము లేదు. యెట్లనగా సముద్రముయందు చేప తెలియుచున్నది. గాని చేపలోపల సముద్రము తెలియుట లేదు. గనుక చేపకు సముద్రమును మననము చేయటయెట్లు సాధ్యపడదో అట్లు పరబాహ్యమును, మననము చేయటకు మనస్సుకు సాధ్యపడదు. మరియు దానిని పొందుటకు మనస్సుకు తరము కాదు.

శి॥ ముల్లు గ్రుచ్చసందులేక యున్నబయలునందు ఇంత బ్రహ్మాండము ఎట్లు వున్నది?

గు॥ బ్రహ్మాండము యున్నదనుట భ్రాంతి. ఎట్లనగా, వటవృక్షమునకు బీజము అణుమాత్రముగా నుండును. వాతావరణము వలన అది మహావృక్షమై నిలచును. అగ్ని వలన వృక్షము బూడిద రూపము అగును. వాయువు వీచగా ఆ బూడిద లేకుండా పోవును. ఆ బీజమునుండి ఇంత వృక్షము యెచ్చట నుండి వచ్చెను. అగ్ని వలన దహించి యెచ్చటికి పోయినదో తెలియదు కాని, వచ్చిపోయినదనే గుర్తు మాత్రము ఉండును. ఎరుకైయున్నంత వరకు ఆ గుర్తు వుండును. మరపునందు ఆగుర్తు కూడా లేకుండా పోవును. గనుక బ్రహ్మాండము ఉన్నదనే నిర్ణయము భ్రాంతియని సిద్ధాంతము.

శి॥ పలుకు అన్న పలుకక, తలపు అన్న దియెరగక చలి యెండ వానల నలియక వుండుట ఎట్లు?

గు॥ అకాశ గుణమగు శబ్దము, ఉపాధిననుసరించి పర, పశ్యంతి, మధ్యమ, వైఖరిగా యెరుక పరిణామము చెందుచున్నది. పరబయలునకు ఆకాశ గుణమగు

శబ్దము పరిణామముజెందు యెరుక లక్షణములేదు. గనుక పలుకన్న పలుకదని, నిర్ణయము. పరబ్రహ్మము జగత్తును పుట్టించగోరి.

శ్రు॥ సో2 కామయతబహుస్యాం ప్రజాయేయేతిత యని తలంచి జగత్తును పుట్టించినాడు. అటువంటి తలంపు పరబయలు యెరుగదని, నిర్ణయము, చలి, యెండ, వానయను స్వరూపముగల కాలత్రయంబులు, నిర్ణయానుసారముగా కురియక, హెచ్చుతగ్గులుగా, కురిసినందున, సస్యములు పండక జంగమజీవులు ఆయాసపడును. అధికముగా కురిసినందున భూకంపాదులు, జలప్రళయాదులు, బ్రహ్మ ప్రళయము వరకు జరుగును. గనుక బ్రహ్మాండమునకు అలసట గలదు. ఈ పద్ధతి పరబాహ్యమునకు లేదు. గనుక చలి, యెండ వానలకు పరబయలు ఆయాసము పొందక నిలచుందునని, సాంప్రదాయ సిద్ధాంతము.

35వ కందార్థము :

శి॥ బయలు సామర్థ్యము ఏమి, యెందుకు జూపదు?

గు॥ సామర్థ్యమనగా, ఉపాయము, నేర్పు, శక్తియనియు, బుద్ధియనేడు గంధద్రవ్యమనబడునని నిర్ణయము. ఈ విశేషములన్నియు మూలములేని గుర్తెరిగే శరీరముయందు తెలియును గాని, పరబయలునందు తెలియవు. గనుక పరబయలు సామర్థ్యము యేమి జూపదుయని, నిర్ణయము.

శి॥ మూలములేని గుర్తెరిగే శరీరము యందు యెట్లు తెలియును?

గు॥ శృ॥ సోకామయతబహుస్యాంప్రజాయేయేతి' అను న్యాయముననుసరించి మూలము లేని గుర్తెరిగే ఎరుకయను, చేతన బ్రహ్మము, జగత్తును పుట్టింపగోరి, ఇతర పదార్థములేనందున తానే తన స్వరూపమైన, జగనిర్మాణశక్తిచేత, అనేక ప్రాణులను పుట్టించెను. ఇటువంటి సామర్థ్యము పరబయలు చూపదని నిర్ణయము.

శి॥ కామక్రోధాధికముల కలయక యెట్లుందును?

గు॥ ప్రాణమయకోశి ధర్మంబులు, ఆకలి దప్పులు, వాటినివారణ కొరకు అన్నపానాదులు అవసరము. గనుక వాటిని ఉపాయము చేత సమకూర్చవలెను. అన్నపానాదుల వలన, కలిగిన శుక్ల శోణి తములచే ఉపాధిజెందిన భార్యాపుత్రాదులను పోషించుట నేర్పుయనబడును. ఆకలి, దప్పినివృత్తికి అన్నపానాదులు, వంశాభివృద్ధికి

సంతానము, ఇవి ఉన్నవారిని లోకులు చూచి వీరు పుణ్యాత్ములుయని స్తుతించెదరు. కనుక వాటి సంపదయందు ఇచ్చ కలిగి యుందురు. అవి సమకూరని యెడల కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ భయములు నొందుదురు. ఈ పద్ధతులు పరబయలుకు తెలియదని నిర్ణయము.

శి॥ బయలు పుట్టుక ఎట్లు ఎరుగదు?

గు॥ అవస్థాత్రయములకు సాక్షి, కాల త్రయాధిష్టానమగు ఎరుక సకల ఉపాధులకు కారణము. కనుక పుట్టుట గిట్టుట, యెరుకకు తెలియును, గాని పరబయలుకు తెలియదు.

శి॥ ఇతరులు ఏమనినను, మారు పలుకక యెట్లుండును?

గు॥ యెరకయందు భ్రమగల మతముల వారు అనగా ద్వైతా, అద్వైత, విశిష్టాద్వైతులు, జీవేశులు, బ్రహ్మస్వరూపులు, శాశ్వితులు, త్రిగుణ సామ్య ప్రకృతి మాయ, అశాశ్వితమని అద్వైతుల నిర్ణయము.

జీవుడు, ఈశ్వరుడు, ప్రకృతియను త్రివిధములు సనాతనమలు కనుక, శాశ్వితమని విశిష్టాద్వైతులు. జీవుడు, ఈశ్వరుడు తేజ ః అంధ కారము భిన్నముగా యున్నట్లు, భిన్న స్వరూపులే కాని ఏకముగావని ద్వైతులు, నిర్ణయించుకొని, వాదోపవాదములు చేయుచున్నను, పరయబలు అవును, కాదుయని ప్రతిధ్వనించదుయని నిర్ణయము.

శి॥ పరబయలుకు నమస్కరించే ఇతర దేవతలు ఎవరు?

గు॥ పృథ్వియధిష్టాన దేవత బ్రహ్మ, జలాధిష్టాన దేవత విష్ణువు, అగ్ని అధిష్టాన దేవత రుద్రుడు, వాయువు అధిష్టాన దేవత ఈశ్వరుడు, ఆకాశధిష్టాన దేవత సదాశివుడు, మరియు శ్రోత్రమునకు దిక్కులు, త్వక్కునకు వాయువు, చక్షువునకు సూర్యుడు, జిహ్వకు వరుణుడు, ఘ్రాణమునకు అశ్విణులు, వాక్కుకు వహ్ని, పాణికి ఇంద్రుడు పాదమునకు ఉపేంద్రుడు, పాయువునకు మృత్యువు, ఉపస్థకుచతులరాననుడు, మనస్సుకు చంద్రుడు, బుద్ధికి బ్రహ్మ, చిత్తమునకు జీవుడు, అహంకారమునకు శివుడు, వీరలు యెరుకతోపుట్టి యెరుకతో పెరిగి, యెరుకతో లయము పొందువారుగా యున్నందున వీరిని, నియమిత జేజేలని నిర్ణయము. దుర్లభమైన మానవోపాధికి వచ్చి జనన మరణములు కాని పరబయలును, గురుమూర్తి చేత తెలుసుకొని, కర్మసన్యాసము, కర్మ ఫలత్యాగ, పద్ధతిగా గాక కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణ యొనర్చినవారు, ఇతర జేజేలని, నిర్ణయము.

శి॥ నామరూప క్రియ నటనలన్నియు మీరి యేమని యనరాక పరబయలు యెట్లు యున్నది?

గు॥ నామమనగా పుట్టినదానికి పేరుపెట్టుట నామకరణమనబడును. రూపముయనగా ఆకారము కలిగి, చక్షురేంద్రియ మనోగోచరమగునది, రూపమనబడును. క్రియఅనగా ఆరంభరూపకర్మ

నటనయనగా లేనియెరుక ఉన్నట్లు, నటించేకపటప్రవర్తన, నటనయనబడును. యీలక్షణములుగల యెరుకను, అంటకుండా అతీతమైనది పరబయలుయని నిర్ణయము. మరియు ఆవరిపూర్ణవరబాహ్యాము, స్థూల - సూక్ష్మ - కారణ - మహకారణశరీరములా, మరియు విరాట్ - హిరణ్య - అవ్యాకృత, పరమాత్మనా మరియు ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మానా, అహంబ్రహ్మాస్మినా, తత్వమసిబ్రహ్మానా, అయమాత్మాబ్రహ్మానా, బ్రహ్మాండమా - పిండాండమాయని అనరాకుండ అతీతమైయున్నది. ఈఉత్తబట్టబయలు యేమీలేదు.

36వ కందార్థము:-

శి॥ యింత - అంతయని చెప్పదానికిరాని, కారణము యేమైయుండును?

గు॥ గంధతన్మాత్ర యెంతవరకుండునో పృథ్వి అంతవరకుయుండును. రసతన్మాత్రమెంతవరకు యుండునో జలము అంతవరకు వుండును. రూపతన్మాత్రమెంత వరకు ఉండునో అగ్ని అంతవరకు ఉండును. స్పర్శతన్మాత్రమెంత వరకు ఉండునో వాయువు అంతవరకు ఉండును. శబ్దతన్మాత్రయెంతవరకు ఉండునో అంతవరకు ఆకాశము ఉండును. ఆకాశము ఎంతవరకు ఉండునో అంతవరకు మితముగా ఆకాశాధికము (కూటస్థము) ఉండును. గనుక పంచతన్మాత్రనిర్ణయముగల వస్తువులన్నింటిని యింతది - అంతదియని నిర్ణయించి చెప్పవచ్చును. కాని పంచతన్మాత్రరహితమగు పరబయలును యింత - అంతయని నిర్ణయించి చెప్పుటకు సాధ్యముకాదు.

శి॥ వింతలు ఎందుకుచేయదు?

గు॥ వింతయనగా అన్యము అనియర్థము. గనుక పరబయలు తననుతాను ఎరుగదు, అన్యము ఉన్నదని ఎరుగదు, గనుక వింతలుచేయదని నిర్ణయము.

శి॥ చింతలు ఎట్లు ఎరుగదు?

గు॥ పరబయలుకు సంకల్పరూపమగు మనస్సులేదు, గనుక శోక - మొహ - రూప తలంపుయెరుగదు.

శి॥ పరబయలును వర్ణించుట యెందుకు సాధ్యముకాదు?

గు॥ పంచతన్మాత్రస్వరూపమైన, చేతనబ్రహ్మమును కూటస్థుడు - సాక్షి - సత్యజ్ఞానానందస్వరూపమని, వాక్యములు చేర్చి ప్రబంధములు అనేకముగా చెప్పవచ్చును. గాని పంచతన్మాత్రలులేనిది, పంచతన్మాత్ర స్వరూపముగానిది పరబయలుగనుక, కథగా చెప్పుటకు వీలుగాదు. ఈపరబయలు ఆది - మధ్య - అంతముయనే నిర్ణయములేక, సర్వదేశములయందును, సర్వకాలములయందును, సమస్తమైన వస్తువులయందును, సర్వకాలములయందును, సమస్తమైన వస్తువులయందును నిండియున్నది. పరిపూర్ణము అదుగో చూడుము.

37వ కందార్థము:-

శి॥ యెరుకనుశూన్యమనిఎందుకు అన్నారు?

గు॥ ఆకాశం గగనం శూన్యం అనిఅన్నారు. అనగా, ఎరుక ఆకాశాదిక, భూతానీకాత్మకమగుచు, ఎరుక ఈజగమయ్యెన్ అనిమన గురువుగారు కందార్థరూపములో వివరించిరి, దీనియొక్క స్థాన - స్వరూప - స్వభావములను నిర్ణయించి, శిష్యునికి వివరించగా ఆఎరుకయే తనస్వరూపమని, అదిమితములోనే ఆవరించియున్నదని తెలిపి,

తదుపరి దీనిఅవతల అచలపరిపూర్ణపరబయలు అంతటానిండియున్నదని, సూక్తులతో, యుక్తులతో, తర్కములతో, మరియు పూర్ణమేవా నిరాలంబం అగ్నియే నిర్గుణంతథా అన్న అచలపరిపూర్ణధ్యాన శ్లోకములను వస్తు నిశ్చయపూర్వకముగా పరిపూర్ణపరబయలును దర్శనము చేయించగా, మితములో ఆవరణముతో కూడుకున్న యెరుకరహితమై, ఏలోకమున లేకుండా పోయినది అంతటా పరిపూర్ణపరబయలే నిండియున్నది. మూలములేని గుర్తెరిగే యెరుక ఏమీలేదు. కాబట్టి యెరుకను శూన్యమనవలసి వచ్చెను.

38వ కందార్థము:-

శి॥ ఆ దేవునియందు నిన్నునీవు లెస్సగా వెదుకుము. తదుపరి నన్ను విచారించుము, ఆవల విషయము చెప్పెదనను నిర్ణయము యేమైయుండును?

గు॥ యితర శాస్త్రములందు బ్రహ్మము దేవుడుగాను, సత్యజ్ఞానానంద ప్రకాశమైన, ప్రత్యగాత్మస్వరూపము, సూర్యచంద్రాగ్ని మండలమద్యమున, హిరణ్మయమై నీవారసూకమువంటి సూక్ష్మరూపముగానున్న తేజస్విని నిర్ణయము వున్నందున అదినీవు దేవుడని నమ్మియున్నావు. కనుక నేనునీకు చూపించిన పరిపూర్ణపరబయలు జననమరణములు లేనిది, దీనియందునిన్ను - నీవువెతకి, నీయోగ్యత యెటువంటిదో తెలుసుకొని తదుపరినన్ను విచారించుము. ఆవలివిషయమును తెలియజేయుదును.

శి॥ నీకే వెర్రిబోధలెందుకు అనగానేమి?

గు॥ వేదాంత నిర్మితపద్ధతి అంతా జ్ఞానమార్గము, వేదనిర్మితపద్ధతి అంతా కర్మమార్గము. ఈరెండుపద్ధతులు కూడా జన్మభ్రాంతిని కలుగజేయునవే మరియు అష్టవిధగురువులుకూడా వారిదగ్గర చేరే శిష్యులకు, పంచాక్షరియో, అష్టాక్షరియో, అద్వైతమో, ద్వైతమో, విశిష్టాద్వైతమో, మరియు ముద్రభావమొ, యేదో ఒకమంత్రముచెప్పి, ఇదియే జన్మరహితమునకు చాలునని సమాధానపరుతురు. కాబట్టి ఇవియన్నియు కూడా జన్మకు హేతువులని, సప్తకోటి మహామంత్రములుకూడా చిత్తవిభ్రమము కలిగిస్తాయని చెప్పి, ఇవన్నియుకూడా వెర్రిబోధలు అని శ్రీశ్రీశ్రీగ్రంథకర్తగారు కొట్టివేసి నేను - నీకు నిజమైన, శాశ్వితజన్మరాహిత్యమును కలుగజేసే స్వచ్ఛమైన పరిపూర్ణబోధ తెలిపెదనని వచ్చిన శిష్యునికి ధైర్యము చెప్పినాడు.

40వ కందార్థము:-

శి॥ కనవచ్చినది చెప్పుటకు యెందుకు సాధ్యముకాదు?

గు॥ యెరుగునట్టిదియెరుక, దీనిచే యెరిగినట్టి విషయములు, దీనిపరికరములగు, మనోవాక్కుకాయములను, త్రికరణములని చెప్పుటకు వీలగును. యిట్లు చెప్పగలిగిన యెరుక అచలపరిపూర్ణమును తెలిసి, చెప్పలేకపోవడము ఎందుకనగా! వాక్కునందు ధన్యాత్మకము - వర్ణాత్మకము అని రెండువిధములు. వర్ణాత్మకమునకు ధ్వన్యాత్మకము మూలము, గనుక ధ్వనియందు గలవర్ణము వలననే, నకలము వ్యవహరింపబడుచున్నది. వర్ణాత్మకమునకు మూలమగు ధ్వన్యాత్మకము పరబాహ్యమునందులేదు. గనుక అట్టిదానిని వర్ణాత్మకము యెట్లువర్ణించి చెప్పును. చెప్పజాలదు. అయినా వర్ణాత్మకము వలన యేమి నిర్ణయింపబడుననగా పరబయలునందు ధ్వన్యాత్మకములేదని నిశ్చయింపబడును గాని పరబయలు యిట్టిదని

నిర్ణయింపరాదు.

మనస్సువల్ల ఊహించుటకు యెట్లు తెలియబడదనగా, మనస్సుయొక్క ఆవరణమునందు యిమిడియున్న దానినే అది విమర్శించగలదు. గాని దాని బాహ్యాంతరములు నిండియున్న పరబయలును యెట్లు గ్రహించగలదు, ఎట్లు విమర్శించగలదు. విమర్శించలేదు. అయినా పరబయలును తెలియజాలననే విషయము నిర్ణయించును.

కాయమునకు ఎట్లు తెలియదనగా స్పర్శగల ఆవరణలక్షణము కాయము గ్రహించగలదు. గాని ఆవరణములేని పరబయలు లక్షణమును ఎట్లు గ్రహించగలదు? గ్రహించలేదని నిర్ణయించి చెప్పగలదు. గనుక పరబయలును తెలుసుకొని ఎరుకలేకుండా పోవునుగాని ఎరుక పరబయలునందు లీనమైపోవుననే నిర్ణయము భ్రాంతిజన్యము.

శి॥ ఎరుక పరబయలునందే ఉన్నదిగదా! దానిలోపల ప్రవేశించకయెట్లు ఉండును?

గు॥ అద్దమునందు ముఖము తెలియునుగాని, అద్దములోపల ముఖబింబములేదు. ఆకాశమునందు వాయువు తెలియునుగాని, ఆకాశములోపల వాయువులేదు. దీపప్రకాశము ఆకాశమునందు వ్యాపించియున్నట్లు తెలియునుగాని, ఆకాశములోపల అదిలేదు. పరబయలుయందు యెరుకయున్నట్లు తెలియునుగాని, పరబయలునందు యెరుకలేదు. గనుకనే యెరుకతోనున్న జడచేతనరూపమగు ఎరుక – మరుపుయను ద్వంద్వలక్షణములు పరబయలుకులేవు. ఎట్లనగా

1. అందవికారములు ముఖమునందేయున్నవి గాని అద్దముయందులేవు.
2. చలనాదికములు వాయువునందేయున్నవి. కాని ఆకాశమునకులేవు.
3. ఊష్ణాదికములు ప్రకాశమునందేయున్నవి. కాని ఆకాశముయందులేవు గనుక

పరబయలుయందు యెరుకవున్నట్లు తోచునుగాని నిజముగాలేదు గనుక పరబయలుతప్ప యితరము యేమీలేనేలేదనే నిర్ణయము.

శి॥ ఇట్టిది – అట్టిదియనగానేమి?

గు॥ సత్యజ్ఞానందస్వరూపమైన ఎరుకను అణువువంటిది, పరమాణువువంటిది, బ్రహ్మాండమువంటిది, పిండాండమువంటిది, ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ, అహంబ్రహ్మాస్మి తత్వమసి బ్రహ్మావంటిది, అయమాత్మాబ్రహ్మావంటిది మహత్తువంటిది అని ఎన్నోపేర్లతో

పిలువవచ్చును. సచ్చిదానందము వంటిది అనికూడా పిలువవచ్చును. కాని పరబయలును ఏమని అనరాదు, ఆవరణ నిరావరణములు లేనిది, పరిపూర్ణపరబయలును, ఏదానితో (ఎరుకమాటలతో) పోల్చుటకు సాధ్యపడదు మరియు ఎరుకను అణోరణీయాన్ - మహతోమహీయాన్ అని వర్ణించవచ్చును కాని, పరిపూర్ణపరబయలు యెరుకను యెరుగనిది, యెరుకను మీరినది. కనుక పరిపూర్ణపరబయలు అట్టిది - ఇట్టిదియని చెప్పరాదు.

41వ కందార్థము:-

గు॥ పరిపూర్ణపరబయలును దర్శించిన ఎరుక పరిపూర్ణపరబయలును బ్రహ్మాండమువంటిదియని, పిండాండమువంటిదియని, చెప్పుటకు ఎరుకలేదు. కనుక ఎరుక పరిపూర్ణమును ఇట్టిది - అట్టిది అని చెప్పలేదు. ఎందుకనగా ఎరుకశూన్యమైపోయినది. మరియు ఈఎరుక పరిపూర్ణపరబయలులో భూతకాలమందుగాని, వర్తకాలమందుగాని, భవిషత్‌కాలమందుగాని, జాగ్రత్తసమయమందుగాని, స్వప్నమందుగాని, సుషుప్తిసమయమందుగాని, తురీయసమయందుగాని ఎరుకలేనేలేదు, కాబట్టి సాంఖ్యపద్ధతి - తారకపద్ధతితో ఎరుకను విచారణచేసిన, ఎరుక,- ఎరుకచే నిర్మాణమైన ప్రపంచము శూన్యమై, అనగా లేకుండాపోవును అనగా పరిపూర్ణపరబయలే ఉన్నది, కాని ఎరుక ఏ అవస్థయందు లేదు.

42వ కందార్థము:-

శి॥ గురుమూర్తిజూపకున్నను, పరిపూర్ణంబెట్లు తనకు ప్రత్యక్షమగున్ అని, అనగానేమి స్వామి?

గు॥ పరిపూర్ణపరబయలు ఒక ఉత్కృష్టస్థానముగాని, స్థలముగానికాదు. దేశకాలపద్ధతులను అనుసరించి పదార్థరూపమున పట్టుబడునది - పొందదగినదికాదు. పరిపూర్ణపరబాహ్యము యొక్క నిర్ణయము తెలిసికొనుటకు, యెట్టికష్టము భరింపనవసరములేదు. తనంతటతాను తెలిసికొనుటకు సాధ్యముకాదు. గురుశిష్యన్యాయములో గురుముఖతఃతెలియబడగలదు. ఇదివరకు చేసిన సాధనసంపత్తులనే మందిరముపై, (సాధనసంపత్తులను పూడిచిపెట్టి) గురుభక్తి, గురునిష్ఠ - గురుసేవయను పద్ధతులతో మరియు నీవు - నేనుయనెడు బేధబుద్ధిమాని, పరిశుద్ధమైన

అంతఃకరణము కలిగిన శిష్యునికి పరిపూర్ణపరబాహ్యానిర్ణయముచేయును. కాబట్టి ఇటువంటి పద్ధతిగల శిష్యునికి పరిపూర్ణము ప్రత్యక్షమగును.

43వ కందార్థము:-

శి॥ అప్పా! యని సంబోధించుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ అప్పా! యనగా తల్లి, తండ్రియని నిర్ణయము. తనకు శిష్యుడిగా యున్నవారు స్త్రీలుగాయుంటే "తల్లీ"యనియు, పురుషులుగాయుంటే "తండ్రీ"యనియు గురువు వారిని పిలువవలయును. కాని యితరయేవిధముగా పిలచిన శృ॥ "శిష్యపాపంగురోరపి"యను న్యాయమున అపాపము గురువు అనుభవించవలయును. ఎందుకనగా గురువు తెలియజేయుధర్మమునకు శిష్యుడుగాని , వ్యక్తికి శిష్యుడుగాడు. కనుక గురువు శిష్యులను తల్లి-తండ్రీయని సంబోధించవలయును.

45వ కందార్థము:-

శి॥ ఓగురుస్వామి! బ్రహ్మాండపిండాండములకు ఇంచుకభేదమును తెలియజేయండి స్వామి?

గు॥ అధిష్ఠానచైతన్యబ్రహ్మమగుయెరుక బ్రహ్మాండ-పిండాండపద్ధతులతో, జీవేశ్వరజగత్‌హ్యాపారము నడిపించుచున్నది. ఈబ్రహాండ-పిండాండములు, ఏకైకద్వంద్వము - ద్వంద్వైక ఏకముః ఏకస్థితినుండి అనేకస్థితికిమార్పు చెందదము. ఈరెండింటికి అధిష్ఠానమగు యెరుకనేసాక్షిమాత్రుడుః

బ్రహ్మాండము అనగా	పిండాండము అనగా
1. ఈశ్వరస్థానము బ్రహ్మాండహృదయము	1. జీవస్థానముపిండాండహృదయము
2. అక్షరపురుషుని యొక్క దేహము బ్రహ్మాండము	2. క్షరపురుషుని ప్రాణముతో కూడుకున్నదేహము
3. బ్రహ్మాండములో సమిష్టిమనఃప్రాణసంయోగము ఈశ్వరుడు, సూక్ష్మశరీరాభిమాని	3. పిండాండములోవ్యష్టిమనః ప్రాణసంయోగము జీవుడు స్థూలశరీరాభిమాని
4. తారక-సాంఖ్యాదుల, బ్రహ్మాండవిచారణ	4. పంచభూతదేహ విచారణ, పిండాండము.
5. పరావిద్య:- ఉపనిషత్‌మార్గము, జ్ఞానమా (త్రిగుణ సామ్య) ర్గము బ్రహ్మాండము	5. అపరావిద్య-ప్రకృతివిద్య (ప్రకృతి)కర్మమార్గము, పిండాండము
6. బ్రహాండములో ఎరుకకు మూలము	6. పిండాండములో ఎరుకకు మూలము

71

పురుషుడు - ప్రకృతులు (పరిపూర్ణపరబయలులో ఎరుకకుమూలముగాని, స్థానముగానిలేదు)	తండ్రి - తల్లి
7. బ్రహ్మాండమునుండియే పిండాండము ఆవిర్భావము	7. పిండాండమునుండి బ్రహ్మాండమునకు తిరోభావము.
8. బ్రహ్మాండము ఊర్ధ్వమూలము, జ్ఞానమార్గము	8. పిండాండము అధోఃభాగము. కర్మమార్గము బ్రహ్మాండము నుండి పిండాండము ఒక మార్పుమాత్రమే
9. బ్రహ్మాండము ఏకత్వములోనుండి ఒకే తత్వముగానున్నది సూక్ష్మము - సమిష్టి ధర్మము అరూపము-సర్వజ్ఞత్వము-చిత్ స్వరూపము ఈశరత్వము.(మాయోపాధి)	9. పిండాండము అనేక తత్వములుగా పరిణమించినది -ఇది స్థూలము - వ్యష్టిధర్మము కించిజత్వము-నేను అను భేదబుద్ధి జీవత్వముఅవిద్యా స్వరూపము
10. బ్రహ్మాండములో వార్తీక పద్ధతి ననుసరించి ఆ నిర్ణయానుసారము, బ్రహ్మత్వపద్ధతి లో కాల త్రయములకు అధిష్టానముగా ఉండి ఉత్పత్తి స్థితి-లయ-విస్తీర్ణ ఆకర్షణములు చేస్తు ఉన్నది బ్రహ్మాండ నిర్ణయ పద్ధతిలో, జీవేశ్వర జగత్తు సృష్టి, స్థితి, లయములు గావించుచున్నది.బ్రహ్మాండములో తెలుసు విరాట్ హిరణ్యగర్భుడు అవ్యాకృతుడు పద్ధతులుగా మార్పు పరమాత్మలుగా మార్పు చెందును.	10. పిండాండ పద్ధతి నిర్ణయములో మహా వాక్యాను సారము, అవస్థాత్రయములకు సాక్షిమాత్రుడుగా నుండి కర్మ పద్ధతిననుసరించి స్థావర జంగమ, జీవోపాధులు పొందును పిండాండ పద్ధతిలో దేహభిమానిజీవుడు పిండాడములో విశ్వుడు తైజసుడు ప్రత్యగాత్మ పరమాత్మ మార్పు చెందును
11. సంకల్పరూపము, బ్రహ్మాండము	11.స్థూల రూపకర్మ (క్రియారూపము)
12. అపంచీకృతము- బ్రహ్మాండము	12. పంచీకృతము-పిండాండము
13. బీజరూపము- బ్రహ్మాండము	13. ఉపాధిరూపము-పిండాండము
14. బ్రహ్మాండము పంచభూతరూప బ్రహ్మాండ కూటస్థమగు తెలివి రూపమున వున్నది.	14.పిండాండములో పంచీకృత పంచ భూత శరీర అంతఃకరణ పద్ధతిగా వున్నది
15. సర్వజ్ఞత్వము- బ్రహ్మాండము	15. కించిజ్ఞత్వము-పిండాండము
16. దేహి- బ్రహ్మాండము	16. దేహత్వము-పిండాండము
17. క్షేత్రజ్ఞుడు- బ్రహ్మాండము	17. క్షేత్రము-పిండాండము
18. ఆత్మ- బ్రహ్మాండము	18. అనాత్మ-పిండాండము
19. విద్య- బ్రహ్మాండము	19. అవిద్య-పిండాండము
20. మాయోపాధి- బ్రహ్మాండము-ఈశ్వరుడు	20. అవిద్యోపాధి-పిండాండము-జీవుడు
21. పరము- బ్రహ్మాండము	21. ఇహము-పిండాండము
22. అక్షరము- బ్రహ్మాండము	22. క్షరము-పిండాండము
23. చరమార్థము- బ్రహ్మాండము	23. ప్రాగర్థము ప్రకృతి (దేహము)

రుద్రుడు - విస్తీర్ణమొనర్చువాడు ఈశ్వరుడు - ఆకర్షణమొనర్చువాడు సదాశివుడు, సురలు అనగా దేవతాస్త్రీలు - బాలత్రిపురసుందరీ - రాజరాజేశ్వరి - గాయత్రి మొదలగువారు మరియు రసగ్రాహ్యమను ఒకేతెలివిగల స్థావరంబులు - రస - రూపరెండుతెల్వులుగల జలచరంబులు, గంధ - రస - రూపము అను మూడుతెల్వులుగల పక్షులు, గంధ - రస - రూప - స్పర్శ అనునాలుగు తెల్వులుగల మృగాదులు, గంధ - రస - రూప - స్పర్శ - శబ్దము అను యైదుతెల్వులుగల మానవులు, మరియు వీటిని సంస్కరించునవి పర్వతభూజలాదులు - చరాచరంబులు యెరుకయని తెలియుము.

శి॥ "నేదీర్చెదయిదిగోనీయిచ్చా" యనగానేమి?

గు॥ యెరుకనే శాశ్వితమని, త్రిగుణసామ్యప్రకృతిమాయయని, యీరెండువేరని, ఎరుకనే పరిపూర్ణమని ముందు వినియున్నాడు. పరిపూర్ణప్రబోధవల్ల ఎరుకనేమాయయని మరుపుగలదని, జన్మాదులకు కారణకార్యములు ఎరుకనేయని నిర్ణయమగుచున్నందున శిష్యుని సంశయము నివర్తించగలదని నిర్ణయము.

47వ కందార్థము:-

శి॥ **యెరుకే విద్యావిద్యలు అనగానేమి?**

గు॥ విద్యయనగా జ్ఞానము, వేదశాస్త్రములు, విద్యవల్ల అనగా జ్ఞానవిచారణ చేతస్వర్గాదిమోక్షపదవులు కలుగనని శాస్త్ర - పురాణసిద్ధాంతము నిర్ణయము, విద్ అనే దాతువునుండి వేదము పుట్టినది కనుక విద్య అని జ్ఞానముఅని ఈవిద్యకేపేరు. అసలు విద్యయనగా పారమార్ధికమునకు సంబందించినదే నిజమైనవిద్య. ఈవిద్య ఉపనిషత్తులలో మనకు లభిస్తుంది. విద్యలలో బ్రహ్మావిద్యయని, అనగా పారామార్థికమునకు సంబంధించినది. మోక్షమునకు సంబంధించినది, బ్రహ్మాసూత్రాలలో, ఉపనిషత్తులలో ఈవిద్య లభిస్తుంది. ఉత్తరమీమాంస అను ఉపనిషత్తువేదవ్యాసమునీంద్రులవారు రచించినది కేవలము ఆధ్యాత్మికతను బోధిస్తున్నది. ఈవిద్య మానవుణ్ణి అన్నిరంగాలలో తీర్చిదిద్దుతుంది. శ్రీభర్తృహరిగారు "విద్యానామనరస్యరూప - మధికం - ప్రచ్ఛన్నగుప్తంధనం" అన్న శ్లోకము అందరికి విదితమే మరియు

యేషాంనవిద్యా - నతపోనదానంనశీలం - నగుణోనధర్మాః -తేషాంమృత్యులోకే -

భువిభారభూతో - మనుష్యరూపేణమృగాశ్చరంతి అని అన్నారు భర్తృహరిగారు, అనగా పైనవివరించిన సద్గుణములులేనివాడు భూమికి బరువైనదేకాకా మృగమువలె మనుష్యరూపములో తిరుగుచున్నాడు అని విద్యలేని వానిని గురించి వివరించిరి.

అవిద్యయనగా:- అహంకారము - అభిమానములు అవిద్యయనగా, అజ్ఞానముతో కూడుకొనిన తమోగుణము, తన్నుతాను తెలిసికోలేని అజ్ఞానస్థితి, మూర్ఖము ముఖ్యముగా అవిద్యయనగా ప్రకృతి - జడము - కామ్యకర్మాచరణ, రజోగుణ - తమోగుణ సంబంధమైనది మరియు జాగ్రత్త అవస్థయందు తాను ఉన్నట్లు తెలియడము, సుషుప్తి అవస్థయందు తానులేకుండాపోవడము అవిద్య. కర్మసంబంధమైనదియేదో అదియంతయు అవిద్య, ఈకర్మకునంబందించినది పూర్వమీమాంనశాస్త్రము, దీనిని శ్రీవ్యాసమునీంద్రులవారి శిష్యుడు జైమినీమహర్షిరచించినాడు.

శి॥ ఎరుకేప్రణవంబు అనగానేమి?

గు॥ "ప్రణవము" సృష్ఠికంటే ముందుకలిగినది అనగా పుట్టినది. సృష్ఠికిపూర్వము నామరూపరహితాఖండసచ్చిదానంద బ్రహ్మమందు జగసృష్ఠికి కారణముగా గలిగిన తెలివియే అనగా (ఓం) అను ప్రణవాక్షరము కలిగినది, దీనినే బీజజాగ్రమనబడును (అనగా పరావాక్కు) మరియు దీనినే అహంస్ఫురణ అని అనవచ్చును. అందులో ఓం అనే ప్రణవశబ్దము ఇమిడియున్నది. అనగా శబ్దము ఎక్కడ ఉన్నదో జ్ఞానము అక్కడున్నది. ఈ ఓంకారము అనుప్రణవము, మున్ముందు ఉద్భవించినట్లు మనపూర్వ ఋషులువ్రాసిన వేదములందు - ఉపనిషత్తులందు రూఢి అగుచున్నది. కనుక ఓం అనుప్రణవమే పరబ్రహ్మము మరియు "ప్రణవోయీపరంబ్రహ్మ" అని శృతిచెప్పుచున్నది. ఆంగ్లభాషలోగూడ ఏమి ఉన్నది అంటే the Om is born first of all in the universe and it is the symbol of any sect. It belongs to non sectairian, and greatest symbol of any sect, the whole universe or nature has been established in the different kinds of shapes, names and forms through the word of Om. So it is the origin of this universe. The Om pranava is the combination of three letters i.e. A.u.M. The knowledge or the wisdom of the nature and devine, philosphic is fitted in this pranava the Om. The lord creats the universe through the power of the Om. The Om is the mother of all names and forms and the mother of to 56 letters so it is called Nada Brahmma and sound Brahma. So it is the holiest of holy words. శబ్దజాలానికి అంతకు ఈప్రణవమగు ఓంకారమే సంజ్ఞ. భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణభగవానులు "అక్షరాణాం అకారోస్మి". 56

అక్షరములలో అకారము అనే అక్షరమును నేను అని అన్నారు. సప్తకోటిమహామంత్రములకు ఓం అనుప్రణవాక్షరమే మూలము. పూర్వఋషులు ఓం అనుప్రణవము లేకుండా ఏమంత్రమును నిర్మాణము చేయలేదు. ఈఓంకారమునకు "అ"కారము – ఉకారము – మకారము – అర్థమాతృకలు అను నాలుగు పదములతో ఇమిడిఉన్నది. కంఠస్థానమందు జనించేశబ్దము అకారము, పెదవులవద్ద బయలువెడలే శబ్దమే మకారము, అంతేకాక జిహ్వామూలములో ఆరంభమై పెదవుల వద్ద అంతమయ్యేవరకు ధ్వనించేశబ్దవ్యాప్తిని సరిగా ఉకారము వెల్లడిస్తుఉన్నది. స్ఫోటమే ఓంకారానికి నిజమైనఅర్థము. ఈస్ఫోటమనగా (శబ్దము). ఓంనమశ్శివాయ అనుపంచాక్షరిమంత్రమునందు ఓం అను అక్షరము పరబ్రహ్మముగాను, "య" అను అక్షరము జీవునిగాను పూర్వఋషులు నిర్ధారించినారు. ఓం ఇతియేకాక్షరంబ్రహ్మ – ధేయంసర్వముముక్షుభిః అనగా ఓం అను ప్రణవాక్షరమే ధ్యేయమైన పరంబ్రహ్మయని అవాంతరవాక్యము ఉటంకించినది. శ్రీపూజ్యులు భాగవతకృష్ణదేశికులవారు తమ కందార్థరచనలో పంచాశదక్షరముల ప్రపంచము తాను ఉద్భవించె ప్రణవాక్షరమందు శ్రుతులెన్నె అనిగానము జేయుటనున్నది. మరియు "ధ్వనిమొదలగు తన్మాత్రలు" అనికూడా కందార్థముఉన్నది. ధ్వని అనగా ఓంకారమను ప్రణవము. ఈప్రణవము అను ఓంకారమువల్ల పంచభూతములు – లోకములు – వేదములు సమస్తము ఈప్రణవము వలన పుట్టినవి. ఈప్రణవమే పరమేశ్వరుడి జగద్రచనకు మూలమైనది. విశ్వములో హిరణ్యగర్భుడు అనబడే బ్రహ్మలేక మహాతత్వము, మొదటధ్వనిగా, తరువాత నామముగాను, అనంతరము రూపముగాను జగత్‌రూపములో వ్యక్తమైనది ఈప్రణవమనే ఓంకారమె. ఈప్రణవమును గురించి వ్రాయాలన్న ఒక గ్రంథమేయగును.

శి॥ నాద – బిందువు – కళ యెరుకనేయనుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ నాదమనగా:– "ధ్వని", ఈనాదములు పదివిధములు, ఈధ్వనులు "రాధాయంత్రముద్ర – లయయోగమునందు" గజ్జం – మువ్వలు – ఘంటా – శంఖము – వీణ – తాళ – వేణు – భేరి – మద్దెల – మేఘాది దశవిధనాదములు వినిపించును. వీటన్నిటికిపైన ప్రణవము. స్వరముతో కూడుకొని "సోహం" అనేధ్వని ఎడతెగకుండా వినిపిస్తుంది. దీనిని అజపగాయత్రియని వేదాంతులు పిలుస్తారు. మరియు ఈనాదములు 7 విధముల సప్తచక్రములందు వినిపించును. అన్నిటికి

మించినది ప్రణవము దీనియందు మనస్సులయముజేసిన ఆనందానుభూతి కలుగును.
బిందువు:- అనగా బుద్ధితత్వమనే ప్రకాశము. అష్టదళపద్మము మధ్యయందు శివబీజమైన హకారమును - శక్తిబీజమైన సకారమును, ఈరెంటినడుమనుండునట్టిది "బిందువు దీనినే బుద్ధితత్వమనే ప్రకాశము. దీనిని తెలిసినవారు పరమహంసయనియు, అవదూతయనియు, జీవన్ముక్తుదనియు అందురు. తత్పదముహకారము - త్వంపదముసకారము, వీనిఐక్యమైన అసిపదమే "బిందువు" ఇదియే జ్ఞానులకు జీవేశ్వర్యైక్యము అని నిర్ణయము. యోగము మరియు దీనినే "హంస" అనియు కూడా అందురు. ఈబిందువే నయనకమల మధ్యన ఉండుజ్యోతిరూపము. ద్రష్ట - దర్శన - దృశ్యవిరామము యెచ్చటనగునో అచ్చట దృష్టినిలుపడమే బిందువు.
కళ:- వేదాంతార్థములో కనుగ్రుడ్డులోగల బిందువునే పిండాండమని, పాపలనడుమనుండునట్టిది కళ బ్రహ్మాండమని మరియు కనుపాపలోని సునీలమును కళయని, ఈకళనే పరాశక్తియని, ఈకళయందలి నిష్కళయే తానైన బ్రహ్మముఅని, ఈకళనే సూర్యమండలము అనియు, ఆనందమనియు, ఈకళనే ఆపోజ్యోతియనియు, పరమాత్మయనియు, విదేహకైవల్యమనియు అందురు. పరిపూర్ణపరబయలు దర్శనమున ఈనాద - బిందు - కళలు ఏమీలేకుండా పోవును. ఇవన్నియు ఆత్మయనే ఎరుకకు సంబందించినవి. బట్టబయలులో శూన్యమైపోవును.

శి॥ చిత్తు - సత్తు యెరుకే - ఆనందము యెరుకే అనగానేమి?

గు॥ చిత్తు - సత్తు - ఆనందము అనగా సచ్చిదానందము అనిఅర్థము, ఈమూడు పదముల చేరికను ఆత్మయనే యెరుకకు సంబందించినవి. సత్తు అనగా త్రికాలాబాధ్యమైయుండునది, త్రివిధ అవస్థలయందు బేధములేక ఏకరూపముగా ఉండునది. చిత్తుయనగా సంవిత్తు, తెలివి అని పిలువబడును. సుషుప్తి అవస్థయందు తమోరూపముగాను అజ్ఞానము, సంవిత్తుచేతనే ఎరుగబడుచున్నది.
చిత్తు:- అనగా, ప్రతిఉపాధియందు అనగా దేహమునందు బుద్ధి అన్ని వ్యవహారములకు సాక్షిగాఉండి, యితరసహాయము లేక తనంతటతాను ప్రకాశింపుచు, సర్వమును ఎరుగుచున్నందున సంవిత్తే జ్ఞానబడును. కావున చిత్ అనికూడా అనవచ్చును. మరియు సర్వదేశ - సర్వకాల - సర్వపదార్థబాహ్యాభ్యంతరములయందు నిరంతరము ప్రకాశించునదియే చిత్తు అనబడును.

ఆనందము:- అనగా ప్రేమస్వరూపమే ఆనందము మరియు ఎప్పుడును నాశనములేనిది. నిరుపాధిక - నిరతిశయ - నిరుపమానసుఖస్వరూపమే ఆనందము. ఇదియే ఆత్మయని పిలువబడుచున్నది. జగత్ యొక్క ఉత్పత్తి - స్థితి - లయములు, ఈఆత్మయందు జరుగుచున్ననను ఆత్మఎట్టి వికారములు పొందక తటస్థముగా ఉండును, మరియు నేతి - నేతి మహవాక్యములచేత ఇదిగాదు ఇదిగాదుయని నిరసింపగా ఈఆనంద రూపమైనటువంటి ఆత్మయొక్కటి మాత్రమే శేషించుచున్నది. కావున ఆత్మకు అతద్వ్యావృతలక్షణము కలదు.

శి॥ నిర్గుణము - సగుణము అనగానేమి?

గు॥ ఎరుక సృష్ఠికిపూర్వము తానుతానై నిస్సంకల్పస్థితిలోనున్నప్పుడు సృష్ఠిలేదు. అనగా నిర్గుణరూపములో, అణువు - పరమాణువలె సూక్ష్మాతిసూక్ష్మంగా, సత్తు - చిత్తు - ఆనందరూపములోనున్నది. అనగా త్రిగుణములు బీజరూపములో గర్భీకృతమైయున్నది. కేవలము ఇది మనోగోచరముమాత్రమే.

సగుణము:- ఎరుకతనయందు సృష్ఠికి పూర్వముత్రిగుణములను సత్వ - రజస్తమొగుణములను బీజరూపంగా ఉంచుకొని , జగుత్తును సృష్ఠించవలెనని అభిమానముచేత, త్రిగుణములను విజృంబింపజేసికొని "ఏకోహంబహుస్యాం" అని సంకల్పించింది. తోడనే బ్రహ్మాండ - పిండాండములు, పంచభూతములు, అనగా 96తత్వములతో 84లక్షల జీవోపాధులతో ఈత్రిగుణసామ్యమైన ప్రకృతిఅనగా సగుణసృష్ఠిగా నేత్రగోచరమగు చిత్రవిచిత్రజగము ఏర్పడెను. కనుక బ్రహ్మము అనగా ఎరుక నిర్గుణ - సగుణరూపములలోనున్నది. పరిపూర్ణపరబయలుకు ఏగుణములులేవు. అది ద్వంద్వరూపముకాదు, ఎప్పుడూ ఏకస్థితిలోనున్నది.

48వ కందార్థము:-

శి॥ ఎరుకే ఇహ - పరసౌఖ్యము అనగానేమి?

గు॥ ఎరుక అష్టైశ్వర్యవనితాపుత్రాది యిహలోకభోగంబులు సాలోక్య - సామీప్య - సారూప్య - సాయుజ్య - జీవ బ్రహ్మైక్యాది పదవుల, బ్రహ్మలోక పర్యంతాదిపరలోక భోగంబుల రూపములో ఉండి సుఖసంతోషములు అనుభవించుతున్నది, కాని పరిపూర్ణపరబయలుకు సంకల్పములేదు కాబట్టి ఇహ - పరలోకములను నిర్మింపలేదు, సుఖ - సంతోషములు ఆబయలుకు తెలియదు.

శి॥ ఎరుకజ్ఞానము జ్ఞేయముఅనగానేమి?

గు॥ ఎరుక జ్ఞాతృ - జ్ఞానము - జ్ఞేయరూపములోనున్నది. అనగా తెలుసుకొనునది -తెలివి తెలియబడునది.

జ్ఞానముయనగా:- తనయందు సర్వమును, సర్వమునందు దెలియునట్టిది జ్ఞానము, ఇట్టి జ్ఞానములో పారమార్థికజ్ఞానము నిజమైనజ్ఞానము, ఇదే సత్యమైనది, శాశ్వితమైనది, ఇట్టిజ్ఞానము, సకలచరాచరములందు మానవోపాధికి విశేషంగా ఉన్నది. ఇట్టి జ్ఞానముయొక్క ఉత్కృష్టతను తెలిసికొని, తానే అజ్ఞానమనే బ్రహ్మముయని (ఎరుక) సద్గురువులద్వారా తెలిసి, తనకు అతీతముగానున్న పరిపూర్ణపరబయలును తెలిసికొని చరితార్థతనొందుచున్నాడు. మరియు "సర్వభూతస్తమాత్మానం - సర్వభూతానిచాత్మని" అనగా తనయందు సర్వభూతములను - సర్వభూతములందు తనను చూడగలుగుటయే నిజమైన జ్ఞానము సృష్టియందు సకలమునకు కారణ - కార్యములుగాఉండి కర్మలు ఒనర్చుచు, వాటి ఫలాఫలంబులను అనుభవించుటకు తానేకారణమని, సకలపరిణామంబులు బీజవృక్షన్యాయమున తానేయని తెలియునట్టి జ్ఞానమే జ్ఞానమనియు, కాని యితర విషయంబులుయెన్ని యెరింగినను, అది జ్ఞానమని చెప్పబడదు. ఈజ్ఞానమును ఆంగ్లములో Knowledge అని, Wisdom అని మరియుInfinite excistence (సత్తు) Infinite Knowledge(చిత్తు) Infinit blilss (ఆనందము) అని జ్ఞానము మూడువిషయములతోకూడుకొనియున్నది. The Real and Phylosphical and spiritual Knowledge is the combination of three objects in or aims

జ్ఞేయమనగా:- జ్ఞానము, జ్ఞాతృ - జ్ఞేయములు మూడులేక ఏర్పడదు. జ్ఞాత తెలుసుకొనువాడు - జ్ఞానముతెలివి - జ్ఞేయము తెలియదగిన పదార్థము. జ్ఞేయమే బ్రహ్మమని కొందరు అందురు. జ్ఞానరూపమైన ఆత్మ అజ్ఞానరూపమైన తనదేహమును గుర్తించినపుడు ఆదేహము జ్ఞేయమగుచున్నది. దేహమును గుర్తించుకన్నులు దేహమునకు వేరుకానియట్లు జ్ఞానజ్ఞేయములు రెండూ వేరుగావు. "జ్ఞానేన జ్ఞేయమాలోక్యపశ్చాత్‌జ్ఞానంపరిత్యజేత్" అని ఉత్తరగీత చెప్పుచున్నది. జ్ఞానముచేత యెరుగబడిన జ్ఞేయబ్రహ్మమును గుర్తుయెరిగి పిదప జ్ఞానమును విడచి వేయుమని ఆదేశించుచున్నది. విడచివేయదగినది అసత్యము. అనిత్యము. ఈ విషయము ఎరుక

(ఆత్మ)కు మాత్రమే సరిపోవును. ఈ జ్ఞాన, జాతృ, జ్ఞేయములు అనే త్రిపుటి పరిపూర్ణ పరబయలుకులేవు. పంచతన్మాత్రలు లేవు.

శ్లో॥ ఉల్కాహస్తోయధాకశ్చిత్ ద్రవ్యమాలోక్యతాంత్యజేత్
జ్ఞానేజ్ఞేయమాలోక్యపశ్చాత్ జ్ఞానంపరిత్యజేత్॥

జ్ఞేయము అనగా యెరుగబడే వస్తువు. జ్ఞాత, జ్ఞానము, జ్ఞేయము ఈ మూడు ఎరుకనే కాని గురుమూర్తి చూపించి చూపరాని పరిపూర్ణమును సూచన ద్వారా చూపించగా చూడక చూచిన చూపేలేకపోయిన విధంగా ఇక్కడ తెలియక తెలియబడిన వస్తువే జ్ఞేయము అనగా పరిపూర్ణ పరబాహ్యము దానిని తెలిసికొనిన తెలివేలేకపోవును కాని బయలును గాని జ్ఞానమును విడువుమని దివిటివలన కావలసిన వస్తువునుకని విదివిటిని వదిలివేసినట్లు ఎరుకను వదిలివేయమని భావము.

శి॥ ఎరుకనేమోక్షమనగా నేమి?

గు॥ మోక్షము అనగా ముచల్ మోక్షణే అను ధాతువు నుండి మోక్షము అను (మాట) విషయము పుట్టినది. ఈ మోక్షము ఏ విధముగా వుంది అనగా, మహా వాక్య విచారణ నిర్ణయములో సాలోక్య, సామీప్య, సారూప్య, సాయుజ్య, పదవులు మోక్షమని మరియు జీవబ్రహ్మైక్యాది పదవుల బ్రహ్మలోక పర్యంతాది పరలోక భోగంబులు మోక్షమని తీవ్రజపతపాదులు సాధనలు చేయడము, మరియు ధన సంపాదన వలన దారిద్ర్యమోక్షమని, సాధనల వలన జీవబంధమోక్షమని మహావాక్య శ్రవణాదుల వలన ద్వైవబంధ మోక్షమని పలువిధముల సాధనలు చేసి ఫలితము పొందినా, వీటి వలన జన్మరాహిత్య రూప మోక్షములభించదు, మీదుమిక్కిలి ఇవన్నియు జన్మహేతువులే కాబట్టి నిజమైన మోక్షము ఒక్క పరిపూర్ణ బోధ ద్వారానే లభించును. ఇతర పద్ధతుల వలన సాధించినవి నిజమైన మోక్షము కాదు.అనగా జన్మరాహిత్యము కాదు.

శి॥ ఎరుక భక్తి విరక్తులు అనగా నేమి?

గు॥ భక్తి యనగా భయముతో గూడిన ప్రేమ, ఆంగ్లములో లవ్ అని అందురు. ఈ భక్తి ఏకాంత భక్తియని, అనన్యతభక్తియని, నిశ్చలభక్తి, యని పలువిధములుగా వున్నది. ముఖ్యముగా ఈ భక్తికి త్రికరణ శుద్ధి ముఖ్యమైన సాధనము. ఇది సాధకునికి ప్రాథమిక దశ (ప్రైమరీ స్టేజ్ ఆఫ్ డివోషన్) బాహ్యభక్తి, అంతరభక్తి కూడా కలవు.

Bhakti Yoga is a real, genuine search after the lord. One single moment of the madness of extreme love to God brings us eternal freedom. The great sage Narada in his Bhakti aphorism, Bhakti is an intense love to God.ఈ భక్తి యనగా ఒక విధమైన తీరని తపన, ఆసక్తి, శ్రద్ధ, అమితమైన ప్రేమ. ఒక క్షణము మన మనస్సును ఏకాగ్రత చేసిన అది భగవత్ సాన్నిధ్యాన్ని తీసికొని పోవును. ఈభక్తిని గూర్చి నారదమహామునీంద్రుడు కూడా చాలా వర్ణించాడు. ఈ భక్తిచేతనే భక్త ప్రహ్లాదుడు, రావణబ్రహ్మ, ధ్రువుడు, ఆంజనేయుడు మొదలగు వారు సాలోక్యాదిపదవులను బొందిరి. భక్తిచేత మానవ జన్మనుండి దేవతాజన్మను పొంది భోగభాగ్యములు అనుభవించి మళ్ళీ జన్మయెత్తవలసినదేకాని, జన్మరహితము మాత్రము కాదు. జన్మరహితమునకు గురుభక్తి, గురునిష్ట, గరుసేవ, త్రికరణశుద్ధి కలిగి పరిపూర్ణబోధ ద్వారానే జన్మరహితము కాగలదు.

విరక్తి యనగా : వైరాగ్యము మొదట ప్రతిమానవుడు ధనముయందు, స్త్రీలయందు సంతానముయందు, కీర్తియందు సంతోషములుపొంది, వాటి వల్ల బలము, వీర్యము, ప్రజ్ఞ వీటికి భంగము కలుగునను విషయము తెలిసికొని ప్రపంచవిషయములు సన్యసించి పారమార్థిక విషయములందు ప్రవేశించెదరు. సాధనలు చేసెదరు, కాని వారి హృదయగ్రంథి నశించక దుఃఖములపాలగుదురు. వీటన్నిటిని తెలియజేయునది తెలుసుకొనునది యేదో దానిని పరిపూర్ణ బోధగురువులను జేరి, అన్నిటికిని కారణ కార్యములుగా నున్నటి దానిని లేకుండా జేసికొని అది యంతయు అనిత్యమని తెలిసి, దానియందు అనగా (ఎరుకయగు అధిష్టాన చేతన బ్రహ్మాయందు) వాంఛలేక యుండుటయే విరక్తి.

శి॥ ఎరుకనే సంకల్పము అనుటకు కారణమేమి?

గు॥ సంకల్పము అనగా తలంపులు, ఆలోచనలు, ఆశయాలు, కోరికలు. సంకల్పము ఉన్నప్పుడు వికల్పము కూడా వుంటుంది. ఈ సంకల్ప వికల్పములకు స్థానము కేంద్రము మనస్సు అనే అంతఃకరణము. సృష్టికి పూర్వము అనగా సృష్టి జరుగక పూర్వము అధిష్టాన చేతన బ్రహ్మము అనగా మాయోపాధిరహిత చైతన్యమనే ప్రకాశము బీజరూపమైన సూక్ష్మాతి సూక్ష్మముగా త్రిగుణములు ఉండిదానియందు అనగా ఆ అఖండసచ్చిదానంద పూర్ణమందు జగత్తుకు కారణముగా కలిగిన తెలివియే బీజ జాగ్రము

(అనగా సంకల్పము) అహంబహుస్యాం అనే సంకల్పమే సృష్టి సంకల్పము, ప్రథమ సంకల్పము అదియే స్థూలముగా పరిణమించి జగద్రూపము వహించినది. సంకల్పమనగా, కలయనగా ఒక్కటే. ఎట్లనగా కల ఎచ్చటనుండి వస్తుందో, మెలకువ వస్తే ఎచ్చటికి పోతుందో ఎలా తెలియదో, అలాగే గాఢాసుషుప్తిలో మెలుక ఎలా వస్తుందో మూలము తెలియదు, అదే విధంగా సంకల్పములు కూడా వస్తూనే వుంటాయి. పోతూనే వుంటాయి. ఎడతెగకుండా, ఇదంతా భ్రమని, మాయయని, ఇది కేవలము, జీవేశ్వర జగద్రూపమునకు అనగా జననమరణములతో కూడుకొనిన ఆత్మకు సంబంధించినదే కాని పరిపూర్ణపరబయలులో ఈ సకల్పలములకు కలకు స్థానము మూలము లేదు, ఎందుకనగా పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మము మార్పులతో కూడిన ఉపాధులు లేనటువంటిది.

పరిపూర్ణ బోధస్థితికుదిరిన శిష్యునికి ఎట్టి సంకల్పములు రావటానికి ఆస్కారములేదు. అతడు సమయ సందర్భముననుసరించి అప్పటికి అప్పుడే మాట్లాడుతాడు, అనగా 'ఎప్పటికయ్యేది ప్రస్తుత మప్పటికెమాటలాడు' అనే పద్యమువలె పరిపూర్ణ బోధస్థితిలో ఉన్నవారు భూత, వర్తమాన, భవిష్యత్ విషయములతోకూడిన సంకల్పములు ఎన్నడుతెచ్చుకోడు, రానీయడు తన మనస్సులో.

శి॥ ఎరుకనే జీవుండు, ఈశుడు అనగా నేమి?

గు॥ ఈశ్వరుడు అనగా నశ్వరము అనగా నశించనివాడు అని అర్థము ఈశ్వరుడు అనగా సమస్త సృష్టిని తన ఆధీనములో నుంచుకొని, శాసించే వాడు అని అర్థము. ఈశ్వరుడు అనగా అక్షరపురుషుడు, ప్రత్యగాత్మ, అంతఃకరణాదిష్టానము, మేలుకొనిన భువితదితరుడు అహోరాత్రములు మేలుకొని సృష్టిని నడిపించువాడు. సమిష్టి అజ్ఞానస్వరూపమై సత్వగుణప్రధానమైయుండు మాయ, మాయందలి చిదాభాసమును మాయాసహితచైతన్యమును గూడి ఈశ్వరుడనబడును. ఈశ్వరుడు మాయోపాధి బ్రహ్మాండమునకు అధిపతి, కానసర్వజ్ఞుడు, ఈశ్వరునకు సమిష్టి అజ్ఞానమే శరీరము గలవాడు. అనగా ఆకాశం శరీరం బ్రహ్మ అనవచ్చును. తత్ పదము కూడా అనవచ్చును. **జీవుడు :** అనగా అవిద్యోపాధిచైతన్యము, అనగా వ్యష్టి అజ్ఞానము జీవునికి కారణ శరీరమైయున్నది. వ్యష్టి కారణ శరీరాభిమానియగు ప్రాజ్ఞుడు. జీవుడు వ్యష్టి రూపమైన మలినసత్వము. వ్యష్టి యనగా నేను, నీవు అని నాది అని బేధాభిప్రాయములతో

కూడుకొన్నవాడు. ఈ జీవుడు అనేకమైన ఆశలు కోరికలు, సంకల్పవికల్పములతో కూడుకొన్న వాడు. మలినపుటెరుక అని అనవచ్చును. ప్రపంచవ్యవహారములతోకూడిన మనస్సుగల వాడు. శరీరధారి, కించజ్ఞుడు. చింతలుగల వాడు. ఈ జీవుడు కర్మనే ప్రధానముగా భావించి, వాటి ఫలితమునకు ఆశించువాడు. అవస్థాత్రయములయందు తిరుగువాడు. కనుక ఇది ఒక బంధము అని పెద్దలు అన్నారు. భ్రమసహితుడు కనుక, ఇటువంటివారు జన్మరహితమునకు కావలసిన పరిపూర్ణబోధకు రావటానికి చాలా కష్టము.

జీవేశ్వరైక్యమే తదేకత, అనగా సృష్ఠికి పూర్వము ఉన్న బ్రహ్మము, సృష్టి గావించవలెనని అభిమానముతో సోకామయతబహుస్యాం ప్రజాయేయేతి అని సకంల్పించినప్పుడు జీవేశ్వరులు అని అన్నారు. ఈశ్వరుడు, జీవుడు ఖండఖండములు ఎప్పుడూ లేరు. ఎప్పుడూ అఖండమే ఎట్లనగా నిత్యము 21,600 జపము అనగా హంస (సోహం) ఈ జీవేశ్వర ఐక్యములోనే ఈ సోహం అనే జపము జరుగుతున్నది. కాబట్టి ఒకప్పుడు జీవుడు ఈశ్వరునిలో ఐక్యము కావలెనని ప్రత్యేక సమయము ఎప్పుడూ లేదు. ఈ జీవేశ్వరులు ఇద్దరు తైలధారవలె అఖండంగానే యున్నారు. త్రెంపు అనేది లేదు. ఇదే తదేకత అన్నారు. పరిపూర్ణ భావజ్ఞులు, ఇది నిజము.
ఈశ్వరుడు, జీవుడు, తదేకత, అచలపరిపూర్ణ పరబయలుకు లేవు.

49వ కందరాము :

శి॥ చింతలకుతోటవంటిది యనగా నేమి?

గు॥ తోట యనునది ఒక పదము, ఆ తోటయందు అనేక వృక్షాలతాదులు ఉండును. అదే పద్ధతిగాయెరుక యనునది ఒకే వస్తువు. ఎరుకయందు అనేక తలంపులు ఉండును. కనుక ఎరుక చింతలకుతోట వంటిది అని నిర్ణయము.

శి॥ వింతలకు పుట్టినిల్లుయనగా ఏమి?

గు॥ వింత యనగా అన్యము అని, నిర్ణయము. కరచరణాది అవయవములతో తానే పుట్టి సర్వావయానాం శిరఃప్రధానం', సర్వేంద్రియాణాం నయనం ప్రధానం' 'సర్వాత్మానాం బ్రహ్మ ప్రధానం' యని నిర్ణయించుకొని ప్రధానమైన తనకు శరీరేంద్రియ ప్రాణంబులు తనకు అన్యమని, తనయందే తాను నిర్ణయించుకొని ప్రవర్తించును. గనుక వింతలకు ఎరుక పుట్టినిల్లు అని నిర్ణయము.

శి॥ తంతులకు పేట వంటిది యనగా నేమి?

గు॥ తంతుయనగా ఉభయార్థసాధనకు ఉపాయము. పేటయనగా ముక్కులోని గాలి. యీ గాలిని బ్రహ్మమని ప్రతిపాదించి, ప్రపంచ పారమార్థ పద్ధతులయందు తన ఆధిక్యత నిలుపుకొనుచు ఉపాయము గలది యెరుకయని, నిర్ణయము.

శి॥ పంతములకు మూలబలమనగా ఎటువంటిది?

గు॥ పంతమనగా ప్రతిజ్ఞ. ఏదైనా ఒక పనిని తప్పక చేసెదనని ధృఢముగా జెప్పుట యెరుక సహజ పద్ధతియని, నిర్ణయము.

శి॥ జగత్తు జననమునకు స్థలము యెరుక ఎట్లు?

గు॥ జగత్తుయనగా గాలి తిరుగునదియని నిర్ణయము. కనుక ఎరుక ప్రాణరూపమున సంచరించుచు, సకలమును పుట్టించును. కనుక జగత్తు ఉపాధికి స్థానము, ఎరుక యని నిర్ణయము.

శి॥ భ్రాంతులకెల్లను పట్టణమనజెల్లును యనగా నేమి?

గు॥ పట్టణమనగా కోట చేతను, కోటచుట్టు త్రవ్వబడిన జలాధారముచేతను దుర్గమమైనది. అనగా ప్రవేశించుటకు సాధ్యముకానిది. అదే పద్ధతిగా ఉన్న పరబయలును లేనట్లు, లేని యెరుకను ఉన్నట్లు శాస్త్రములు నిర్ణయించి ఇహపరలోక భ్రాంతులు కల్పించి పరబయలును తెలుపుటకు సాధ్యము కాకుండా నిర్ణయించి యున్నారు. కనుక భ్రాంతుల కెల్లను, పట్టణమనదగునని నిర్ణయము.

శి॥ కాంతాది రూపములు గల్పించుటకు ఎరుక, కారణము యెట్లు అగును?

గు॥ అన్నపానాదులు ఏక పద్ధతిగానున్నను, అవయవమార్పుగలిపించి, స్త్రీయని, పురుషుడని, నపుంసకుడని, మాచకమ్మయని నిర్ణయించి ప్రవర్తింపచేయునని యెరుకనేయని నిర్ణయము.

50వ కందార్థము :

శి॥ సమస్తము తానైనన విధము ఎట్లు?

గు॥ కారణమైన బీజము కార్యరూపమైన జీవేశ్వర జగత్తుగా నగును.

గు॥ కారణమగు బీజాకారము, దానికి కార్యరూపమగు వృక్షాకారము వేరువేరుగా యున్నందున, ఇది బీజము, ఇది వృక్షముయని, యెట్లు నిర్మింపబడునో అట్లు

కారణరూపమైన ఎరుక యొక్క ఆకారము, కార్యరూప జీవేశ్వర జగత్తు యొక్క ఆకారము, వేర్వేరుగా యున్నందున కారణరూపమైన యెరుక కార్యరూపమైన జీవేశ్వర జగత్తులను, వేరు చేసి, తాను వేరని, తనకు అవివేరనినడువుచుండును.

శి॥ యెరుకను ఎరుక యెట్లు ఊహించును? తనలో తాను యెట్లు మోహించును

గు॥ తనయందుగల జీవేశ్వర జగత్తుల వ్యవహారము, తెలియజేయుదును గాని, చేయునది నేనుగానని, నిర్ణయించుకొని తనలో తాను ఆనందించును.

శి॥ యెరుక యొక్క వ్యవహారము విచిత్రముగా ఎట్లు వుండును

గు॥ ఊసరవెల్లియను తొండ నిలకడ లేక తన వర్ణములు యెట్లు మార్పు చేయునో, అటులనే జీవేశ్వర జగదోపాధిని ఎరుక స్థావర జంగమ రూపమున మార్పు చేయును.

శి॥ ఉన్న పరబయలులేదని, లేని తనను ఉన్నట్లు యెట్లు ఊహించును?

గు॥ పంచతన్మాత్ర ప్రపంచము ఎరుగునటువంటిది ఎరుక. గనుక అన్నిటియందు నేను ఉంటూ తెలుసుకుంటున్నానని ఊహించి లేని తనను ఉన్నట్లు నిర్ణయించును. పంచతన్మాత్రలు లేనిది పరబయలు గనుక దానిని నిర్ణయించలేక అది లేదని చెప్పును.

51వ కందార్థ :

శి॥ ద్వంద్వ రూపముగా తెలియుచున్న యెరుక తనను తాను ఎట్లు తొలగించనగును?

గు॥ ద్వంద్వ రూపముగా ప్రవర్తించే ఎరుక, పరబయలు దర్శనమునకు పూర్వము, దేనియందో ఒక దానియందు భ్రాంతి కలిగియుండును. పరబయలు దర్శన మాత్రమున, తన ద్వంద్వ పద్ధతులకు మూలము లేకుండా పోతున్నది. కనుక ద్వంద్వ పద్ధతి విడనాడి తాను లేకుండా పోవును.

శి॥ యెరుక మరుపులు అనగా నేమి?

గు॥ యెరుక యనగా యెరిగే లక్షణము గలది, మరియు తనను తాను సర్వమును గుర్తెరిగే ప్రజ్ఞాం బ్రహ్మయని, ఆత్మయని, అహం పదార్థమని, సచ్చిదానందమని, వేదవేదాంతములో ఏది ప్రౌఢముగా వర్ణింపబడియున్నదో మరియు ముఖ్యముగా ఎరుక యనగా కందార్థదర్పులో శ్రీ శ్రీ భాగవతుల వారు ఏమన్నారుఅంటే కం॥ తెలుపు, మృదుత్వము, మధురము గల వస్తువు శక్కెర అనుచుగను గొన్నట్లా తెలివి,

పద్ధతులు పరిపూర్ణ పరబయలుకు లేవు.

శి॥ నీరాన్నములు యెరుకనేయనుటకు కారణమేమి?

గు॥ ఎరుక ఆకాశాది పంచభూతములుగా, పంచభూతములనుండి ఓషధులు, ఓషధుల వల్ల సకలాది మానవులు, చరాచరాదిజంతుజాలములు కలిగినవి. ఇక్కడ మానవుడు స్థూలాంశమగు అన్నము తినుట వలన సూక్ష్మాతిసూక్ష్మమగు మనస్సు ఏర్పడును. ఇవి పృథివి భూతము వలన ఏర్పడినవి.

మరియు జల భూతము యొక్క సూక్ష్మాతి సూక్ష్మము వలన ప్రాణము ఏర్పడును. ఈ మనస్సు ప్రాణముల కలయిక వలననే ప్రపంచము కలిగినది. అనగా సృష్టి ఏర్పడినది. ఈ నీరాన్నములే సూక్ష్మస్థూలములు. ఈ విధానము పరిపూర్ణ బయలుకు లేవు.

శి॥ ప్రకృతి పురుషుడాల్మగడు ఎరుకనే అనుటకు కారణమమేమి?

గు॥ పురుషలలో అక్షర పురుషుడు, క్షురపురుషుడు మరియు ఉత్తమ పురుషుడు అని పురుష త్రయము ఇందులో ఉత్తముపురుషుడు నిస్సంగుడు, అగుటచే ఆత్మగాను, అక్షర పురుషుడు ప్రత్యగాత్మగాను, క్షరపురుషుడు జీవునిగాను అచల పరిపూర్ణులు నిర్ణయించినారు. మరియు **'పురిశతయితిపురుష'** దేహమనే పురమందు నివసించువాడు అని అర్థము. ప్రకృతి యనగా 'ప్రకర్షేణ క్రియతే జగదారంబమనయేతి ప్రకృతి ; అనగా దేనిచేత సకలమైన జగత్సృష్టిగా, కానంబడుచున్నదో అదియే మనస్సగు ప్రకృతి. ఈ ప్రకృతిమొదలు యేమియులేదు. మధ్యన ఉన్నట్లు తోచబడెను. అంత్యమునకేమియు లేదని, పరిపూర్ణ గురువుల చేత నిర్ధారింపబడెను. ఈ ప్రకృతి అనగా 24 త్వములతో కూడుకొనినది. కాన ప్రకృతియనగా మాయ, ఈ మాయయే యెరుక. మాయ, యనగాయ మా సామాయ యేదిలేనిదో అది మాయ పురుషప్రకృతులకు బ్రహ్మాండ పిండాండములందు తావిచ్చినదే యెరుక. కనుక యెరుకకు మూలము బ్రహ్మాండములో పురుష ప్రకృతులు, పిండాండములో తల్లిదండ్రులు, పరిపూర్ణ పరబయలులో ఈ పురుష ప్రకృతులనే ద్వంద్వ రూపములకు మూలములేదు, స్థానము లేదు. కాబట్టి ప్రకృతి పురుషులు ఆలుమగలు ఒక్కటే. అవి శాశ్వితము కావు.

52వ కందార్థము :

శి॥ ఎరుక పురుషుడు, ఆటాడు నిర్ణయమేమైయుండును?

గు॥ జ్ఞానేంద్రియముల చేత విషయ పంచకము తెలుసుకొని, కర్మేంద్రియములచేత కర్మమొనర్చు పద్ధతులు వాక్కు చేత వచించడము, అనగా వేదములు పఠన పాఠన మొనర్చు వారు పుణ్యాత్ములు, పఠనమొనర్చని వారు పాపాత్ములు. పాణి చేత యజ్ఞయాగాదులు యొనర్చు వారు ఇంద్రాదిభోగంబులు అనుభవించెదరు. యొనర్చనివారు అటువంటి భోగంబులు అనుభవించరు. పాదము చే గమనమొనర్చడము అనగా తాను చేయు ప్రయాణము పుణ్యకార్యమునక, పాపకార్యమునకయని, తెలుసుకోవడము, గుహ్యముచే సంతానముగని యానందించుట, గుదముచే విసర్జించుటయనగా, శరీరము వాత పిత్త శ్లేష్మరహితముగా నుంచుట, యెరుక పురుషుడు యాటాడుయని నిర్ణయము.

శి॥ యెరుక పురుషుడు ఆడకుండా వుండుననే నిర్ణయము ఎటువంటిది?

గు॥ పగలు, రాత్రియనే నిర్ణయము లేకుండా సూర్యచంద్రనాడుల రూపమున, సంచరించుచున్న ప్రాణవాయువును కుంభించి మూలబంధము, ఒధ్యాణబంధము, జాలాంధరబంధము, అనుబంధతత్రయమున, కుండలిని, పెకలించి, షట్చక్రభేదనమొనర్చి, గంగ, యమున సర్వసతియను త్రివేణి సంగమమును దాటి సూర్యమండలము చంద్రమండలము, అగ్నిమండలము, బ్రహ్మ, విష్ణు, ఈశ్వరులకు అతీతముగా యున్న అష్టదళపద్మమునందు, తాను బ్రహ్మమైయుండుట, యెరుకయను, పురుషుడు అడకుండా వుండునని నిర్ణయము.

శి॥ ఆటాడినమేను బొమ్మ ఆటాడకనే ఆటాడుయనునది యెట్లు?

గు॥ ఋగ్వేద నిర్ణయము ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ, యజుర్వేద నిర్ణయము, అహం బ్రహ్మాస్మి, సామవేద నిర్ణయము తత్వమసి బ్రహ్మ, అధర్వణ వేదనిర్ణయము అయమాత్మాబ్రహ్మ యను నిర్ణయానుసారము లక్షణత్రయములచే, భాగత్యాగపద్ధతులనొనర్చి, వార్తీక నిర్ణయానుసారముగా బ్రహ్మమెతాను, సర్వము, బ్రహ్మమనే నిశ్చయమున, శరీరమనునది తనకు వేరుగా లేదని, నిర్ణయించి, ప్రవర్తించుట, బొమ్మ లేక ఆటాడును అని నిర్ణయము.

శి॥ ఆటాడించేటివాడు, అతడు కర్తయనగానేమి?

గు॥ ఉత్పత్తి, స్థితి, లయ, విస్తీర్ణ, ఆకర్షణములు, చేయునది యెరుకనే గనుక, ఆటాడించెటివాడు ఎరుకనే కర్తయని నిర్ణయము, మరియు జ్ఞానేంద్రియములచేత

విషయపంచకము తెలుసుకొని కర్మేంద్రియములచేత కర్మమొనర్చినను ప్రాణాయామాదిక్రియలచే అష్టదళ పద్మమునందు నివసించి, క్రియారహితముగానున్నను, మరియు కర్మేంద్రియ పద్ధతులమాని, కేవల బ్రహ్మ జ్ఞాన రూపమున, అయమాత్మా బ్రహ్మవార్తీక నిర్ణయానుసారము, సర్వము బ్రహ్మమేయని ప్రవర్తించినను, ఈ సర్వము చేయునది ఎరుకనేయని నిర్ణయము.

శి॥ అన్నింటికి అచలము అకర్త యనగా నేమి?

గు॥ అచలపరిపూర్ణ పరిబాహ్యమునకు ఎరుకకు ఏలాంటి సంబంధములేదు. అనగా ఉపహిత చేతనము, విశిష్టచేతన విధానములు లేవు. కనుక ఎరుక పద్ధతులగు సర్వమునకు అచలము అకర్తయని నిర్ణయము.

శి॥ చేటుపాటులరెంటి చేవచ్చు. ఫలము ముమ్మాటికి అనుభవించి, జనన, మరణములొంద ఇతడే రాకర్తయనగా నేమి?

గు॥ జ్ఞాన, కర్మ ఫలంబులు, నిర్ణయానుసారముగా తప్పక అనుభవించి, జనన, మరణములొందునది ఎరుకనేగాని పరబాహ్యమునకు ఎలాంటి సంబంధములేదని నిర్ణయము.

53వ కందార్థము

శి॥ నేను ఎవ్వడనుయని, యనుకొనుటకు కారణము యేమైయుండును?

గు॥ సర్వ అవయవములలో ఆపాదమస్తక పర్యంతరమూ ఏక పద్ధతిగా తెలియుచున్న శరీర అభిమానము కలిగి జీవుడనని తలంచును.

శి॥ నీవు యెవ్వడవని యనుటకు కారణము ఏమై యుండును?

గు॥ తనకు ఆవరణముగా యున్న విశ్వము గొప్పది. దానిని సృష్టి చేయు వాడు విశ్వాభిమానియగు పరమేశ్వరుడు గొప్పవాడని తలంచును.

శి॥ నీ దాసుడను నేను యని యనుటకు, కారణము ఏమై యుండును.

గు॥ కాలత్రయములచేత అన్న పానాదులు ఇచ్చువాడు, కర్మానుసారముగా జన్మాదులు ఒసంగువాడు విశ్వాభిమానియగు పరమేశ్వరుడని. మతకర్తలు నిర్ణయించినందున విశ్వాభిమానియగు ఈశ్వరుడు, సర్వజ్ఞుడు, జీవుడనగునేను కించజ్ఞత్వుడనని ఈశ్వరుడికి నేను దాసుడినని దీనుడైయుండును.

శి॥ నేను బ్రహ్మమును యని యెట్లు నిర్ణయించుకొనును?

గు॥ పంచీకృత పంచభూత శరీర అంతఃకరణ యెరుక ఏదో, పంచభూత రూప బ్రహ్మాండ కూటస్థమగు తెలివి అదే గనుక నేను అధిష్టాన చైతన్య బ్రహ్మమునేయని తలంచును.

శి॥ దేహీ దేహములుగా యెరుకనే వ్యాపించి, దేహము గాక, విదేహిగా తనను తాను ఎట్లు చూచుకొనును?

గు॥ మతకర్తలు నిర్ణయించుకున్న నిర్ణయానుసారముఅన్నమయ కోశధర్మము చావుపట్టుకలు, ప్రాణమయ కోశధర్మములు ఆకలి దప్పులు, మనోమయ కోశధర్మము,శోకమోహంబులు విజ్ఞానమయ కోశ ధర్మము ప్రపంచ వ్యవహారములందు నేర్పుకలిగియుండడము ఆనందమయ కోశధర్మము తనకు కలిగియున్న సంపదతో సంతోషించుట యీ పంచకోశధర్మ కర్మంబులు ప్రకృతి జన్యంబులు నేను సాక్షి మాతృడను యని, నిర్ణయించుకొని నేను దేహముకాదు, విదేహినని తనను తాను చూచుకొనును.

54వ కందార్థము :

శి॥ యెరుక యొక్క పుట్టుక ఎందుకు ఎరుగదు?

గు॥ అవస్థాత్రయుములకు సాక్షి, కాలత్రయుములకు అధిష్టానము, సత్యజ్ఞానానందరూప చైతన్య బ్రహ్మమే పరిపూర్ణముయని, మతకర్తలు నిర్ణయించినందున, తానే పూర్ణముగా యున్నాని, నిర్ణయించుకొని ఆనందించును.కనుక తన పుట్టుక తెలుసుకొనుటకు ప్రయత్నించదు.

శి॥ ఎరుక తన పుట్టుక మూలము, యెప్పుదు తెలుసుకొనునో అప్పుదే యెట్లు లేకుండా పోవును?

గు॥ కార్యరూప అలలు, కారణ రూపసముద్రము వేరుగా యుండక ఏకముగా యుండి అహోరాత్రములు ఎట్లు చలించునో, అట్లు కార్యరూప జీవేశ్వర జగత్తు కారణరూప చైతన్యబ్రహ్మము ఏకముగా ఉండి రాత్రి పగలుయను నిర్ణయములేక ఉత్పత్తి స్థితి లయము పొందును. ఈ మార్పునకు ఎరుక విరక్తినొంది ఎరుక తన పుట్టుకకు మూలము విచారించును. తన పుట్టుకకు మూలము ఎచ్చట లేనందున ఎరుక లేకుండా పోవును.

55వ కందార్థము :

శి॥ ఎరుక భ్రమగల వారికి, పాపములు పుణ్యములు యెట్లు అంటును?

గు॥ మత కర్తల నిర్ణయానుసారము,కర్మత్యాగులకు పాపము, కర్మ ఫలత్యాగులకు పుణ్యము ప్రాప్తించును.

శి॥ ఎరుకను విడచిన సాధువులకు పాపములు పుణ్యములు యెట్లు అంటవు?

గు॥ ఎరుకను విడచిన స్వచ్ఛందులు వేద వేదాంత సిద్ధాంత పద్ధతిగా కర్తృత్వరహితకర్మ ఆచరించెదరు. కనుక వారికి ఎరుకననుసరించి యుండు పుణ్యములు పాపములుఅంటవు. అయినా ఆ లక్షణము ముందు బోధ అనుభవము వలన తెలియును.

శి॥ కంటి పాపలలో శుద్ధ స్ఫటిక సన్నిభవమైన, అపఃజ్యోతిని ప్రత్యగాత్మయని యెట్లు తెలియనగును?

గు॥ పాపయనగా కంటి నల్ల గ్రుడ్డులోని ప్రతిఫలనము శుద్ధ స్ఫటికా కారమున విశేషముగా ప్రకాశించుచున్నది. అదియే అపఃజ్యోతి. ఆ అపఃజ్యోతి పరిపూర్ణ కేవలాత్మకంటే భిన్నముకాదని ఆర్యాదర్పణమునందు తెలియజేయుదురు. అది శరీరము తో నశించే ప్రత్యగ్మాయని తెలుసుకొనుము.

56వ కందార్థము :

శి॥ ఇన్ని మార్పులతో యున్న యెరుకను ఒక్కటిగా ఎట్లు చూడవలెను?

గు॥ 1. ఎరుగునటువంటిది గనుక ఎరుకయని చెప్పవలెయును.

2. ఎరిగినది మరుపుజెందును కనుక ఎరుకను మరపుయని చెప్పబడును.
3. ప్రత్యగాత్మగా యున్న తాను పరమాత్మననే నిర్ణయము ఎరుకను ఎరిగెడి ఎరుకయని నిర్ణయము.
4. దేహమును విడిచివుండేందుకు చోటు లేదు కనుక ఎరుకను దేహియని చెప్పబడును.
5. ఇంద్రజాలకుడు యే పరికరములు లేకుండా తన మనో సంకల్పముచే సకలము సృష్టించి, సర్వమానవులకు అది ఉన్నట్లు సకల విధ కర్మానుభవము ఎట్లు కలుగజేయుచున్నాడో అట్లు సకల జగమును తెలియజేయును. కనుక ఎరుకను

మాయ యని చెప్పబడును.

6. ఏ అవయవమునకు, ఆ అవయవము నిర్ణయము గుర్తుగా యున్నందున ఎరుకను గుర్తుయని చెప్పబడును.
7. సకలము గనునది, వినునది కనుక ఎరుకను సాక్షియని చెప్పబడును.
8. సకలము తలంచునది గనుక ఎరుకను జ్ఞప్తియని చెప్పబడును.
9. సకలము ఎరుకకే తోచును గనుక ఎరుకను స్ఫురణయని చెప్పబడును.
10. ఎరుకతనయందు తన సకల వ్యవహారములు తెలుసుకొనునది కనుక ఎరుకను ద్రష్టయని చెప్పబడును. ఈ యెరుకలేనిచో మనముదేనిని చూడజాలము. మరియు అచలపరిపూర్ణ పరబాహ్యమును చలనముగల తనను తెలుసుకొని తాను లేనని తనంతటతాను లేకుండా పోవునది ఎరుకనేయని తెలుసుకొనుము.

57వ కందార్థము :

శి॥ ఎరుక తననునేననియు, ఇతరులను వారనియు గుర్తెరిగెడి నిర్ణయము యున్ననూ, ఇతరముగా వున్న సర్వస్వము తానేయని యెట్లు తెలియును?

గు॥ స్థావరములగు వృక్షలతాదులు అనేక నామ రూపగుణ పద్ధతులు కలిగియున్ననూ వాటి ఉపాధికి జలము ఎట్లు ఏక కారణమో, అట్లు జీవేశ్వర జగతోపాధులకు తానే కారణముగనుక, ఎరుక సర్వస్వము తానేయని తెలుసుకోనుము.

58వ కందార్థము :

శి॥ తనువు, యెరుకలు రెండుఒక్కటేయని యెట్లు తెలియును?

గు॥ ఉపాధికి కారణమగు కర్మ, సంచితము ఆగామి, ప్రారబ్ధముయనుమూడు పద్ధతులుగా, విభజించి యున్ననూ అనుభవరూప ప్రారబ్ధము తనువు ఎరుకలు రెండుగా వున్నప్పుడే జరుగును. కాని వేరుగా ప్రారబ్ధానుభవము లేదు కనుక, తనువు యెరుకలు రెండు ఒక్కటేయని సిద్ధాంతము.

60వ కందార్థము:

శి॥ యెరుక స్థితిలెస్సగా విచారించిన యెట్లు లేకుండా పోవును?

గు॥ తత్వముల సమూహామునందు తెలియు ఎరుకను మహావాక్య నిర్ణయపద్ధతిగా అచలపరిపూర్ణకేవలాత్మయని నిర్ణయించుకున్ననూ పరిపూర్ణ పరబాహ్యము తో, కలయిక

లేనందున లేనిదే యగుచున్నది. మరియు ఎరుక జేసిన విశ్వము, ఎరుక రీతిగానే అశాశ్వితమని నిర్ణయము.

61వ కందార్థము : 1. దానమనగా షోడశమహాదానములు: గోదానము, భూదానము, హిరణ్యదానము, తిలదానము, విద్యాదానము, రత్నదానము, కన్యాదానము, దాసీదానము, శయ్యాదానము, గృహదానము, అగ్రహారదానము, రథదానము, గజదానము, అశ్వదానము,చాగదానము, మహిషిదానము.

2. ధర్మము అనగా : నవ విధములు : పుణ్యము,న్యాయము, సామ్యము, అచారము,స్వభావము, అహింస, వేదోక్తవిధి, ఉపనిషత్తు, యజ్ఞము.

3 సగుణ ధ్యానమనగా : బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరాది స్వరూపంబులు మనమున నిలుపుకొని వారలు ప్రత్యక్షమగుటకు ధ్యానము ఒనర్చుట.

4 ప్రతిమార్చనయనగా : సగుణదైవములు ప్రతిమలుగా నిర్ణయించుకొని,సుగంధము, ముగ్గు అక్షింతలు, పుష్పములు, ధూపము, దీపము, ఉపాహారము, తాంబూలముతో అర్చించుట.

5. జపమనగా : గాయత్రాది రామతారక మంత్రములు జపించుట.

6. తీర్థస్థానములు యనగా పుణ్యక్షేత్రములు, అందు ప్రవహించే గంగ, యమున మొదలగు పుణ్యనదులు. వీటియందు స్నానములు చేసి క్షేత్రములు దర్శించుట చేతను, మోక్షము కలుగునని తలంచి యొనర్చుట యెరుక భ్రాంతియేయని నిర్ణయము.

63వ కందార్థము :

శి॥ ఎరుక యెండమావుల రీతి వంటిది యనగా నేమి?

గు॥ యెండమావులు అనగా ఆంగ్లములో మీరేజెస్ ఆఫ్ వాటర్ అని అందురు. సూర్యుని తీవ్రమైన ఎండ వేడిమికి, భూమి పొరల మధ్య నుండి ఆవిరి బయటికివచ్చి అవినీళ్ళ రూపమున ప్రవహించినట్లు కనపడును. కాని సమీపమునకు వెళ్ళి చూచిన యెడల అక్కడ ఏ మాత్రము నీరులేక పోవును. అదే విధముగా బ్రహ్మాండ పిండాండరూపములో నున్న ఎరుక, అచలపరిపూర్ణ బోధతో విచారణ చేసిన, పరిపూర్ణ పరబయలులో ఎరుకకు మూలముగాని, స్థానముగాని ఏ మాత్రము లేదు. కొబట్టి ఎరుక ఎండమావుల వంటిది. శుక్తి రజితము వంటిది.

శి॥ ఎరుక ఎండమావుల రీతిగానుండేటి బ్రహ్మాండము వంటిది యనగా నేమి?

గు॥ బ్రహ్మాండమనగా, ఎరుక అనగా ఆత్మ తన నిజ స్వరూపమగు స్వయం ప్రకాశమునుండి తనయందు బీజరూపముగా గర్భీకృతమై గుణ త్రయము వలన విజృంభించినందువలన సంకల్పము కలిగి జీవేశ్వర జగద్రూపంగా వికాసము చెంది, పంచభూతములుగాను, సూర్యచంద్రాదినవగ్రహ నక్షత్రరూపంగాను, కాలత్రయములుగాను తానే వ్యాపించి, యున్నటువంటి స్వరూపమునకు బ్రహ్మాండమని పేరు. ఇందులో స్వర్గ మర్త్య, పాతాళలోకములుగాను మరియు పంచభూతరూప బ్రహ్మాండకూటస్థమగు తెలివి రూపముగాను మరియు పంచీకృత పంచభూత శరీర అంతఃకరణ రూపముగా మార్పు
చెందెను. ఈ రెంటి చేరికకు బ్రహ్మాండమని పేరు. ఆకాశమును గూడా బ్రహ్మాండము అని పలికిరి కొందరు. కాబట్టి పరిపూర్ణ పరబయలుకు త్రిగుణములు లేవు. సంకల్పించుటకు మనోమయకోశము లేదు. కాబట్టి పరిపూర్ణ పరబయలు బ్రహ్మాండముకాలేదు. పిండాండము కాలేదు.

64వ కందార్థము :

శి॥ ఎరుకతో వచ్చిన విశ్వము నిల్వకుండా ఎరుకతో యెట్లు పోవును?

గు॥ బీజ వృక్ష న్యాయమున, బీజములో ఉపాధి చెందిన వృక్షము బీజముతో యెట్లు పోవుచున్నదో అట్లు ఎరుకతో ఉపాధి చెందిన విశ్వము ఎరుకతోనే పోవునుగాని, జగము పోయి యెరుకనిల్వదు. ఎరుకపోయి జగము నిల్వదు.

శి॥ పరబాహ్యము ఎరుకతో రాక ఎరుకతో పోక ఎరుక తనయందు లేక యెట్లు ఉండును?

గు॥ పంచతన్మాత్ర స్వరూప స్వభావంబులు పరబయలు యందు లేవు కనుక, పంచతన్మాత్ర స్వరూపముగల యెరుకకు పరబాహ్యమునకు ఎలాంటి సంబంధము లేక వుండును కనుక ఈ పరబాహ్యము ఎరుకతో రాదు. ఎరుకతో పోదు. ఎరుక ఆపర బాహ్యమునందు యెమీ లేదు. ఇది వేదవేదాంత సిద్ధాంతము కనుక, నిజము యని నిర్ణయము. ఆ పరబాహ్యమునందు యెరుక ఉంటే ఈ యెరుకనే తన్మాత్రరహితమని చెప్పనగును. అట్లు లేదు కనుక పరబాహ్యము శాశ్వతము. ఎరుక అశాశ్వతమని నిర్ణయము.

శి॥ యెరుక నెరిగిన వస్తువు, యెరుక నేయని తెలియును అనగా నేమి?

గు॥ సకలమత ధర్మకర్మంబులు, ప్రకృతి జన్యంబులు కనుక ఫలస్వరూపంబులు కావని, మహావాక్యవార్తీకపద్ధతిగా నిర్ణయించిన బ్రహ్మము, ఫలవంతమని, నిజమని నమ్మియుండడము ఎరుక నిర్ణయమని, అదియంతయు ఎరుక పద్ధదతియని తెలుసుకొనుము. ఈ ఎరుక ఆ బయలును ఇట్టిది, అట్టిది యని యెన్నడైన ఎరుగదని నిర్ణయము.

పంచతన్మాత్ర రూపమైన ఎరుక మనఃప్రాణరూపమున జీవేశ్వర జగద్రూపమున, స్థావర జంగమ జీవోపాధిరూపమున, పగలు, రాతిరి తిరుగు విధమున, ఉత్పత్తి, స్థితి, లయములు పొందుచుండును. కాని పంచతన్మాత్ర రహితమైన పర బయలు స్థిరమైనది. చట్టు వలె కదలనిది. అవకాశములే కుండా నిండి నిబిడీకృతమైయున్నది. కాబట్టి ఎరుక వలె ఉపాధి ప్రళయములు చెందనిది. యెరుక లేక విశ్వము లేదు. విశ్వము లేక యెరుక లేదు. కాబట్టి ఒకదానికి ఒకటి అవినాభావ సంబంధము పరిపూర్ణ పరబయలుకు ఎరుకకు ఎలాంటి సంబంధము లేదు.

66వ కందార్థము :

శి॥ లేని కల కలిగినప్పుడు యని యనగా నేమి?

గు॥ లేని కల, లేని యెరుక, లేని సంకల్పము ఈ మూడును ఒకే కోవకు చెందినవి. అనగా మహామాయకు సంబంధించినవి. మొట్టమొదట ఇవి లేనివే మధ్యన ఉన్నట్లు కనపడి చివరకు లేకుండా పోతూ వున్నది

1. గాఢనిద్రలో మూలము లేకుండానే కలవచ్చి, జాగ్రతయందు ఉన్న వ్యవహారము వలె ప్రవర్తించి మేలుక వచ్చిన వెంబడే లేకుండా పోతూ వున్నది. కాబట్టి దీనిని మాయ అని అచలఋషులు పలికిరి.

2. మనము ఊరక ఉన్నప్పుడు అనగా పనిలేక మౌనము గా వున్నప్పుడు తప్పున ఒక సంకల్పము కలిగి కొద్ది సమయము వరకు ఉండి మళ్ళీ లయమై పోతూ వున్నది. కనుక ఇది కూడా మాయనేయని అచలఋషులు చెప్పిరి.

3. సృష్టికి పూర్వము అనగా ఎరుక బ్రహ్మము తన్మాయా జగములను కల్పించుటకు పూర్వము ఏమియు లేని, యేమియుగాని అచల పరిపూర్ణబట్టబయలేయుండెను. ఇది ఎల్లకాలము ఉండునట్టి నిజమైన బ్రహ్మము. ఈ పరిపూర్ణబట్టబయలందు లేక తోచిన

సచ్చిదానంద పరమాత్మ మూలము లేకయే వచ్చి, కల్పన లెల్లజేసి తానే మటుమాయముగా బోవుచున్నది. కాబట్టి దీనిని లేని యెరుక యని, మాయయని అచల ఋషులు ధృఢపరచిరి. మరియు ఇక్కడ మేలుకను, బయలుఅని, లేని కలను, లేని ఎరుకయని, వచ్చినటువంటి శిష్యునికి బోధ ధృఢీకరణము కొరకు మాత్రమే పోల్చి చెప్పనైనది. పరిపూర్ణ పరబయలును, ఏ దానితో కూడా పోల్చి చెప్పదానికి రాదు. వీలుపడదు.

67 వ కందార్థము :

గు॥ ఎరుకకు చచ్చుట, పుట్టుట, మేలుక వచ్చుట గాఢ సుషుప్తివచ్చుట యనగా నేమి?

శి॥ ఇవి యెరుకకు ఒక స్థితినుండి మరొక స్థితికి మార్పు జెందడము కలదు. ఎట్లు అనగా ఎరుక ప్రాణవాయువు రూపమున ఒక స్థితి నుండి ఇంకొక స్థితికి పోవుట ఎరుకకు సహజము మరియు గాఢా సుషుప్తిలో మనస్సు లేదు, కాబట్టి ఎరుక కదలని స్థితిలో వుండి జడ రూపమున వున్నది. అంటే ప్రాణ చలనము ఉంటే కానిచేతత్వము లేదు. మరణములో కూడా మనఃప్రాణములు రెండు లేవు. కాబట్టి పూర్తి జడరూపములో వున్నది. కనుక మనస్సు ప్రాణము రెండూ వుంటేనే ఒక స్థితి నుండి మరొక స్థితికి మారుట సంభవిస్తున్నది. మనఃప్రాణములలో ఏదీ ఒక్కటి లేక పోయినా యెడల స్థితి మారుటకూ వీలు లేదు. ఈ స్థితి, మార్పులు మనఃప్రాణములతో కలయిక ఉన్న ఎరుకకే కాని, పరిపూర్ణ పరబయలుకు లేవు. ఎందుక అనగా పరబయలుకు వాయువు అంశమగుకు. మఃప్రాణములు లేవు. కనుక చచ్చుట, పుట్టుట, మేలుక వచ్చుట, గాఢాసుషుప్తి పరబయలుకు లేవు.

69వ కందార్థము :

శి॥ స్థిరముగా యెరుకను, తీసివేయుట ఎట్లు?

గు॥ వాడుకొనుటకు తెచ్చుకున్న కడవలోని నీరు, వాడుక అనంతరము వట్టికుండ అయినట్లు అహంబ్రహ్మాస్మియను భ్రాంతి విస్తరించే పద్ధతి లేకుండా కర్తృత్వ రహిత పద్ధతి యొనర్చిన, యేకోశమునందు ఎరుక నిలచియుండుటకు స్థానము లేకుండా పోవును.

70వ కందార్థము :

శి॥ యెరుక జడ రూపముగా యెట్లు ఉండును?

గు॥ జడమనగా తెలివి లేనిదని నిర్ణయము. తెలివి లేని దనగా ఒక తెలివికూడా లేని ప్రాణులు, రాళ్ళు, కొండలు శృ॥ అశేష చేతనముమయని చెప్పబడును.

శి॥ అజడమనగా యెట్లు వుండును?

గు॥ తెలివి గల ప్రాణముయని, నిర్ణయము.

శృ॥ శేష చేతనయని, నిర్ణయము

శి॥ జగమనగా ఎటువంటిది?

గు॥ జగమనగా తెలివి అని అర్థము. కనుక ఎరుకయీ త్రివిధములుగా తెలియును, కనుక అస్థిరముయని సిద్ధాంతము.

71వ కందార్తము

శి॥ మరుపుకు తన్మాత్రలు ఎరుకకకు తన్మాత్రలు యనగా నేమి?

గు॥ మరుపు అనగా వ్యష్టి అజ్ఞానము. ప్రకృతి, సూక్ష్మము నుండి స్థూల రూపము చెందడమే మరుపు అనగా అనాత్మ వస్తువు. ఈ మరుపు అనే దేహమునకు తన్మాత్రలు స్థూల రూపములో ప్రత్యక్షముగా గాన వస్తువున్నవి. ఎరుకకు తన్మాత్రలు అపంచీకృతములో సూక్ష్మరూపమున ఉండి స్థూల రూపములో ఉపాధియందు కాననగును. కాబట్టి విచారణలో ఎరుక, మరుపులు రెండూ ఒకటే, కాని పరిపూర్ణమునకు ఈ తన్మాత్రలు లేనేలేవు. ఆ పరబయలు ఎరుక కాదు మరుపు కాదు.

72వ కందార్థము :

శి॥ గ్రంథరచనయందు భీతిజెందవలసిన అవసరము ఎందుకు?

గు॥ గ్రంథ నిర్మిత ధర్మ పద్ధతి, మానవ సౌభ్రాతృత్వము అన్యోన్య సహకారము, అహికాముష్మిక పురోభివృద్ధికి అనుకూలముగా యుండవలెయును. అట్లుగా కతన స్వార్థము ననుసరించి యున్న యెడల అది మనోదోషము కలిగించి నరక ప్రాప్తి యగును. కనుక ధర్మోపదేశమునకే గ్రంథము రచన యొనర్చవలయునుగాని, తన పేరు ప్రతిష్టల కొరకు యొనర్చగూడదు.

శి॥ సంకల్పాదిక గుణముల సంకులము ఈ యెరుక యనుటకు కారణము ఏమైయుండును?

గు॥ బ్రహ్మాండ పద్ధతిలో ఈ ఎరుక సమిష్టి రూపమున సూక్ష్మరూపమైన సంకల్పములు అనగా ఉత్పత్తి, స్థితి, లయము, విస్తీర్ణ ఆకర్షణాది గుణములు కలిగియుండును. ఈ ఎరుక ఉపాధిగా పరిణామము చెందిన తరువాత

1) సాత్విక గుణమునకు చెందినసంకల్పములు అనగా సత్యము, ఆచారము, సత్కర్మము , తపస్సు, మౌనము, శమాదిషట్కసంపత్తి మొదలగు మంచి సంకల్పములు కలిగి వాటిని ఆచరించడము.

2) రజోగుణము నకు చెందిన సంకల్పములు అనగా కామ, క్రోధ, గర్వము, కర్తృత్వము, పరరాష్ట్రపంతము, పరధనేషణ మొదలగు దుష్టసంకల్పములు కలిగియుండి వాటి కొరకు ప్రయత్నించబడును.

3) ఇక తమో గుణమునకు చెందిన సంకల్పములు అనగా అజ్ఞానము, మోహాంధకారము, అతినిద్ర, దుర్భాష, కోపము, కొట్టుట, అత్యాహారము, అతిపానము, మొదలగు సంకల్పములు కలిగియుండి ప్రపంచ వ్యవహారములు సలుపుట. ఈ విధంగా ఎరుక అనేక చిత్ర విచిత్రమైన సంకల్పములు కలిగి యున్నటు వంటిది. అశాశ్వితమైనటువంటిది. కాని పరిపూర్ణ పరబయలుకు ఎలాటి సంకల్పాదిక గుణములు లేవు. ఎందుకు అనగా సంకల్పించే అంతఃకరణము లేదు కాబట్టి. బయలకాశముల ఆరోపితతాదాత్మ్యము :-

74వ కందార్థము :

శి॥ యెరుక బయలందు లేమిని, ఎరుకను శూన్యంబటంచు ఎరిగించబడెన్ అనగా నేమి?

గు॥ యెరుక బయలుయందు ఉండుటకు ఏ లాంటి అవకాశము లేదు. ఎందుకనగ బయలు సూది మోపుటకు సందులేక నిండి నిబిడీకృతమై ఉన్నది. అనగా అంతః పూర్ణం, భహిఃపూర్ణం అనే పరిపూర్ణ ధ్యానమనే శ్లోకము.

బయలుయొక్క ఉనికిని ఉటంకించి యున్నది. మరియు పూర్ణమేవానిరాలంబం, అగ్నేయనిర్గుణం తధా అనేపరిపూర్ణ అచల ధ్యానము బయలు యొక్క ఉనికిని ఉద్ఘాటిస్తున్నది. కనుక ఎరుకకు పరిపూర్ణ పరబయలుయందు స్థానముగాని,

మూలముగాని లేదని పరిపూర్ణ బోదవల్లే ఇట్టి నిదర్శనము రూఢి జౌతున్నది. కాబట్టి ఎరుకను శూన్యమని అనవలసివచ్చెను. మరియు ఈ ఎరుక జాగ్రద అవస్థలో కనపడి స్వప్నావస్థలో కొద్దిగా కనబడి సుషుప్తి అవస్థలో ఎరుక లేదు. మళ్లీ జాగ్రదవస్థలో ఎరుక కనబడి ప్రపంచ వ్యవహారము చేస్తూ యున్నది. ఈ యెరుక క్షణికమైనది, కనుక ఎరుకను శూన్యమని అనవలసి వచ్చును. ఈ ఎరుక ఎల్లప్పుడు అనిశ్చయ స్థితిలో నుండును. దీనికి స్థిరత్వము అనేది త్రికాలములయందు కూడా లేదు. కలలో దోచిన అనేక చిత్రములవలె దోచి, మేల్కాంచినపుడు ఏమీ లేకుండా పోతున్నది. కనుక ఎరుకను శూన్యమని చెప్పవలెయును.

నిజంగా వున్నది ఒక్క పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మమే, ఇది శాశ్వితము. సత్యము, ఇదే సహస్ర కోట సిద్ధాంతము. ఈ ఉత్త బట్టబయలు ఏమీ లేదు. ఇది మరువ కూడదు.

76వ కందార్థము :

శి॥ మహాత్ములనగా యెటువంటి వారు?

గు॥ మహాత్ములు అనగా బుద్ధితత్వమునందు గొప్పగా విచారించి తెలుసుకున్నవారు అనగా వేదము, వేదాంతము, సిద్ధాంతము యని మూడు విధములు. వేదనిర్ణయము తెలిసిన వారిని కర్మాధికారులని, వేదాంతనిర్ణయము తెలిసిన వారిని జ్ఞానాధికారులు అని వేదాంతులు అని మరియు సిద్ధాంత నిర్ణము తెలిసిన వారిని కర్మజ్ఞాన రహిత అచలఋషి, నిరంజన ఋషి, మహాత్మయని, సంబోధించెదరు. గనుక మహాత్ములు అనగా సిద్ధాంత నిర్ణయము తెలిసినవారని తెలుసుకొనుము.

శి॥ ఆవరణము అగు యెరుకను విడిచినచో, నావలయే మాట లేదనగా యేమైయుండును?

గు॥ మాటయనగా ప్రతిజ్ఞావచనమని నిర్ణయము. అనగా ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ అహంబ్రహ్మోస్మి, తత్వమసి బ్రహ్మ, అయమాత్మబ్రహ్మయను, యే నిర్ణయములు ఉండవు. ఎందుకనగా తాను తెలుసుకున్న పరబయలునందు ఎరుక లేదు. కనుక ఎరుక నిర్ణయములగు పరా-పశ్యంతి-మధ్యమ-వైఖరీలను యే వాక్యము అందు వున్న ప్రతిజ్ఞలు వుండవని నిర్ణయము.

77 కందర్థాము :

శి॥ ఎరుకను నమ్మక నీతిగా యెట్లు విడువవలెను?

గు॥ గురుమూర్తి కరుణవల్ల, లేని యెరుక లేదని తెలిసిన నూ, స్వధర్మమునుండి చలింపకుండా ఎరుకను న్యాయముగా విడువవలయును. స్వధర్మమునుండి చలించి ప్రవర్తించువారికి జన్మరహితమునకు బదులుగా నరకము కలుగును. కనుక నయమూగ యెరుకను, నమ్మక విడచి పోబడని నీ చేత యని నిర్ణయము.

:సృష్టివిధానము:

78వ కందార్థము :

శి॥ యెరుక తనంతట తాను వచ్చి హెచ్చి మృతిచెందును? అనగానేమి ?

గు॥ ఆకాశ స్వరూపముగా గల ఆకాశాధికమగు కూటస్థమగు యెరుక ఆకాశము, వాయువు, జలము, అగ్ని, పృథివి, ఓషధులు, అన్నము, నరులుగా ఎడతెగక అభివృద్ధి పొందును. మరియు ఊర్ధ్వమునందలి ఆదిత్యలోకము. స్వర్గలోకమని, స్థావర జంగమ జీవుల నివాసము మర్త్యమని అదఃభాగము పాతాళమని, నిర్ణయించి యున్నందున, హిరణ్మయ కోశమగు ప్రత్యగాత్మ, ఆయా లోకనివాసమునకు తగు కర్మయొనర్చును. మరియు ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ అహం బ్రహ్మాస్మి, తత్వమసి బ్రహ్మ అయమాత్మ బ్రహ్మాయను, నిర్ణయ పద్ధతుల ద్వారా కూటస్థ బ్రహ్మములో ఏకత్వసిద్ధికి ప్రయత్నించును. లోకంబులు లోకేశులు ప్రళయము పొందినట్లు, అయ మాత్మబ్రహ్మాయని, నిర్ణయించుకున్న తాను విషయ వాసనలో మరణించి ఆయా కర్మ ఫలములు క్షీణించగనే జన్మాదులు పొందెదరు.

శి॥ పుట్టిచచ్చే లోపల, పరబయలు వున్నట్లు తెలిపితే యెరుక ఏ లోకమున నిలువజాలక ఎట్లు పోవును?

గు॥ యెరుక స్వరూపములగు, జ్ఞాత, జ్ఞాన, జ్ఞేయములు దృక్కు, దృశ్యము, ద్రష్ట, కర్త, కర్మ, క్రియలు త్రిపుటి,ద్విపుటులు కూటస్థయెరుకయందు అయమాత్మబ్రహ్మ యను పద్ధతిగా లీనమైనను, అనగా నీటిని వస్త్రగాలితముపట్టి దానినుండి తరంగములు వేరు జేయుటకు వీలుకాని పద్ధతిగా కూటస్థ బ్రహ్మము నుండి త్రిపుటులను వేరు జేయుటకు వీలుగాకున్ననూ, పరబయలుకు యెరుకకు, యెలాటి సంబంధము లేనందున ఎరుక తన ఉనికిని అశాశ్వితమని తెలుసుకొని యే లోకమున, లేకుండా పోవును.

శి॥ పరబయలును తెలియని యెరుక పుట్టుచావులు కలిగి యుండుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ వేద నిర్మితమగు కర్మ ఫలభ్రాంతి, వేదాంత నిర్మితమగు జ్ఞానఫలభ్రాంతిలో చిక్కుకొని జన్మాదులు పొందుచుండును.

80వ కందార్థము :

శి॥ సాక్షి-అహము ఈ రెండు ఒక్కటియెట్లు అగును?

గు॥ సాక్షియనగా ఏదేని ఒక కార్యమును కనిగాని, వినిగాని, తెలిసినవాడు అభిమానయుతుడే కనులతో చూచును. చెవులతో వినును. నోటితో చెప్పును. అభిమానము అహంకార గుణమైనందున, సాక్షియనియు అహంకారమనియు మాటల బేధమేకాని రెండు ఒక్కటేనని నిర్ణయము.

శి॥ ఇతరులు ఎరుకను సాక్షియని, చెప్పుటకు కారణము ఏమైయుండును?

గు॥ యెరుక రూపమైన బుద్ధి, సాత్విక, రాజస, తామస వ్యాపారాములు చేసినను చేయ నిమ్ము మరియు శృ॥ బుద్ధిగ్రాహ్యమతీంద్రియమ్ అయమాత్మబ్రహ్మమని, లయమును పొందినా పొందనిమ్ము, వీటి అన్నిటికి నేను సాక్షిని, ఏ కొంచెము చేయువాడను కాను, అని యెరుక నిర్ణయము కనుక, అది నమ్మినవారు ఎరుకను సాక్షియని నిర్ణయించినారు.

82వ కందార్థము

శి॥ ఎరుక పరిపూర్ణమందు కనుపడుచు, తమకు తామె మరికానరావు. అనగా నేమి?

గు॥ ఎరుకకు జనన, మరణములు సహజము. ఇది పరిపూర్ణ పరయబలునందు ఉన్నట్లు తోచి, శాశ్వితము అనిపించును. బాల్య, యౌవ్వన, కౌమార, వృద్ధాప్య స్థితి వరకు కనిపించి మరణములో కనపడకుండా పోవుచున్నది. ఇలాగుయెంతవరకు అనగా, జన్మరహితమునకు నిర్ణయించిన సిద్ధాంత పద్ధతియగు పరిపూర్ణ బోధ తెలిసినంత వరకు , ఎరుక వస్తూ, పోతూ వుంటుంది.

83వ కందార్థము :

శి॥ యెరుక ఉత్పత్తిని దెలియగ సరసి జగర్భాదులైన చాలరు అనేటిచో

నరుడెంతవాడునాడది యెరుగుదునన అని అనగానేమి?

గు॥ నరుడు అనగా సామాన్యమానవుడు. ప్రపంచవ్యవహారమే శాశ్వితమని, తన్నుతాను తెలియక, మరియు జనన, మరణములు అనే భయమును కూడా ఆలోచింపక కేవలము భార్యాపిల్లలతో జీవనము సాగిస్తూ వుండేవాడు. మరియు కర్మ, భక్తి, జ్ఞానములు కూడా తెలియనివాడు. ఇటువంటి వానికి పరిపూర్ణ బోధ కలలోని వార్త మాత్రమే. కేవలము యెరుకోత్పత్తి సిద్ధాంతపరులగు పరిపూర్ణ బోధగురు, గురుపుత్రులకు మాత్రమే తెలియును.

85వ కందార్థము :

శి॥ గొడ్రాలు, బిడ్డలు వుండి,విచారించగా యెట్లు లేకుండా పోవును?

గు॥ బిడ్డలు లేనిదే గొడ్రాలు యనబడును.

శృ॥ అపుత్ర స్యగతిర్నాస్తి, స్వర్గోనైవచ, నైవచ' యను నిర్ణయముననుసరించి తనకు స్వర్గగతులు గలుగుటకు, ఇతరుల సంతానమును, తాను దత్తతచేసికొని తన సంతానమువలె సాకును. వారలకష్ట సుఖములకు తానే శ్రమపడును. వారలకుయేదైనావ్యాధివొచ్చి మరణించితే, ఆహో రాత్రములు ఏడ్చును. యిట్లు యేడ్చుటకు కారణముయేమని విచారించగా నాకుమారుడు చచ్చిపోయినాడనిచెప్పును. నీకు సంతానములేదుగదాయనగా, కన్నదానికన్నా పెంచిన ప్రేమహెచ్చుగనుక, ఆభ్రాంతివలన దుఃఖించుచున్నానని చెప్పును. ఈకుమారుడు భ్రాంతివలన నిర్ణయింపబడినవాడేగాని, నిజము విచారించగా కొడుకులు కనలేదని తెలియును. గనుక భ్రాంతివలన నిర్ణయింపబడినవారు వంధ్యపుత్రులు, గనుక ఎరుక నిర్ణయము భ్రాంతినిర్ణయమేగాని, నిజముగా ఉండునవిగావు. అదేపద్ధతిగా ఎండమావులు, ఆకాశపుష్పము - కుందేటికొమ్ము - స్థాణుపురుషుడు - నరుని స్వప్నానందము ఉండునుగాని, చక్కగా విచారించి చూడగాలేకుండాపోవును.

శి॥ యెరుకను లేనెరుకయనుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ అచలపరిపూర్ణ బోధరీత్యా సాంఖ్య – తారక - అమనస్కపద్ధతుల ద్వారా యెరుకను నిర్ణయించి, ఆతరువాత పరిపరిపూర్ణబోధపద్ధతిగా శిష్యునకు పరిపూర్ణపరబయలును దర్శింపజేయగా యెరుక తనస్థానమందే తానురహితమైపోవును. అప్పుడు యెరుకయూడాలేకుండా అనగా మితముగా ఉన్నటువంటి బ్రహ్మాండ -

పిండాండములవరకే ఉన్నయెరుకలేకుండా పోవును.

86వ కందార్థము:-

శి॥ టెంకాయలోనికి నీరువచ్చినట్లు యెరుక ఉపాధిలోనికి యెట్లువచ్చును?

గు॥ వృక్షోపాధికి కారణమైన నీరు, కార్యరూపమైన టెంకాయలోనికి వొచ్చినట్లు, వుపాధికి కారణమైన యెరుక కార్యరూప ఉపాధులలోనికి వచ్చును. కనుక ఎరుక వుపాధియగు విధానమని నిర్ణయము.

శి॥ ఏనుగు మ్రింగిన వెలగపండురీతిగా ఎరుకయెట్లు పోవును? తిరిగి జన్మాదులకు యెట్లువచ్చును?

గు॥ ఏనుగు వెలగపండుమ్రింగును. దానిగర్భమునందలి జఠరాగ్నివలన వెలగపండులోని గుజ్జు ద్రవరూపముపొంది, వెలగకాయనుండి చెమ్మటిల్లి ఏనుగుకు ఆహారమగును. వెలగకాయ మలరూపమున బయటపడును. ఆహారము సప్తదాతువులుగామారి ఏనుగుపిల్లగా ఉపాధికివచ్చును. అదేపద్ధతిగా ఎరుకజ్ఞానేంద్రియములతో విషయపంచకము తెలుసుకొని కర్మేందియములతో యిహపరాదుల నిర్ణయమునకు, నిర్ణయించిన కర్మ - భక్తి - జ్ఞానపద్ధతులు యొనర్చి, పాము కుబుసమిడినట్లు, అన్నమయకోశము విడచి వాటిఫలానుభవమునకు లింగశరీరరూపమున కర్మయానము - పితృయానము - దేవయానములకు వెళ్ళి వాటిఫలంబులు అనుభవించి, కర్మఫలానుసారముగా జన్మాదులుపొందును. కనుక ఎరుక తిరిగి జన్మకువచ్చే పద్ధతియని నిర్ణయము.

శి॥ ఎరుక తిరిగి జన్మకురాని పద్ధతియెట్లు?

గు॥ భస్మాసురుడు తనవరమువలన తానేభస్మమైపోయినట్లు ఎరుక తనజననమరణరూపమైన కదలిక నశించి, అచల పరిపూర్ణపరబయలును దర్శించగా, ఎరుకపుట్టుటకు పరిపూర్ణపరబాహ్యమునందు మూలముగాని, పరబయలునందు కలియుటకు స్థానముగాని లేనందున ఎరుకతనంతటతానే లేకపోవుచున్నది. కనుక ఎరుకతిరిగి జన్మకురాని పద్ధతియని నిర్ణయము.

88వ కందార్థము:-

శి॥ పగలు - రాతిరి తిరుగువిధమున ఎరుక ఎట్లు తిరుగును?

గు॥ మహావాక్య నిర్ణయానుసారము అవస్థాత్రయములకు సాక్షిమాత్రుడనని నిర్ణయించుకొని కర్మపద్ధతులననుసరించి స్థావరజంగమజీవోపాధులు పొందును. వార్తీకనిర్ణయానుసారము, బ్రహ్మత్వమున కాలత్రయాధిష్ఠానముగాయుండి సృష్టి - స్థితి - లయ - విస్తీర్ణ - ఆకర్షణంబులుపొందును గనుక రెప్పపాటుకాలమైన నిలకడగా యుండబోదని నిర్ణయము.

90వ కందార్థము:-

శి॥ ఎరుక ఉపాధికి కారణముతల్లిదండ్రులని నిర్ణయించుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ రెండు పప్పుబద్దలు ఒకేయావరణమునందున్న గింజ(విత్తు) నుండి వృక్షోపాధియెట్లు అగునో ఆపద్ధతిగానే జన్మోపాధులకు కారణమగు యెరుక తల్లిదండ్రిమూలముగానే జన్మించును. ఈనిర్ణయము తప్ప ఎరుక ఉపాధికి యితరనిర్ణయములులేవు. ఎరుకకు బ్రహ్మాండమున ప్రకృతి పురుషులు తల్లిదండ్రులు.

శి॥ సృష్టిజేయుబ్రహ్మాదులకుగూడా యెరుక సృష్టియితరపద్ధతిగా యున్నదని తెలియకపోవడము కారణముయేమైయుండును?

గు॥ సృష్టికర్తయగు బ్రహ్మసృష్టిని పెంపొందించుటకై సరస్వతిదేవిని వివాహమాడెను. స్థితికర్తయగు విష్ణుమూర్తి లక్ష్మిదేవిని, శివుడు పార్వతీదేవిని వివాహమాడి సృష్టిని పెంపొందించిరి. గనుక ఎరుక ఉపాధికి తల్లిదండ్రులు మూలముగాని యితర మెచ్చటనూ మూలములేదు.

శి॥ యీబ్రహ్మాండమునీనావలనయెట్లు జననమైనది?

గు॥ బ్రహ్మాండమనగా స్వర్గమర్త్యపాతాళములుయను లోకనిర్ణయముగలది బ్రహ్మాండమని నిర్ణయము. యీలోకంబులను, లోకేశులను, లోకస్థులు అగువారు వేదశాస్త్రపురాణ యితిహాసములద్వారా నీవు - నేను అను ద్వంద్వపద్ధతిగల యెరుక నిర్ణయించినదిగాని, పరిపూర్ణపరబాహ్యము నిర్ణయించలేదు. కాని యెరుకచేత నిర్ణయించిన లోకంబులు, లోకేశులు, లోకస్థులు, సర్వబ్రహ్మాండము లేకపోవుచున్నదని నిర్ణయము.

శి॥ ఎరుక ఉపాధికిమూలము ఎవ్వరు?

గు॥ ఎరుక బ్రహ్మాండ - పిండాండరూపములో మితిగలిగియున్నది. బ్రహ్మాండములో ఎరుకకుమూలము పురుషప్రకృతులు. పిండాండములో తండ్రి - తల్లిరూపమున

ఉన్నది. బ్రహ్మాండములో ఎరుక సూక్ష్మాతిసూక్ష్మముగా మనఃప్రాణరూపములోనున్నది. మరి అచలపరిపూర్ణపరబయలులో ఎరుకకు ములముగాని, స్థానముగానిలేదు. కాబట్టి 84 లక్షల జీవరాశికి ఉపాధిరూపముగా ఎరుకకు తల్లిదండ్రులేయని చెప్పవచ్చును.

91వ కందార్థము:-

శి॥ ఆకాశము శూన్యమని లోకులు ఎచ్చట మొరబెట్టినారు?

గు॥ వేదశిరస్సులగు ఉపనిషత్తులయందు నిర్ణయించినారు. "ద్వితీయ కారణాభావాదనుత్పన్న మిదంజగత్" యద్దైవహీనభశ్శూన్యం - జగచ్ఛూన్యంతద్దైవహి॥ (సామః 61 మహాఅ 5,3,14)

లా॥ రెండవకారణములేమివలన ఈజగత్తుపుట్టనిదే. ఆకాశము ఏరీతిన శూన్యమో, ఆరీతిగానే జగత్తుశూన్యమేకదా. శృ॥ "సర్వంవికారజాతం మాయామాత్రం" నామరూపవికారములు కలిగి యుద్భవించినది సమస్తమును మాయాస్వరూపమైనదిలేనిదే.

92వ కందార్థము:-

శి॥ అన్నము సూక్ష్మాంశము మనస్సు యెట్లుఅగును?

గు॥ అన్నము స్థూలాంశము మలము, మధ్యాంశము మాంసము సూక్ష్మాంశము శుక్లము, అతిసూక్ష్మాంశము మనస్సు.

శి॥ నీటి సూక్ష్మాంశము ప్రాణముయెట్లు అగును?

గు॥ జలము స్థూలాంశముమూత్రము - మధ్యాంశము రక్తము - సూక్ష్మాంశము ఓజస్సు (పోషణత్వము) అతిసూక్ష్మాంశము ప్రాణము. అన్నము సూక్ష్మాంశము మనసుఅను, జలముయొక్క సూక్ష్మాంశము ప్రాణము శరీరమునందు కలిసినపుడే ఎరుకపుట్టుచున్నది. కలియనినాడు ఎరుకలేకపోవుచున్నది.

93వ కందార్థము:-

శి॥ సంకల్పములేనిదే - నిస్సంకల్పములోనదోచు చనుదోచుచనున్ అని అనగానేమి?

గు॥ సంకల్పమనగా ఎరుక - నిస్సంకల్పము అనగా పరిపూర్ణము. జాగ్రద్దశయందు సంకల్పములు (తలంపులు) దోచుచుండును. సుషుప్తిదశయందు చనును (పోవును, మటుమాయమగును) మళ్లీ జాగ్రద్దశయందు సంకల్పములు దోచును. మళ్లీ

సుషుప్తియందు యణిగిపోవును. ఇలాగు ఎంతవరకు అనగా, సంకల్పముయనేయెరుక నిస్సంకల్పమగు పరిపూర్ణపరబయలును దర్శించిన వెంబడే జాగ్రత - సుషుప్తితో కూడిన యెరుకదోచదు - లేకపోవును.

94వ కందార్థము:-

శి॥ మాయయనగానేమి?

గు॥ మాయయనగా **"యామాసామాయ"** యేదిలేనిదో, అదిమాయ, ఉన్నదిలేనట్లు - లేనిది ఉన్నట్లు అగుపడడముమాయ, భ్రమ అనిదీనికేపేర్లు. జాగ్రద్దశయందు సమస్తము అగుపడి స్వప్నములో కొద్దిగా అగుపడి, సుషుప్తిలో - మరణములో ఏమీ అగుపడకుండాపోతుంది. బాల్యములో ఒకవిధంగా - యౌవ్వనములో ఒక విధముగా, కౌమారములో - వృద్ధాప్యములో ఒకవిధముగా, అనగా వివిధమార్పులతో కనిపించుతూ ఉన్నది. కాబట్టి ఈయెరుకను మాయయని, భ్రమయని పేర్లు బెట్టినారు.

96వ కందార్థము:-

శి॥ పరబయలునందు ఎరుక ఎట్లుప్రకటమగుచున్నది?

గు॥ ఆకాశాదికమగు కూటస్థస్వరూపమగు ఆకాశము - వాయువు - అగ్ని - జలము - పృథ్వి, మరియు ఒకతెలివిగల స్థావరములు - రెండుతెల్వులు గల జలచరములు, మూడుతెల్వులుగల పక్షులు - నాలుగు తెల్వులుగల పశువాదులు - ఐదుతెల్వులుగల మానవులుగా పరిణామముబొంది భక్తి - జ్ఞానానందస్వరూపమున ప్రకటమగుచున్నది.

శి॥ పరబయలునుచూచి తననిర్ణయము విచారించియెట్లు లేకపోవుచున్నది?

గు॥ అవస్థాత్రయసాక్షియగు ప్రత్యగాత్మమహవాక్య-వార్తిక పద్ధతులద్వారా పరిపూర్ణబట్టబయలైన కేవలాత్మయని, నిర్ణయించుకున్నను, తనమూలమును విచారింపగా పరబాహ్యామునందు లేకపోవుటచే, తాను తనతో తోచిననామరూపములులేనివేయని, యెరుక, బ్రహ్మమను కలనుండి మేలుకొని లేకపోవుచున్నది.

97వ కందార్థము:-

శి॥ ప్రతిమలోలేని పెరుమాళ్ళలీలయనగానేమి?

గు॥ మానవులు వారివారి మతానుకూలముగా సప్తలోహములలో కర్రలతో - మట్టితో

రామకృష్ణాది శివరూపమున శిల్పులచే, చేయబడిన ప్రతిమలయందు నిజముగా ఆదేవతలు ఉండరు. వారు సజీవముగా ఉన్నకాలములయందు గురువులనాశ్రయించి మోక్షమునొందిరి. గనుక ప్రతిమలయందు వారులేరు. మానవులు భ్రాంతివలన ప్రతిమలను నిర్మించి వాటికి, ప్రాణప్రతిష్ఠలుమొనర్చి అభిషేకంబులు, బాలభోగంబులు - రాజభోగంబులు - పవళింపుసేవలు యొనర్చి పూజించుచున్నట్లు, రాకడ -పోకడలేక ఒకేవిధముగాయున్న పరబయలునందు మూలములేక రాకడపోకడగలిగి యనేక నామరూపములుగా తోచుచున్న యెరుకను, సత్యజ్ఞానానంద స్వరూపము అని, కేవలాత్మయని, భ్రాంతిపరులు నమ్మియున్నారు. కనుక ప్రతిమలోలేని పెరుమాళ్ళలీలయని నిర్ణయము.

శి॥ మూలములేకనే తోచిన యెరుకలేనేలేదనెకీలు గురుమూర్తి చేత ఎట్లుతెలియును?

గు॥ చావుపుట్టుకలులేని అచలపరిపూర్ణపరబయలును, చావుపుట్టుకలు గలిగియున్న యెరుకను వస్తునిశ్చయముగా తెలియజేసి ఎరుకను విడిచేకీలు, ఉపాయము సద్గురుమూర్తివలన యెరిగినచో యెరుక ఉల్లక్కి అయిపోవును.

శి॥ రాకడపోకడగలిగి యనేకముగా దోచులేని యెరుక అని అనగానేమి?

గు॥ పరిపూర్ణపరబయలుయందు రాక - పోకలు అనగా జననమరణములు కలిగియున్న యెరుక అనేకవిధములుగా తోచి అనగా, నవవిధద్రవ్యములుగా - అష్టవిధప్రకృతులుగా, సప్తవిధచైతన్యబ్రహ్మపద్ధతులుగా జీవేశ్వరజగద్రూపకంగా, సప్తజ్ఞానభూమికలుగా - సప్తవిధఅజ్ఞానభూమికలుగా, అభావరూపకంగా, సప్తదాతువులుగా అనగా మొత్తముపైన 96 తత్వములుగా యేర్పాటు అయి 97వ తత్వముగా సాక్షిమాత్రుడుగా ఉండి సృష్టివ్యవహారము చేస్తూ ఉన్నది, కాని పరిపూర్ణపరబయలులో ఈవ్యవహారము ఏలేశమైనను లేదు, మూలములేని గుర్తెరిగే శరీరమేమీలేదు.

98వ కందార్థము:-

శి॥ అచలపరిపూర్ణపరబయలునందు తానులేని లక్షణము ఎట్లుతెలియును? తెలిసినతదనంతరము తనకలిమి అసత్యమని తలంచి తనకుతానే ఎట్లుపోవును?

గు॥ ఎరుక మితిగలిగినది కనుక ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ - అహంబ్రహ్మోస్మి - తత్వమసిబ్రహ్మ - అయమాత్మాబ్రహ్మ మరియు వార్తీకనిర్ణయపద్ధతుల ద్వారా అమితమునకు

ప్రయత్నించును. అమితమగు పరబయలునందు తనకు ఉనికిలేనందున, తనలేమిని తాను తెలుసుకొనును. తనలేమిని తానుతెలుసుకొన్నయెరుక తానుపుట్టిన విధమును విచారించును. అచలపరిపూర్ణపరబయలు తానుపుట్టుటకు కారణముకాదు. తనుపుట్టుటకు యితరకారణము యోమీలేనందున, తన ఉనికి అసత్యమని తలంచి, తనంతటతానే లేకపోవును.

శి॥ యెరుక తనకలిమి మృషగా భావనజేసియనగానేమి?

గు॥ యెరుక సృష్టికి పూర్వము తన ఏకస్థితినుండి 96 తత్వములుగా, 84 లక్షల జీవోపాధులుగా అనగా స్థావరజంగము జీవోపాధులుగా పరిణామముచెంది బ్రహ్మాండ - పిండాండములుగా రూపనిర్మాణమునకు తనకలిమి అని, నిర్ణయించుకొని, కర్మ - భక్తి - జ్ఞానపద్దతుల ద్వారా మహావాక్యవార్తీకపద్ధతులద్వారా అమితమునకు ప్రయత్నించగా తాను, తనచే నిర్మాణముజేసిన విశ్వము (కలిమి)నకు, మూలముగాని, స్థానముగాని లేనందున ఎరుక తనకలిమిని మృషయని భావనజేసినది.

99వ కందార్థము:-

శి॥ పరిపూర్ణమున్నదనేగుర్తు యెరుకకు ఎందుకు ఉండదు?

గు॥ అచలపరిపూర్ణపరబయలునందు యెరుకలేదు. గనుక నేనులేనిస్థితియందే తానులేకపోవును. గాని పరిపూర్ణము ఉన్నదనే గుర్తుపై తానులేకపోదు. అయినా ఎరుకలేదనే గుర్తు ఎరుకరహితమునకు సహజలక్షణముగాని, పరిపూర్ణముఉన్నదనే గుర్తు ఎరుకరహితమునకు లక్షణము సహజముగాదు. అట్టి గుర్తువల్లనే ఎరుకరహితముగాదు. గనుక ఎరుకలేనిస్థితియందే ఎరుక భ్రాంతిరహితమగును. గనుక పరిపూర్ణము ఉన్నదని ఎరుక ఎరుగదని నిర్ణయము.

101వ కందార్థము:-

శి॥ లేనెరుకను బయలందున లేనేలేదనక యితరులు యేలపలికిరో యితరులనగాయెవ్వరు?

గు॥ యితరులు అనగా అనేకమతములవారలు, విచారణచెయ్యనివారు, కొందరుఋషులు సనకసనందనాది మొదలగు జపతపాదులుఒనర్చి ఆత్మవరకే అక్కడనే ఆగిపోయిరి, ఆ ఆత్మనే శాశ్వితమని సత్యమని, అదేమోక్షస్థానమని, అన్నిటికి కారణమని,

సచ్చిదానందమని, దీనిని తెలిసికొన్నఎడల జననమరణాదులులేవని ఉపనిషత్ – పురాణ – ఇతిహాసములద్వారా వెల్లడిచేసిరి.

మరి కొందరు పూర్వఋషులు ఇంకాలోతుగా విచారణచేసి అనగా కఠినమైన జపతపాదులుమొనర్చి, ఏమియులేని పరిపూర్ణబ్రహ్మమే ఉందని, దానియందు ఆత్మ (ఈఎరుక) దానిఉనికి (కలిమి) పుట్టనేలేదని నిర్ధారణగావించిరి. ఈయెరుక పుట్టకముందే పరిపూర్ణఅచలబ్రహ్మము ఉందని, ఈఎరుకమధ్యన కనపడితుదకు లేకుండాపోయేదని, జననమరణములతో కూడుకొన్నదని, బాగుగా విచారణచేసి ఈవిషయమును కొన్ని ఉపనిషత్తులయందు మాత్రమే ఉటంకించినారు. కనుక అచలపరిపూర్ణబ్రహ్మమే శాశ్వితమని నిర్ణయించినారు. ఆంగ్లములో కూడా ఈపరిపూర్ణము – ఎరుక వివరణ ఈక్రిందివిధముగా:–

In our Icredible India there are somany religeons and somny vedas upanishads and sects aphorisms doctirims take this knowledge and thativa renonancement there are all te ways and gate way to attain the liberation or to reach near the celiteal place where the lord (god) dwelling place according to our indian spsirituality, leberation means moksha that is to be seated near the god only for some period according to our punya karma after finishing of our punya karma he has to come or to born a new birth in this earth (land) so again and again he has to come in to the mother's womb this is the thought and concept (Nature) of phisic system the above said all vedas upnishads doctrins teaches us relating to the sub ject of rebirthing even the vedas are also revealed and proffesed the subjectof rebirth, so this is lower knowledge, the upanishads gives us knowledge of brahman the first born and fore most among the gods, from him sprang the universe and he came its protector, this is the knowledges of brahmin and the foundation of all knowledge by which all are is known that is atma and self so the atma is the main cause and super concious vision of three states that is waking dreaming and dream less sleep the " I " means atman is the main Cause to the every thing in the Universe from it arises 84 Lacks of Being means creatures even five elements also born from Atma we can see and we can hear the Atman and it is syllable but there is another knowledge of higher and highest beyond of all these that is

called Absulute Brahman (Achala Paripurnam) this is alone is the real and eternal Brahman that is indivisible and not as the many fold universe which comes and goes as Atman the words cannot reveal the Achala Paripoornadarshnam, and the mind, eyes, cannot reach and see the Abslute Brahma it is immortal and immovable and changeless, every thing in the universe is delusion, accept Achala Paripoornam. In the Before begining the creation of the universe there was nothing of existence and non existence there was only one Abslute Brahma, one with out a second. the infinite existing supreme bliss has come without any reason, without any cause, or origin, and sprang many foldness with forms and names but there are seems delusian as miragees of water, and the son of barren woman, and the flower of sky, the Achala Paripurnam is forever, changeless, it is without begining, middle and end. it is all pervading without limitted, means un limited, and infinite. the Achala Paripurnam is only a changeless reality one, who knows this doctorime with the Sadguru, they Conquers Births and deaths and they never had to come in this universe.

Non can concive the doctrime of Achala Paripoornam without the severe service of Gurus and with stablity of mind. the Abslute Brahman (Achala Paripoornam) was already present before the creations of universe of manifold. the abslute brahmin was seperate from all. great sages called this **"eternal Shiva".** Merits and demerits are completly absent in this docrime. is the highest degree beyond all means from rebirth, sarrow, and death, this abslute brahmin is not to be known by weak, and feeble body, and not to be understand through the study of the scriptures, nor through the subtlety of the intellect, nor though the much learning, but it is to be understand by the service of the Guru and by the mersy of Guru. Only dynamic persons can grasp this mighty subject. beyond all vedas and upanishads, the abslute Brahman is there the vedas gives more importance to Karmakanda, there are three parts in the vedas. one is karmakanda another is karmankanda is upasanakanda (the study and prasing to indra and other gods and godesses ~~the~~ for granting their desires) and the third one is Gnana konda means the knowledge it spritiual and knowing of the self. this is called vedantham. but above

all this, the absulte is to be known only by the grave of Guru. this doctrine of obsulute brahman is invented by the spirited Guru, Dakshanamurthy the first Guru. the he thought to the Vishnumurthy the god of protecter of this universe. then Vishnumurthy thought this mighty subject to surya the god of who is always and all times present.thus in this Kaliyuga.

This abstute brahmin is allways in one state, means unchangeable, and consistent, where as the Atman is allways changeble and many foldness. The abstute brahmin is not a subter, subltest, and not a gross one, where as the atman subtler, subtlest and being a three states that is gross, subtle, causal, and waking dreaming, dreamless sleep. The Achala Paripurna (Abstute Brhmin) Brahma is not a couse, and effect, and ever existing one. In this, no birth no deaths. It is Primaitive one and pervaded wholesides of 12 without giving any space to any one. where as the atman Consisting of course and effect and births, and deaths. and there is no origin and place to reside in abslute brahmin (Achala Paripoornam). The Atman is presented in limitted space. And it is fixed in the certain boundry of veil. so it is not eternal one.

The abstute Brahmin is a thought of mighty subject the weak minded and feeble bodies can ever understand and grasp this subject. only the dynamic and mighty personality can capture. That is only through the service and simplicity, obedience to Sree **Guru " Deva "** . The abslute Brahmin is free from all impurities like nature. it is immovable, unlimited and undecaying. It is beyond of all achviities of comprehemsion and it is not concivable to anythin because their is no name and forme. it separate from all meterialistic universe, which is un real, even it is in concievable to the senses that is the eye, ear, mind, speech can't reach there. All returns that is called Achala Paripoornam Brahmam (Abstute Brahmin).

శి॥ కలపురుషులుయనగానెవరు?

గు॥ ప్రపంచమున సకలమానవులు ఎరుకనిర్మితములే గనుక కలపురుషులు అనిచెప్పబడును.

శి॥ కలప్రపంచమనగానేది?

గు॥ నామ - రూప - క్రియలుగల ఎరుక నామ - రూప - క్రియలులేని పరబయలుయందులేనందున ఎరుకను కలయని చెప్పబడును. ఈకలయగు యెరుకవల్లనే విశ్వనిర్ణయము గనుక విశ్వమును కలయని చెప్పబడును.

శి॥ కలపురుషనిర్మితమగు కలవిశ్వము ఆకలపురుషునికి కలగాయెట్లు తెలియును?

గు॥ రాతిరి - పగలుతీరున, పుట్టి - చచ్చేవిధమున, జాగ్రత్త స్వప్నము - సుషుప్తి - మరణము, వుపాధిప్రళయములుగా నిలకడలేక, కలగా తిరుగుచు తెలియుచున్నందున ఎరుక పురుషునికి కల విశ్వముకలగా తెలియును.

శి॥ ఎరుక బయలునుగని తానులేనని తెలసిన అదిమెలకువ ఎట్లు అగును?

గు॥ అవస్థాత్రయులకు సాక్షియేదో, కాలత్రయములకు అధిష్ఠానము, పరబయలునందు, లేనందున ఎరుకలేకపోవును, కలరూపమగు లేనియెరుకలేకపోవడమే. మేలుకయని నిర్ణయము. కనుక దీనిని నీవు దృఢముగానమ్ముము.

శి॥ ఎరుకతో పొందు వదలదే పిస్సా!యనగానేమి?

గు॥ కలరూపమగుయెరుకను, పరిపూర్ణమని తలంచి దీనియందు ఐక్యముపొందియుండకుము. అందువలన నీకు జన్మభ్రాంతి తొలగదు. ఎరుకయనెడుకలభ్రాంతి ఎప్పుడు కలిగితే ఎరుకలేదను మెలుకువ అప్పుడే తెలుసుకొనుముయని భావము.

109వ కందార్థము:-

శి॥ చిత్తరువును - రంగును - గోడను ఏప్రకారము తెలుసుకొంటున్నారు?

గు॥ గోడయందు ఏలాంటి చిత్రములులేవు. రంగులయందు ఏలాంటి ఆకారములేదు. కాని సంకల్పపురుషుడు ఆకారములులేని, రంగులతో, తనసంకల్పానుసారము చిత్తరువులు నిర్మించియున్నాడని తెలుసుకొనును. గానిగోడ చిత్తరువుగా మారినదని యెంతటి అమాయకుడైనా తెలుసుకొనడు.

శి॥ జగమును - ఎరుకను - ఉత్తబయలును చిత్తమున ఎట్లు తెలియవలెయును? తెలిసినది ఎట్లు విడువవలెయును?

గు॥ ఇంతవరకు విన్నజగము - ఎరుక - పరబయలు విషయములు జ్ఞాపకమునకు

తెచ్చుకొని, ఎరుక పురుషుని సంకల్పమువల్ల, దాని ఆకారమగు పంచభూతములతో స్థావరజంగమ జీవోపాధులు కలుగుచున్నవి. పరబయలువల్ల ఏదిన్ని కలుగడములేదని ఊహించి ఎరుకను - జగమును విడువవలయును. తదుపరి పరబాహ్యము ఉన్నదని, నిర్ణయించుటకు ఎరుకయుండదని నిర్ణయము.

116వ కందార్థము:-

శి॥ మరుపన తొలిమేనులు మూడెరుకన నాలవశరీరమీరెండొకటే అని అనగానేమి?

గు॥ తత్త్వవిచారణలో ఎరుకను విచారణ చేసేటప్పుడు శరీరమును, స్థూలమునుండి సూక్ష్మశరీరము - కారణశరీరము ఈమూడుమరువు మహాకారణశరీరము ఎరుక ఈరెండుఒక్కటేయనుటకు కారణమేమనగా, సృష్టికి పూర్వము పరబ్రహ్మ శుద్ధచేతనము తననైజస్థితినుండి చ్యుతిజెంది 84 లక్షల జీవోపాధులలో స్థూలశరీరముగా - సూక్ష్మశరీరముగా - కారణశరీరముగా - మహాకారణశరీరముగా పరిణామముజెందినది. అనగా బ్రహ్మాండమునుండి (సూక్ష్మమునుండి) స్థూలమునకు పురోగమనమని, పిండాండమునుండి (స్థూలమునుండి) సూక్ష్మమునకు తిరోగమనమని, నిర్ణయించబడినది. మహాకారణశరీరము కారణముగానుండి స్థూలశరీరము - సూక్ష్మశరీరము - కారణశరీరములు కార్యరూపముగా మార్పుచెందినది. కనుక ఈరెండూ ఒక్కటే అనిఅన్నారు. అచల పరిపూర్ణులు, పరిపూర్ణపరబాహ్యము ఏలాంటి మార్పుచెందక ఎల్లప్పుడు ఒకేరీతిగానుండును.

117వ కందార్థము:-

శి॥ ఐదువన్నెలు కలిసినచోటు హృదయాకమలమని నిర్ణయించుటకు కారణముఏమైయుండును?

గు॥ ఇంద్రియములచే పదార్థములను గ్రహించుట ఏదిగలదోయది జాగ్రద వస్థయన బడుచున్నది. విషయపంచకము నెరుగుచున్న ఇంద్రియములలో నేత్రేందియము పదార్థజ్ఞానము అంతఃకరణమునకు, కలుగజేయును. కనుక నేత్రేంద్రియమును హృదయపద్మమని జనులు నిర్ణయించినారు.

శి॥ హృదయమునందు ఎరుకగలదుయనిశృతులు నిర్ణయించి, దానిని ఎరిగినవారికి మొక్షముగలుగునని ఎట్లు నిర్ణయించిరి?

గు॥ హృదయము అనగా మనస్సు. ఎరుకమనోరూపమున నేత్రేందియముల ద్వారా,

ఆకాశాదికభూతములునూ, వానివలన జనియించిన పదార్థములునూ, విరుద్ధధర్మములు గలిగియుండుటవలన పరస్పరభిన్నములైయున్నవి. ఆపదార్థములను గ్రహించు జ్ఞానముమాత్రము ఆపదార్థములనుండి వేరుచేయబడినదై (కంటికినీ - కంటిచే చూడబడుపదార్థమునకు సంబంధములేనట్లు, జ్ఞానము తన ఏకత్వమునుండి భిన్నముకాదు) అదేపద్ధతిగా స్వప్నావస్థయందునూ, సుషుప్తావస్థయందునూ పదార్థభేధమేకాని, జ్ఞానముయందు ఏబేధములేదుయని, నిర్ణయించి ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ, అహంబ్రహ్మాస్మి - తత్వమసిబ్రహ్మ - అయమాత్మాబ్రహ్మయను నిర్ణయానుసారము పదార్థభ్రాంతినుండి మొక్షము కలుగునని శృతులు నిర్ణయించినవి.

శి॥ పరబయలు జాడశృతులయందు లేదా?

గు॥ శ్రవణేంద్రియములకు శబ్దరూపమున వినబడును. శ్రూయతి యితిశ్రూతి గనుక శృతియని చెప్పబడును. ఎంతవరకు మనోగోచరమగునో, అది శృతియనబడును. వాక్కునకు - మనస్సునకు అగోచరమగు పరిపూర్ణపరబాహ్యము శృతి - స్మృతులచేత నిర్ణయించుటకు వీలుకాక వేదమునందలి సిద్ధాంతభాగమగు శాంతిపద్ధతియందు పరిపూర్ణము పరబయలును నిర్ణయించినది కనుక ఆ శృతుల నిర్ణయమునందు తెలియబడదు.

119వ కందార్థము:-

శి॥ ద్వైతాద్వైతవిశిష్టాద్వైతమత నిర్ణయములు ఏప్రకారముగాయుండును?

గు॥ అద్వైతులనగా జీవేశ్వరులకు ఏకత్వము తెలియజేయువారు. ఎట్లు అనగా అఖండానందరూపమగు చైతన్యము ఒక్కటే సత్యపదార్థము. అదియే బ్రహ్మము. సకలప్రపంచమునకు సాక్షిభూతము నిర్వికారమునగు బ్రహ్మమునందు జగద్భ్రాంతి అవిద్యాప్రభావమునగలుగుచున్నది. అవిద్యను మాయ ప్రకృతియనదును. మాయయగు సత్వగుణమునందలి చేతన ప్రతిబింబము చేతనము, మాయ ఈమూడుగూడి ఈశ్వరుదు, అవిద్యయగు రజోగుణమునందలి ప్రతిబింబము చేతనము, అవిద్య ఈమూడుగూడి జీవుడు, మాయ అవిద్యోపాధులగు జీవేశ్వరులను తీసివేయగా, చేతనబ్రహ్మము శాశ్వితము అని, నిర్ణయముగలవారు అద్వైతులు. విశిష్టాద్వైతులనగా ఈశ్వరుదు - జీవుదు - ప్రకృతి, ఈమూడు సనాతనములు, శాశ్వితములు ఇందు ఏవీనశ్వరముకావు. ప్రకృతి - ప్రళయకాలమందు తనస్థూలరూపము విడచి సూక్ష్మరూపముజెందునేకాని

నశించదు.

జీవుడు - ఈశ్వరుడు భిన్నులే. జీవుడు అనాదివాసనవల్ల జననమరణంబులు జెందుచుండును. ఈశ్వరసేవవల్ల వైకుంఠప్రాప్తి కలిగి ఈశ్వరకైంకర్యము జేయుచూ దివ్యదేహము ధరించి, శాశ్వితముగా వైకుంఠమునందుయుండుట వీరల జీవనముక్తియని విశిష్టాద్వైతుల నిర్ణయము.

ద్వైతులనగా జీవేశ్వరులు వేరులగుదురు. కాని, ఏకముకాదు, ఎట్టులనగా తేజోంధకారములు, ఏకముకానట్లు,మరియు జీవుడు కించిద్గుణములు కలవాడు, ఈశ్వరుడు సర్వజ్ఞగుణములు గలవాడు, గనుక వీరలకు ఐక్యము పొసగదు. ఐనా ఈశ్వరుడు వరమునిచ్చువాడు. జీవుడు వరమును అనుభవించువాడని ద్వైతులనినిర్ణయము.

120వ కందార్థము:-

శి॥ దశవిధనాదములనగా యేవి?

గు॥ చిణి - చిణి - చిణీ - ఘంటా - మృదంగం - మేఘ - శంఖా - వీణా - తాళ - వేణు - భేరి, ఈపదిన్ని దశనాదంబులనంబడును. సద్గురుప్రోక్తమైన ముద్రచే కర్ణ ద్వయంబుమూసి, ఈదశనాదంబులు ఆలకించుచు, తుదకు ఘంటానాదమందు, మనంబులయముచేయువారు, నాదబ్రహ్మమందులయము పొందగలరు.

శి॥ నభపంచకమనగానేమి?

గు॥ ఆకాశపంచక అంతరేంద్రియములు, జ్ఞానము, మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము, జ్ఞానేంద్రియముననుసరించువారు, తత్వచింతనగలవారిని, మనోయింద్రియముననుసరించువారు యోగాభ్యాసకులని, బుద్ధేంద్రియము ననుసరించువారు భక్తులని, అహంకారేంద్రియముననుసరించువారు మంత్రోపాసకులని, నిర్ణయము. మంత్రములయందు, భక్తిపద్ధతులయందు, మతనిర్మాణములయందు, యోగపద్ధతులయందు, తత్వనిర్మితపద్ధతులయందు, నిర్మితపదములకు భ్రాంతుల గుచున్నారని నిర్ణయము.

శి॥ నవచక్రములనగానేమి?

గు॥ ఆధారము, స్వాదిష్ఠానము, మణిపూరకము, అనాహతము, విశుద్ధము, ఆగ్నేయము,

సవాస్రము, కర్మచక్రము, కాలచక్రము అనుననవి నవచక్రములని నిర్ణయము.

శి॥ లక్ష్యత్రయమనగా ఏవి?

గు॥ అంతర్లక్ష్యము, బాహ్యాలక్ష్యము, మధ్యలక్ష్యము. ఈమూడున్ను లక్ష్యత్రయమనబడును. అంతర్లక్ష్యమనగా, సకలము అయిన అంతరేంద్రియార్థముల జూచునట్టిలోజూపు. బాహ్యాలక్షణమనగా సకలమైన బాహ్యేంద్రియవృత్తుల జూచునట్టి వెలిజూపు. మధ్యలక్ష్యమనగా అంతర బాహ్యేంద్రియవృత్తుల జూచునట్టి మధ్యదృష్టి. ఈలక్ష్యసాధనచే శాంభవీముద్ర సిద్ధించుటేఫలము.

శి॥ హంసయందు బుద్ధినినాటించటము ఎట్లు?

గు॥ జీవహంసలు ఇరువదిఒక్కవెయ్యిఆరువందలు. జీవహంసలయందు బుద్ధిని స్థిరముగా నిలిపి ప్రత్యగాత్మను దర్శించువారిని, హంసలనియు, దైవహంసలయందు బుద్ధిని స్థిమితముగా నిలపి అధిష్టానచేతనబ్రహ్మమును దర్శించువారిని, పరమహంస అనియు నిర్ణయము. ఈపద్ధతుల వలన జీవన్ముక్తియు, విదేహముక్తియు కలుగుననివారి నమ్మకము.

శి॥ యోగములనగా నేమి ?

గు॥ అష్టాంగయోగములు 1. యమము 2. నియమము 3. ఆసనము 4. ప్రాణాయామము 5. ప్రత్యాహరము 6. ధ్యానము 7. ధారణము 8. సమాధి మరియు మంత్ర, లయ, హఠరాజయోగములు.

శి॥ సిద్ధులనగా ఏమి?

గు॥ 1. అణిమ 2. మహిమ 3. గరిమ 4. లఘిమ 5. ప్రాప్తి 6. ప్రాకామ్యము 7. ఈశ్వరత్వము 8. వశిత్వము. ఈఎనిమిదిన్ని అష్టసిద్ధులని చెప్పబడును. వీటివల్ల కలిగే మహత్తులయందు ఆనందము పొందుదురు. వీటివల్ల జన్మభ్రాంతి అధికమగును. కాని జన్మరహితముగాబోదు.

శి॥ ముద్రలనగా ఏమి?

గు॥ ఖేచరి, భూచరి, మధ్యలక్ష్యము, షణ్ముఖి, శాంభవి అను పంచముద్రలు:

1. ఖేచరియనగా కనులు మూసియైనను, తెరచియైనను (భూమధ్యమందు దృష్టినిలిపి, జూచుట ఖేచరిముద్రయనబడును.

2. భూచరియనగా నేత్రములు కదిలింపక, నాశికాగ్రమునందు దృష్టినిలిపి అంతర్లక్ష్యమందు మనస్సునిలిపిజూచుట.
3. మధ్యలక్ష్యమనగా, నాశికామధ్యమందు దృష్టినిలిపి అంతర్లక్ష్యమందు మనస్సు నిలిపిజూచుట
4. షణ్ముఖియనగా నేత్రరంధ్రములు రెండు, శోత్రరంధ్రములు రెండు నాసికారంధ్రములు రెండుకూడా ఆరురంధ్రములు మూసిభ్రూమధ్యమున దృష్టినిలిపిజూచుట.
5. శాంభవియనగా అంతర్లక్ష్యము బాహ్యదృష్టియు కలిగి మనోమారుతంబుల వికారంబులుడుగించు శాంభవిముద్రయనబడును.

శి॥ ద్రష్టయనగా ఏమి?

గు॥ దృశ్యపదార్థములన్నిటిని యెరిగెడి ద్రష్టగొప్పదనెదరు.

శి॥ భజనయనగా ఏమి?

గు॥ తాళమృదంగాది వాయిద్యములతో, భగవంతుని భజనజేయుటయే యుత్తమమార్గమందురు. కనుక ఇవియన్నియు ఎరుకచేష్టలని, నీవు యెరుగుము. నీవుముందుగా అచలపరిపూర్ణపరబాహ్యమును తెలిసికొని వీటియందు ఎచటకూడా ఎరుకనిలువకుండా ఎగరగొట్టినచాలును.

122 శి॥ ఏబది అక్షరములచేత శబ్దవిస్తీర్ణమైన ప్రపంచము ఎట్లుపుట్టినది?

గు॥ కర్మనిర్మితమగువేదంబులు, జ్ఞాననిర్మితమగు వేదాంతములు, వాచ్య, వాచ్యార్థ, లక్ష్య, లక్ష్యార్థములతో, ఊర్ధ్వ, అధోలోకంబులు, నిర్ణయించియున్నారు. కనుక శబ్దనిర్మితప్రపంచముగాయున్నందున, పంచశదక్షరంబుల ప్రపంచమని నిర్ణయము.

శి॥ ఏబది అక్షరములకు మూలము ప్రణవమని శృతులు నిర్ణయించుటకు, కారణమేమైయుండును? దీనిని పరిపూర్ణపరబయలునందు లేకుండా ఎట్లు చేయవలెయును.

గు॥ శృతి:- ప్రణవోయీపరంబ్రహ్మ ప్రణవశ్చపరస్మృతః అనగా ఓంకారము నిశ్చయముగా పరంబ్రహ్మము. ప్రణవమే పరమాత్మయని చెప్పబడుచున్నది. కనుక వాచ్యమగు బ్రహ్మమునకు, వాచకమగు ఓంకారము వేరుకానందున ఓంకారము ఏబది అక్షరములకు

మూలమని నిర్ణయము. శృతి:- యతోవాచ, నివర్తంతే అప్రాప్యమనసాసహాఃయను నిర్ణయానుసారము, మనోవాక్కులు పరబయలును తెలియలేకపోవుచున్నవి. కనుక వాచకమగు ఓంకారము వాచ్యమగుబ్రహ్మము లేకపోవునని నిర్ణయము.

శి॥ చతురాక్షరియనగా ఏమి? దానిని గొప్పదనుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ చతురాక్షరియనగా నారాయణయని నిర్ణయము. నారాయణయను, నిర్ణయవాక్యమునందు బ్రహ్మ, విష్ణు ఈశ్వర, సూర్యుడు, చంద్రుడు, అగ్ని అనునవన్ని, ఇమిడియున్నవి. కనుక నారాయణయను వాక్యము గొప్పదని నిర్ణయించుకొన్న ప్రయోజనములేదని నిర్ణయము. కనుక అచలపరిపూర్ణపరబయలును తెలసి యెరుకయను భ్రాంతిని వీడుము.

124 శి॥ కర్మాచరణమేమంచిదనుటకు కారణమేమి?

గు॥ కర్మయందు నిత్యకర్మ, నైమిత్తికకర్మ, కామ్యకర్మ, నిషిద్ధకర్మయని నాలుగువిధంబులు. నిషిద్ధకర్మ, కామ్యకర్మ జన్మాదులకు హేతువగును. నైమిత్తికకర్మ చేసినను, చేయకున్నను ఏభ్రాంతియుండదు. కనుక నిత్యకర్మయొనర్చువారికి స్వర్గలోకము తప్పకలభించునని వారి నిర్ణయము. కనుక కర్మాచరణమంచిదని వారి నిర్ణయము.

శి॥ నిత్యకర్మయనగా ఏది?

గు॥ గర్భాదానము, పుంసవనము, శ్రీమంతము, ద్యూతకర్మము, నామకరణము, అన్నప్రాసనము, చవలము, ఉపనయనము,ప్రాజాపత్యము, సౌమ్యము, ఆగ్నేయము, వైశ్యదేవము, గోదానము, సమావర్తనము, వివాహము, అంత్యకర్మముయను షోడశకర్మములు నిత్యకర్మలని నిర్ణయము.

శి॥ శరీరము అధికమనుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ శృతి:- "దుర్లభంమానుషందేహం"యను న్యాయమున స్థావరజంగమజీవోపాధులయందు, సత్యాసత్యాన్వేషణ అంతఃకరణ కలిగిన మానవోపాధికి వచ్చినానుయను నిర్ణయమున మానవోపాధియధికమని నిర్ణయము.

శి॥ ప్రాణములు అధికమనుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ ప్రాణవాయువు అహోరాత్రంబులను నిర్ణయములేక సంచరించి, జఠరాగ్నిని కలిగించినందున, భుజించిన అన్నపానాదులు జీర్ణించి స్థూలభాగంబును బహిర్గతమొనర్చి

సూక్ష్మభాగమును శృతి:- అన్నాస్తేజోమనఃప్రాణం, శ్రోత్రంచక్షుయశోబలం - ధృతిస్మృతితథాశుక్లం అనునవి కలుగజేయుచున్నందున, ప్రాణము అధికమని నిర్ణయము.

125 శి॥ కన్నులలో ఉన్న వెన్నెలలో బయలును చూడుమని చెప్పుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ స్థావరజంగమజీవోపాధులయందు, మానవోపాధి దుర్లభమనియు, అందుమొనర్చు కర్మయుత్తమమనియు, ప్రాణము శ్రేష్ఠమని నిర్ణయముయున్నను, జ్ఞానేంద్రియములగు శ్రోత్రము, త్వక్కు, చక్షువు, జిహ్వ, ఘ్రాణముయను వాటిలో శృతి:- సర్వేంద్రియాణాంనయనం ప్రధానమ్‌యను న్యాయమున జ్ఞేయమును తెలుసుకొనుటకు నేత్రేంద్రియమే ప్రధానము కనుక నేత్రేంద్రియములోని బయలును జూపించెదరు.

126 శి॥ ఆత్మానుభవము ముక్తియని నిర్ణయించుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ శృతి:- ఏకోదేవ, సర్వభూతేషుగూడః సర్వవ్యాపిసర్వభూతాంతరాత్మా ॥ కృ.య- ఆత్మయేదేవుదు సమస్తభూతములందు ప్రత్యగాత్మ స్వరూపమున, గూఢముగానున్నవాడు. కూటస్థజీవుల కన్యోన్యధ్యాస కలిగినందున కూటస్థుడు గూఢముగానున్నవాడు. జీవుడుపైకి కనపడుచున్నాడు. ఆత్మయే అంతర్యామిగాయున్నాడని నిర్ణయము యున్నందున ఆత్మానుభవముముక్తియని నిర్ణయించినారు.

శి॥ ఆత్మానుభవమునందు గురుకృపలేని కారణమేమైయుండును?

గు॥ ఉత్పత్తి, స్థితి, లయ, విస్తీర్ణ, ఆకర్షణములు గలిగియున్న ఆత్మను, కర్మానుసారము జన్మము పొందుచున్న, జీవునికి దర్శింపజేసిన, పరమాత్మగతి, ప్రత్యగాత్మగతి, ఏకముగానేయుండును. కనుక ఈపద్ధతి గురుకృషయనరు. గురుకృపగలిగినవారికి జననమరణము లేకపోవలయును.

శి॥ అనుభవము నిజమా, అనుభవము ఉళ్ళక్కియనునది నిజమాయని శిష్యుణ్ణి ప్రశ్నించుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ ఇంతవరకు వస్తునిశ్చయముగా బోధించిన ప్రబోధవిధానము, తెలిసియున్నాడా లేదాయని శిష్యుణ్ణి పరీక్షించి తెలుసుకొని దానిననుసరించి బోధింతునని నిర్ణయము.

127 శి॥ తననుతానుగనుట ఎట్లు? అది మోక్షమని నిర్ణయించుటకు

కారణమేమైయుండును?

గు॥ నేతినేతియనెడి మహావాక్యములచేత ఇదిబ్రహ్మముకాదు, ఇది బ్రహ్మముకాదుయని, అన్నిటిని త్రోయగా కడపట నిలిచినబ్రహ్మే భిన్నప్రత్యగాత్మానుభవరూపమైన బ్రహ్మమే తానుయని, తెలియుట తనను తాగనుటయని నిర్ణయము.

సాధనచతుష్టయసంపన్నుడైన సద్గురునివద్ద తత్వమస్యాది, మహావాక్యశ్రవణమనననిధి ధ్యాసములచేత, లభించిన పూర్ణాపరోక్షజ్ఞానముగల వాడగుచు అవిద్యాకల్పితములైన జీవశరీరాదులను, మాయాకల్పితములైన, ఈశ్వరశరీరాదులను, విడిచి జీవసాక్షియైన ప్రత్యగాత్మను, ఈశ్వరసాక్షియైన పరమాత్మను విడువకయుండుట మోక్షమని, నిర్ణయము.

శి॥ పరిపూర్ణపరబయలునందు సాక్షియగునేనుయనెడి ఎరుకను వెదకి చూచినచో కనుపించకపోవడము కారణమేమైయుండును? దానిచే నిర్మితమగు ప్రపంచము అగుపడకపోవడము కారణమేమి?

గు॥ పంచతన్మాత్రస్వరూపస్వభావములు, సాక్షిసత్యజ్ఞానానందములు గలిగియున్న ఎరుక పరిపూర్ణపరబయలుయందు లేదు గనుక ఎరుక తనకుతాను కానరాదు. అందువలన ఎరుకచే తెలియబడు సర్వప్రపంచములేనిదేయగును.

129 శి॥ బీజవృక్షవిధానము, భూమి తెలియనిరీతియందు తెలియునది యేమైయుండును?

గు॥ బీజము తనంతటతానేపుట్టి, వృక్షోపాదికి బీజము మూలమగుచున్నది. వృక్షము బీజోపాధికి మూలమగుచున్నది. కానిబీజము యొక్క ప్రథమోపాధియెట్లు గలిగినదోయని విచారిస్తే మూలము తెలియదములేదు. అయినా బీజవృక్షోపాధికి స్థానముగా ఉన్నభూమి, బీజవృక్షములుపుట్టినా, చచ్చినా దానివిధానము తెలియకయుండును. అదేవిధముగా ఎరుక మూలములేక తనంతటతానుపుట్టి శరీరోపాధికి మూలమగును. శరీరము ఎరుక ఉపాధికి మూలమగును. ప్రథమమున ఎరుకయొక్క ఉపాధి ఎట్లుగలిగినదోయని విచారిస్తే మూలము తెలియదములేదు. ఎరుకయొక్క ఉత్పత్తి, స్థితి, లయ, విస్తీర్ణ, ఆకర్షణ, పుట్టుక, చావులు, పరిపూర్ణము తెలుసుకొనదని నిర్ణయము.

131 శి॥ కలయందు సింహమును జూచిన ఏనుగు ఎట్లు నశించును?
గు॥ నేను చచ్చిపోతూయున్నానని గుర్తులేకుండా కలయందు సింహమును జూచిన ఏనుగు నశించును.

శి॥ పరిపూర్ణపరబయలును ఎరుకను గురుమూర్తి నిర్ణయించగా ఎరుక ఎట్లులేకపోవును?
గు॥ పరిపూర్ణబయలునందు ఎరుకనిలచియుండుటకు ఏలాటి స్థానములేనందున ఎరుకతనయందే తాను లేకపోవును.

132వ కందార్థము:- శి॥ నేనెవ్వడనను జీవుడు నేనేనేనను శివుడు అని అనగానేమి?
గు॥ శివుడు (ఈశ్వరుడు)యనగా మాయయగు సత్వగుణమునందలిచేతన ప్రతిబింబము చేతనము - మాయ ఈమూడుకలిసి శివుడు అనగా ఈశ్వరుడు అనబడును. శివుడు సర్వజ్ఞుడు - వరములు ఇచ్చువాడు.

జీవుడు అనగా అవిద్యయందలిరజోగుణము, అందలి ప్రతిబింబము చేతనము - అవిద్య ఈమూడుగూడి జీవుడు అని అనబడును. అని ఈప్రకారము అద్వైతులు - ద్వైతులు - విశిష్టాద్వైతులు బేధాబేధములు కల్పించినారు. ఆత్మతన ఏకస్థితినుండి అనేకముగా మార్పుచెంది, జీవేశ్వరజగత్తుగా మాయారూపము - మరుపురూపము జెంది శివుడుగా జీవుడుగా నిర్ణయించుకొని, ఆఎరుకనే మార్పుచెంది నేనెవ్వడను - నేనెవ్వడను అని ఆఎరుక దేవులాటబెట్టి తికమకచేసినది. పరిపూర్ణగురువులు ఈశివుడు - జీవుడు రెండూఏకమే వేరుకావు. వీటికంటే ముందే అచలపరిపూర్ణపరబ్రహ్మము నిండినిబిడీకృతమైయున్నది. కాని ఈఎరుక, ఎరుకచే పరిణామముపొందినపుడు (ఈశ్వర) జీవజగత్తులకు పరిపూర్ణ పరబయలులో మూలముగాని - స్థానముగాని లేవు అని పరిపూర్ణగురువులు దృఢపరచిరి.

133. శి॥ రెండు ఒకటిగా యుండునది ఏమైయుండును?
గు॥ కాళ్ళు రెండుగా యున్నను నడక ఒకటిగానే యుండును. పెదవులు రెండుగా యున్నను మాట ఒకటిగానే యుండును. చెవులు రెండుగా యున్నను వినికిడి ఒకటిగానే యుండును. ఆ పద్ధతిగానే నేత్రములు రెండుగా యున్నను దృష్టి యొకటిగానేయుండును. కనుక ఒక రెంటిలో ద్వంద్వైక్యఏకమని నిర్ణయము.

శి॥ ఒకటిగాయున్న చూపులో ఎరుపు, తెలుపు, నలుపు, సునీలము యను నాలుగు

రంగులు, దాని అగ్ర భాగమునందు రంధ్రము, ఆ రంధ్రమే ఎరుకయనుగురుతు యుండుచోటు యనగా నేమి?

గు॥ ఆకాశాధికమగు ఎరుక పురుషుని తను చతుష్టయము ఎరుపు స్థూల శరీరము, తెలుపు సూక్ష్మ శరీరము, నలుపు కారణ శరీరము, సునీలము మహాకారణశరీరము, ఈ మహాకారణ శరీరమే ఎరుక యుండుస్థానము, అగ్రభాగమని నిర్ణయము.

శి॥ గురుబోధయను పద్ధతిలో శరీరమను వృక్షమును, దాని అగ్రభాగమునందలి గుర్తును రెంటిని మలచి కొట్టుట ఎట్లు?

గు॥ పరిపూర్ణ బోధయందు, అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్యమునకు, ఎరుకకు ఏలాంటి సంబంధము లేదని, వస్తు నిశ్చయముగా నిర్ణయించి యున్నది. కనుక ఆ విధానము గురుమూర్తి చేత, తెలుసుకొని, కర్తృత్వరహితముగా, కర్మ ఆచరించినచో ఎరుక వృక్షము లేక పోవును.

134 శి॥ ఎరుక తన స్థితిని తాను తెలుసుకొని సిగ్గు చెందుటకు కారణమేమైయుండును?

గు॥ శరీరముచేత యొనర్చిన కర్మము వల్ల స్వర్గసౌఖ్యములు పొందగలనను నిర్ణయము, ప్రజ్ఞానంబ్రహ్మ, అహంబ్రహ్మాస్మి, తత్వమసి బ్రహ్మ అయమాత్మ బ్రహ్మ, వార్తీక పద్ధతిగాతాను బ్రహ్మమునను నిర్ణయము పరబయలునందు తనకు మూలముగాని, స్థానముగాని లేనందున తానే లేక పోవును. కనుక తాను పూర్వము నిర్ణయించుకున్న పదవులు తలంచుకొని సిగ్గుజెందును.

138 శి॥ ఎరుక విషయము వినక, చూడక, ఎట్లు విడువవలయును?

గు॥ సత్తు, చిత్తు, ఆనంద స్వరూపలక్షణంబులు, బట్టబయలు, కేవలాత్మయని, నిర్ణయ వాక్యంబులు, ఎరుక నిర్ణయములు, భ్రాంతి జన్యంబులు, కనుక వాటిని సత్యమని, నమ్మి వినక, చూడక విడిచిపెట్టవలెను.

144 శి॥ పరిపూర్ణ పరబాహ్యమును దర్శించిన ఎరుక, దాని నిర్ణయ విశ్వము లేక ఎట్లు పోవును?

గు॥ పరిపూర్ణ పర బయలుకు ఎరుకకు ఎలాంటి కలయిక లేనందున ఎరుక శూన్యమగును. దానితోపాటు, ఎరుక నిర్మిత విశ్వమంతయు శూన్యమగును.

శి॥ ఎరుక ఉండగనే ఎరుక, దానిచే నిర్ణయించిన విశ్వములేక పోవుట చూచి,

ఎరుకకు చిత్రముగా ఎందుకు తోచును?

గు॥ మంత్ర శాస్త్రములందును, యోగ శాస్త్రములందును, ఉపనిషత్ భాష్యములందును, నాలుగు మహావాక్యములందును, వార్తీక పద్ధతియందును, ఎరకయే పూర్ణబ్రహ్మమని, నిర్ణయించియున్నందున నమ్మియున్న నిర్ణయమునకు మూలము లేనందున తాను నమ్మియున్న బ్రాహ్మీస్థితి భ్రాంతియని తెలియటముచిత్రమని నిర్ణయము.

145 శి॥ అచల పరిపూర్ణ పరబయలు, తెలియని భక్తులనుండి, బ్రహ్మవేత్తల వరకు యున్న వారి విధము ఏమగును?

గు॥ వారు యొనర్చిన కర్మ ఫలానుసారమున, జన్మాదులు పొందుదురు. జన్మరహితపద్ధతి వారికి, కలలోని వార్తగా యుండును.

146 శి॥ విత్తనముఎరుకను సాక్షియని ద్రుష్టయని యనుటకు కారణమేమైయుండును.

గు॥ శృతి : ద్రష్టా దృశ్యవత్ద్భుంద్వో దృశ్యాభానే విముచ్యతే. సా:61 నారాయణోపనిషత్తు ద్రష్ట యనగా చూచువాడు, దృశ్యవశ్యుడగుచున్నాడు కనుక బద్ధుడగుచున్నాడు. దృశ్యములేనప్పుడు ముక్తుడగుచున్నాడు. కనుక బీజమగు ఎరుక వార్తీక నిర్ణయ బ్రహ్మము వరకు చూచును కనుక ఎరుకను ద్రష్ఠయనబడును.

ప్రత్యగాత్మయగు తనను బ్రహ్మముగా నిశ్చయించుకొని సమస్తమునకు సాక్షిననును. కనుక ఎరుకను సాక్షియనబడును.

150 శి॥ నిత్యానిత్యములనే నిర్ణయము తెలియక నిత్యుడైయుండేటి యునికి ఏ బోధ వల్ల కలుగును?

గు॥ బ్రహ్మ భ్రాంతి గల మత ప్రబోధలయందు, బ్రహ్మసత్యము, ప్రకృతి అసత్యమని, నిర్ణయము ఉన్నందున మాయ యగు ప్రకృతి నేను కాను, సత్యమగు బ్రహ్మమును నేనుయని, నిర్ణయముగా యుండును. ఆ బ్రహ్మమునకు అచల పరిపూర్ణ పరబయలుయందు, మూలముగాని, స్థానముగాని, లేనందున శూన్యమై లేకపోవును. కనుక ఈ పద్ధతి వలన తాను నిత్యుడైయుండె ఉనికి తెలియదు. మత ప్రమేయము లేని వేద వేదాంత సిద్ధాంత పద్ధతులను అచల పరిపూర్ణ ప్రబోధవల్ల నే నిత్యుడైయుండేటి, నిజ పద్ధతి తెలియగలదు.

152 శి॥ సద్గురు బోధ పద్ధతిగా, తెలుసుకోవలయుననే నిర్ణయము ఎందులకు?

గు॥ భక్తి జ్ఞాన తత్వము ముముక్షుత్వ పద్ధతులుగల మతవాదులు ఒకరి పద్ధతి,

మరియొకరు అపవాదము యొనర్చుకొనుచున్నారు. సిద్ధాంత పద్ధతి తెలిసిన అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్య నిర్మిత ప్రబోధకులగు సద్గురువులు ఏ ప్రబోధలను అపవాదమొనర్చక, ఉన్నది యున్నట్లు లేనిది లేనట్లు ప్రబోధించెదరు. కనుక జనన మరణమునకు ప్రయత్నించు స్త్రీ పురుషులు పరిపూర్ణ ప్రబోధ సద్గురువుచే వస్తునిశ్చయముగా తెలుసుకోవలయునని సాంప్రదాయక సిద్ధాంతము.

వేదములయందు వేద శిరస్సులగు, వేద, వేదాంతములను ఉపనిషత్తులయందు నిర్ణయించిన పదవులకు హద్దులు, నిర్ణయించుకొని మతకర్తలు కర్మ, భక్తి,జ్ఞాన, వైరాగ్య, తత్వముముక్షుత్వ పద్ధతులు, నిర్ణయించి మానవులను భ్రాంతి పద్ధతులయందు ప్రవర్తింపజేయుచున్నందున, జనన మరణ రహితమునకు నిర్ణయించిన సిద్ధాంత పద్ధతి, వారికి తెలియదని నిర్ణయము.

శి॥ వాని నిర్ణయంబులు కట్టిపెట్టుట ఎట్లు?

గు॥ ఎరుక నిర్మిత శబ్ద ప్రపంచమునందలి నిర్ణయంబులు, మతకర్తలు, ఒకరి నిర్ణయంబులు మరియొకరు అపవాదమొనర్చుకున్నారు. అయినానవి, శూన్యమగు ఎరుక నిర్ణయములే కనుక జన్మరహితము వారికి కలలోని వార్తగా యుండును. నీవు ఆ పద్ధతిగా యొనర్చక జనన మరణములు లేక జనన మరణములు కలిగి ఉన్న యెరుకను తెలియక స్థిరముగా యున్న అచలపరిపూర్ణ పరబయలును, తెలుసుకొని లేనట్టి నిన్ను నీకు తెలియునట్టి, ఇహపరాదులను కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణగా విడిచిపెట్టుము. స్థిరముగా యున్న అచలపరిపూర్ణపర బాహ్యమును తెలసుకొనక కర్మ సన్యాసముగాను, మరియు కర్మ ఫలత్యాగముగాను, కర్మ, భక్తి, జ్ఞానపద్ధతులు, విడిచినచో ఎరుక నిర్మిత అనేక జన్మంబులు కలుగును. కనుక అచల పరిపూర్ణపరబయలుయొక్క నిర్ణయము తెలిసిన వారికే జనన మరణ రహితము అవలీలగా సిద్ధించును.

175 శి॥ ఈ కందార్ధ భావము ప్రశ్నోత్తరములుగా నున్నది.

గు॥ ఓ శిష్యుడా! పరులనియు, నేననియు, ఎరుగక నిండియున్నది యేది? తెలుపుము?

శి॥ అచల పరిపూర్ణ పరబయలు అదే

గు॥ నేనని పరులని తెలసుకొనెడి, నీవెవరు?

శి॥ లేని ఎరుకను

గు॥ ఉన్నావు కదా?

శి॥ ఉంటే లేనని యనుకొనుము.

గు॥ నీవు లేకపోయినా, నేను వుంటిని గదా?

శి॥ నిన్ను నీవు నీ మనంబున లేనని యనుకొనుము.

గు॥ ఈ లేనెరుక ఈ రీతిగా లేకపోయిన వెనుక, అచల పరిపూర్ణ పరబయలు ఉందును గదా?

శి॥ అదియున్నదని, లేదని, ఎట్లు నెరుగ గలము? యెరుగునట్టి ఎరుక లేదని నిర్ణయము. ఈ విధముగా సద్గురువు సచ్ఛిశ్యుని ప్రశ్నించుటకు కారణమేమనగా లేనే లేనని నేను లేకపోయిన వెనుక, తానుందునని శిష్యుడు అని యున్నాడు. ఆ గుర్తుపోవుటకు శక్తి ద్వయనిరాసకంబైన శుద్ధ నిర్గుణతత్వ అచలపరిపూర్ణ ప్రబోధ బోదించి ఆ గుర్తు ఎగిరిపోయినది, లేనిది తెలుసుకొనుటకు శిష్యుదుని పరీక్షించినాదని భావము.

176 శి॥ ఉన్నది ఉన్నట్లు యదార్థము తెలిసిన వారి, మనస్సునకు మరియొక విధముగా తోచుటకు, కారణమేమైయుండును?

గు॥ ఆనందములు అష్ట విధములు.

1. బ్రహ్మానందము 2. వాసనానందము 3. విషయానందము 4. ముఖ్యానందము 5. ఆత్మానందము 6. అద్వయానందము 7. నిజానందము 8. విద్యానందము

1. బ్రహ్మానందము సుషుప్తియందు, స్వజాతీయ విజాతీయ స్వగత బేధరహితముగా జ్ఞానము వెలుంగుచుందుట బ్రహ్మానందమనబడును.

2. నిద్ర గడిచిన క్షణమే వృత్తి తోచుట వాసనానందమనబడును.

3. స్రక్చందనా భరణ వసన వనితాది భోగములచే గలిగిన సుఖము విషయానందమనబడును.

4. ద్రవ్యాది సమస్త వస్తువులు, లభించినపుడు, తొలగినపుడు సుఖదుఃఖములు లేక ఉందుట ముఖ్యానందమనబడును.

5. వనితాది విషయాభిలాషయందు తోచు ప్రవృత్తులే ఆత్మానందమనబడును.

6. ఆ బ్రహ్మము సత్యము, నామరూపాత్మక ప్రపంచము అసత్యమని తోచుట

అద్వయానందమనబడును.

7. ఆ యోగాభ్యాసముచేత, మనోలయమగుట, నిజానందమనంబడును.

8. తత్వమస్యాది, వాచ్యార్థ విచారణ జనిత, పరోక్ష జ్ఞానము, విద్యానందమనంబడును. వాసనానందము, విషయానందము, ఆత్మానందము, ఈ మూడు దక్క తక్కిన ఐదున్ను మోక్షప్రదంబని, నిర్ణయము వున్నందున, నవి భ్రాంతిజన్యంబులని యదార్థమును చెప్పినప్పటికి అయానందానుభవంబులు, నాకు లేకపోయేనని మనస్సునకు మరియొకవిధముగా తోచవచ్చును. అట్టి నిష్ఠూరములు నాకెందులకు? నీవు చక్కగా విచారించిన పిదప నీకు అనుకూలమైన మార్గము అనుసరింపుమని భావము నిర్ణయము.

186 శి॥ త్రివిధ ప్రసాదములనగా ఏవి?

గు॥ భవనాశస్థితులు లేని పద్ధతి తెలియుట కొరకు శిష్యుడు శరణుజొచ్చియున్నాడు. కనుక పుట్టుట లేకపోవుటకు పరిపూర్ణ దర్శనమును, మరణములేకపోవుటకు ఎరుక నిర్ణయమును, తిరిగి పుట్టుక లేకపోవుటకు ఎరుకవిడిచే విధానము కనుక పరిపూర్ణ దర్శనము, ఎరుక నిర్ణయము. ఎరుకను విడిచే విధానము త్రివిధ ప్రసాదములని,నిర్ణయము ఈ త్రివిధ ప్రసాదములు సద్గురువు కృప వలన తెలుసుకొని పుట్టుచావులు లేని పద్ధతి వినవలెను.

శి॥ తిరిగి జన్మకురాని పద్ధతి తెలియడము ఎట్లు?

గు॥ కర్మమున బుట్టు జంతువు అను న్యాయమున, తిరిగి జన్మ కలుగుటకు, కర్మనే కారణము కనుక, పరిపూర్ణ పరబయలును, ఎరుకను సద్గురు కరుణచే తెలిసి, కర్మ సన్యాసము, కర్మఫల త్యాగముగా గాక కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణగా కర్మ యొనర్చినచో తిరిగి జన్మకు రాని పద్ధతి తనకు తెలియగలదు. అనగా ఎరుకలేక సేవించదగునని నిర్ణయము.

శి॥ పరిపూర్ణ బోధపద్ధతి నెరింగిన వానితో సమానులు భూమియందు యెవ్వరును ఎందుకు లేరు?

గు॥ బ్రహ్మ, విష్ణు,ఈశ్వరులగు త్రిమూర్తులు తమ యోగబలముచే సత్యలోక, కైలాస, వైకుంఠముల వరకు వెళ్ళిరి. సనకసనందనాదులు జ్ఞానపద్ధతిలో, అధిష్టాన చైతన్య బ్రహ్మమగు ఎరుక మూలము వరకు వెళ్ళి అచట ఆగిరి. సద్గురు కరుణవల్ల

అచలపరిపూర్ణ పరబయలును దర్శించిన స్వచ్ఛందులు, జన్మ రహిత పద్ధతిగా లేకపోవుదురు. కనుక వీరితో సమానులు వీరేగాని, ఇతరులుగాబోరని నిర్ణయము.

188 శి॥ సంతుయనగా నేమి? మంత్రతంత్రములనగా యెటువంటివి?

గు॥ పుత్ర పౌత్ర పారంపర్యాని మరియు కులము వాన్ని సంతుయని చెప్పబడును. బ్రాహ్మణ వర్గమునందలి నిర్ణయమేమనగా,భార్యా భర్తలు బ్రాహ్మణులుగా యున్నను, వారు కనిన సంతానమునకు, వడుగుచేయనిది బంతిలో భోజనముపెట్టరు. ఎందుకనగా పూర్వజన్మము, నందు ఏ కులముయందు ఉన్నవాడో కర్మవశాత్తు మన గర్భమందు జన్మించినాడు. కనుక ఉపనయనావాది కర్మలచే శుద్ధి చేసి తమసంతుగా చేసికొనియెదరు. ఉపనయనాది సంస్కారము లేనపుడు తమ సంతుయనబడదు. ఉపనయనాది సంస్కారమునకు మంత్రము యుండవలెను. ఇహపరరూప ఉభయార్ధసాధకమైన, ఉపాయమగు తంత్రము (యజ్ఞోపవీతము) యుండవలెను. ఈ రెంటిలో ఒకటియుండి, ఒకటి లేక పోయిన వంశీకుడని చెప్పుటకు వీలులేదు. కనుక గాయత్రీ మంత్రమును, యజ్ఞోపవీతమగు తంత్రమును, రెండుయున్న వారే ఇహపరాధి సకల కార్యములు జరుపుదురు. అయినా గాయత్రీ మంత్రము యందలి రహస్యము, యజ్ఞోపవీతమునందలి తంత్రము యొక్క రహస్యము, సద్గురు మూర్తి వలన తెలుసుకొని ఇహపరాధి కార్యములు, జరిపించిన ఫలవంతములగును. వాటి రహస్యము తెలియక గాయత్రీ మంత్రమును యజ్ఞోపవీతమగు తంత్రమునుధరించి ఏకార్యము జరిపించినను, నిష్ఫలములేయగునని నిర్ణయము.

195 శి॥ కర్మ, భక్తి, జ్ఞాన యోగ పద్ధతుల యందు ప్రీతి గల భక్తులకు పరిపూర్ణబోధ ఎట్లు చేయవలయును?

గు॥ కర్మయందు ప్రీతిగల వారలకు కర్మ పద్ధతియందే పరిపూర్ణ ప్రబోధ ప్రబోధించవలెయును. భక్తి యందు ప్రీతి గల వారికి భక్తి పద్ధతియందే పరిపూర్ణ ప్రబోధ బోధించవలయును. అదే పద్ధతిగా వారి వారి ఆశయము ననుసరించి, పరిపూర్ణ ప్రబోధ చేయునట్టి గురువులే సద్గురు సార్వభౌములని నిర్ణయము.

197 శి॥ విననేర్పు యనగా నేమి? చెప్పనేర్పు యనగా ఎటువంటిది?

గు॥ శ్రోత్రము శబ్దము వినును. త్వక్కు స్పర్శతెలియును. చక్షువు రూపము తెలియును.

జిహ్వా, రసము తెలియును. ఘ్రాణము గంధము తెలియును. వీటికి ఆశ్రయము సంకల్పరూపమగు మనస్సు, నిశ్చయ పద్ధతి గల బుద్ధి, మరియు జ్ఞానము ఎరుక రూప పరిణామములే కనుక ఎరుక రహిత పద్ధతియందు శక్తి ద్వయ నిరాసకంబైన శుద్ధ నిర్గుణ తత్వ అచల పరిపూర్ణ ప్రబోధ విననేర్పు శిష్యునికి యుండవలెను. స్థూల సూక్ష్మ కారణ మహాకరణ శరీరములు లేక కైవల్య శరీర పద్ధతిగా క్షరాక్షర స్పర్శలు లేక, పురుషోత్తమ నిర్ణయ నేర్పు కలిగి, సద్గురు సార్వభౌముడు, అచల పరిపూర్ణ ప్రబోధ బోధించవలెను. ఈ పద్ధతి విని, చెప్పనేర్పు, గలవారికే, ఈబోధ విని ధర్మమర్మములు తెలియును. జనన మరణములు అవలీలగా తొలగును. ఈ పద్ధతి తెలియక, పరిపూర్ణ బోధ విన్నను, ఇతరులకు చెప్పినను కోతికి కొబ్బరికాయ దొరకిన పద్ధతియని నిర్ణయము.

199 శి॥ భార్య భర్తతో రతి కోరడము ఎందుకు?

గు॥ అగ్నిసాక్షిగా వివాహమాడిన భర్తతో రతి సలిపి, సంతానము కనిన స్త్రీ, వంశాభివృద్ధి యొనర్చిన మాతృదేవి యగును. గృహలక్ష్మియని కీర్తింపబడును. కనుక రతి కొరకు భార్యభర్తకు సేవ చేయును.

శి॥ పరిపూర్ణ స్థితి కుదురుట కొరకు, సచ్ఛిశ్యుడు సద్గురునకు చతుర్విధ శుశ్రూషలు ఎట్లు యొనర్చవలెను?

గు॥ త్రికరణశుద్ధి ఆచరణ, ఆత్మ, అంగ స్థాన, భావ శుశ్రూషలవల్ల, గురుమూర్తికి దయ కలిగి పరిపూర్ణ బోధ స్థితి కలిగించగలడు. అందువల్ల శిష్యునికి ప్రపంచమున కీర్తి, పారమార్థమున జననమరణ రహిత పద్ధతి కలుగును. కనుక సచ్ఛిశ్యుడు సద్గురుమూర్తి నిర్ణయానుసారము చతుర్విధ శుశ్రూషలు త్రికరణశుద్ధి ప్రవర్తన సంతోషముతో యొనర్చవలెను.

శి॥ పెద్ద తనమున కీడు అధికమగుట ఎట్లు? చిన్నతనమున మేలు కలుగుట ఎట్లు?

గు॥ దుర్యోధనుడు పెద్ద తనమున పాండవులను అజ్ఞాతవాసము పంపి, తాను వంశముతో నశించినాడు. శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ అర్జుననకు రథసారధ్యము చేసి జగత్ పూజ్యుడైనాడు. కనుక పెద్ద తనమున చేటు పెంపగును. చిన్నతనమున

పూజనీయులగుదురని నిర్ణయము. ఉదా : ఏనుగు, చీమ.

202 శి॥ సామర్థ్యముతో ప్రవర్తించు ఆడబిడ్డను, పుట్టింటి వారు తిట్టి కొట్టక పోవడము, అత్తవారు తిట్టి కొట్టడమునకు కారణమేమైయుండెను.

గు॥ ఆడుబిడ్డకు యుక్తవయసు రావడముతోటే, ఆమెను తగువైన వరునకు ఇచ్చి కన్యాధానము చేసి, తల్లిదండ్రులు ఆమెపైన గల కర్తృత్వము వదులుకొంటుయున్నారు. అప్పట్లో ఆ బిడ్డకుఅత్తగారే తల్లి, మామ గారే తండ్రి, భర్తనే దైవమని నిర్ణయించుకొని ప్రవర్తించినయెడల అది పుట్టిల్లే యగును. అత్తవారి ఇల్లుయనునది యుండదు. అందువలన తనను తిట్టేవారు, కొట్టేవారు యుండరు. పుట్టిల్లుగా యొనర్చుకోలేక , నేను వచ్చినది అత్తవారిల్లు, నేను పుట్టిన తల్లిగారి ఇల్లు వేరుగాయున్నదని, బేధభావముతో ప్రవర్తించిన తిట్టేవారు, కొట్టేవారు యుందురు. అదే పద్ధతిగా శిష్యుడు వసుధైక కుటుంబముగా బ్రహ్మాండమే తన గృహముగా, మానవలోక కల్యాణాస్పదమైన,మానవ సౌభ్రాతృత్వము, అన్యోన్య సహకారము, ఐహికాముష్మిక పురోభివృద్ధిగా ప్రవర్తించని, శిష్యుని లోకులందరు తిట్టెదరు. చేతులకొద్ది కొట్టెదరని నిర్ణయము.

209 శి॥ మనసైనవాను ద్రష్టవ్యమ్ బుద్ధిగ్రాహ్యమతీంద్రియమ్, బ్రహ్మతత్వము బుద్ధిగ్రాహ్యమనుటను శృతిస్మృతులు నిర్ధారణ చేసినవి. అందు దోషమేమి?

గు॥ మనసైవాను ద్రష్టవ్యమ్ బుద్ధిగ్రాహ్యమంతీంద్రియమ్ అని నిర్ధారణ చేసినవి. కాని తైత్తరియోపనిషత్తుయందు

శృ॥ యతోవాచనివర్తంతే అప్రాప్యమనసాసహ, అనగా వాక్కు మనస్సు కూడా ఆ పరిపూర్ణ పరబయలును విషయమునుగా చేసుకొనలేక వెనుకకు మరలును. అని దాని అర్ధము. ఈ శృతిని బట్టి పరిపూర్ణ పరబాహ్యము, మనస్సునకు విషయము కాదనుట సుస్పష్టము. అందుచే శృ॥ మనసైవాను ద్రష్టవ్యమ్ బుద్ధి గ్రాహ్యమతీంద్రియమ్ అనునది ఈ శృతికి విరుద్ధమగును. అంతేకాదు యుక్తికి కూడా అది విరుద్ధమే.

అంతఃకరణము బ్రహ్మ విషయమున జడము. జడమునకు చైతన్యము విషయముకాదు.కావున బ్రహ్మము బుద్ధిగ్రాహ్యమనుటలో వ్యాఘాత దోషము కలుగును. ఆ దోషము పట్టకుండుటకు అంతఃకరణము ద్వారా ఆత్మజ్ఞానము, ఆత్మకే కలుగునని చెప్పినచో ఆత్మాశ్రయ దోషము కలుగును.

అద్దమునందు తన ముఖము తాను చూచునట్లు అంతఃకరణము ద్వారా ఆత్మ ఆత్మను చూచును అని చెప్పవచ్చును. కాని అద్దములో తాను తన ముఖమును చూచుట వాస్తవము కాదు. అచ్చట బింబము ప్రతిబింబము చూచును. బింబము చూచుట లేదు, కావున అంతఃకరణము ద్వారా ఆత్మజ్ఞానము ఆత్మకు కలుగును.

ఆత్మ, అంతఃకరణము, ఒకరినొకరు తెలిసికొనగలరని చెప్పినచో అన్యోన్యాశ్రయ దోషము కలుగును. ఈ దోషమును పరిహరించుటకు ఆత్మ అంతఃకరణములకు మధ్య చిదాబాసమను, మూడవదానిని అంగీకరించినచో చక్రక దోషము పట్టును.

చిదాభాసము తన ఆస్తిత్వమునకు, అంతఃకరణము నపేక్షించును.

అంతఃకరణము స్వాధిష్టానమగు కూటస్థుని ఆపేక్షించును. కూటస్థుడు తన ప్రకాశమునకు చిదాభాసమునపేక్షించును. ఇట్లు చిదాభాసము అంతఃకరణమును అంతఃకరణము కూటస్థుని, కూటస్థుడు చిదాభాసమును అపేక్షించుటలో చక్రకదోషము కలుగును.

దీనిని నివారించుటకు ప్రయత్నించిన అనవస్థా దోషము పట్టును. కావున బుద్ధి గ్రాహ్యమనునది యుక్తికి విరుద్ధమగుచున్నది. కనుక తనకంటే వేరుగా నున్నట్లు తెలియుచున్న అచలపరిపూర్ణపరబయలు తెలియుటకు సద్గురు కరుణనే ముఖ్యము.

210 శి॥ ఎరుక, ఎరుగనని చెప్పునది ఏది?

గు॥ పంచతన్మాత్ర స్వరూప స్వభావములు లేనిది అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్యము కనుక పరిపూర్ణ పరబయలును నేను ఎరుగనని చెప్పును.

శి॥ ఎరిగెదనని, తనను పరులను ఎరిగి ఎట్లు చెప్పును?

గు॥ పిండము, బ్రహ్మాండము, జీవుడు, ఈశ్వరుడు, కూడియున్న ప్రత్యక్ష పూర్ణము తన స్వరూపమే కనుక తనను పరులను నేనుఎరుగుదునని చెప్పును.

శి॥ అట్లు ఎరుగను, ఇట్లు ఎరుగుదును అని చెప్పు ఎరుకను ఉపనిషత్తులయందు ప్రసిద్ధముగా ఎట్లు సిద్ధాంతము చేసియున్నారు?

గు॥ మహావాక్యముల, నిర్ణయానుసారము, శ్రవణాదులు యొనర్చి, వార్తీక నిర్ణయానుసారము, శ్రవణాదులు నిరసించగా సర్వం బ్రహ్మమేయని, ఉపనిషత్తులయందు ప్రసిద్ధముగా నున్నది.

శి॥ ఎరుక కూకటివ్రేళ్ళు ఎరిగి త్రవ్వేదెట్లు?

గు॥ అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్యామునందు, ఎరుకకు మూలముగాని, నిలిచేందుకు స్థానముగాని, లేదని గురుమూర్తితో తెలుసుకొని కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణయొనర్చినచో ఎరుక తనంతట తానే లేకపోవును.

217 శి॥ తనను తాను ఎరుగక, ఇతరులను యెరుగక యున్నవాడు తిరిగి జన్మాదులకు ఎట్లు వచ్చును?

గు॥ ఎరుకనగా ఎరిగేటిది, మరుపు అనగా ఎరుక తనను మరచుట అను న్యాయమున మరుపు యనగా శాంభవీ ముద్రయందు తెలియు ప్రకాశము సకల వ్యవహారంబును శూన్యముగా ఉండును. అట్టి లక్షణమున యున్నవానిని మరుపుజెందినవాడని చెప్పబడును.

2 : సుషుప్తియనగాఖేచరి ముద్రయందు తెలియ ప్రకాశము. ఇందు ఇంద్రియముల వ్యవహారముయుండదు. కనుక అది సుషుప్తియని నిర్ణయము.

3. మూర్ఛ యనగా జాగ్రదవస్థయందు సుషుప్తి యొక్క స్థితి మూర్ఛయని నిర్ణయము. ఎటులనగా జ్ఞానేంద్రియములు హృదయమునందు సహజముగానే జేరునది సుషుప్త్యావస్థ. కనుక జాగ్రదవస్థయందు సుషుప్తి పద్ధతి కలగటము మూర్ఛయని నిర్ణయము.

4. మరణమనగా స్థావర జంగమ జీవోపాధుల యందు అంత్యజన్మ మానవోపాధి కనుక, దాని మరణమే మోక్షమని నిర్ణయము. మరియు పంచప్రాణములు యేకము చేసి కుంభించి బ్రహ్మదండి ద్వారా భ్రూమధ్యమునకు తెచ్చి అచటనే నిలిపి యుండటము మరణావస్థయని నిర్ణయము.

5. సమాధియనగా సవికల్ప సమాధి, నిర్వికల్ప సమాధియని రెండు విధములు.

1. సవికల్ప సమాధి అనగా సాధన సంపన్నుడైన అధికారి, గురుముఖముంబున వేదాంత శ్రవణాదులు చేయును. తాను బ్రహ్మమేనని, భావించుట సవికల్ప సమాధి యనబడును.

2. నిర్వికల్ప సమాధి యనగా, బ్రహ్మణుడు తాను ఏ పనులు చేయుచున్నను తాను బ్రాహ్మణుడనేయని. నిశ్చయముగా యున్నట్లు తాను బ్రహ్మమేకాని, ఇతరము కాదనే నిశ్చయము నిర్వికల్ప సమాధియని నిర్ణయము.

ఈ సర్వ లక్షణములయందు , తన్నుతాను తెలుసుకోకయున్నా ఇతరము తెలుసుకోకయున్నా, వీరు తిరిగి పుట్టుచునే యుందురు. ఎట్టులనగా వీరు తెలియునట్టి సర్వము ఎరుక యొుక్క మరుపు చిత్రములే, అనగా ఎరుకకు గల మరపునందే వీరలు మగ్నతచెందుతున్నారు. కాని ఎరుక మరుపుల రహితమును వీరు తెలియడము లేదు. ఉపాధికి కారణమైన యెరుక రూపమే మరుపు. కనుక వీరలు తిరిగి పుట్టుచునే యుందురు. అచల పరిపూర్ణ పరబయలుయందు, ఎరుకకు మూలము గాని, నిలిచేందుకు స్థానముగాని, లేనేలేదని వస్తు నిశ్చయముగా తెలుసుకున్న సూరిజనులు తిరిగి పుట్టరని నిర్ణయము.

224 శి॥ శివునియందు భక్తిగల శైవమతస్థులు, శివరాత్రి వ్రతము ఉపవాసాది జాగ్రత్త క్రియలు తాము యొనర్చి పుణ్యాత్ములమని సంతోషించెందరు. శివభక్తులమని, ఆరూఢత జెందెదరు. అందువల్ల కైలాసప్రాప్తి శివుడు వారికి ప్రసాదించును.

విష్ణుయందు భక్తిగల వైష్ణవ మతస్థులు, వైకుంఠ ఏకాదశిరోజు, ఏకాదశి వ్రతము, ఉపవాసాది క్రియలు, విష్ణునామ సంకీర్తన తాము యొనర్చి పుణ్యాత్ములమని, తాము సంతోషించెదరు. విష్ణుభక్తులమని ఆరూఢతజెందెదరు. అందువల్ల విష్ణుమూర్తి సంతోషించి, వారికి వైకుంఠప్రాప్తి నిచ్చును.

అదే పద్ధతిగా గురుని యందు, భక్తి గల గురుభక్తుడు,త్రికరణశుద్ధియను ప్రవర్తనయను, గురుభక్తి చతుర్విధశుశ్రూషవ్రతము, గురుసేనా, కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణ, గురునిష్ఠయను, నిర్ణయములు అనగా గురుభక్తి, గురుసేవ, గురునిష్ఠ ఆచరించినభక్తుని మెచ్చి సద్గురుడు అచల పరిపూర్ణపరబయలు మర్మము తెలియజేయునని నిర్ణయము.

246 శి॥సద్గురుడు శిష్యునికి ఏమి పనులు చెప్పును? ఆ పనులు తప్పని శిష్యుడు ఏలా నిర్ణయించును?

గు॥ పరిపూర్ణ బోధ వినుటకు ప్రథమ సాధనము త్రికరణ శుద్ధి ప్రవర్తన, ఆత్మ, అంగ,భావ, స్థాన, శుశ్రూషలు అవసరము ఈ పద్ధతి స్థిరపడిన వారికే పరిపూర్ణ బోధ చెప్పవలయును. ఈ నిర్ణయము స్థిరపడని వారికి పరిపూర్ణ బోధ చెప్పగూడదని సిద్ధాంతము. కనుక త్రికరణ శుద్ధి ప్రవర్తన ఆత్మ, అంగ, భావశుశ్రూష ప్రవర్తన పనులు ముందు ప్రబోధించి చేయించవలెయును. మీరుబోధించు త్రికరణశుద్ధి, ఆత్మఅంగ భావ శుశ్రూష పద్ధతి ప్రకృతి జన్యము కనుక ఆ పద్ధతి తప్పు. అయినా

పరిపూర్ణ పరబయలు ఏదో అది నాకు, ముందుగా తెలియజేయండి, తదుపరి మీరు నిర్ణయించిన, పనులు, ఆచరించెదనని వాదించు శిష్యునికి, త్రికరణశుద్ధి చతుర్విధ శుశ్రూషలు అలవడునంతవరకు పరిపూర్ణ సూచన, చేయకూడదని నిర్ణయము.

247 శి॥ శుశ్రూషగా చతుష్టయము యొనర్చు విధానమెట్లు?

గు॥ ఇతర విధములగు శాస్త్ర విజ్ఞానములెన్ని యున్నా గురు నిర్ణయాత్మక జ్ఞానమునకు సరిపోవు. అది కేవలము గురుగోప్యముగా నున్నది. ఆత్మయను రత్నము దేని నుండి చేజిక్కునో,వేదాంత సిద్ధాంతమునందు, ఏది ప్రౌఢముగా వర్ణింపబడియున్నదో, దేని ప్రఖ్యాతి ప్రపంచమందంతటా, యింద్రియములు,విషయ గ్రహణ గావింప సమర్థవంతములగు చున్నవో, దేని ద్వారా అచల పరిపూర్ణ పరబయలు, గుర్తింపశక్యమగునో అది ఆత్మజ్ఞానమని నిర్ణయము. ఇట్టి ఆత్మ జ్ఞానము పొందుటకు, ఆత్మ అంగస్థాన భావ శుశ్రూషలు, లోలత గావించుకొనువారు, పరిపూర్ణ బోధకు ముఖ్యాధికారులు. వారే లక్షణయుతులు.

ఈ ఆత్మజ్ఞానమనే, నేత్రమునకు గురుమూర్తి అనుగ్రహము వలన పరిపూర్ణ బోధయనే కాటుక లభించిన యెడల, ఆత్మ యొక్క ఆస్తిక, నాస్తిక, పద్ధతి లభించును. అనగా పరిపూర్ణమున్నది, ఎరుక లేనిది అని తెలుసుకున్న తెలివి నశించును.

258 శి॥ సద్గురు నిదర్శనము విశ్వేశ్వరుని దర్శనముగా భావించుటకు కారణమేమై యుండును?

గు॥ అనంతకోటి బ్రహ్మాండములను, నిర్మించిన వాడు ఆది పురుషుడు. అతనికే సృష్టి కారకుడనియు,బ్రహ్మయనియు చెప్పుచున్నారు. ప్రపంచములో సృష్టించిన వానిని పోషించినవాడు. విష్ణువనబడుచున్నాడు. సంహారకారకుడు, రుద్రుడనబడుచున్నాడు. అనగా దుఃఖములు నశింపజేయువాడు రుద్రుడనబడుచున్నాడని అర్థము.

పరమ శివుడు దాక్షాయణీదేవిని, వివాహమాడి ధర్మశాస్త్ర సమ్మతముగా, గృహస్థు ధర్మమును చక్కగా నిర్వర్తించెను. అతడు అంతటికి ప్రభువు కనుక ఈశ్వరుడని సార్థక నామధేయుడయ్యెను. అందువలన పరమేశ్వరుడని ప్రఖ్యాతి బడసెను.

ఆ కాలమున తండ్రి యవమానముచే సతీదేవి యోగాగ్నియందు శరీరమును వదలి పర్వతరాజగు, హిమవంతునికి పార్వతియై జన్మించెను.

పురహంతుడగు మహేశ్వరుడు, దక్షుని యజ్ఞము నాశనమొనర్చి, దక్షిణమూర్తి

స్వరూపమున వైరాగ్యమునొంది, జటావల్కములు ధరించినవాడై వటవృక్షమూలమున స్వస్తి కాసనమున కూర్చుండెను.

అష్టమూర్తులలో నొకటియగు మహాగ్ని హోత్రమును, నియతితో నర్చనమొనర్చెను. మహావేద, మహాబంధముల ధరించి, నిర్వాసనా మౌనముద్రధారియై, ఆ పరమశివుడు అష్టాంగ, యోగముల నొనర్చెగాని, ఆత్మస్థితి లెస్సగా నాలోచించి, అంతయు నశాశ్వతమని గుర్తించి యోగము పరబాహ్య మొక్కటి మాత్రము అంనతమై అచలమైయున్నది. అది యొక్కటియై శాశ్వతమై యున్నదని మనస్సులో తలంచి, ఈ మార్గమునంతయు స్థితికారకుడగు, విష్ణునకు ప్రబోధించి యున్నాడు. కనుక అట్టి ప్రబోధను, బోధించే గురువుల పాదతీర్థము గంగాజలమనీ వారు విశ్వేశ్వరలని నిర్ణయము.

259 శి॥ సద్గురు మూర్తి రామభద్రుండని పాదతీర్థము గోదావరియని, నిర్ణయించుటకు కారణమేమైయుండును.

గు॥ దక్షిణామూర్తియగు పరమశివుడు తెలిపిన అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్యమును, తన ఆత్మ స్థితిని గూర్చి, స్థితికారకుడగు విష్ణువు విచారించి చూడగా ఈ లోకములకు, లోకేశ్వరులకు నేను స్థితికారకుడను, వరదుడను, భక్తుల వాంఛలు నెరవేర్చువాడను. అట్లుయ్యునాఆత్మను గూర్చి విచారించగా ఇది యంతయు, అసద్రూపమనియూ, ఆవాసురమనియూ, అశాశ్వతమనియు ఏనుగు తొండమువలె జీవితము చంచలమనియు, దీని రహితమగు ఈ పూర్ణాచలమొక్కటే శాశ్వతమని తెలిసికొని పరమశివుడు తెలిపిన, అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్య నిర్ణయమే సత్యమైనదని, తిరిగి జన్మకు రానిది, ఇదే యనియు నిర్ణయించుకొని, లోక బాంధవుడగు, సూర్యునికి అచలపరిపూర్ణ ప్రబోధ బోధించినాడు. కనుక ఇట్టి పరిపూర్ణ బోధ బోధించు సద్గురువుల పాదోదకమే గోదావరియని ఆ సద్గురు మూర్తియే రామభద్రుండని, అతడుందు ప్రదేశమే శేషాచలమని, భద్రాచలమనీ, శ్రీరంగమని నిర్ణయము.

181 శి॥ పురుషుడు లేనట్టి స్త్రీని మహాసౌందర్యవతియని నిర్ణయించి తదుపరి లేదనుటకు కారణమేమైయుండును.

గు॥ వేదము అ పౌరుషేయము, కనుక వేదములను పురుషుడు లేని స్త్రీయని

నిర్ణయము. ధర్మాధర్మములు తెలియజేయునది వేదమాతగా యున్నందున వేదమాతను, మహాసౌందర్యవతియని, నిర్ణయము. ధర్మాధర్మనిర్ణయము గల శబ్ద ప్రపంచమునకు, అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్యము యందు, మూలము లేనందున మహాసౌందర్యము కలిగియున్న వేదమాతలేనిదేయని సిద్ధాంతము. కనుక ఎరుకను విడచిన శిష్యుడు యొనర్చు కర్మాచరణలు, మానవలోక కళ్యాణముగా యుండును. స్వార్థముగా యుండవని నిర్ణయము.

284 శి॥ కలయందు యొనర్చిన పనులు మేలుక జెందిన తదుపరి జ్ఞాపకమునకు వచ్చినను వాటి కర్మానుభవము ఎందుకు వుండదు?

గు॥ స్వప్నమునందు చేయుచున్న సకల కర్మలు సంకల్పరూపంబులు క్రియా పద్ధతులు గావు. కనుక క్రియానుభవము గల మేలుకయందు జ్ఞాపకమునకు వచ్చి, తెలియుచున్నను అవి లేనివేయగును.

శి॥ పరిపూర్ణ బోధ తెలుసుకున్న స్వచ్ఛందులు జాగ్రదావస్థయగు, మెలకువయందే సుఖదుఃఖములు అనుభవించుచున్నట్లు తెలియుచున్నవి గదా, అది స్వప్నమనే నిర్ణయమెట్లు సరిపోవును?

గు॥ అచల పరిపూర్ణ పరబయలునందు, ఎరుకకు, స్థానముగాని మూలముగాని లేనందున ఎరుకను కలయని చెప్పనగును. ఎరుక నిర్మితులకు ఎరుక యందు తెలియుచున్న సుఖదుఃఖానుభవము తెలియును గాని ఎరుకను విడచిన స్వచ్ఛందులకు అనగా పరిపూర్ణస్థితి గలవారికి ఎరుక యొక్క కలిమి లేములు తెలియవని భావము.

289 శి॥ ఎరుకను విడచిన ఉత్తమ పురుషుడు బాలుని రీతి,ఉన్మత్తుని రీతి,పిశాచము రీతి, జడుని రీతి ఎట్లుండును?

గు॥ చంటిపిల్లవానికి తల్లిదండ్రులు, తమ ప్రీతి కొరకు వెండి, బంగారు నగలు పెట్టుదురు. దొంగలు,నవి దోచుకొని పోవుదురు. ఈ రెండు పద్ధతులు తెలియక బాలుడు ఏ విధముగా ఉండునో ఆ పద్ధతిగా ధనమూల మిదంజగత్ అనగా జగత్తుకు మూలమగు ధనము ఉన్నను పోయినను ఉత్తమపురుషుడు బాలునివలె నుండునని నిర్ణయము.

ఉన్మత్త, స్థితి యనగా జాగ్రతవస్థయందు జరిగించు సకల

వ్యవహారములయందు స్వసంకల్పము లేక చేతనా చేతనములందు, సమాన పద్ధతిగా ప్రవర్తించుట ఉన్మత్త స్థితి యనబడును. పిశాచ పద్ధతియనగా ఎరుక మహాత్యము ఎరిగించేవారలను నిరసించు దురు. కనుక, పిశాచము రీతియని నిర్ణయము.

జడపద్ధతి యనగా జనన మరణ ప్రవాహమునందు యుండి దానితో ప్రవహించక అనగా అందులోపడి కొట్టుకపోక, పరిపూర్ణ స్థితి కలిగియుందురు. కనుక జడరూపుడని నిర్ణయము.

8-9 కందార్థము

శి॥ తప్పులను ఒప్పులుగా ఎట్లు దిద్దగలరు?

గు॥ తాను స్వయముగా రచించిన గ్రంథమునకు, తమ నిర్ణయానుసారము స్వతంత్రముగా భావార్థము వ్రాయుటయందు ఎలాంటి అభ్యంతరములు వుండవు. కాని ఇతరులు రచించిన గ్రంథమునకు భావార్థము వ్రాయుటకు, నిర్ణయించుకొనువారుతమకు ఉన్న పాండిత్య ప్రతిభ విడచి గ్రంథకర్త యొక్క నిర్ణయము ఈ దిగువ నిర్ణయానుసారము తెలుసుకొని దిద్దవలెను.

పద్యమునందలి పదభాగంబులు చరణములు విడివిడిగా యున్నను అధ్యాయములు వేరువేరుగా అనేక పద్ధతులుగా వున్ననూ గ్రంథ విషయము ప్రతిపాదించుటలో భిన్న స్వరూపమువుండదు. (జనన మరణ భ్రాంతి రహిత విషయము ప్రతిపాదించుటలో భిన్న స్వరూపము వుండదు) విషయ ప్రతిపాదనము కూడా అన్ని అధ్యాయములలో సమముగా నేయుండును. పువ్వులతో తయారు చేసిన 'మాల' వేరు చేయుటకు వీలుకాని యట్లు మరియు దాని సుగంధము అయిపోవు రీతిగా గ్రంథమునందలి వాక్యములు, పద్యములు, అధ్యాయములు వీటియందలి విషయములు గ్రంథమునకు చేసిన నామకరణము ఆ విధముగానే విడదీయరానిదిగా ఏక పద్ధతిగా నుండును. కనుక గ్రంథకర్త నిర్ణయము ముందుగా తెలుసుకొనవలెయును.

కవనమునందు ప్రాసయతి శబ్దము,గణము, భావము,యుక్తి యను షడంగములు ఉండవలెయును. అందు యే యంగములేకున్నా, కవనమునకు కొరతగా యుండునని, నిర్ణయము అయినా మానవలోక కల్యాణమగు, మానవ సౌభ్రాభృత్వమునకు, అన్యోన్య సహకారమునకు, అహికాముష్మిక పురోభివృద్ధికి

అనుకూలమగు గ్రంథరచనయందు, ప్రాసయతి శబ్దము, గణము సరిపోకున్ననూ, భావము,యుక్తి సరిపడితే చాలునని, ఘనమతిమంతుల నిర్ణయము తెలిసి ప్రాస, యతి, శబ్దము గణములను నవి తప్పుగా యున్ననూ, భావము,యుక్తి అను ఏక పద్ధతిలో తప్పులను ఒప్పులుగాచేయుడని భావము.

ఓం సద్గురు వేనమః

కందపద్యములు

కీ॥శి॥శ॥........................ మహావాక్య వార్తీక పద్దతులయందు కృషి చేయువారికి పరిపూర్ణ బోధ వినుటకు ఎందుకు తీరిక కలుగదు ?

గురు..........బ్రహ్మ సత్యం జగన్ మిద్య " మనున్యాయమున, మిథ్యా జగత్తును విడచి, సత్యబ్రహ్మమునందు, ఐక్యము పొందుటకు, మనోబ్రహ్మమునందు, ఐక్యము పొందుటకు, మనోబ్రహ్మ పాదచతుష్టయము, ఆకాశ బ్రహ్మపాద చతుష్టయము, ఆత్మ పాద చతుష్టయము, బ్రహ్మ పాదచతుష్టయము, అవాంతరవాక్య చతుష్టయము ద్వారా, చైతన్య బ్రహ్మము తనకు పరోక్షముగా ఉన్నదని నిర్ణయించి మహవాక్య నిర్ణయ లక్షణ త్రయముల ద్వారా భాగత్యాగ మొనర్చి, శ్రవణ మననాదుల ద్వారా తనకు అపరోక్షమొనర్చు కొనిన తదుపరి, వార్తీక నిర్ణయానుసారము, శ్రవణాదులు నిరసించి, తైలధారవలె ఎడతెగక బ్రహ్మముగా ఉండవలయును కనుక అయమాత్మ బ్రహ్మయను గొప్ప ప్రతిష్టకు ప్రయత్నించువారికి, భ్రాంతి రహితమగు పరిపూర్ణ బోధ వినుటకు తీరదని, నిర్ణయము ఈ వాక్యము నేను చెప్పినది తప్పనక మీ అందరు నిజమని నమ్మవలయును.

15, శి॥ ....శ్రీధర స్వాముల వారిని దాచిన ధనముగా నిర్ణయించుటకు కారణమేమై యుండును ?

గు ॥.......... స్థితి కారకుడగు విష్ణువు, తన ఉనికి విచారించి చూడగా, ఈ లోకములకు, లోకేశ్వరులకు నేను స్థితి కారకుడను, వరదుడను, భక్తులవాంఛలను నెరవేర్చు వాడను, అట్లయ్యు నా పరబాహ్యము నందు కలయిక గాని, నిలిచేందుకు స్థానము గాని, ఆత్మకులే నందున, ఏనుగు తొండమువలె నిలకడలేక ఆత్మ జనన మరణములు పొందుతున్నది. దీని రహితమునకు అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్య దర్శనము

మినహా ఇతర మార్గము లేదని నిర్ణయించి, లోక బాంధవుడగు సూర్యునికి ప్రభోదించి నందున, సూర్యుడు యాజ్ఞవల్క్యాది మహాఋషులకు ప్రభోదించి యున్నారు. కనుక క్షరాక్షరోపాధి ద్వయదోష రహిత పరమతత్వ ప్రబోదయే, జనన మరణ రహితమునకు, సరియైన మార్గమని, శ్రీధర స్వామి, శివరామ దీక్షితులకు ప్రబోధించియున్నాడు. కనుక జనన మరణ భ్రాంతి రహితమునకు క్షరాక్షరోపాధి ద్వయదోషరహిత ప్రబోధయే దాచి ఉంచిన ధనమని నిర్ణయము.

30., శి॥ ....ఇతరపద్దతులకు ఆశ పడకపోవుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥...........దర్లభమైన మాసవోపాధికి వచ్చి జనన మరణ రహితమునకు సద్గురుమూర్తి అనుగ్రహము వలన అతిదుర్లభమైన క్షరాక్ష రోపాధి ద్వయదోష రహిత, పరిపూర్ణ ప్రబోధ తెలుసుకొని మానవ జన్మఫలము పొందినవారికి ఇతర ఫలాపేక్షలేవీ యుండవని భావము.

33 శి॥.........నరస్వప్నమునకు-సురస్వప్నమునకు బేధము యేమైయుండును ?

గు॥...............అచల పరిపూర్ణ పరబయలు కన్న, ఇతరము ఇంకొకటి కలదని విశ్వసింపబడుదానిని విశ్వము యని చెప్పబడును. ఆవిశ్వమును, సృష్టిజేయువాడు బ్రహ్మ, పోషించువాడు విష్ణువు లయముజేయు వాడు, రుద్రుడనే నియమిత దేవతలు గలరు, వారలచే సృష్టింపనైన విశ్వము మానవుని స్వప్నావస్థతో సమమైనదని నిర్ణయించిన విధానము నమ్మదగినదని కాదు. ఎందుకనగా తన సృష్టికి కారణమైన విశ్వము తన స్వప్నము వంటిదియని యెట్లననగును ? అయినా జాగ్రదావస్థననుసరించి వచ్చునది స్వప్నముగాని ఇతరత్రా కలుగునది కాదు. మరియు జాగ్రదావస్థ ఎట్లు కర్మానుభవముకలదో సప్నావస్థగూడా కర్మానుభవము కలదే కనుక విశ్వము నరస్వప్నము వంటిదియని, నిర్ణయించుట సరిగాదు ఈ పద్దతి వలన జన్మ భ్రాంతి అధికమగును.

సురులనగా అచలపరిపూర్ణపరబయలునందు ఎరుకకుమూలము గాని, నిలిచేందుకు స్థానముగాని లేదని సద్గురుమూర్తి వలన వస్తు విశ్చయముగా తెలుసుకొన్నవారు కనుక ఇట్టివారికి విశ్వము స్వప్నమువంటిదని నిర్ణయము ఈ పద్ధతి వలన జన్మభ్రాంతి నశించిపోవును.

37 శి॥శి॥ నన్ను మేనును ప్రకృతిద్వయని నిర్ణయించుటకు కారణమేమైయుండును ?

స॥ గు॥ అరూప భూతములనుండి కలిగిన ప్రాణ మనంబులు పరాప్రకృతియని, ఆత్మయని, నిర్ణయము సరూపభూతముల నుండి కలిగిన స్థూలమును అపరా ప్రకృతియని అనాత్మయని నిర్ణయము

శి॥......... అరూపముగా యున్నను సరూపముగా యున్నను, భూత సముదాయము ఏకమేగదా ఇందు ప్రకృతిద్వయమని నిర్ణయించుటకు కారణమేమైయుండును.

గు॥......జీవేశ్వరజగ దోపాధులకు తెలియుచున్న స్థూల శరీరంబులు కర్మముల ననుసరించి మారుచుండును. కనుక అపరాపకృతియని- నిర్ణయము. సకల ఉపాధులయందు సూక్ష్మరూపంబులగు ప్రాణమనంబులు, ఏకమే కనుక ప్రాణమనంబుల ఏకైక రూపమగు ఆత్మ పరాప్రకృతియని నిర్ణయము.

38 శి॥...... ఎరుక, పరబయలుకు నామము ఎందుకు నిర్ణయించినది ?

రు॥......... ఎరుగునట్టి లక్షణము పరిపూర్ణ పరబయలుకు లేదు, గనుక అది రూపనామములు నిర్ణయించదు ఎరుకే ఎరుగునటువంటిది కనుక, అన్ని నామములు, అదే నిర్ణయించును అయినా అది రూపక్రియలకు నామ నిర్ణయములు చేసుకొనక, పరబయలుకు ఏలాచేసినవని యనేద వేమొ.

1. ఎరుక నామరూప క్రియాత్మకము, కనుక పరబయలు నామరూప క్రియలు లేనిది.
2 ఎరుక చలనము కనుక పరబయలు అచలమని
3 ఎరుక అపూర్ణము కనుక పరబయలు పూర్ణమని
4 ఎరుక అశాశ్వతముకనుక పరబయలు శాశ్వితము అని నిర్ణయించినది. ఆనామ నిర్మితములు ఎరుకకేయని భ్రాంతిగలవారు తమ ఆత్మకు నిర్ణయించుకొని జన్మాదులు పొందుతున్నారు.

39 శి॥...... అచల పరిపూర్ణ పరబయలును, పరమ పురుషుడని, సంబోధించుటకు కారణమేమైయుండును

గు......... అన్న మయాది కోశములకు అంతరముగానుండువాడు క్షరపురుషుడు, సమిష్టి కోశములకు అంతరముగా వుండువాడు అక్షరపురుషుడుగా నిర్ణయము యున్నందున క్షరాక్షర పురుష స్పర్శలకు అంటకయున్నట్టి అచల పరిపూర్ణ పరబయలును,

శిష్యుని హితము కొరకు అచలపరిపూర్ణ పరబయలును, పరమపురుషుడు అని, బయలని సంబోధించినారు.

42 ....శి॥ నన్ను నేను చూడకయుండడము ఎట్లు ? గు॥.......దృశ్యమానస్య-సర్వస్య జగత్త స్తత్త్వమీర్యతే జగత్తున కధిష్ఠానమైనది బ్రహ్మమె. అదియే తనయందారోపించబడిన జగత్తులో ప్రవేశించి ప్రత్యగాత్మ యనబడెను. ప్రత్యగాత్మ బ్రహ్మనొక్కటియే వేరుకావుయని, నిర్ణయం ఉన్నందున, మహా వాక్య వార్తీక పద్ధతి ననుసరించి బ్రహ్మాను భవమున నున్నవారలు బ్రహ్మాను భవమునకు అచల పరిపూర్ణ పరబయలు నందు మూలముగాని నిలిచేందుకు స్థానముగాని లేదని సద్గురు మూర్తి చేత తెలుసుకున్న నీవు నిన్ను చూడకుయని నిర్ణయము

43....లేని నన్ను వదలి ఉండడము ఎట్లు

గు॥..........సంకల్ప మాత్ర సంభవోబంధ:, అను నిరాలంబోపనిషత్తు న్యాయమున, కేవలము సంకల్పము కలుగుటయే బంధముయని నిర్ణయము కనుక

1 కర్మ సన్యాసము సంకల్పరూపమే

2 కర్మ ఫలత్యాగము సంకల్పరూపమే

3 కర్తృత్వ రహిత కర్మా చరణవల్ల సంకల్ప

రూప మనస్సు ఉండదు. కనుక నీ యందునీవు లేకపోవుదువని నిర్ణయము

48 శి॥...... చెతన్య బ్రహ్మయను ఎరుక ఏఆచారములు లేక ఎట్లు సంచరించును ?

గు॥........... వ్యాపార నిమిత్తము ఓడను నిర్మించి అందు సరుకులు నింపి స్తంభమునకు తెర చాపకట్టి పైకి లాగగా గాలిఒత్తిడి చేత నీటిపైన కదలి పోవును. ఇందుదేని కేది అధారము నిర్ణయించుటకు వీలులేనట్లు చైతన్య బ్రహ్మయను ఎరుకకు ఆధారము నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. అయినా దానికి అదే ఆధారము దానికి అదే ఆనాధారము, కనుక లేనిది యని నిర్ణయము.

53 శి॥.......... కర్మ, జ్ఞాన, నిర్మితవేదశాస్త్రంబులు ఎందుకు ఇష్టముకావు ?

గు॥.........వర్ణములననుసరించి కర్మ-జ్ఞాన పద్ధతులు నిర్ణయము అనగా బ్రాహ్మణకర్మ, క్షత్రియకర్మ, వైశ్యకర్మ శూద్రకర్మయని, కర్మనిర్మితములు వేరువేరుగా యుండును జ్ఞానానుభవమునకు పఠించు వేదంబులు బ్రాహ్మణులు చదువవచ్చును, చెప్పవచ్చును,

క్షత్రియులు చదువవచ్చును గాని చెప్పరాదు. వైశ్యులు వినవలయును గాని చదువగూడదు శూద్రుడు వినకూడదు చదువకూడదు అని నిర్ణయాలు ఉన్నందున సద్గురు నిర్ణయ జ్ఞాన కర్మంబులే సూరిజనులు అనుసరించెదరు గాని వేద శాస్త్ర నిర్ణయ జ్ఞాన కర్మ నిర్మితములు ఇష్టపడరు ఆచరించరు

శి॥.........సద్గురు జ్ఞాన కర్మ నిర్ణయములు వేదనిర్ణయము, మరియు వేదాంత పద్ధతులుగా కాక సిద్ధాంత నిర్ణయముగా ఎట్లునుండును.

సద్గురు కర్మ నిర్ణయములు కర్మ సన్యాసముగా కాక, కర్మఫలత్యాగముగా కాక, కర్తృత్వ రహిత కర్మాచణముగా నుండును.

సద్గురు నిర్ణయజ్ఞాన కర్మ ఆచరణ విధానమున మానవలోక కల్యాణమగు మానవ సౌభ్రాతృత్వము అన్యోన్య సహకారము ఐహికాముష్మిక పురోభివృద్ధి చేకూరును.

54 శి॥......... కలసమయముననను ఈమేలుకువ యందునను అచలపరిపూర్ణ పరబయలు ఉండుట ఎట్లు ? కలమేలుకొన్న ఎరుక లేక పోవుట ఎట్లు ?

గు॥..........ఎరుక ఉపాధికి మూలము లేనందున ప్రవేశించుటకు స్థానము లేనందున ఎరుకను కలయని నిర్ణయము కలయగు ఎరుకయందు జీవతను చతుష్టయము ఈశ్వరతను చతుష్టయమును నిర్ణయించుకున్నను అవియు ఎరుకయగు కల్ల స్వరూపమును సద్గురుమూర్తి అనుగ్రహామువల్ల అచల పరిపూర్ణ పరబయలు దర్శనమున కలయగు ఎరుక లేకపోవుచున్నది కనుక ఆకలయగు ఎరుక లేకపోవడము ఈమేలుకయని నిర్ణయము ఈరెండు లక్షణంబులు అనగా కలమేలుకలు రెండు లేక పోవును. అచల పరిపూర్ణ పరబయలు శాశ్వతముగానుండునని నిర్ణయము

55 శి॥..........నాయవస్థ స్వప్నానందము యనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥.......... జడచేతనముల చేరిక అహమగు నేనని నిర్ణయము నేనని అహామునకు అచలపరిపూర్ణ పరబయలు యందు కలిసేందుకు సందుగాని, నిలిచేందుకు చోటుగాని, లేనందున నేనగు అహము స్వప్నమని, లేనిదని చెప్పబడును.

స్వప్నమగునన్ను మహావాక్య తత్వమసి(బ్రహ్మ-అహం బ్రహ్మోస్మి, అయమాత్మా బ్రహ్మ ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మయను నిర్ణయానుసారము శ్రవణాదులు మొనర్చి, వార్తీక నిర్ణయానుసారము శ్రవణాదులు నిరసించి బ్రహ్మానందముగానున్నను అది లేనిదే కనుక

శి॥......నేను నన్ను అసత్యముగా తెలియడము ఎట్లు ?

గు॥..... అహం బ్రహ్మోస్మియను నిర్ణయమునకు అచల పరిపూర్ణపరబయలు నందు ప్రవేశించుటకు సందుగాని, నిలిచేందుకు చోటుగాని లేదని సద్గురుమూర్తియను గ్రహామున తెలుసుకోవడమే నిన్ను నీవు అసత్యమని తెలియడము

శి॥అశాశ్వతమగునన్ను ప్రేమాభిమానములచే శాశ్వితుడనని ఎట్లు నిర్ణయించినారు ?

గు॥...... భగవశ్శబ్దార్ధషడ్గుణైశ్వర్యములు

శ్లో ॥........ఉత్పత్తించ వినాశం చమ్‌భూతానామ గతిమ్ గతిమ్

వేత్తి విద్యామ విద్యాంచ షణ్ణాం భగితిర్యతే ॥

1. పుట్టుట, 2. గిట్టుట, 3. ప్రాణులరాకడను, 4. ప్రాణము పోకడను, 5. విద్యను, 6. అవిద్యను ఎరుంగుట గలవాడు. ప్రకాశించు పరమాత్ముడు బ్రహ్మము భగవంతుడని నిర్ణయము ఉన్నందున నాపైన ప్రేమ విడువలేక ఈ షడ్గుణ యుక్తుండైన భగవంతుని, సద్గురూక్తముగా తెలియుటకు, జ్ఞాన కర్మనిర్ణయ వేదవేదాంత పద్ధతులు ఆసన, ముద్ర, లక్ష్యసాంఖ్య తారక అమనస్క మహావాక్య వార్తీక పద్ధతులు నిర్ణయించినారు.

బయలు లక్షణము

60 శి॥.......సమష్టి కర్మ-వ్యష్టికర్మయనగా యేది ?

గు॥........అక్షర పురుషుడు యొనర్చునట్టి ఉత్పత్తి స్థితి లయ విస్తీర్ణ, ఆకర్షణంబులు సమష్టి కర్మయని క్షర పురుషుడు జ్ఞానేంద్రియములచే, విషయపంచకము తెలిసికొని కర్మేం ద్రియములతో కర్మ ఆచరించడము వ్యష్టికర్మయని నిర్ణయము

66 శి॥.......మూలము లేని గుర్తెరిగే శరీరము లోపల బయటనున్న లోకసమితి యేమైయుండును ?

గు॥..........జ్ఞానేంద్రియములచే కర్మ మొనర్పగా వచ్చిన ఫలంబులు గుర్తేరిగే శరీరము లోపల యుండును వాటిఫలాను భవమునకు నిర్మించిన,సత్యలోకంబులు గుర్తేరిగె శరీరముకు బయటయుండును కనుక జనన మరణ ప్రవాహము నందు ప్రవహించు వారని నిర్ణయము

67 శి॥.......... మూలము లేని గుర్తేరిగే శరీరమును సంతోషముతో ఎట్లు విడువవలెయును ?

గు॥.... సద్గురు కరుణ వలన అచలపరిపూర్ణపరబయలు దర్శన భాగ్యముకలుగును. అందువలన ఎరుకకు మూలము లేదని తెలియును. ఎరుకమూలము లేదనే నిశ్చయముపైన త్రికరణములను ఆత్మ, అంగ, స్థాన భావశుశ్రూషలకు భంగముకలిగేలాగ, ప్రవర్తించినవారికి పునర్జన్మ తప్పదు.

72 శి॥.......కంటిపాప వల్ల తెలియుచున్న నాస్వరూపము లేనిదని నిర్ణయించుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥....... దరిద్ర్యుని నుండి చక్రవర్తి వరకు, భక్తుని నుండి, బ్రహ్మవేత్త వరకు, తెలియునట్టి స్వరూపంబులు కంటిపాపవల్లనే తెలియును కనుక అశాశ్వతములని, లేనివని నిర్ణయము

ఎరుక లక్షణము

శి॥.........సద్గురు నిశ్చయ జ్ఞానము తప్పు తలంపువాడు ఎట్లగును ?

గు॥........మానవలోక కళ్యాణమగు మానవ సౌభ్రాతృత్వము, అన్యోన్య సహకారము, ఐహికాముష్మిక పురోభివృద్ధికి నిర్ణయించిన విధానము, వేదాంతము జ్ఞానకాండమని,

ఈ వేదము కర్మకాండమని, జ్ఞాన కర్మరహిత పద్ధతి సిద్ధాంతమని సద్గురువులు శాంతి పద్ధతుల ద్వారా నిర్ణయించి యున్నారు. ఆపద్ధతి తెలియక ప్రవర్తించువారు వేదధర్మము ఉల్లంఘించిన వారని నిర్ణయము

83 : నేను లేనట్టి స్థితి నాకు మేలుక ఎట్లు అగును ?

గు॥........ కర్మ సన్యాసము, కర్మ ఫలత్యాగము కాక, కర్తృత్వరహిత కర్మాచరణము వల్ల నీవు లేకపోవుదువు. కనుక నీవు లేకపోవడమే జననమరణముల నుండి మేలుకున్నానని నిర్ణయము.

98 శి॥......అచలపరిపూర్ణ పరబయలు లేదని ఎరుక కలదని ఎట్లు చెప్పెదరు ?

గు॥.....అచలపరిపూర్ణ పరబయలు అవగ్మానస గోచరము, కనుక స్వానుభవము గాక, గ్రంథపఠన, పాఠన శృతములవల్ల తెలియక, సద్గురుమూర్తి సూచనలవల్లనే తెలియనగును కనుక సద్గురుమూర్తిని తెలియనివారు అచల పరిపూర్ణ పరబాహ్యమును శూన్యమని లేనిదని అకాశమని నిశ్చయించుదురు.

ఎరుక తన సకలవ్యవహారములు తెలియుచు, తనకు తాను సాక్షిరూపముగాయుండి సకల కర్మలు ఆచరించి అనుభవించునుకనుక స్వానుభవముతో నైనా గ్రంథావలోకము నైనా తెలియనట్టిది. కనుక భ్రాంతి పరులకు ఎరుక గోచర పద్ధతిగా తెలియును. కనుక అగోచరము శూన్యమని గోచరముగా తెలియు ఎరుక శాశ్వితముయని వారి నిర్ణయము

ఆకాశ లక్షణము

132 శి॥......... ఆకాశమును శూన్యమనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥..... శబ్దగుణము గలిగియున్నందున ఆకాశము రూపముకలదని, ఇతరవస్తువులతో కలయుట వలన భూతమని వ్యవరింపబడుచున్నది. ఆకారణమున నామ రూపములు మిథ్య కనుక అకాశము లేనిదని నిర్ణయము

శి॥........ఆకాశము సగుణమనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు....... శృతి ॥ సగుణ నిర్గుణ స్వరూపకమ్ బ్రహ్మ యనున్యాయమున, వ్యవహారదశయందు బ్రహ్మయేమాయోపాయకమై ఈశ్వరుడన బడి జగత్తు సృష్టి స్థితి లయములు చేయుచుండుటచే సగుణ మనబడును. మాయలేని పరమార్థదశయందు

నిర్గుణ మనబడును.

శి॥...... ఆకాశము నల్లరూపుది యనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు......తెలివి లేని మరుపు రూపము కనుక నల్లరూపమని నిర్ణయము

శి॥........ ఆకాశము మితముయందు అణగి యుండుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥....... ఒక్క ఆకాశమే భూతాకాశమనియు, సూర్యాకాశమనియు, నిరవయాకాశమనియు దహరాకాశమనియు మహాకాశమనియు, హృదయాకాశమనియు, ఘటాకాశమనియు, మఠాకాశమనియు, చెప్పబడును. కనుక ఆకాశము మితము గలిగి అణగియుండునని నిర్ణయము

133 కం॥ తె॥.......ఆకాశము కాలరూపమనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥........ భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన కాలత్రయములను తెలియజేయును కనుక కాల స్వరూపమని నిర్ణయము.

శి॥...... ఆకాశము విలంబమనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥.....శూన్య పద్దతి కలది కనుక విడువ దగ్గదని నిర్ణయము

శి॥....ఆకాశము చంచల రూపమనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు....... ఆకాశభాగము జ్ఞానము మనస్సు, బుద్ధి చిత్తము, అహంకార రూపములగు, అంతరేంద్రియములు, కామము, క్రోధ, లోభ మోహ, భయములు, నభోగుణములని, నిర్ణయములు కనుక ఆకాశము చంచలమని నిర్ణయము

శి॥.....ఆకాశము శబ్దరూపము అనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥......ఆకాశ్యసగుణశబ్దో యనున్యాయమున శబ్దగుణము కలది ఆకాశము కనుక, వ్యాకరణ శిక్షితమైన మాట శబ్దరూపమని, నిర్ణయము

అహముయొక్క నిర్ణయము

134 శి॥...... అహముయను నిర్ణయము ఏమైయుండును ?

గు॥........ శృతి॥ అహమన్న మహమన్న మహమన్నన్ అహమన్నదోహమన్నా దోహమన్నదా, అనగా నేను భోజ్యస్వరూపమైన అన్నమును, నేను భోజ్యస్వరూపమైన

అన్నమును, నేను అన్నమును భక్షించువాడను.
శృతి॥ అహమనురభవం సూర్యశ్చ అహమేవేదం, సర్వమస్మామి, నేను మనువును, సూర్యుడను, అయితిని నేనే భోజ్యస్వరూపమైన దీనినంతను తినుచున్నాను
శ్లో॥.... యదాపేన తదంగాది సముద్రాలది స్థితం పునః

సముద్రేతీయతే పద్వాజ్ఞాన జగన్మయ్యానురీయతే॥ అనగా ఏ ప్రకారము సముద్రము నుండి పుట్టిన నురుగు, కెరటము, మొదలైనది మరల సముద్రమునందు లయించుచున్నది కనుక సర్వమునకు "అహము" కారణకార్యముగా యున్నందున అహమునశించిన సర్వము నశించునని నిర్ణయము

ఎరుక నిర్ణయము

136 .....ఓ శిశ్యుడా ! ఎరుకయనగా తెలివి, ప్రకాశము దేహత్మాధిభేద జ్ఞానము, కాంతి, వికాసముయని, నిర్ణయము, కనుక అధిష్టానచేతన బ్రహ్మయని యనినను మాయయనినను, జీవుడనినను ఈశ్వరుడనినను, విశ్వమని యన్నను ఎరుకనేయని ఈపద్ధతి నిజమని నమ్ముమని భావము

శ్లో॥ స్వయం బ్రహ్మమ్ స్వయంవిష్ణు స్వయమింద్ర

స్వయం శివా స్వయం విశ్వమిదంస్సర్వం-స్వస్మాగమ్యం నకించన :-

అనగా ఎరుకయగు తానేబ్రహ్మము, ఎరుకయగు తానే విష్ణువు, తానే ఇంద్రుడు తానే శివుడు, తానే ఈ సమస్తమైన జగత్తు ఎరుక కంటే ఇతరమైనది ఏ కొంచమెనా లేదు. కంటి కగపడిన దంతా ఎరుకనేయని నిర్ణయము

అచల పరిపూర్ణ ప్రబోధ

145 శి॥...... స్వచ్చందులు భుక్తి-ముక్తి క్రియలు ఎందుకు నిర్ణయించరు ? అహంబ్రహ్మోస్మియను, వారు నిర్ణయించుటకు కారణమేమైయుండును ?
గు॥.... భుక్తి-ముక్తియను రెంటికి, భుక్తికి కర్మ, ముక్తికి జ్ఞానము నిర్ణయములుగా యున్నను మత కర్తలు కర్మ జ్ఞాన పద్ధతులు, వారిమత నిర్ణయపద్ధతులననుసరించి, అనేక విధములుగా నిర్ణయించి యున్నారు.స్వచ్చందులగు అచల పరిపూర్ణ భావజ్ఞులు వారి పద్ధతుల ననుసరించక, సద్గురు నిర్ణయ కర్మ, సద్గురుని, నిర్ణయజ్ఞానమున. వున్నదియున్నట్లు ప్రవర్తిచెందరని, నిర్ణయము

148 శి॥...... వేదవేదాంత పద్ధతులుగా ప్రవర్తించువారికి సిద్ధాంతపద్ధతగు అచలపరిపూర్ణ ప్రబోధ ఎందుకు చెప్పగూడదు? చెప్పినందున యుద్ధమునకు, రావటమునకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥...... వేదపద్ధతులు కర్మబద్ధులుగాను, వేదాంతులు జ్ఞానబద్ధులు గాను, యుండెదరు వీరలకు కర్మ జ్ఞానరహిత అచల పరిపూర్ణ ప్రబోధక సిద్ధాంత పద్ధతి, బోధించిన యెడల అదివారికి గిట్టక యుద్ధమునకు పైకి వచ్చెదరని నిర్ణయము.

152 శి॥...... ఘనసుఖదుఖంబులనగా నేమి ? ఆ రెండు నేను ఎట్లగుదును ?

గు॥... స్థావర జంగమ జీవో పాదులయందు శృతి "దుర్లభంమానుషందేహాం", యను న్యాయమున, మానవోపాధిగా పుట్టడము కన్నా అధిక సుఖము ఏదిలేదు. కనుక మానవజన్మకు రావడమే గొప్ప సుఖమని, నిర్ణయము

దుర్లభమైన మానవోపాధికి వచ్చి, సద్గురువులను ఆశ్రయించి అతిదుర్లభమైన అచల పరిపూర్ణ ప్రబోధ తెలుసుకొనక మరణించడమే, గొప్ప దుఃఖమని, నిర్ణయము కనుక ఈ సుఖఃదుఖ ద్వంద్వ పద్ధతులు, క్షరాక్షర పురుష స్వరూపములయందే తెలియుచున్నవి. కనుక సుఖఃదుఖములగు చావు పుట్టుకలకు మూలము నీవేయని నిర్ణయము.

169 శి॥.... శిష్యుని తనుమనధనములు గురుమూర్తివేయని ఎట్లు నిశ్చయించుకోవలయును ?

గు॥....సద్గురుమూర్తి తన శిష్యునికి ప్రథమమున, ఆశీర్వాద రక్షణ ఇచ్చును అందువల్ల శిష్యునికి, ఇహపరసాధనములకు, తగిన ధన కనకవస్తు వాహనంబులు త్రికరణ శుద్ధి ప్రవర్తన, ఆత్మ, అంగ, స్థాన, భావ, శుశ్రూషలు, చేకూరును, కనుక సశిష్యునికి గల సర్వస్వము, తన సద్గురునిదేయని, నిర్ణయము

172 శి॥...... అచల పరిపూర్ణ ప్రబోధ, వినునప్పుడు వచ్చేనిద్రావస్త ఇతరకథలు వినునప్పుడు, రాకపోవటానికై, కారణమేమైయుండును ?

గు॥...... ఇతర కథల యందలి విషయములు తాము, ఆచరించు నిత్యకృత్యముల యందు చేయువిధానముగా యున్నందున,శ్రద్ధగా, సంతోష పూర్వకముగా వినుచుందురు, అందువల్ల వారికి నిద్రావస్త రాదు. జనన మరణ భ్రాంతి రహితమునకు

బోధించు, పరిపూర్ణ ప్రబోధ వినువారలు, పిండ బ్రహ్మాండమును, జీవేశులను ఏకమొనర్చి అఖండ ఎరుక పద్ధతి, అచల పరిపూర్ణము నందు లేని స్థితి తెలిసి సంతోష పూర్వకముగా, శ్రద్ధగా పరిపూర్ణ ప్రబోధవినువారికి నిద్రావస్తయుండదు, ఏ పద్ధతియందుమరుపు చెందరు. ఈ పద్ధతి తెలియని పామరజనులకు పరిపూర్ణ బోధ బోధించు సమయములందు, నిద్దుర తప్పకవచ్చును. సకలమానవులను తెలిసికొనుటకు ఇదే దృష్టాంతము అని భావము.

177 శి॥.... గొప్ప ధీమంతుడుయనగా నెటువంటివాడు ?

గు॥.... బుద్ధియనగా అంతకరణ వృత్తులు నాల్గింటిలో యొకటి ఇది

1. పండా, 2. మేధా, 3. చార్వి, 4. చత్వా, 5. గృహీతి, 6. శ్రౌతి, 7. ప్రతిభయని ఏడువిధములుగా చెప్పబడును ?

1) పండా యనగా "తత్వమును" యున్నదియున్నట్లు తెలుసుకో తగినబుద్ధి
2) మేధయనగా విన్నవాని నన్నింటిని మరువకయుండు బుద్ధి
3) చార్వి యనగా ఊహపోహలయందు నేర్పుగలబుద్ధి
4) చత్వయనగా విషయములను, చక్కగా అడిగి, విసుగులేక వినుటయందు ఓర్పుగల బుద్ధి
5) గృహీతియనగా చెప్పినవాని, నన్నిటిని తప్పక గ్రహించుట యందుగలశక్తి
6) శ్రౌతి యనగా గురు శుశ్రూలయందు సహనము గలబుద్ధిగా శృతిస్మృతి ఇతిహాసాను భవములను, పెక్కులు చూపి, వినువారు ప్రశ్నలు చేయదోచకుండా విషయములను తెలుపుట యందు శక్తిగలబుద్ధి

ఈ ఏడువిధములైన పరిణామముగలవారిని, గొప్ప ధీమంతులని, చెప్పబడును. అట్టి వారువచ్చి అచలపరిపూర్ణ ప్రభోదను ఆశించి రేని, ఏలాంటి లోభబుద్ధిని పూనక వున్నదియున్నట్లు చెప్పవలయునని సామాన్య బుద్ధిగల వారికి చెప్పకూడదని నిర్ణయము.

186 కం॥ శి॥ పిత్తాతిశయము కోపమనుటకు కారణమేమైయుండును ?

గు॥... అన్నము యొక్క మధ్యభాగము మాంసము జలము యొక్క మధ్యభాగము రక్తము, ఈరెంటి సూక్ష్మభాగము పిత్తము మరియు పైత్యము అని చెప్పబడును. అన్నము యొక్క సూక్ష్మభాగము మనస్సు నీటి యొక్క సూక్ష్మభాగము ప్రాణము అని

నిర్ణయము కనుక పిత్తమగు పైత్యమునకు, ప్రాణమనంబులకు ఏకైక సంబంధము యుండును. అందువల్ల పిత్తము సమపద్ధతిగా యున్నప్పుడు ప్రాణమనంబుల ఏకరూపమగు ఎరుక, సమలక్షణముగా జ్ఞాన, విజ్ఞాన ప్రజ్ఞాన పద్ధతిగా నుండును. అన్నపానాదుల మార్పువల్ల, మరియు, వాతావరణ మార్పువల్ల, పిత్తము అధికముగానె మన ప్రాణంబుల చలనము, అధికమై, వాటి ఏకైక రూపమగు మనోరూపమైన ఎరుక, చలన పద్ధతి కలిగి, ఒక వస్తువును అనేక వస్తువులుగా చూచును. ఒక మనిషిని అనేక పద్ధతులుగా చూచును. మతిహీనముగా సంచరించును. పిత్తము క్షీణించిన యెడల, ప్రాణమనంబుల ఏకైక రూపమగు, ఎరుక మరుపు రూపంబున అనగా ప్రాణరూపంబున ఉండును కనుక మృత్యువు అని చెప్పబడును. గనుక అన్నపానాదులవల్ల మాంస, రక్తంబును, మాంసరక్తంబు వల్ల ఏకైక రూప పిత్తము, పిత్తము రజోగుణ రూపమని, నిర్ణయము, అన్నపానాదుల సూక్ష్మరూపమగు, మన ప్రాణంబుల ఏకైక రూపమగు ఎరుకసత్వగుణమని, నిర్ణయము అన్న ప్రాణాదులే మాంస రక్తంబులు, మరయు పృథ్విజలంబులు తమోగుణమని చెప్పబడును. కనుక ప్రాణమనంబుల ఏకైక రూపములగు ఎరుక యొక్క ఉపాధికి కారణము అన్నరసాదులే కాని అచలపరిపూర్ణ పరబయలుకాదని నిర్ణయము.

199 కం॥ప॥ శి॥ ఆత్మ పనియందు శూరత్వము, గురు పనియందు, వైరాగ్యము ఎట్లు ఎలుగును ?

గు॥.... తను పోషణ కొరకు, మరియు, ప్రపంచమునందు, తన పేరు ప్రతిష్టలు, కీర్తి, ఆధిక్యత యుండవలయుననే, సంకల్పమునందు పట్టుదలవహించి, అందువల్ల తనకు గలిగే సార్థక అనర్థకములు, ఆలోచించక అధిక ధనము వ్యవపంచుచు గొప్పపట్టుదలతో అన్ని కష్టనిష్ఠూరములకు ఓర్చి, గొప్ప శూరునివలె ప్రవర్తించును.

గురుసేవా పద్ధతి, తటస్థించిన యెడల, అందుకు కొంత డబ్బు ఖర్చుయగును. ఆ డబ్బు, నేను బ్రతికియుండు వరకు, సరిపోవలయును కనుక గురు కార్యమునకు డబ్బు ఇవ్వడము ఏమిటి ? తనుమనుధనములు, గురుమూర్తికి, అర్పించినాను. కనుక ప్రతిదినము నేను తినే అన్నపానాదులు, గురునకు అర్పితముచేసి తింటూయున్నాను. కట్టుగుడ్డలు, గురువార్పితము చేసేకట్టుకొను చున్నాను. ఇంతకు ఎక్కువ సేవజేయు, గురుభక్తుడు ఎవరు ? అయినా, ఇంతకన్నా ఎక్కువైన గురుసేవ యుండబోదని,

వైరాగ్యపద్ధతి బూని యుండును. కనుక ఈ లక్షణములుగలవారు, ఎంత భక్తివంతులమని, అనుకొన్నను, అచలపరిపూర్ణ స్థితిపరులను కొన్నను, భ్రాంతిరహిత పద్ధతికి, వీరలప్రవర్తన వ్యతిరేకము కనుక ఇట్టిలక్షణములు కలవారు ప్రపంచమున, అనర్హులేగాక, జనన మరణ ప్రవాహమునందు, నీచ జన్మములు పొందుదురని భావము.

206. కంప॥ శి॥..... మనస్సున తలంచినట్లు, వాక్కున ఎందుకు చెప్పదు ? చేతులతో ఎందుకు చేయరు ?

గు॥... మనస్సు, వాక్కు, శరీరము అనునవి త్రికరణములనబడును. ఇందులో మనస్సు ప్రధానమైనది. ఈ ప్రధానమైన మనస్సు నందు, మల, విక్షేప, ఆవరణములనే, మూడువిధముల దోషములుండును. సామాన్యులగు వారు ఈ దోషంబులనణచలేక, ఒక సమయమున నున్న, మనోనిశ్చయము, మరియొక సమయమునందులేక, ఒకప్పుడు చెప్పిన వాక్యము, ఇంకొక సమయమునందు చెప్పక, ఒకప్పుడు చేసినపని, మరియొక సమయమునందు చేయక, చంచల స్వభావముచేయుచుండెదరు ఇట్టి స్వభావము కలవారికి, అచలపరిపూర్ణ బోధ తెలుపకూడదని భావము.